វិនយបិដក

៨

VINAYA PITAKA

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាឡី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
មហាវគ្គ តតិយភាគ
៨

កឋិនក្ខន្ធកៈ ចីវរក្ខន្ធកៈ

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ និង កោសម្ពិក្ខន្ធកៈ

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី

សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ

នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព. ស. ២៥៥៣

Vinayapiṭaka

Mahāvagga tatiyabhāga

8

Kaṭhinakkhandhaka

Cīvarakkhandhaka

Campeyyakkhandhaka

&

Kosambikkhandhaka

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី

សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំថ្វាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នាកត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមកក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណាក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមានឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមានការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាកិរិយាភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមឌ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

ទំព័រទទេ

សេចក្ដីណែនាំក្នុងការអាន

១ ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះគឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរៈ **សម្ល** ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ **ល** គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ **ម** ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ **សម្ល** ។

-ពាក្យបាលីៈ **តស្ស** គឺ **តស្ស** ។

២ ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្ដេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (**ជួន-ណាត**) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣ ចំពោះ **សន្ទឹកច្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

តតិយភាគ

៨

កឋិនក្ខន្ធកៈ ចីវរក្ខន្ធកៈ

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ និង កោសម្ពិក្ខន្ធកៈ

តតិយោ ភាគោ

កឋិនក្ខន្ធកំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន តឹសមត្តា បាឋេយ្យកា[១] ភិក្ខូ សព្វេ អារញ្ញកា សព្វេ បិណ្ឌបាតិកា សព្វេ បំសុកូលិកា សព្វេ តេចីវរិកា សាវត្ថឹ គច្ឆន្តា ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបកដ្ឋាយ វស្សូបនាយិកាយ នាសក្ខឹសុ សាវត្ថិយំ វស្សូបនាយិកំ សម្ភាវេតុំ អន្តរាមគ្គេ សាកេតេ វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ តេ ឧក្កណ្ឋិតរូបា វស្សំ វសឹសុ អាសន្នេ វ នោ ភគវា វិហរតិ ឥតោ ឆសុ យោជនេសុ ន ច មយំ លភាម ភគវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ វស្សំ វុត្ថា តេមាសច្ចយេន កតាយ បវារណាយ ទេវេ វស្សន្តេ ឧទកសង្គហេ ឧទកចិក្ខល្លេ ឱកបុណ្ណេហិ

---

១ បាវេយ្យកាតិបិ បាឋោ ។

ភាគទី ៣

កឋិនក្ខន្ធកៈ

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគគង់ក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនបាឋា[១] ប្រមាណ ៣០ រូប សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តប្រើសំពត់បង្សុកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តប្រើតែចីវរ ៣ គ្រប់រូបទាំងអស់ នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះមានព្រះភាគ កាលបើតិថីដែលចូលវស្សាជិតណាស់មកហើយ ក៏មិនអាចនឹងទៅឲ្យទាន់ចូលវស្សា ក្នុងក្រុងសាវត្ថីបានឡើយ ហើយនាំគ្នាចូលទៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាកេតនាពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សា ទាំងមានសេចក្តីអផ្សុក ព្រោះគិតថា ព្រះមានព្រះភាគព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីជិតយើងទាំងឡាយ ចម្ងាយ ៦ យោជន៍ អំពីទីនេះទៅ យើងទាំងឡាយ មិនសមបើមិនបានទៅគាល់ព្រះអង្គសោះ ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សាអស់ត្រៃមាស[២] រួចហើយក៏នាំគ្នាធ្វើបវារណា (រដូវនោះ) នៅមានទឹកភ្លៀងធ្លាក់ជោកជាំ មានទឹកកក់រអិលនៅឡើយ (ភិក្ខុទាំងនោះ) ក៏មានចីវរទាំងឡាយ ទទឹកជោក បានសេចក្តី

---

១ យោជនាថា នៅក្នុងដែនបាវាដូច្នេះក៏មាន ។ ២ បីខែ ។

២

ចីវរេហិ កិលន្តរូបា យេន សាវត្ថី ជេតវនំ អនាថ-បិណ្ឌិកស្ស អារាមោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិតុំ ។ អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខវេ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិត្ថាតិ ។ ខមនីយំ ភគវា យាបនីយំ ភគវា សមគ្គា ច មយំ ភន្តេ សម្មោទមានា អវិវទមានា វស្សំ វសិម្ហា ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិម្ហា ឥធ មយំ ភន្តេ តឹសមត្តា បាវេយ្យកា ភិក្ខូ សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តា ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបកដ្ឋាយ វស្សូបនា-យិកាយ នាសក្ខិម្ហា សាវត្ថិយំ វស្សូបនាយិកំ សម្ភា-វេតុំ អន្តរាមគ្គេ សាកេតេ វស្សំ ឧបគច្ឆិម្ហា តេ

លំបាកកាយ នាំគ្នាដើរសំដៅទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយចូលទៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ការស្រុះស្រួលទទួលជាមួយនឹងពួកភិក្ខុអាគន្តុកៈនេះ ជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគ្រប់ព្រះអង្គ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកពល់គ្នាល្មមអត់ទ្រាំបានទេឬ អ្នកពល់គ្នាល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេឬ អ្នកទាំងឡាយមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាស្រួលបួលមិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាល្មមអត់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាសាមគ្គីស្មោះសរ ឥតមានវិវាទទាស់ទែងគ្នាទេ នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលបួល មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនៅក្នុងដែនបាឋា ប្រមាណ ៣០ រូបមកកាន់ក្រុងសាវត្ថីនេះ ដើម្បីគាល់ព្រះអង្គ កាលបើតិចីចូលវស្សាជិតណាស់ហើយ ក៏មិនអាចនឹងមកទាន់ពេលចូលវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថីបានឡើយ ក៏នៅចាំវស្សាក្នុងក្រុវសាកេតនាពាក់កណ្តាលផ្លូវ

៣

កឋិនក្ខន្ធកេ បញ្ចានិសំសកថា

មយំ ភន្តេ ឧក្កណ្ឋិតរូបា វស្សំ វសិម្ហា អាសន្នេ វ នោ ភគវា វិហរតិ ឥតោ ឆសុ យោជនេសុ ន ច មយំ លភាម ភគវន្តំ ទស្សនាយាតិ អថខោ មយំ ភន្តេ វស្សំ វុត្ថា តេមាសច្ចយេន កតាយ បវារណាយ ទេវេ វស្សន្តេ ឧទកសង្គហេ ឧទកចិក្ខល្លេ ឱកបុណ្ណេហិ ចីវរេហិ កិលន្តរូបា អទ្ធានំ អាគតាតិ ។

[២] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ កឋិនំ អត្ថរិតុំ ។ អត្ថតកឋិនានំ វោ ភិក្ខវេ បញ្ច[១] កប្បិស្សន្តិ អនាមន្តចារោ អសមាទានចារោ គណភោជនំ យាវទត្ថចីវរំ យោ ច តត្ថ ចីវរុប្បាទោ សោ នេសំ ភវិស្សតីតិ ។

---

១ បញ្ចានិសំសានីតិ ទិស្សតិ ។

(នោះទៅ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះនៅចាំវស្សាទាំងមានសេចក្តីអផ្សុក ព្រោះគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីជិតយើងទាំងឡាយ ចម្ងាយ ៦ យោជន៍ អំពីទីនេះទៅ យើងទាំងឡាយមិនសមបើមិនបានទៅគាល់ព្រះអង្គសោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លុះខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នានៅចាំវស្សាអស់ត្រៃមាស ហើយក៏នាំគ្នាធ្វើបវារណា (ព្រោះរដូវនេះ) នៅមានទឹកភ្លៀងធ្លាក់ជោកជាំ មានទឹកកក់រអិលនៅឡើយ ទើបខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា មានចីវរទាំងឡាយទទឹកជោក បានសេចក្តីលំបាកកាយមកតាមផ្លូវឆ្ងាយ ។

[២] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុដែលបាននៅចាំវស្សារួចហើយ ក្រាលកឋិនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកទាំងឡាយបានក្រាលកឋិនហើយ នឹងសម្រេចអានិសង្ស ៥ យ៉ាង គឺត្រាច់ទៅ (ណា) មិនបាច់លា (ភិក្ខុផងគ្នា) ១ ត្រាច់ទៅ (ណា) មិនបាច់យកត្រៃចីវរ (គ្រប់ប្រដាប់) ១ (ឆាន់) គណភោជនបាន ១ (ទុកដាក់) អតិរេកចីវរបានតាមត្រូវការ ១ ចីវរណាដែលកើតឡើងក្នុងអាវាសនោះ ចីវរនោះនឹងមានដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ១ ។

អត្ថតកឋិនានំ វោ ភិក្ខវេ ឥមានិ បញ្ច[១] កប្បិស្សន្តិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កឋិនំ អត្ថរិតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ សង្ឃស្ស កឋិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមំ កឋិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទទេយ្យ កឋិនំ អត្ថរិតុំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ សង្ឃស្ស កឋិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ ។ សង្ឃោ ឥមំ កឋិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទេតិ កឋិនំ អត្ថរិតុំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមស្ស កឋិនទុស្សស្ស ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទានំ កឋិនំ អត្ថរិតុំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នំ ឥទំ សង្ឃេន កឋិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ កឋិនំ អត្ថរិតុំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ឯវំ អនត្ថតំ ។

---

១ បញ្ចានិសំសានីតិ ទិស្សតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សទាំង ៥ នេះនឹងសម្រេចដល់អ្នកទាំងឡាយ ដែលបានក្រាលកឋិន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯកឋិន (នោះ) ត្រូវអ្នកទាំងឡាយក្រាលយ៉ាងនេះ ។ គឺត្រូវឲ្យភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពលប្តឹងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) សំពត់កឋិននេះកើតឡើងដល់សង្ឃហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃឲ្យសំពត់កឋិននេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) សំ-ពត់កឋិននេះកើតឡើងដល់សង្ឃហើយ ។ (ឥឡូវ) សង្ឃឲ្យសំពត់កឋិននេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន ។ ការឲ្យសំពត់កឋិននេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិន (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ និយាយឡើង ។ សំពត់កឋិននេះសង្ឃឲ្យដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីនឹងក្រាលកឋិនហើយ ។ ការឲ្យសំពត់កឋិននេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ទំនងជាគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវការនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯកឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើងបែបនេះ ក្រាលមិនឡើងបែបនេះ ។

៤

កឋិនក្ខន្ធកេ អនត្ថតកឋិនកថា

[៣] កថញ្ច ភិក្ខវេ អនត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន ឧល្លិខិតមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន ធោវនមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន ចីវរវិចារណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន ឆេទនមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន ពន្ធនមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន ឱវដ្ដិកករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន កណ្ឌុសករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន ទឡ្ហីកម្មករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន អនុវាតករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន បរិភណ្ឌករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន ឱវដ្ដេយ្យករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន កម្ពលមទ្ទនមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន និមិត្តកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ន បរិកថា កតេន អត្ថតំ

កឋិនក្ខន្ធកៈ ពោលអំពីកឋិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង

[៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកកឋិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង តើដូចម្តេច ។ (ឯកឋិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើងនោះគឺ) សំពត់ដែលគ្រាន់តែវាស់គូសក្រិតចំណាំហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែបោកគក់លាងហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែចាត់ចែងលៃលកជាចីវរ (ជាខ័ណ្ឌមានបញ្ចខ័ណ្ឌជាដើម) ហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែកាត់ហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដានភ្ជាប់គ្នាហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរ (មានដេរបណ្តោយជាដើម) ហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែភ្ជាប់កណ្តុំហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែថែមសំពត់ឲ្យមាំហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អនុវាតខាងខ្នងហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អនុវាតខាងពោះ ហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរគួបគ្នាហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលគ្រាន់តែជ្រលក់ម្តងមានពណ៌ដូចក្អុកដំរី ឬដូចស្លឹកឈើទុំហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលបានមកព្រោះធ្វើនិមិត្តហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលបានមក

ហោតិ កាបិដំ ។ ន កុក្កុកាតេន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន សន្និធិកាតេន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន និស្សគ្គិ-យេន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន អកាប្បកាតេន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន អញ្ញត្រ សង្ឃាដិយា អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន អញ្ញត្រ ឧត្តរាសង្គេន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន អញ្ញត្រ អន្តរវាសកោន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន អញ្ញត្រ បញ្ចកោន វា អតិរេ-កាបញ្ចកោន វា តទហេវ សញ្ឆិន្នេន សមណ្ឌលីកា-តេន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន អញ្ញត្រ បុគ្គលស្ស អត្ថារា អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ន សម្មា ចេវ អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ តញ្ចេ និស្សីមដ្ឋោ អនុមោទតិ ឯវំបិ អនត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អនត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។

[៤] កាថញ្ច ភិក្ខវេ អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ អហតេន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ អហាតកាប្បេន អត្ថតំ ហោតិ កាបិដំ ។ បិលោតិកាាយ អត្ថតំ

ព្រោះនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលគេហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលខ្ចីគេមកក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើឲ្យស្រេចក្នុងថ្ងៃនោះហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលធ្វើឲ្យកន្លងរាត្រី គឺឲ្យអរុណរះឡើងទាន់ហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើពិន្ទុកប្បហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ វៀរចាកសង្ឃាដិហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ វៀរចាកឧត្តរាសង្គៈហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ វៀរចាកអន្តរវាសកហើយក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ។ វៀរចាកចីវរមានមណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់ ដែលកាត់ដាច់ជាបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី លើសពីបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី ក្នុងថ្ងៃនោះឯងហើយក្រាល ក៏មិនឡើងជាកឋិន ។ មិនឲ្យបុគ្គលក្រាល (ទៅឲ្យសង្ឃ ឬគណៈក្រាលវិញ) មិនឡើងជាកឋិន ។ ការក្រាលមិនត្រឹមត្រូវ ក៏មិនឡើងជាកឋិន ។ បើភិក្ខុនៅក្រៅសីមាហើយអនុមោទនាកឋិននោះ ការក្រាលបែបនេះ មិនឡើងជាកឋិនឡើយ ។ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការក្រាលកឋិន ដូចន័យដែលតថាគតពោលមកនេះឯងមិនឡើងជាកឋិនទេ ។

[៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកកឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង (នោះ) តើដូចម្តេច ។ (ឯកឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើងនោះគឺ) សំពត់ថ្មីក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ជំនំក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ចាស់

ហោតិ កឋិនំ ។ បំសុកូលេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ចាបណិកោន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ អនិមិត្តកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ អបរិកថាកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ អកុក្កុកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ អសន្និធិកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ អនិស្សគ្គិយេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ កប្បកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ សង្ឃាដិយា អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ឧត្តរាសង្គេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ អន្តរវាសកោន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ បញ្ចកោន វា អតិរេកបញ្ចកោន វា តទហេវ សញ្ឆិន្នេន សមណ្ឌលីកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ បុគ្គលស្ស អត្ថារា អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ សម្មា ចេវ អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ តញ្ចេ សីមដ្ឋោ អនុមោទតិ ឯវំបិ អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ ។

ក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់បង្សុកូលក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលធ្លាក់ទៀបពានផ្សារក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបានធ្វើនិមិត្តក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបាននិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលមិនខ្ចីគេក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលបានធ្វើឲ្យស្រេចក្នុងថ្ងៃនោះក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលមិនធ្វើឲ្យកន្លងរាត្រី គឺមិនឲ្យអរុណរះឡើងទាន់ក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលបានធ្វើពិន្ទុកប្បហើយក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សង្ឃាដិក្រាលឡើងជាកឋិន ។ ឧត្តរាសង្គៈក្រាលឡើងជាកឋិន ។ អន្តរវាសកក្រាលឡើងជាកឋិន ។ សំពត់ដែលមានមណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់កាត់ដាច់ត្រឹមត្រូវជាបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី លើសពីបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ហើយក្រាលឡើងជាកឋិន ។ ឲ្យបុគ្គលក្រាល ទើបឡើងជាកឋិន ។ ការក្រាលដោយត្រឹមត្រូវ ទើបបានឡើងជាកឋិន ។ បើភិក្ខុនៅក្នុងសីមាហើយអនុមោទនាកឋិននោះ ការក្រាលបែបនេះ ទើបឡើងជាកឋិន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការក្រាលកឋិន ដូចន័យដែលតថាគតពោលមកនេះឯង ទើបឡើងជាកឋិនបាន ។

[៥] កថញ្ច ភិក្ខវេ ឧព្ភតំ ហោតិ កឋិនំ ។ អដ្ឋិមា ភិក្ខវេ មាតិកា កឋិនស្ស ឧព្ភារាយ បក្កមនន្តិកា និដ្ឋានន្តិកា សន្និដ្ឋានន្តិកា នាសនន្តិកា សវនន្តិកា អាសាវច្ឆេទិកា សីមាតិក្កន្តិកា សហុព្ភារាតិ ។

[៦] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ បក្កមនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯកឋិននឹងដោះ (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតិកាទាំង ៨ ប្រការនេះ នាំឲ្យកឋិនដោះ គឺ មានការចៀសចេញទៅជាកំណត់ ១ មានការធ្វើចីវរសម្រេចជាកំណត់ ១ មានសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ១ មានចីវរវិនាសទៅជាកំណត់ ១ មានការឮដំណឹងជាកំណត់ ១ អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ១ មានការកន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាដោះកឋិន ១ ។

[៦] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរដែលខ្លួនធ្វើស្រេចចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ការដែលចៀសចេញទៅជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យស្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ធ្វើចីវរឲ្យស្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។

៩

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧព្ភតកឋិនកថាយ អដ្ឋមាតិកា

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចី-វរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិ-កោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទា-យ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិនន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិ-កោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ

ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរស្រេចហើយឮដំណឹងថា សង្ឃបានដកកឋិនក្នុងអាវាសនោះហើយ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់បានឮដំណឹងជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាសអញនឹងត្រ-ឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរស្រេចហើយក៏នៅតែគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់នៅឡើយ) កឋិនក៏ដោះខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា

ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចុទ្ធរំ បច្ចុទ្ធរន្តិ សម្មុ-
ឈាតិ កឋិនុទ្ធារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ
កឋិនុទ្ធារោ ។

អាទាយសត្តកំ និដ្ឋិតំ បឋមំ ។

[៧] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កតចីវរំ សមាទាយ
បក្កមតិ ន បច្ចុទ្ធរន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ បក្កមនន្តិ-
កោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ សមា-
ទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ
ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចុទ្ធរន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ
ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។
ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ។
តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ កា-
រេស្សំ ន បច្ចុទ្ធរន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ

ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវររួចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកទាន់ពេលដោះកឋិនមែន ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចប់ អាទាយសត្តកៈ ជាបឋម ។

[៧] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើហើយចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ការដែលចៀសចេញទៅជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យស្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ធ្វើចីវរឲ្យស្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះ-រិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

កបិនក្ខន្ធកេ ឧព្ភតកបិនកថាយ សមាទាយសត្តកំ

កបិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកបិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កបិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកបិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កបិនន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិ-កោ កបិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកបិនោ ចីវរំ សមា-ទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេ-ស្សន្តិ ពហិទ្ធា កបិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កបិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតក-បិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ

ជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវររួចក៏បានឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ សង្ឃបានព្រមគ្នាដកហើយ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់បានឮដំណឹងជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវរស្រេចហើយក៏នៅតែគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់នៅឡើយ) កឋិនក៏ដោះខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះ

ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ សម្ភុណាតិ កឋិនុទ្ធារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ ។

សមាទាយសត្តកំ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

[៨] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេ-វិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ

ទៅដល់ក្រៅសីមាក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវររួចហើយ គិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បាន មកទាន់ពេលដោះកឋិនមែន ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចប់ សមាទាយសត្តកៈទី ២ ។

[៨] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ធ្វើចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មា

ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិនន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។

អញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវររួចហើយ ក៏ស្រាប់តែឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះសង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់បានឮដំណឹងជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរ ដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវររួចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់នៅឡើយ) កឋិនក៏ដោះខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។

សោ កតចីវរោ បច្ចុស្សំ បច្ចុស្សន្តិ សម្ភុណាតិ កឋិ-
នុទ្ធារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ ។

អាទាយឆក្កំ និដ្ឋិតំ តតិយំ ។

[៩] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ
បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ
ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចុស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។
តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ
អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ។
តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ
ន បច្ចុស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិ-
នុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ
បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ

លុះភិក្ខុនោះបានធ្វើចីវររួចហើយក៏គិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកទាន់ពេលដោះកឋិនមែន ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចប់ អាទាយឆក្កៈទី ៣ ។

[៩] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្ដីតាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ធ្វើចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានសេចក្ដីតាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ ។ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្ដីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយប្រមូលយកចីវរ ដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មា

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧព្ភតកឋិនកថាយ សមាទាយឆក្កំ

ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិនន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។

អញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវររបស់ភិក្ខុនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចចៀសចេញទៅដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរហើយឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះសង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ឮដំណឹងជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ចៀសចេញទៅដោយតាំងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរហើយក៏នៅគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់នៅឡើយ) កឋិនក៏ដោះខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ចៀសចេញទៅដោយតាំងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។

សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ សម្ភុណាតិ កឋិនុទ្ធារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ ។

សមាទាយឆក្កំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ ។

[១០] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ ករិយមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

ភិក្ខុនោះធ្វើចីវរហើយតាំងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកទាន់ពេលដោះកឋិនមែន ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចប់ សមាទាយឆក្កៈទី ៤ ។

[១០] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ធ្វើចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧព្ភតកឋិនកថាយ នាសនន្តិកាទិកឋិនុទ្ធារោ

[១១] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ ករិយមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[១២] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស

[១១] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយតាំងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ធ្វើចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយតាំងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រ-ឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះឡើយ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្ដីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយតាំងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

[១២] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ

ហោតិ ន បច្ចុទ្ធរិតព្ពំ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ ករិយមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ[១] ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

---

១ ភិក្ខុនោះមានគំនិតជាកណ្តាលនឹងគិតថាត្រឡប់វិញឬមិនត្រឡប់វិញជាដាច់ខាតក៏ទេ ។

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧព្ភតកឋិនកថាយ នាសនន្តិកាទិកឋិនុទ្ធារោ

[១៣] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ

[១៣] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវររួចហើយ ឮដំណឹងថា

តស្មឹ អាវាសេ កឋិនត្ថិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិ-
កោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទា-
យ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ
តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេ-
ស្សន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ
ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីម-
គតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ
បច្ចេស្សន្តិ សម្ភុណាតិ កឋិនុទ្ធារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ
សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ ។

[១៤] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ សមាទាយ
បក្កមតិ ។ (អាទាយវារសទិសំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ) ។ ភិក្ខុ
អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ ។
តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ

កឋិនក្នុងអាវាសនោះ សង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ឮដំណឹងជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរស្រេចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់នៅឡើយ) កឋិនក៏ដោះខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ នាំយកចីវរចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវរនោះស្រេចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកទាន់ពេលដោះកឋិនមែន ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

[១៤] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរចៀសចេញទៅ ។ (ពាក្យយ៉ាងនេះ ប្រហែលនឹងអាទាយវារៈ បណ្ឌិតគប្បីសំដែងឲ្យពិស្តារចុះ) ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយនាំយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិត

ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ (សមាទាយវារសទិសំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

[១៨] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ

យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ (ពាក្យយ៉ាងនេះប្រហែលនឹងសមាទាយវារៈ បណ្ឌិតគប្បីសំដែងឲ្យពិស្ដារចុះ) ។

[១៥] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយប្រមូលយកចីវរ ដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះត្រង់សេចក្ដីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង

ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[១៦] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ

អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

[១៦] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្ដីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា

ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[១៧] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ

អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

[១៧] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅ

អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចុស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចុស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចុស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[១៨] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចុស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចុស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចុស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីម-គតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចុស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ

ដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

[១៨] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេចចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅ

បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ ការិយមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិនន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិ-នោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កត-ចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនា-មេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ

ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរសម្រេចហើយ ក៏ឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ សង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់បានឮដំណឹងជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវរសម្រេចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់នៅឡើយ) កឋិនក៏ដោះខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់សម្រេច ចៀសចេញទៅ

បច្ចុទ្ធរតិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចុទ្ធរំ បច្ចុទ្ធរតិ សម្ភុណាតិ កឋិនុ-ទ្ធារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ ។

សមាទាយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនា-សាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ

ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរសម្រេចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកទាន់ពេលដោះកឋិនមែន ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចប់ សមាទាយភាណវារៈ ។

[១៩] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា

២៧

នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ ករិយមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធា-រោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[២០] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ

អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវររបស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

[២០] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ

អជាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អជាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អជាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស

ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាហើយ ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា

ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[២១] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស

ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទី ដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវររបស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

[២១] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរ ដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា

ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ ន

អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិន របស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្ដីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបាន ក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ដោយមិនបាន តាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុស បំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មា អញនឹងធ្វើចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុ នោះ ក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបាន ក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរ ដោយមិនបាន តាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិត របស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុ នោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅ កាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះ ក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិន

បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

អនាសាទោឡសកំ និដ្ឋិតំ ។

[២២] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អាសាយ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អាសាយ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

ត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវរនោះ របស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

ចប់ (ការបានចីវរ) ខុសបំណង ១២ ប្រការ ។

[២២] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាហើយ ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អាសាយ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[២៣] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិនន្តិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យតោ តស្មឹ អាវាសេ ឧព្ភតំ កឋិនំ ឥធេវិមំ ចីវរាសំ

ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាហើយ ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាហើយមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវរនោះរបស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

[២៣] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏ឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះសង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ កាលណាបើសង្ឃ

៣៣

បយិរុបាសិស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អាសាយ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិ-នុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិនន្តិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យតោ តស្មឹ អាវាសេ ឧព្ភតំ កឋិនំ ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អាសាយ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថ-តកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ

ព្រមគ្នាដកហើយ អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ សង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ កាលណាបើសង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏ឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ

កឋិនន្តិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យតោ តស្មឹ អាវាសេ ឧព្ភតំ កឋិនំ នេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុចាសិស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុចាសតិ អាសាយ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិនន្តិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យតោ តស្មឹ អាវាសេ ឧព្ភតំ កឋិនំ នេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុចាសិស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុចាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

សង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ កាលណាបើសង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏ឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ សង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ កាលណាបើសង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវរនោះរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

៣៤

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧព្ភតកឋិនកថាយ អាសាវច្ឆេទិកាទិកឋិនុទ្ធារោ

[២៨] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អាសាយ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិនន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អាសាយ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ

កឋិនក្ខន្ធកៈ និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹមជាកំណត់ជាដើម

[២៤] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវររួចហើយ ក៏ឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះ សង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ឮដំណឹងជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មានឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវររបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណងគឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវររួចហើយ

បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អាសា-យ លភតិ អនាសាយ ន លភតិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ ។ សម្ភុ-ណាតិ កឋិនុទ្ធារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ ។

អាសាទោឡសកំ និដ្ឋិតំ ។

[២៥] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កេនចិទេវ ករណី-យេន បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិ-

ក៏គិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់បានត្រឡប់នៅឡើយ) កឋិនក៏ដោះខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ព្រោះចង់បានចីវរ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ត្រូវតាមបំណង គឺមិនបានខុសបំណង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវររួចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏មកទាន់ពេលដោះកឋិនមែន ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចប់ (ការបានចីវរ) ត្រូវតាមបំណង ១២ ប្រការ ។

[២៥] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្ដីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះ

ឧទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កតចីវរោ ការណីយេន បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កតចីវរោ ការណីយេន បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កតចីវរោ ការណីយេន បក្កមតិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។

ថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្ដីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បាន ចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិន ត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្ដី សន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ដោយ មានកិច្ចឯណានីមួយ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាហើយ សេចក្ដីចង់បាន ចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាង នេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់ វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះ ក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជា កំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ច ឯណានីមួយ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្ដីចង់បានចីវរ ក៏កើត ឡើង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែល អាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។

សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[២៦] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ

ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទី ដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវរនោះរបស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

[២៦] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ ចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ

ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនា-សាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កោនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[២៧] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កោនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន

ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្ដីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្ដីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទីដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្ដីចង់បានចីវររបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់អស់សេចក្ដីសង្ឃឹម ។

[២៧] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ

បនស្ស ហោតិ ន បច្ចុស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីម-
គតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបា-
សតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស
ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចុស្សន្តិ ។ សោ
តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិ-
នុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ គេនចិទេវ ករណីយេន
បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចុស្សន្តិ ន
បនស្ស ហោតិ ន បច្ចុស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស
ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ
អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស
ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចុស្សន្តិ ។
តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ
អត្ថតកឋិនោ គេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ អន-
ធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចុស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ
ន បច្ចុស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា

ក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះ ទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានត្រូវតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចីវរ

៤១

ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ អនាសាយ លភតិ អាសាយ ន លភតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស ហោតិ បច្ចេស្សន្តិ ន បនស្ស ហោតិ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

ករណីយទោឡសកំ និដ្ឋិតំ ។

ក៏កើតឡើង ។ កាលភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ក៏បាន (ចីវរ) ខុសបំណង គឺមិនបានតាមបំណង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយចៀសចេញទៅ ដោយមានកិច្ចឯណានីមួយ ដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុនោះគ្មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ទាំងគំនិតរបស់ភិក្ខុនោះថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ក៏គ្មានដែរ ។ កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា សេចក្តីចង់បានចីវរក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ទី ដែលអាត្មាអញចង់បានចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីដែលខ្លួនចង់បានចីវរនោះ ។ ឯសេចក្តីចង់បានចីវររបស់ភិក្ខុនោះក៏ដាច់ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ។

ចប់ ករណីយកិច្ច ១២ ប្រការ ។

[២៨] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ទិសង្គមិកោ បក្កមតិ ចីវរប្បដិវិសំ អបវិលាយមានោ[១] តមេនំ ទិសង្គតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ កហំ ត្វំ អាវុសោ វស្សំ វុត្ថោ កត្ថ ច តេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកស្មឹ អាវាសេ វស្សំ វុត្ថោម្ហិ តត្ថ ច មេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទន្តិ គច្ឆាវុសោ តំ ចីវរំ អាហរ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមាតិ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ កហំ មេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទន្តិ អយន្តេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោ កហំ គមិស្សតីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ មេ ភិក្ខូ ចីវរំ ករិស្សន្តីតិ ។ តេ ឯវំ វទន្តិ អលំ អាវុសោ មា អគមាសិ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សា-មាតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ

១ ឱ. អបចិនយមានោ ។

[២៨] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយមានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ចៀសចេញទៅ ឥតមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំណែកនៃចីវរ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុដែលទៅកាន់ទិសនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសណា ម្យ៉ាងទៀត ចំណែកចីវររបស់លោក (មាននៅ) ក្នុងអាវាសណា ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯណោះ ឯចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (ក៏មាននៅ) ក្នុងអាវាសនោះដែរ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកទៅយកចីវរនោះមក យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះហើយ ក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំទុកក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចីវរនេះជាចំណែករបស់លោកហើយ តើលោកនឹងទៅក្នុងទីឯណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ ដ្បិតពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះបំរុងនឹងធ្វើចីវរឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ណ្ហើយលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំទៅឡើយ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ ឯភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះ

និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ និសង្គមិកោ បក្កមតិ ។ បេ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ និសង្គមិកោ បក្កមតិ ។ បេ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[២៩] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ និសង្គមិកោ បក្កមតិ ចីវរប្បដិវិសំ អបវិលាយមានោ ។ តមេនំ ទិសង្គតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ កហំ ត្វំ អាវុសោ វស្សំ វុត្ថោ កត្ថ ច តេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកស្មឹ អាវាសេ វស្សំ វុត្ថោម្ហិ តត្ថ ច មេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ គច្ឆាវុសោ តំ ចីវរំ អាហារ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមាតិ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ កហំ មេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ អយន្តេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ តំ ចីវរំ អាទាយ តំ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តមេនំ អន្តរាមគ្គេ

ឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួច ហើយមានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុ នោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាល កឋិនរួចហើយមានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ កឋិន របស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

[២៩] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ មានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ ចៀសចេញទៅ គ្មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំណែកចីវរ (របស់ខ្លួន) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុដែលទៅកាន់ទិសនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសណា មួយទៀត ចំណែកចីវររបស់លោក (មាននៅ) ក្នុងអាវាសណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសឯណោះ ឯចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (មាននៅ) ក្នុងអាវាសនោះដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកទៅយកចីវរ នោះមក យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ លុះភិក្ខុនោះ ទៅកាន់អាវាសនោះហើយ ក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា នៃលោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយ ចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (ទុក) ក្នុងទីឯណា ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយ តបយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចីវរនេះជាចំណែករបស់លោក ។ ភិក្ខុនោះ ក៏នាំយកចីវរនោះហើយដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ។ ដល់ពាក់

ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ អាវុសោ កហំ គមិស្សសីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ មេ ភិក្ខូ ចីវរំ ករិស្សន្តីតិ ។ តេ ឯវំ វទន្តិ អលំ អាវុសោ មា អគមាសិ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមាតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ និសង្គមិកោ បក្កមតិ ចីវរប្បដិវិសំ អបវិលាយមានោ ។ តមេនំ និសង្គតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ កហំ ត្វំ អាវុសោ វស្សំ វុត្ថោ កត្ថ ច តេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកស្មឹ អាវាសេ វស្សំ វុត្ថោម្ហិ តត្ថ ច មេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទន្តិ គច្ឆាវុសោ តំ ចីវរំ អាហរ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមាតិ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ

កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏សួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកទៅឯណា ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនឹងទៅអាវាសឯណោះ (ដ្បិត) ពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះបំរុងនឹងធ្វើចីវរឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ណ្ហើយលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំទៅឡើយ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់មកវិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ មានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ចៀសចេញទៅ គ្មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំណែកចីវរ (របស់ខ្លួនទេ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុដែលទៅកាន់ទិសនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសណា មួយទៀត ចំណែកចីវររបស់លោក (មាននៅ) ក្នុងអាវាសណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយតបយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯណោះ ឯចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (មាននៅ) ក្នុងអាវាសនោះដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកចូរទៅយកចីវរនោះមក យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះហើយក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា

កហំ មេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ អយន្តេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ តំ ចីវរំ អាទាយ តំ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តមេនំ អន្តរាមគ្គេ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ អាវុសោ កហំ គមិស្ស-សីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ មេ ភិក្ខូ ចីវរំ ករិស្សន្តីតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ អលំ អាវុសោ មា អគមាសិ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមាតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ទិសង្គមិកោ បក្កមតិ ចីវរប្បដិវិសំ អបវិលាយមានោ ។ តមេនំ ទិសង្គតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ កហំ ត្វំ អាវុសោ វស្សំ វុត្ថោ កត្ថ ច តេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកស្មឹ អាវាសេ វស្សំ វុត្ថោម្ហិ តត្ថ ច មេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ គច្ឆាវុសោ

នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (ទុក) ក្នុងទីឯណា ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចីវរនេះជាចំ-ណែករបស់លោក ។ ភិក្ខុនោះក៏នាំយកចីវរនោះហើយដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏សួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកទៅក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទៅកាន់អាវាសឯណោះ (ដ្បិត) ពួកភិក្ខុក្នុងអាវាសនោះបំរុងនឹងធ្វើចីវរឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ណ្ហើយលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំទៅឡើយ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កបិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកបិនរួចហើយ មានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ចៀសចេញទៅគ្មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំណែកចីវរ (របស់ខ្លួន) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុដែលទៅកាន់ទិសនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសណា មួយទៀត ចំណែកចីវររបស់លោក (មាននៅ) ក្នុងអាវាសណា ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯណោះ ឯចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (មាននៅ) ក្នុងអាវាសនោះដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកទៅយកចីវរ

តំ ចីវរំ អាហរ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមាតិ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ កហំ មេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ អយន្តេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ តំ ចីវរំ អាទាយ តំ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តមេនំ អន្តរាមគ្គេ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ អាវុសោ កហំ គមិស្សសីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ មេ ភិក្ខូ ចីវរំ ករិស្សន្តីតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ អលំ អាវុសោ មា អគមាសិ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមាតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឥមេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

[៣០] ភិក្ខុ អត្តកឋិនោ និសង្គមិកោ បក្កមតិ ចីវរប្បដិវិសំ អបវិលាយមានោ ។ តមេនំ និសង្គតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ កហំ ត្វំ អាវុសោ វស្សំ វុត្ថោ

នោះមក យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះហើយក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (ទុក) ក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចីវរនេះជាចំណែករបស់លោក ។ ភិក្ខុនោះក៏នាំយកចីវរនោះហើយទៅកាន់អាវាសនោះ ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកទៅឯណា ។ ភិក្ខុនោះតបយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ ដ្បិតភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះបំរុងនឹងធ្វើចីវរឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ណ្ហើយលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំទៅឡើយ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

[៣០] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ មានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ចៀសចេញទៅ គ្មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងចំណែកចីវរ (របស់ខ្លួន) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរភិក្ខុ ដែលទៅកាន់ទិសនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសណា

៤៧

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧព្ភតកឋិនកថាយ និដ្ឋានន្តិកាទិកឋិនុទ្ធារោ

កត្ថ ច តេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អមុកស្មឹ អាវាសេ វស្សំ វុត្ថោម្ហិ តត្ថ ច មេ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ គច្ឆាវុសោ តំ ចីវរំ អាហរ មយន្តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមាតិ ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ កហំ មេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ អយន្តេ អាវុសោ ចីវរប្បដិវិសោតិ ។ សោ តំ ចីវរំ អាទាយ តំ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តស្ស តំ អាវាសំ គតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថ-តកឋិនោ និសង្ក៍មិកោ បក្កមតិ ។ បេ ។ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និ-ដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ និសង្ក៍មិកោ បក្កមតិ ។ បេ ។ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ

មួយទៀត ចំណែកចីវររបស់លោក (មាននៅ) ក្នុងអាវាសណា ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯណោះ ឯចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (មាននៅ) ក្នុងអាវាសនោះដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកចូរលោកទៅយកចីវរនោះមក យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើចីវរឲ្យលោកក្នុងទីនេះ ។ លុះភិក្ខុនោះ ទៅកាន់អាវាសនោះហើយក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចំណែកចីវររបស់ខ្ញុំ (ទុក) ក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចីវរនេះជាចំណែករបស់លោក ។ ភិក្ខុនោះក៏នាំយកចីវរនោះហើយទៅកាន់អាវាសនោះ ។ លុះភិក្ខុនោះទៅដល់អាវាសនោះហើយ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយមានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចហើយ មានដំណើរទៅកាន់ទិស ក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះ

ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ ជាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។

អបវិលាយននវកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣១] ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ មេ[១] ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ

---

១ ឱ. តត្ថ មេ ។

ក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរនោះក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ។

ចប់ សេចក្ដីមិនខ្វល់ខ្វាយ (ក្នុងចីវរ) ៩ ប្រការ ។

[៣១] ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចនៅជាសុខសប្បាយ ហើយនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្ដីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើគ្មានសេចក្ដីសប្បាយ ដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្ដីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើគ្មានសេចក្ដីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្ដីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើគ្មានសេចក្ដីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចនៅជាសុខសប្បាយ ហើយនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញ

៤៩

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧព្ភតកឋិនកថាយ សន្និដ្ឋានន្តិកាទិកឋិនុទ្ធារោ

អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផា-សុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ បច្ចេ-ស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋា-នន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ផា-សុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្ស-តិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ

នឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តី-សប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសី-មា ក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើចីវរនេះទេ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចនៅជាសុខសប្បាយ ហើយនាំយកចីវរដែលមិនទាន់ធ្វើចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អា-វាសឯណោះ បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់ អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ

បច្ចេស្សន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ ឥទេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ មេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ ។ ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ

អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតយ៉ាង នេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរនេះក្នុងទីនេះឯង អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរ នោះ ក៏វិនាសទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាស ជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចនៅជាសុខសប្បាយ ហើយនាំយក ចីវរដែលមិនទាន់ធ្វើចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទៅកាន់ អាវាសឯណោះ បើក្នុងអាវាសនោះមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅ កាន់អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់ អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មា អញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តី សប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មា អញទេ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏ធ្វើ ចីវរនោះ ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវររួចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញដែរ (តែមិនទាន់មកនៅឡើយ) កឋិនក៏ដោះ ខាងក្រៅ (នោះ) ទៅ ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ។ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនរួចនៅជាសុខសប្បាយ

កឋិនក្ខន្ធកេ បលិពោធាបលិពោធកថា

អាធាយ បក្កមតិ អមុត្រំ ឆាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុត្រំ ឆាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ អមុត្រំ ឆាម អាវាសំ គមិស្សាមិ តត្ថ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ ។ សោ កតចីវរោ បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សន្តិ សម្ភុណាតិ កឋិនុព្ភារំ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុព្ភារោ ។

ផាសុវិហារបញ្ចកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៤] ទ្វេមេ ភិក្ខវេ កឋិនស្ស បលិពោធា ទ្វេ អបលិពោធា ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ទ្វេ កឋិនស្ស

សុខសប្បាយ ហើយនាំយកចីវរដែលមិនទាន់ធ្វើហើយ ចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ បើក្នុងអាវាស នោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តី សប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥត មានសេចក្តីសប្បាយ ដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់អាវាសឯ ណោះ (ទៀត) បើក្នុងអាវាសនោះ មានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញ ៗ នឹងនៅ បើឥតមានសេចក្តីសប្បាយដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងត្រ-ឡប់វិញ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏បានធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេច ។ ភិក្ខុនោះធ្វើចីវររួចហើយគិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹង ត្រឡប់វិញ ហើយក៏មកទាន់ពេលដោះកឋិននោះមែន ។ កឋិនរបស់ភិក្ខុ នោះឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ចប់ កិរិយានៅជាសុខសប្បាយ ៥ ប្រការ ។

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បលិពោធ (កង្វល់) របស់កឋិននេះ មាន ២ យ៉ាង អបលិពោធ (គ្មានកង្វល់) របស់កឋិននេះមាន ២ យ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បលិពោធរបស់កឋិនទាំង ២ យ៉ាង (នោះ)

បលិពោធា ។ អាវាសបលិពោធោ ច ចីវរបលិពោធោ ច ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ អាវាសបលិពោធោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វសតិ វា តស្មឹ អាវាសេ សាបេក្ខោ វា បក្កមតិ បច្ចេស្សន្តិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អាវាសប-លិពោធោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ចីវរបលិពោធោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ចីវរំ អកតំ វា ហោតិ វិប្បកតំ វា ចីវរាសា វា អនុបច្ឆិន្នា ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ចីវរបលិពោធោ ហោតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ទ្វេ កឋិនស្ស បលិពោធា ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ទ្វេ កឋិ-នស្ស អបលិពោធា ។ អាវាសាបលិពោធោ ច ចីវរាប-លិពោធោ ច ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ អាវាសាបលិពោធោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បក្កមតិ តម្ហា អាវាសា ចត្តេន វន្តេន មុត្តេន អនបេក្ខេន ន បច្ចេស្សន្តិ ។

ដូចម្តេច ។ (ឯបលិពោធរបស់កឋិនទាំង ២ យ៉ាងនោះ) គឺ អាវាសបលិពោធ (កង្វល់ក្នុងអាវាស) ១ ចីវរបលិពោធ (កង្វល់ក្នុងចីវរ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឯអាវាសបលិពោធ (នោះ) ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅក្នុងអាវាសនោះក្តី មានសេចក្តីអាល័យ ចំពោះអាវាសនោះ ហើយចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា អាវាសបលិពោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឯចីវរបលិពោធ (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរដែលភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនទាន់បានធ្វើឬ ឬថាបានធ្វើហើយ តែមិនទាន់ស្រេច ទាំងសេចក្តីប្រាថ្នាចីវរ ក៏មិនទាន់ដាច់នៅឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ យ៉ាងនេះហើយ ដែលហៅថា ចីវរបលិពោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ បលិពោធរបស់កឋិនមាន ២ យ៉ាងដូច្នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ចំណែកអបលិពោធរបស់កឋិនមាន ២ យ៉ាង (នោះ) ដូចម្តេចខ្លះ ។ (ឯអបលិពោធទាំង ២ យ៉ាងនោះ) គឺ អាវាសាបលិពោធ (គ្មានកង្វល់ក្នុងអាវាស) ១ ចីវរាបលិពោធ (គ្មានកង្វល់ក្នុងចីវរ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អាវាសាបលិពោធ (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដើរចៀសចេញទៅចាកអាវាសនោះ ដោយលះបង់ចោលស្រឡះដាច់អាល័យថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ ។

៤៣

កបិនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថាយោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អាវាសបលិពោធោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ចីវរបលិពោធោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ចីវរំ កតំ វា ហោតិ នដ្ឋំ វា វិនដ្ឋំ វា ទឌ្ឍំ វា ចីវរាសា វា ឧបច្ឆិន្នា ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ចីវរបលិពោធោ ហោតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ទ្វេ កបិនស្ស អបលិពោធាតិ ។

កបិនក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ សត្តមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ទោឡស បេយ្យាលមុខានិ ឯកំ សតំ អដ្ឋារស ។

តស្សុទ្ទានំ

[៣៣] តឹស ចាបេយ្យកា ភិក្ខូ
សាកេតុក្កណ្ឋិតា វសុំ
វស្សំ វុត្ថោកបុណ្ណេហិ
អាគមុំ ជិនទស្សនំ
ឥទំ វត្ថុ កបិនស្ស
កប្បិស្សន្តិ ច បញ្ចកា
អនាមន្តា អសមាចារា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯងហៅថា អាវាសាបលិពោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯចីវរាបលិពោធ (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរដែលភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានធ្វើហើយក្តី បាត់ទៅក្តី វិនាសទៅក្តី ភ្លើងឆេះទៅក្តី សេចក្តីប្រាថ្នាចីវរដាច់ទៅក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯងហៅថា ចីវរាបលិពោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អបលិពោធរបស់កឋិនមាន ២ យ៉ាងដូច្នេះឯង ។

ចប់ កឋិនក្ខន្ធកៈទី ៧ ។

ក្នុងកឋិនក្ខន្ធកៈនេះ មានរឿង ១១៨ មានបេយ្យាល ១២ ជាប្រធាន ។

ឧទ្ទាននៃកឋិនក្ខន្ធកៈនោះគឺ

[៣៣] រឿងបាថេយ្យកភិក្ខុ ៣០ រូប មានសេចក្តីអផ្សុកនៅក្នុងស្រុកសាកេត លុះនៅចាំវស្សារួចហើយ ក៏មានចីវរទទឹកជោកមកគាល់ព្រះជិនស្រី នេះជារឿង (ខាងដើម) នៃកឋិន ១ រឿអានិសង្សទាំង ៥ សម្រេចដល់ភិក្ខុដែលបានក្រាលកឋិនហើយ គឺ ភិក្ខុចេញទៅណាមិនបាច់លាភិក្ខុផងគ្នា ត្រាច់ទៅណា មិនបាច់យកត្រៃចីវរគ្រប់ប្រដាប់បាន

តត្ថេវ គណភោជនំ

យាវទត្ថញ្ច ឧប្បាទោ

អត្ថានំ ភវិស្សតិ ។

ញត្តិ ឯវត្ថតញ្ចេវ

ឯវញ្ចេវ អនត្ថតំ

ឧល្លិខិ ធោវនា ចេវ

វិចារណញ្ច ឆេទនំ

ពន្ធនោវដ្ដិកណ្ឌុស

ទឡ្ហីកម្មានុវាតិកា

បរិភណ្ឌំ ឱវដ្ដេយ្យំ

មទ្ទនា និមិត្តកថា

កុក្កុ សន្និធិ និស្សគ្គិ

នកប្បញ្ញត្រ តេ តយោ

អញ្ញត្រ បញ្ចាតិរេកោ

ឆាន់គណភោជនបាន ទុកដាក់អតិរេកចីវរបានតាមត្រូវការ និងចីវរដែលកើតឡើង ដល់សង្ឃគួរបានដល់ពួកភិក្ខុដែលបានក្រាលកឋិនហើយ ១ ។ រឿងសូត្រញត្តិ ១ រឿងក្រាលកឋិនឡើងបែបយ៉ាងនេះ និងក្រាលកឋិនមិនឡើងបែបយ៉ាងនេះ (ឯការក្រាលកឋិនមិនឡើងនោះ) គឺ (ក្រាលដោយសំពត់គ្រាន់តែ) គូសក្រិតចំណាំ ១ គ្រាន់តែបោកគក់លាង ១ គ្រាន់តែចាត់ចែងលៃលក ១ គ្រាន់តែកាត់ ១ គ្រាន់តែដានភ្ជាប់គ្នា ១ គ្រាន់តែដេរ ១ គ្រាន់តែភ្ជាប់កណ្ដុំ ១ គ្រាន់តែថែមសំពត់ឲ្យមាំ ១ គ្រាន់តែប្រក់អនុវាត (ខាងខ្នង) ១ គ្រាន់តែប្រក់អនុវាត (ខាងពោះ) ១ គ្រាន់តែដេរគួបគ្នាជាពីរ ១ គ្រាន់តែជ្រលក់ឲ្យមានពណ៌ដូចភ្លុកដំរី ឬដូចស្លឹកឈើទុំ ១ សំពត់ដែលបានមកព្រោះធ្វើនិមិត្ត ១ សំពត់ដែលបានមកព្រោះនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលគេ ១ សំពត់ដែលខ្ចីគេ ១ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើឲ្យសម្រេចថ្ងៃនោះ ១ សំពត់ដែលធ្វើឲ្យកន្លងរាត្រី គឺឲ្យអរុណរះឡើងទាន់ ១ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើពិន្ទុកប្ប ១ វៀរចាកចីវរទាំងបី ១ វៀរចាកចីវរមានមណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់

៨៨

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថាយោ

សញ្ឆិន្នេន សមណ្ឌលី
នាញ្ញត្រ បុគ្គលា សង្ឃា
និស្សីមដ្ឋានុមោទតិ
កឋិនំ អនត្ថតំ ហោតិ
ឯវំ ពុទ្ធេន ទេសិតំ
អហតកប្បបិលោតិ
បំសុចាបណិកាយ ច
អនិមិត្តា បរិកថា
អកុក្កុ អសន្និធិ ច
អនិស្សគ្គិ កប្បកតេ
តថា តិចីវរេន ច
បញ្ចកេ វាតិរេកេ វា
ឆិន្នេ សមណ្ឌលីកតេ
បុគ្គលស្សត្ថារា សង្ឃា
សីមដ្ឋោ អនុមោទតិ
ឯវំ កឋិនត្ថារណំ
ឧព្ភារស្សដ្ឋមាតិកា

ដែលកាត់ដាច់ជាបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី លើសពីបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី ១ មិនឲ្យបុគ្គលក្រាល (ទៅឲ្យសង្ឃ ឬគណៈក្រាលវិញ) ១ ការក្រាលមិនត្រឹមត្រូវ ឬភិក្ខុនៅក្រៅសីមាអនុមោទនា ១ កឋិនដែលក្រាលមិនឡើង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងហើយយ៉ាងនេះឯង (ឯការក្រាលកឋិនឡើងនោះគឺ) ក្រាលដោយសំពត់ថ្មី ១ សំពត់ជំនំ ១ សំពត់ចាស់ ១ សំពត់បំសុកូល ១ សំពត់ធ្លាក់ចុះទៀបរានផ្សារ ១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបានធ្វើនិមិត្ត ១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបាននិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល ១ សំពត់ដែលមិនខ្ចីគេ ១ សំពត់ដែលបានធ្វើសម្រេចក្នុងថ្ងៃនោះ ១ សំពត់ដែលមិនធ្វើឲ្យកន្លងរាត្រី គឺមិនឲ្យអរុណរះឡើងទាន់ ១ សំពត់ដែលបានធ្វើពិន្ទុកប្ប ១ ក្រាលដោយចីវរទាំង ៣ (ចីវរណាមួយក៏បាន) ១ សំពត់ដែលធ្វើឲ្យមានមណ្ឌលគ្រប់គ្រាន់ កាត់ដាច់ត្រឹមត្រូវជាបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី លើសពីបញ្ចខ័ណ្ឌក្តី ១ ឲ្យបុគ្គលក្រាល ១ ការក្រាលដោយត្រឹមត្រូវ ឬភិក្ខុនៅក្នុងសីមាអនុមោទនា ១ ការក្រាលឡើងជាកឋិនដោយអាការយ៉ាងនេះឯង មាតិកានាំឲ្យកឋិនដោះមាន ៨

បក្កមនន្តិ និដ្ឋានំ
សន្និដ្ឋានញ្ច ជាសនំ
សវនំ អាសាវច្ឆេទិ
សីមាសឧព្ភវដ្ឋមី
កតចីវរមាទាយ
ន បច្ចេស្សន្តិ គច្ឆតិ
តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ
ហោតិ បក្កមនន្តិកោ
អាទាយ ចីវរំ យាតិ
និស្សីមេ ឥជ ចិន្តយិ
ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ
និដ្ឋានេ កឋិនុទ្ធារោ ។
អាទាយ និស្សីមំ នេវ
ន បច្ចេស្សន្តិ មានសោ
តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ
សន្និដ្ឋានន្តិកោ ភវេ

យ៉ាង គឺមានការចៀសចេញទៅជាកំណត់ ១ មានការធ្វើចីវរសម្រេចជាកំណត់ ១ មានសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ១ មានចីវរវិនាសជាកំណត់ ១ មានការឮដំណឹងជាកំណត់ ១ អស់សេចក្តីសង្ឃឹម ១ មានការកន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាដោះកឋិនមួយទៀត ជាគម្រប់ប្រាំបី ១ (អធិប្បាយថា) ភិក្ខុនាំយកចីវរដែលធ្វើហើយចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កឋិននោះរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចៀសចេញទៅជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ លុះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរក្នុងទីនេះ អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កឋិន (របស់ភិក្ខុនោះ) ឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ ។ ភិក្ខុនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ លុះទៅដល់ក្រៅសីមា ក៏មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើ (ចីវរនេះ) អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញទេ កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ភិក្ខុ

៤៧

កឋិនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថាយោ

អាទាយ ចីវរំ យាតិ
និស្សីមេ ឥធ ចិន្តយិ
ការេស្សំ ន បច្ចេស្សន្តិ
កយិរន្តស្ស នស្សតិ
តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ
ភវតិ នាសនន្តិកោ
អាទាយ យាតិ បច្ចេស្សំ
ពហិ ការេតិ ចីវរំ
កតចីវរោ សុណាតិ
ឧព្ភតំ កឋិនំ តហឹ
តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ
ភវតិ សវនន្តិកោ
អាទាយ យាតិ បច្ចេស្សំ
ពហិ ការេតិ ចីវរំ
កតចីវរោ ពហិទ្ធា
នាមេតិ កឋិនុទ្ធរំ
តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ

នាំយកចីវរចៀសចេញទៅ លុះទៅដល់ក្រៅសីមាក៏មានគំ-និតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើចីវរក្នុងទីនេះ អាត្មាអញនឹងមិនត្រ-ឡប់វិញទេ កាលភិក្ខុនោះកំពុងធ្វើ ចីវរក៏វិនាសទៅ កឋិននោះរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ក៏ធ្វើចីវរ (នោះ) ខាងក្រៅសីមា លុះធ្វើចីវរស្រេច ស្រាប់តែឮដំណឹងថា កឋិនក្នុងអាវាសនោះសង្ឃព្រមគ្នាដកហើយ កឋិននោះរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ត្រង់ឮដំណឹងជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ក៏ធ្វើចីវរ (នោះ) ខាងក្រៅសីមា លុះធ្វើចីវរហើយក៏បង្អង់ឲ្យការដោះកឋិន (នោះ) កន្លងហួសទៅខាងក្រៅសីមា កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ដោះ

សីមាតិក្កន្តិកោ ភវេ
អាទាយ យាតិ បច្ចុស្សំ
ពហិ ការេតិ ចីវរំ
កតចីវរោ បច្ចុស្សំ
សម្ភោតិ កឋិនុទ្ធរំ
តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ
សហ ភិក្ខូហិ ជាយតិ
អាទាយ ច សមាទាយ
សត្ត សត្ត វិធី ភវេ
បក្កមនន្តិកា នត្ថិ
ឆក្កេ វិប្បកតេ(១) គតិ
អាទាយ និស្សីមគតំ
ការេស្សំ ឥតិ ជាយតិ
និដ្ឋានំ សន្និដ្ឋានញ្ច
នាសនញ្ច ឥមេ តយោ

១ ឱ. ឆច្ចា វិប្បកតា ។

ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ភិក្ខុនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ក៏ធ្វើចីវរ (នោះ) ខាងក្រៅសីមា លុះធ្វើចីវរស្រេចហើយក៏មានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ហើយក៏បានមកទាន់ពេលដោះកឋិនមែន កឋិនរបស់ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ដោះ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងរឿងអាទាយនិងសមាទាយ (ទាំង ២ នេះ) មានប្រការប្រាំពីរ ៗ ដំណើរក្នុងរឿងដែលភិក្ខុធ្វើចីវរមិនទាន់ស្រេច ៦ ប្រការ គ្មានការដោះកឋិនត្រង់ចៀសចេញទៅជាកំណត់ទេ ការដោះកឋិនត្រង់ធ្វើចីវរសម្រេច ១ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ១ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ១ ទាំង ៣ នេះកើតដោយភិក្ខុនាំយក (ចីវរចៀសចេញទៅ) ខាងក្រៅសីមាហើយមានគំនិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើ (ចីវរ)

៤៩

កបិនក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថាយោ

អាធាយ ន បច្ចេស្សន្តិ

ពហិសីមេ ការេមិតិ

និដ្ឋានំ សន្និដ្ឋានម្បិ

ជាសនម្បិ ឥជន្តយោ

អនជិដ្ឋិតេន នេវស្ស

ហេដ្ឋា តីណិ នយា វិជី

អាធាយ យាតិ បច្ចេស្សំ

ពហិសីមេ ការេមិតិ

ន បច្ចេស្សន្តិ ការេតិ

និដ្ឋានេ កបិនុទ្ធរេ

សន្និដ្ឋានំ ជាសនញ្ច

សវនំ សីមតិក្កមា

សហ ភិក្ខូហិ ជាយេថ

កឋិនក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ក្នុងទីនេះ និដ្ឋានន្តិកាក្តី សន្និដ្ឋាននន្តិកាក្តី នាសនន្តិកាក្តី ទាំង ៣ នេះថា ភិក្ខុនាំយក (ចីវរចៀសចេញទៅ) ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងទៅធ្វើខាងក្រៅសីមា រឿងន័យវិធីទាំង ៣ ដែលមានតទៅខាងក្រោយថា (ភិក្ខុនាំយកចីវរចៀសចេញទៅ) ដោយមិនបានតាំងចិត្ត គឺភិក្ខុគ្មានគំនិតថា (អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ ឬមិនត្រឡប់វិញទេ) ការដោះកឋិនត្រង់ធ្វើចីវរសម្រេចជាកំណត់ ១ ត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ១ ត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ ១ ត្រង់ឮដំណឹងជាកំណត់ ១ ត្រង់កន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ដោះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ១ (ទាំង ៦ នេះ) ថា ភិក្ខុកាន់យក (ចីវរ) ចៀសចេញទៅដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងត្រឡប់វិញ អាត្មាអញនឹងទៅធ្វើខាងក្រៅសីមា (លុះកំពុងធ្វើ) ក៏គិតថា អាត្មាអញនឹងមិនត្រឡប់វិញ ហើយក៏ធ្វើចីវរឲ្យសម្រេច

ឯវំ បណ្ណរសំ គតិ
សមាទាយ វិប្បកតា
សមាទាយ បុនា តថា
ឥមេ តេ ចតុរោ វារា
សព្វេ បណ្ណរសា វិធី
អនាសាយ ច អាសាយ
ករណីយោ ច តេ តយោ
នយតោ តំ វិជានេយ្យ
តយោ ទ្វាទស ទ្វាទស
អបវិលាយមានេន[១]
ផាសុ បញ្ចវិធី តហឹ
បលិពោធាបលិពោធា
ឧទ្ធារំ នយតោ កតន្តិ ។

---

១ ឱ. អបចិននា នវេត្ត ។

យ៉ាងនេះជាគតិមាន ១៥ ប្រការ រឿងភិក្ខុប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច និងប្រមូលយកចីវរ ដែលធ្វើស្រេចដូចគ្នា វារៈទាំង ៤ នេះរួមទាំងអស់ត្រូវជា ១៥ ប្រការ រឿងទាំង ៣ នោះ គឺបានចីវរខុសបំណង ១ បានចីវរត្រូវបំណង ១ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ១ បណ្ឌិតគប្បីដឹងរឿងនោះ ដោយន័យថាមានដប់ពីរ ៣ ដង រឿងសេចក្ដីមិនខ្វល់ខ្វាយ (ក្នុងចីវរ) មាន ៩ ប្រការ រឿងភិក្ខុនៅជាសុខសប្បាយមាន ៥ ប្រការ រឿងបលិពោធ និងអបលិពោធ ក្នុងអាវាស និងចីវរនោះ ១ ឯឧទ្ទាន (នៃកឋិនក្ខន្ធកៈនេះ) យើងបានធ្វើហើយ ដោយន័យ (ដូចពោលមកយ៉ាងនេះឯង) ។

ចីវរក្ខន្ធកំ

[៣៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន វេសាលី ឥទ្ធា ចេវ ហោតិ ផីតា ច ពហុជនា អាកិណ្ណមនុស្សា សុភិក្ខា ច សត្ត ច បាសាទសហស្សានិ សត្ត ច បាសាទសតានិ សត្ត ច បាសាទា សត្ត ច កូដាគារសហស្សានិ សត្ត ច កូដាគារសតានិ សត្ត ច កូដាគារានិ សត្ត ច អារាមសហស្សានិ សត្ត ច អារាមសតានិ សត្ត ច អារាមា សត្ត ច បោក្ខរណីសហស្សានិ សត្ត ច បោក្ខរណីសតានិ សត្ត ច បោក្ខរណិយោ អម្ពបាលី ច គណិកា អភិរូបា ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា បទក្ខិណា នច្ចេ ច គីតេ ច វាទិតេ ច អភិសដា អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ បញ្ញាសាយ ច រត្តឹ គច្ឆតិ ។ តាយ ច វេសាលី ភិយ្យោសោ មត្តាយ ឧបសោភតិ ។ អថខោ រាជគហកោ

ចីវរក្ខន្ធកៈ

[៣៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានជោគ គង់នៅវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលី ក៏ស្តុកស្តម្ភទូលាយ មានជនច្រើន មានមនុស្សមីរដេរដាស មានអាហារ ផុះកំពូល ចំណីក៏សម្បូណ៌ មានប្រាសាទ ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ប្រាសាទ មានផ្ទះកំពូល ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ផ្ទះ មានសួនច្បារ ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ សួនច្បារ មានស្រះបោក្ខរណី ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ស្រះ ទាំងមានស្រីផ្កាមាស (ម្នាក់) ឈ្មោះនាងអម្ពបាលី រូបល្អគួរជាទីពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ប្រកបដោយសម្បុរល្អ និងជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនពន់ពេក ហើយជាស្រីប្រសប់ ក្នុងការល្បែងរាំច្រៀងនិងការដេញដំប្រគំ ជាស្រីដែលពួកមនុស្ស ត្រូវការទាំងប៉ុន្មាន តែងចូលទៅរកច្រើន ឯនាង (នោះ) ទៅក្នុង ១ យប់ ៗ (តែងយកថ្លៃ) ៥០ កហាបណៈ ។ ឯក្រុងវេសាលីសោត សឹងថ្កុំថ្កើងលើសលុបប្រមាណ ព្រោះនាងអម្ពបាលីនោះ ។ គ្រានោះ មានពួកកុដុម្ពីនៅក្រុងរាជគ្រឹះ

នេគមោ វេសាលឹ អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។ អទ្ទសា ខោ រាជគហកោ នេគមោ វេសាលឹ ឥទ្ធញ្ច ផីតញ្ច ពហុជនំ អាកិណ្ណមនុស្សំ សុភិក្ខញ្ច សត្ត ច បាសាទសហស្សានិ សត្ត ច បាសាទសតានិ សត្ត ច បាសាទេ សត្ត ច កូដាគារសហស្សានិ សត្ត ច កូដាគារសតានិ សត្ត ច កូដាគារានិ សត្ត ច អារាមសហស្សានិ សត្ត ច អារាមសតានិ សត្ត ច អារាមេ សត្ត ច បោក្ខរណីសហស្សានិ សត្ត ច បោក្ខរណីសតានិ សត្ត ច បោក្ខរណិយោ អម្ពបាលិញ្ច គណិកំ អភិរូបំ ទស្សនីយំ បាសាទិកំ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតំ បទក្ខំ នច្ចេ ច គីតេ ច វាទិតេ ច អភិសដំ អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ បញ្ញាសាយ ច រត្តឹ គច្ឆន្តឹ តាយ ច វេ-សាលី ភិយ្យោសោ មត្តាយ ឧបសោភន្តឹ[១] ។ អថខោ រាជគហកោ នេគមោ វេសាលិយំ តំ ករណីយំ តីរេត្វា

១ ឱ. ឧបសោភិតន្តិ ។

បានទៅក្រុងវេសាលីដោយមានកិច្ចណាមួយ ។ ពួកកុដុម្ពីនៅក្រុងរាជគ្រឹះ ក៏បានឃើញក្រុងវេសាលីស្ដុកស្ដម្ភទូលាយ មានជនច្រើន មានមនុស្ស មីរដេរដាស មានអាហារបំណិក៏សម្បូណ៌ មានប្រាសាទ ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ប្រាសាទ មានផ្ទះកំពូល ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ផ្ទះ មានសួនច្បារ ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ សួនច្បារ មានស្រះបោក្ខរណី ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ស្រះ ទាំងមាន ស្រីផ្កាមាសម្នាក់ឈ្មោះ អម្ពបាលី រូបល្អគួរជាទីពិតពិលរមិលមើល នាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា ប្រកបដោយសម្បុរល្អ និងជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនពន់ពេក ហើយប្រសប់ក្នុងការល្បែង រាំច្រៀងដេញដំប្រគំ ជាស្រីដែលពួកមនុស្សទាំងប៉ុន្មាន តែងទៅរកច្រើន ឯនាងនោះទៅក្នុង ១ យប់ ៗ (យកថ្ងៃ) ៥០ កហាបណៈ ឯក្រុងវេសាលី ក៏ថ្កុំថ្កើងលើសប្រមាណ ព្រោះនាងអម្ពបាលីនោះ ។ វេលានោះ ពួកកុដុម្ពីនៅក្រុងរាជគ្រឹះ បានពិចារណា នូវកិច្ចដែលគួរធ្វើនោះ ក្នុងក្រុងវេសាលីរួចហើយ ក៏ត្រឡប់មក

៦៣

ចីវរក្ខន្ធកេ រាជគហកនេគមវត្ថុ

បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគច្ឆិ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច វេសាលី ទេវ ឥទ្ធា ចេវ ផីតា ច ពហុជនា អាកិណ្ណមនុស្សា សុភិក្ខា ច សត្ត ច បាសាទសហស្សានិ សត្ត ច បាសាទសតានិ សត្ត ច បាសាទា សត្ត ច កូដាគារសហស្សានិ សត្ត ច កូដាគារសតានិ សត្ត ច កូដាគារា សត្ត ច អារាមសហស្សានិ សត្ត ច អារាមសតានិ សត្ត ច អារាមា សត្ត ច បោក្ខរណីសហស្សានិ សត្ត ច បោក្ខរណីសតានិ សត្ត ច បោក្ខរណិយោ អម្ពបាលី ច គណិកា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា បទក្ខិណា នច្ចេ ច គីតេ ច វាទិតេ ច អភិសដា អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ បញ្ញាសាយ ច រត្តឹ គច្ឆតិ តាយ ច វេសាលី ភិយ្យោសោមត្តាយ ឧបសោភតិ សាធុ ទេវ មយំបិ គណិកំ វុដ្ឋាបេយ្យាមាតិ ។ តេនហិ ភណេ តាទិសំ កុមារឹ ជានាថ[១] យំ តុម្ហេ គណិកំ វុដ្ឋាបេយ្យាថាតិ ។

១ ឱ. ជានាហិ ។

ក្រុងរាជគ្រឹះវិញ បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ក្រុងវេសាលីក៏ស្តុកស្តម្ភទូលាយ មានជនច្រើន មានពួកមនុស្សមីរដេរដាស មានអាហារចំណីក៏សម្បូណ៌ មានប្រាសាទ ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ប្រាសាទ មានផ្ទះកំពូល ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ផ្ទះ មានសួនច្បារ ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ សួនច្បារ មានស្រះបោក្ខរណី ៧ ពាន់ ៧ រយ ៧ ស្រះ ទាំងមានស្រីផ្កាមាស (ម្នាក់) ឈ្មោះនាង អម្ពបាលីរូបល្អ គួរនឹងពិតពិលរមិលមើល នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ហើយប្រកបដោយសម្បុរល្អ និងជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនពន់ពេក ហើយជាស្រីប្រសប់ក្នុងការល្បែង រាំច្រៀងនិងដេញដំប្រគំ ជាស្រីដែលពួកមនុស្សត្រូវការទាំងប៉ុន្មាន តែងចូលទៅរកច្រើន ឯនាង (នោះ) ទៅក្នុង ១ យប់ ៗ យកថ្លៃ ៥០ កហាបណៈ ឯក្រុងវេសាលីល្អ ដោយក្រៃលែងជាងប្រមាណ ព្រោះនាងអម្ពបាលីនោះ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព គួរតែយើងខ្ញុំតាំងស្រីផ្កាមាសឡើងខ្លះ ទើបជាការល្អ ។ ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់តបថា នៃនាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរជ្រើសរើសនាងកុមារីណា ដែលមានរូបល្អប្រហែលនាងនោះ តាំងឲ្យជាស្រីផ្កាមាសឡើង ។

តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សាលវតី នាម កុមារី អភិរូបា ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា ។ អថខោ រាជគហកោ នេគមោ សាលវតឹ កុមារឹ គណិកំ វុដ្ឋាបេសិ ។ អថខោ សាលវតី គណិកា នចិរស្សេវ បទក្ខា អហោសិ នច្ចេ ច គីតេ ច វាទិតេ ច អភិសដា អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ បដិសតេន ច រត្តឹ គច្ឆតិ ។ អថខោ សាលវតី គណិកា នចិរស្សេវ គព្ភិនី អហោសិ ។ អថខោ សាលវតិយា គណិកាយ ឯតទហោសិ ឥត្ថី ខោ គព្ភិនី បុរិសានំ អមនាបា សចេ មំ កោចិ ជានិស្សតិ សាលវតី គណិកា គព្ភិនីតិ សព្វោ មេ សក្ការោ បរិហាយិស្សតិ[១] យន្នូនាហំ គិលានំ[២] បដិវេទេយ្យន្តិ ។ អថខោ សាលវតី គណិកា ទោវារិកំ អាណាបេសិ មា ភណេ ទោវារិក កោចិ បុរិសោ បាវិសិ យោ ច មំ បុច្ឆតិ គិលានាតិ បដិវេទេហីតិ ។ ឯវំ អយ្យេតិ ខោ សោ ទោវារិកោ សាលវតិយា គណិកាយ

១ ភិជ្ជិស្សតីតិបិ បាឋោ ។ ២ ឱ. គិលានាតិ ។

សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មាននាងកុមារីម្នាក់ឈ្មោះ សាលវតី រូបល្អ គួរជាទីពិតពិលរមិលមើល នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ហើយប្រកបដោយសម្បុរល្អ និងជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនពន់ពេក ។ វេលានោះ ពួកកុដុម្ពីនៅក្រុងរាជគ្រឹះ ក៏បានតាំងនាងសាលវតីកុមារី ឲ្យធ្វើជាស្រីផ្កាមាស ។ គ្រានោះមិនយូរប៉ុន្មាន នាងសាលវតីស្រីផ្កាមាស ក៏ជាស្រីប្រសប់ក្នុងការល្បែងរាំច្រៀងនិងដេញដំប្រគំ ជាស្រីដែលពួកមនុស្សត្រូវការទាំងប៉ុន្មាន តែងចូលទៅរកច្រើន ឯនាងនោះទៅក្នុង ១ យប់ (យកថ្លៃ) ១០០ កហាបណៈ ។ លំដាប់នោះ នាងសាលវតីស្រីផ្កាមាស មិនយូរប៉ុន្មានក៏មានគភ៌ឡើង ។ វេលានោះ នាងសាលវតីស្រីផ្កាមាស មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា (ធម្មតា) ស្រីតែមានគភ៌ហើយ រមែងមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ពួកបុរសឡើយ ប្រសិនបើបុរសណាមួយ នឹងដឹងអាត្មាអញថា នាងសាលវតីស្រីផ្កាមាស មានគភ៌ហើយ គ្រឿងសក្ការៈទាំងអស់របស់អញមុខជានឹងសាបសូន្យ (មិនខាន) បើដូច្នោះ គួរតែអញប្រាប់គេថា មានជំងឺ ។ គ្រានោះ នាងសាលវតីស្រីផ្កាមាស ក៏បានបង្គាប់នាយទ្វារថា នែនាយទ្វារ កុំឲ្យបុរសណាមួយ ចូលមកឡើយ ទុកជានរណាមកសួររកខ្ញុំ អ្នកឯងត្រូវប្រាប់ថា នាងសាលវតីមានជំងឺ ។ នាយទ្វារនោះ ក៏បានទទួលពាក្យនាងសាលវតីស្រីផ្កាមាស

បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ សាលវតី គណិកា តស្ស គព្ភស្ស បរិបាកមន្វាយ[1] បុត្តំ វិជាយិ ។ អថខោ សាលវតី គណិកា ទាសឹ អាណាបេសិ ហន្ទ ជេ ឥមំ ទារកំ កត្តរសុប្បេ បក្ខិបិត្វា នីហរិត្វា សង្ការកូដេ ឆឌ្ឌេហីតិ ។ ឯវំ អយ្យេតិ ខោ សា ទាសី សាលវតិយា គណិកាយ បដិស្សុណិត្វា តំ ទារកំ កត្តរសុប្បេ បក្ខិបិត្វា នីហរិត្វា សង្ការកូដេ ឆឌ្ឌេសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អភយោ នាម រាជកុមារោ កាលស្សេវ រាជុបដ្ឋានំ គច្ឆន្តោ អទ្ទស តំ ទារកំ កាកេហិ សម្បរិកិណ្ណំ ទិស្វាន មនុស្សេ បុច្ឆិ កិមេតំ ភណេ កាកេហិ សម្បរិកិណ្ណន្តិ ។ ទារកោ ទេវាតិ ។ ជីវតិ ភណេតិ ។ ជីវតិ ទេវាតិ ។ តេនហិ ភណេ តំ ទារកំ អម្ហាកំ អន្តេបុរំ នេត្វា ធាតីនំ ទេថ បោសេតុន្តិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ តេ មនុស្សា អភយស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុណិត្វា តំ ទារកំ អភយស្ស រាជកុមារស្ស អន្តេបុរំ នេត្វា ធាតីនំ អទំសុ បោសេថាតិ ។

១ ឱ. បរិបាកំ អន្វាយ ។

ដោយពាក្យថា អឺនាង ។ លំដាប់នោះ នាងសាលវតីស្រីផ្កាមាស លុះដល់គភ៌នោះចាស់ហើយ ក៏សម្រាលកូនប្រុស ១ មក ។ វេលានោះ នាងសាលវតីស្រីផ្កាមាសបានបង្គាប់ខ្ញុំស្រីថា នែនាង ហ៎ នាងឯងចូរដាក់ទារកនេះក្នុងចង្អេរចាស់ ហើយនាំយកទៅចោលលើគំនរសម្រាមចុះ ។ ឯខ្ញុំស្រីនោះ បានទទួលស្តាប់ពាក្យនាងសាលវតីស្រីផ្កាមាសដោយពាក្យថា ចាស អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏ដាក់ទារកនោះក្នុងចង្អេរចាស់ ហើយនាំយកទៅចោលលើគំនរសម្រាម ។ សម័យនោះឯង ព្រះរាជកុមារឈ្មោះអភយៈ ចេញទៅគាល់បម្រើស្តេចក្នុងវេលាព្រឹក ក៏បានឃើញទារកនោះ មានពួកសត្វក្អែកចោមរោម លុះឃើញហើយក៏សួរទៅមនុស្សទាំងឡាយថា នែនាយ អ្វីនេះដែលពួកក្អែកចោមរោម ។ មនុស្សទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ទារក ។ រាជកុមារត្រាស់សួរថា នែនាយ ទារកនេះវានៅរស់ទេឬ ។ មនុស្សទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោសនៅរស់ទេ ។ រាជកុមារក៏ត្រាស់ថា នែនាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំយកទារកនោះទៅក្នុងព្រះរាជវាំងយើង ហើយប្រគល់ឲ្យពួកស្រីមេដោះចិញ្ចឹម ។ មនុស្សទាំងនោះ បានទទួលពាក្យអភយរាជកុមារដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ករុណាវិសេស ក៏នាំយកទារកនោះទៅក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់អភយរាជកុមារហើយប្រគល់ឲ្យទៅពួកស្រីមេដោះថា នាងទាំងឡាយចូរចិញ្ចឹមចុះ ។

តស្ស ជីវតីតិ ជីវកោតិ នាមំ អកំសុ កុមារេន បោសាបិតោតិ កោមារភច្ចោតិ នាមំ អកំសុ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ នចិរស្សេវ វិញ្ញុតំ បាបុណិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន អភយោ រាជកុមារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អភយំ រាជកុមារំ ឯតទវោច កា មេ ទេវ មាតា កោ បិតាតិ ។ អហំបិ ខោ តេ ភណេ ជីវក មាតរំ ន ជានាមិ អបិចាហំ តេ បិតា ត្វំ(១) មយាបិ បោសាបិតោតិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ ឥមានិ ខោ រាជកុលានិ ន សុករានិ អសិប្បេន ឧបជីវិតុំ យន្នូនាហំ សិប្បំ សិក្ខេយ្យន្តិ ។

[៣៨] តេន ខោ បន សមយេន តក្កសិលាយំ ទិសាបាមោក្ខោ វេជ្ជោ បដិវសតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ អភយំ រាជកុមារំ អនាបុច្ឆា យេន តក្កសិលា តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន តក្កសិ-លា យេន សោ វេជ្ជោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ អយំ បាហោ ន ទិស្សតិ ។

ជនទាំងឡាយបានឲ្យឈ្មោះទារកនោះថា ជីវកៈ ដោយហេតុថា ទារកនោះនៅរស់ ឲ្យឈ្មោះទារកនោះ (ខាងក្រោយទៀត) ថា កោមារភច្ច ព្រោះថា ទារកនោះ អភយរាជកុមារបានឲ្យគេរើសយកមកចិញ្ចឹម ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភច្ចមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានជាអ្នកដឹងក្តីឡើង ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ចបានចូលទៅគាល់អភយរាជកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបបង្គំទូលអភយរាជកុមារដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព អ្នកណាជាមាតារបស់ខ្ញុំ អ្នកណាជាបិតារបស់ខ្ញុំ ។ អភយរាជ-កុមារតបថា ហៃបាជីវកៈ ទុកជាអញក៏មិនបានស្គាល់មាតារបស់អ្នកដែរ ប៉ុន្តែខ្លួនអញទុកដូចជាបិតារបស់អ្នក (ព្រោះ) អ្នកឯងយើងបានឲ្យគេយកមកចិញ្ចឹម ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភច្ចមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួករាជត្រកូលនេះ តែបុគ្គលគ្មានសិល្បសាស្ត្រហើយ មិនងាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតបានទេ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញរករៀនសិល្បសាស្ត្រ ។

[៣៥] សម័យនោះឯង មានពេទ្យម្នាក់ជាទិសាបាមោក្ខ នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងតក្កសិលា ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ចមិនបានលាអភយរាជកុមារឡើយ ហើយចេញដើរសំដៅទៅកាន់ក្រុងតក្កសិលា ក៏បានចូលទៅរកពេទ្យនោះ ឯក្រុងតក្កសិលាដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់

៦៧

ចីវរក្ខន្ធកេ ជីវកកោមារភច្ចវត្ថុ

វេជ្ជំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ អាចរិយ សិប្បំ សិក្ខិតុន្តិ ។ តេនហិ ភណេ ជីវក សិក្ខស្សូតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ពហុញ្ច គណ្ហាតិ លហុញ្ច គណ្ហាតិ សុដ្ឋុ[១] ច ឧបធារេតិ គហិតញ្ចស្ស ន បមុស្សតិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស សត្តន្នំ វស្សានំ អច្ចយេន ឯតទហោសិ អហំ ខោ ពហុញ្ច គណ្ហាមិ លហុញ្ច គណ្ហាមិ សុដ្ឋុ ច ឧបធារេមិ គហិតញ្ច មេ ន បមុស្សតិ សត្ត ច មេ វស្សានិ អធីយន្តស្ស នយិមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយតិ កទា ឥមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន សោ វេជ្ជោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ វេជ្ជំ ឯតទវោច អហំ ខោ អាចរិយ ពហុញ្ច គណ្ហាមិ លហុញ្ច គណ្ហាមិ សុដ្ឋុ ច ឧបធារេមិ គហិតញ្ច មេ ន បមុស្សតិ សត្ត ច មេ វស្សានិ អធីយន្តស្ស នយិមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយតិ

១ ឱ. សុដ្ឋុំ ។

ហើយក៏និយាយ ពាក្យនេះនឹងពេទ្យនោះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងសិក្សាសិល្បសាស្ត្រ ។ ឯអាចារ្យទិសាបាមោក្ខនោះ ក៏តបវិញថា នែនាយជីវកៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូររៀនចុះ ។ វេលានោះ ជីវក-កោមារភត្យ ក៏រៀនសិល្បសាស្ត្របានច្រើនផង រៀនបានឆាប់ផង ចាំទុកបានល្អផង សិល្បសាស្ត្រដែលជីវកកោមារភត្យនោះ បានរៀនហើយក៏មិនភ្លេចទៅផង ។ លុះកន្លង ៧ ឆ្នាំទៅហើយទើបជីវកកោមារភត្យមានសេចក្ដីរិះគិតដូច្នេះថា អាត្មាអញរៀនសិល្បសាស្ត្រ បានច្រើនផង រៀនបានឆាប់ផង ចាំទុកបានល្អផង សិល្បសាស្ត្រដែលអញបានរៀនហើយក៏មិនភ្លេចទៅផង ម្យ៉ាងទៀត កាលអាត្មាអញរៀនអស់ ៧ ឆ្នាំហើយ ក៏រកទីបំផុតសិល្បសាស្ត្រនេះ មិនប្រាកដឡើយ ទីបំផុតសិល្ប-សាស្ត្រនេះ តើនឹងបានប្រាកដក្នុងវេលាណា ។ លំដាប់នោះ ជីវក-កោមារភត្យ ក៏បានចូលទៅរកពេទ្យនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពេទ្យនោះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំរៀនសិល្បសាស្ត្របានច្រើនផង រៀនបានឆាប់ផង ចាំទុកបានល្អផង សិល្បសាស្ត្រដែលខ្ញុំបានរៀនហើយមិនភ្លេចទៅវិញផង ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំរៀនអស់ ៧ ឆ្នាំហើយ ក៏រកទីបំផុតសិល្បសាស្ត្រនេះមិនប្រាកដសោះ ទីបំផុត

កាជា ឥមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ តេនហិ ភណេ ជីវក ខនិត្តឹ អាទាយ តក្កសិលាយ សមន្តា យោជនំ អាហិណ្ឌិត្វា(១) យង្កិញ្ចិ អភេសជ្ជំ បស្សេយ្យាសិ តំ អាហរាតិ ។ ឯវំ អាចរិយាតិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តស្ស វេជ្ជស្ស បដិស្សុណិត្វា ខនិត្តឹ អាទាយ តក្កសិលាយ សមន្តា យោជនំ អាហិណ្ឌន្តោ ន កិញ្ចិ អភេសជ្ជំ អទ្ទស ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន សោ វេជ្ជោ តេនុប-សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ វេជ្ជំ ឯតទវោច អាហិណ្ឌន្តោ-ម្ហិ អាចរិយ តក្កសិលាយ សមន្តា យោជនំ ន កិញ្ចិ អភេសជ្ជំ អទ្ទសន្តិ ។ សិក្ខិតោសិ ភណេ ជីវក អលន្តេ ឯត្តកំ ជីវិកាយាតិ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស បរិត្តំ បាថេយ្យំ បាទាសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមា-រភច្ចោ តំ បរិត្តំ បាថេយ្យំ អាទាយ យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស តំ បរិត្តំ បាថេយ្យំ អន្តរាមគ្គេ សាកេតេ បរិក្ខយំ អគមាសិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស

---

១ ឱ. អាហិណ្ឌន្តោ ។

សិល្បសាស្ត្រនេះ តើនឹងបានប្រាកដក្នុងវេលាណា ។ ឯអាចារ្យនោះក៏ប្រាប់ថា នែនាយជីវកៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងត្រូវកាន់យកចបជីកដើរទៅចំនួន ១ យោជន៍ជុំវិញក្រុងតក្កសិលា ហើយគន់មើលវត្ថុឯណានីមួយដែលមិនមែនជាថ្នាំ ចូរអ្នកនាំវត្ថុនោះមក ។ ឯជីវកកោមារភច្ចទទួលស្តាប់ពាក្យពេទ្យនោះដោយពាក្យថា បាទលោកអាចារ្យ ហើយក៏កាន់ចបជីកដើរទៅចំនួន ១ យោជន៍ជុំវិញក្រុងតក្កសិលា ក៏មិនឃើញមានវត្ថុអ្វីមួយដែលមិនមែនជាថ្នាំឡើយ ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភច្ចក៏បានចូលទៅរកពេទ្យនោះវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពេទ្យនោះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំបានដើរទៅចំនួន ១ យោជន៍ជុំវិញក្រុងតក្កសិលា ក៏មិនឃើញមានវត្ថុអ្វីមួយដែលមិនមែនជាថ្នាំសោះ ។ ឯអាចារ្យនោះក៏និយាយថា នែនាយជីវកៈ អ្នកឯងយើងបានបង្រៀនរួចហើយ សិល្បសាស្ត្រប៉ុណ្ណេះ ល្មមចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អ្នកឯង បានហើយ ៗ ក៏ប្រគល់ស្បៀងបន្តិចបន្តួចឲ្យជីវកកោ-មារភច្ច ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមាភច្ច ក៏បាននាំយកស្បៀងបន្តិចបន្តួចនោះ ចេញដើរសំដៅទៅក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ។ វេលានោះស្បៀងបន្តិចបន្តួចរបស់ជីវកកោមារភច្ចនោះ ក៏អស់រលីងទៅទៀបក្រុងសាកេត នៅពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភច្ចក៏មាន

ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ មគ្គា កន្តារា អប្បោទកា អប្បភក្ខា ន សុករា អបាថេយ្យេន គន្តុំ យន្នូនាហំ បាថេយ្យំ បរិយេសេយ្យន្តិ ។

[៣៦] តេន ខោ បន សមយេន សាកេតេ សេដ្ឋិភរិយាយ សត្តវស្សិកោ សីសាពាធោ ហោតិ ។ ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាបាមោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា នាសក្ខឹសុ អរោគំ កាតុំ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសុ ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ សាកេតំ បវិសិត្វា មនុស្សេ បុច្ឆិ កោ ភណេ គិលានោ កំ តិកិច្ឆាមីតិ ។ ឯតិស្សា អាចរិយ សេដ្ឋិភរិយាយ សត្តវស្សិកោ សីសាពាធោ គច្ឆ អាចរិយ សេដ្ឋិភរិយំ តិកិច្ឆាហីតិ ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ទោវារិកំ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ ទោវារិក សេដ្ឋិភរិយាយ បាវទ វេជ្ជោ អយ្យេ អាគតោ សោ តំ ទដ្ឋុកាមោតិ ។ ឯវមាចរិយាតិ ខោ សោ ទោវារិកោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស បដិស្សុណិត្វា យេន សេដ្ឋិ-

សេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ផ្លូវអស់ទាំងនេះជាផ្លូវដាច់ស្រយាល មានទឹកតិច មានចំណីអាហារតិច នរណាដែលមិនមានស្បៀងអាហារហើយ មិនងាយនឹងទៅបានឡើយ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញដើរស្វែងរកស្បៀងសិន (រួចសឹមទៅ) ។

[៣៦] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាកេត មានភរិយាសេដ្ឋីម្នាក់កើតជំងឺឈឺក្បាល ៧ ឆ្នាំហើយ ។ ពួកពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខយ៉ាងធំ ៗ ច្រើននាក់នាំគ្នាមកព្យាបាល ក៏មិនអាចធ្វើឲ្យជារោគបាន ហើយនាំយកតែប្រាក់ទៅជាច្រើន ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភត្យបានចូលទៅក្រុងសាកេតហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា នែនាយ នរណាមានជំងឺ (ខ្លះ) នរណាឲ្យខ្ញុំព្យាបាល (ខ្លះ) ។ មនុស្សទាំងនោះប្រាប់ថា បពិត្រលោកអាចារ្យ មានតែភរិយាសេដ្ឋីនេះមានជំងឺឈឺក្នុងក្បាល ៧ ឆ្នាំហើយ បពិត្រលោកអាចារ្យ អ្នកអញ្ជើញទៅព្យាបាលភរិយាសេដ្ឋីចុះ ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ ក៏បានចូលទៅកាន់លំនៅរបស់សេដ្ឋីគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បង្គាប់នាយទ្វារថា នែនាយទ្វារ ចូរអ្នកឯងទៅជំរាបភរិយាសេដ្ឋីថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ឥឡូវ មានគ្រូពេទ្យអញ្ជើញមក គាត់ចង់ឃើញអ្នកម្ចាស់ ។ នាយទ្វារនោះបានទទួលស្តាប់ពាក្យជីវកកោមារភត្យ ដោយពាក្យថា បាទលោកអាចារ្យ ហើយក៏ចូលទៅរកភរិយាសេដ្ឋី

ភរិយា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិភរិយំ ឯតទ-
វោច វេជ្ជោ អយ្យេ អាគតោ សោ តំ ទដ្ឋុកាមោតិ ។
កីទិសោ ភណេ ទោវារិក វេជ្ជោតិ ។ ទហរកោ
អយ្យេតិ ។ អលំ ភណេ ទោវារិក កឹ មេ ទហរកោ
វេជ្ជោ ករិស្សតិ ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាចាមោក្ខា
វេជ្ជា អាគន្ត្វា តិកិច្ឆន្តា នាសក្ខឹសុ អរោគំ កាតុំ ពហុំ
ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសូតិ ។ អថខោ សោ ទោវារិកោ
យេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច សេដ្ឋិភរិយា អា-
ចរិយ ឯវមាហ អលំ ភណេ ទោវារិក កឹ មេ ទហ-
រកោ វេជ្ជោ ករិស្សតិ ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាចា-
មោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា តិកិច្ឆន្តា នាសក្ខឹសុ អរោគំ
កាតុំ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសូតិ ។ គច្ឆ ភណេ
ទោវារិក សេដ្ឋិភរិយាយ ចាវទ វេជ្ជោ អយ្យេ ឯវមាហ
មា កិរ អយ្យេ បុរេ កិញ្ចិ អទាសិ យទា អរោគា
អហោសិ តទា យំ ឥច្ឆេយ្យាសិ តំ ទជ្ជេយ្យាសីតិ ។
ឯវំ អាចរិយាតិ ខោ សោ ទោវារិកោ ជីវកស្ស

លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភរិយាសេដ្ឋីថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ឥឡូវមានគ្រូពេទ្យអញ្ជើញមក គាត់ចង់ឃើញអ្នកម្ចាស់ ។ ឯភរិយាសេដ្ឋីក៏សួរថា នែនាយទ្វារ គ្រូពេទ្យនោះ តើបែបយ៉ាងណា ។ នាយទ្វារជំរាបថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ គ្រូពេទ្យនោះនៅក្មេងទេ ។ ឯភរិយាសេដ្ឋីក៏តបថា កុំឡើយនាយទ្វារ គ្រូពេទ្យនៅក្មេងម៉្លេះ នឹងធ្វើរោគអញឲ្យជាម្ដេចបាន គ្រូពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខយ៉ាងធំ ៗ ច្រើននាក់ ក៏បានមកព្យាបាលហើយ ក៏គង់មិនអាចនឹងធ្វើរោគឲ្យសះជាបាន នាំយកប្រាក់ជាច្រើនទៅហើយ ។ ខណៈនោះ នាយទ្វារក៏បានចូលទៅរកជីវកកោមារភច្ចវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងជីវកកោមារភច្ចថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ភរិយាសេដ្ឋីបាននិយាយយ៉ាងនេះថា កុំឡើយនាយទ្វារ គ្រូពេទ្យនៅក្មេងម៉្លេះ នឹងព្យាបាលរោគអញឲ្យសះជាម្ដេចបាន គ្រូពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខធំ ៗ ច្រើននាក់ បានមកព្យាបាលក៏គង់មិនអាចនឹងធ្វើរោគឲ្យសះជាបាន នាំយកប្រាក់ជាច្រើនទៅហើយ ។ ឯជីវកកោមារភច្ច ក៏និយាយវិញថា នែនាយទ្វារ ចូរអ្នកឯងទៅជំរាបភរិយាសេដ្ឋីថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ គ្រូពេទ្យបាននិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់កុំអាលឲ្យវត្ថុអ្វី ៗ មុនឡើយ ចាំអ្នកម្ចាស់ជារោគពេលណា អ្នកម្ចាស់ចង់ឲ្យវត្ថុណាក៏គប្បីឲ្យវត្ថុនោះ ក្នុងពេលនោះចុះ ។ នាយទ្វារនោះទទួលស្ដាប់

៧១

កោមារភច្ចស្ស បដិស្សុណិត្វា យេន សេដ្ឋិភរិយា តេនុ-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិភរិយំ ឯតទវោច វេជ្ជោ
អយ្យេ ឯវមាហ មា កិរ អយ្យេ បុរេ កិញ្ចិ អទាសិ
យទា អរោគា អហោសិ តទា យំ ឥច្ឆេយ្យាសិ តំ
ទជ្ជេយ្យាសីតិ ។ តេនហិ ភណេ ទោវារិក វេជ្ជោ អា-
គច្ឆតូតិ ។ ឯវំ អយ្យេតិ ខោ សោ ទោវារិកោ សេដ្ឋិ-
ភរិយាយ បដិស្សុណិត្វា យេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទ-
វោច សេដ្ឋិភរិយា តំ អាចរិយ បក្កោសតីតិ ។ អថខោ
ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន សេដ្ឋិភរិយា តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិភរិយាយ វិការំ សល្លក្ខេត្វា សេដ្ឋិ-
ភរិយំ ឯតទវោច បសតេន មេ អយ្យេ សប្បិនា
អត្ថោតិ ។ អថខោ សេដ្ឋិភរិយា ជីវកស្ស កោមារ-
ភច្ចស្ស បសតំ សប្បឹ ទាបេសិ ។ អថខោ ជីវកោ
កោមារភច្ចោ តំ បសតំ សប្បឹ នានាភេសជ្ជេហិ
និប្បចិត្វា សេដ្ឋិភរិយំ មញ្ចកេ ឧត្តានំ និបជ្ជាបេត្វា[១]

១ និបាតេត្វាតិបិ បាឋោ ។

ពាក្យជីវកកោមារភត្យ ដោយពាក្យថា បាទលោកអាចារ្យ ហើយក៏ចូលទៅរកភរិយាសេដ្ឋីវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភរិយាសេដ្ឋីថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ គ្រូពេទ្យបាននិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់កុំអាលឲ្យវត្ថុអ្វី ៗ មុនឡើយ ចាំអ្នកម្ចាស់ជារោគវេលាណា អ្នកម្ចាស់ចង់ឲ្យវត្ថុណា ក៏គប្បីឲ្យវត្ថុនោះ ក្នុងវេលានោះចុះ ។ ឯភរិយាសេដ្ឋីក៏ប្រាប់ថា នៃនាយទ្វារ បើដូច្នោះ សូមឲ្យគ្រូពេទ្យអញ្ជើញចូលមកចុះ ។ នាយទ្វារនោះ បានទទួលស្តាប់ពាក្យភរិយាសេដ្ឋីដោយពាក្យថា បាទអ្នកម្ចាស់ ហើយក៏ចូលទៅរកជីវកកោមារភត្យវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងជីវកកោមារភត្យថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ភរិយាសេដ្ឋីឲ្យអញ្ជើញលោក ។ វេលានោះជីវកកោមារភត្យ ក៏បានចូលទៅរកភរិយាសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយក៏សង្កេតស្គាល់វិការរបស់ភរិយាសេដ្ឋី ហើយបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភរិយាសេដ្ឋីថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ខ្ញុំបាទត្រូវការសប្បិ ១ ទូកដៃ ។ លំដាប់នោះ ភរិយាសេដ្ឋីក៏បានបង្គាប់ឲ្យគេឲ្យសប្បិ ១ ទូកដៃទៅជីវក-កោមារភត្យ ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យក៏បានស្ងោសប្បិនោះជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេង ៗ រួចហើយឲ្យភរិយាសេដ្ឋីដេកផ្ងារលើគ្រែហើយ

នត្ថុតោ អទាសិ ។ អថខោ តំ សប្បឹ នត្ថុតោ ទិន្នំ មុខតោ ឧគ្គច្ឆិ ។ អថខោ សេដ្ឋិភរិយា តំ បដិគ្គហេ នុដ្ឋុហិត្វា ទាសឹ អាណាបេសិ ហន្ទ ជេ ឥមំ សប្បឹ បិចុនា គណ្ហាហីតិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ អច្ឆរិយំ វត ភោ[១] យាវ លូខាយំ ឃរណី យត្រ ហិ នាម ឥមំ ឆឌ្ឌនីយធម្មំ សប្បឹ បិចុនា គាហាបេស្សតិ ពហុកានិ ច មេ មហគ្ឃានិ មហគ្ឃានិ ភេសជ្ជានិ ឧបគតានិ កិម្បិមាយំ កញ្ចិ[២] ទេយ្យធម្មំ ទស្សតីតិ ។ អថខោ សេដ្ឋិភរិយា ជីវកស្ស កោមារ-ភច្ចស្ស វិការំ សល្លក្ខេត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ អាចរិយ វិមនោសីតិ ។ ឥធ មេ ឯតទហោសិ អច្ឆរិយំ វត ភោ យាវ លូខាយំ ឃរណី យត្រ ហិ នាម ឥមំ ឆឌ្ឌនីយធម្មំ សប្បឹ បិចុនា គាហាបេស្សតិ ពហុកានិ ច មេ មហគ្ឃានិ មហគ្ឃានិ ភេសជ្ជានិ ឧបគតានិ កិម្បិមាយំ កញ្ចិ ទេយ្យធម្មំ ទស្សតីតិ ។ មយំ ខោ អាចរិយ អាគារិកា នាម ឧបជានាមេតស្ស

១ ឥទំ បាឋទ្វយំ ឱរោបិយបោត្ថកេ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. កិញ្ចិ ។

បញ្ច្រកថ្នាំនោះ ។ ខណៈនោះ សប្បិដែលជីវកកោមារភច្ចបានច្រកទៅ ហើយនោះក៏ខ្ពុរចេញពីមាត់ ។ គ្រានោះ ភរិយាសេដ្ឋីក៏ខ្វាក់សប្បិនោះទៅក្នុងកន្ថោរហើយបង្គាប់ទាសីថា ចូរនាងយកសំឡីមកផ្តិតសប្បិនេះចេញ ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ចមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា អើអស្ចារ្យអ្វីម៉្លេះ ស្រីមេផ្ទះនេះជាស្រីអន់ណាស់តើ ព្រោះនាងឲ្យទាសីយកសំឡីមកផ្តិតសប្បិនេះ ដែលជារបស់គួរតែចោល ម្យ៉ាងទៀត ថ្នាំដែលមានតម្លៃច្រើន ៗ អញបានប្រើប្រាស់អស់ច្រើនទៅហើយ ស្រីជាម្ចាស់ផ្ទះនេះ នឹងឲ្យទេយ្យធម៌ (រង្វាន់) តិចតួចដល់អញដូចម្តេចបាន ។ លំដាប់នោះ ភរិយាសេដ្ឋីសង្កេតស្គាល់វិការជីវកកោមារភច្ច ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងជីវកកោមារភច្ចថា នៃលោកអាចារ្យ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមានចិត្តប្លែកម៉្លេះ ។ ឯជីវកកោមារភច្ចតបវិញថា ខ្ញុំបាទមានសេចក្តីរិះគិតក្នុងទីនេះយ៉ាងនេះថា អស្ចារ្យអ្វីម៉្លេះ ស្រីមេផ្ទះនេះជាស្រីអន់ណាស់តើ ព្រោះនាងឲ្យទាសីយកសំឡីមកផ្តិតសប្បិនេះ ដែលជារបស់គួរតែចោល ម្យ៉ាងទៀត ថ្នាំដែលមានតម្លៃច្រើន ៗ អញបានប្រើប្រាស់អស់ច្រើនទៅហើយ ស្រីជាម្ចាស់ផ្ទះនេះនឹងឲ្យទេយ្យធម៌តិចតួចដល់អាត្មាអញដូចម្តេចបាន ។ ឯភរិយាសេដ្ឋីតបវិញថា នៃលោកអាចារ្យ យើងជាស្រីគ្រប់គ្រងផ្ទះគួរចេះសំចៃសប្បិនេះ

៧៣

ចីវរក្ខន្ធកេ ជីវកកោមារភច្ចវត្ថុ សេដ្ឋិភរិយាវត្ថុ

សញ្ញមស្ស វរមេតំ សប្បិ ជាសាជំ វា កម្មករាជំ វា ចាឧព្ពញ្ញជំ វា បឌីបករណោ វា អាសិត្តំ មា ត្វំ អាចរិយ វិបជោ អហោសិ ន តេ ឧេយ្យជម្មោ ហាយិស្សតីតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ សេដ្ឋិភរិយាយ សត្តវស្សិកំ សីសាពាជំ ឯកេនេវ ជត្ថុកម្មេន អបកឌ្ឍិ ។ អថខោ សេដ្ឋិភរិយា អរោគា សមាជា ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ចត្តារិ សហស្សានិ ចាជាសិ ។ បុត្តោ មាតា មេ អរោគា បិតាតិ ចត្តារិ សហស្សានិ ចាជាសិ ។ សុណិសា សស្សូ មេ អរោគា បិតាតិ ចត្តារិ សហស្សានិ ចាជាសិ ។ សេដ្ឋី គហបតិ ភរិយា មេ អរោគា បិតាតិ ចត្តារិ សហស្សានិ ចាជាសិ ជាសញ្ច ជាសិញ្ច អស្សរថញ្ច អជាសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តានិ សោឡសសហស្សានិ អាជាយ ជាសញ្ច ជាសិញ្ច អស្សរថញ្ច យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន រាជគហំ យេន អភយោ រាជកុមារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អភយំ រាជកុមារំ ឯតឧវោច ឥជំ មេ ទេវ បឋមកម្មំ

សប្បិនេះ នឹងធ្វើជាថ្នាំលាបជើងពួកទាសៈពួកកម្មករ ឬនឹងស្រោចទៅក្នុងកិច្ចដែលធ្វើប្រទីបក៏គង់តែប្រសើរ នៃលោកអាចារ្យ លោកកុំតូចចិត្តឡើយ ទេយ្យធម៌របស់លោកមុខជាមិនសាបសូន្យទេ ។ ខណៈនោះ ជីវកកោមារភច្ចក៏បានផ្សះជំងឺឈឺក្បាល ៧ ឆ្នាំរបស់ភរិយាសេដ្ឋីដោយការប្រកតែម្តងប៉ុណ្ណោះ ។ វេលានោះ ភរិយាសេដ្ឋីក៏បានសះជារោគនោះទៅ ហើយបានឲ្យ (រង្វាន់) ចំនួន ៤ ពាន់កហាបណៈទៅជីវកកោមារភច្ច ។ ឯកូនប្រុសគិតថា មាតារបស់អាត្មាអញបានសះជាជំងឺឈឺហើយ ក៏បានឲ្យ (រង្វាន់) ចំនួន ៤ ពាន់កហាបណៈទៀត ។ ឯស្រីជាកូនប្រសាគិតថា ម្តាយក្មេករបស់អាត្មាអញបានសះជាជំងឺហើយ ក៏បានឲ្យ (រង្វាន់) ចំនួន ៤ ពាន់កហាបណៈទៀត ។ ឯសេដ្ឋីគហបតីគិតថា ភរិយារបស់អាត្មាអញបានសះជាជំងឺហើយ ក៏ឲ្យ (រង្វាន់) ចំនួន ៤ ពាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យទាសាទាសី និងរថទឹមសេះ (ថែមទៀត) ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភច្ចបាននាំយក (រង្វាន់) ទាំង ១៦ ពាន់កហាបណៈនោះ និងទាសាទាសីទាំងរថទឹមសេះ ហើយចេញទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ក៏បានចូលទៅរកអភយ-រាជកុមារឰដ៏ក្រុងរាជគ្រឹះដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអភយរាជកុមារថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស រង្វាន់

សោឡសសហស្សានិ ទាសោ ច ទាសី ច អស្សរថោ ច បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ទេវោ ចោសាវនិកន្តិ ។ អលំ ភណេ ជីវក តុយ្ហំយេវ[១] ហោតុ អម្ហាកញ្ច[២] អន្តេបុរេ និវេសនំ មាបេហីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ អភយស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុណិត្វា អភយស្ស រាជកុមារស្ស អន្តេបុរេ និវេសនំ មាបេសិ ។

[៣៧] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ភគន្ទលាពាធោ ហោតិ ។ សាដកា លោហិតេន មក្ខិយន្តិ ។ ទេវិយោ ទិស្វា ឧប្បណ្ឌេន្តិ ឧតុនីទានិ ទេវោ បុប្ផំ ទេវស្ស ឧប្បន្នំ នចិរស្សេវ[៣] ទេវោ វិជាយិស្សតីតិ ។ តេន រាជា មង្កុ ហោតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អភយំ រាជកុមារំ ឯតទវោច មយ្ហំ ខោ ភណេ អភយ តាទិសោ អាពាធោ សាដកា លោហិតេន មក្ខិយន្តិ ទេវិយោ ទិស្វា ឧប្បណ្ឌេន្តិ ឧតុនីទានិ ទេវោ បុប្ផំ ទេវស្ស ឧប្បន្នំ

---

១ ឱ. តុយ្ហេវ ។ ២ អម្ហាកញ្ចេវ ។ ៣ ន ចិរន្តិបិ បាឋោ ។

ទាំង ១៦ ពាន់ក្តី ទាសាក្តី ទាសីក្តី សេះនិងរថក្តី នេះជាស្នាដៃដំបូងរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះសម្មតិទេព ទ្រង់ទទួលយកគ្រឿងសម្រាប់ចិញ្ចឹមរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំចុះ ។ ឯអភយរាជកុមារក៏តបថា នែនាយជីវកៈ ណ្ហើយ (របស់ទាំងនេះ) ស្រេចនឹងអ្នកឯងចុះ ប៉ុន្តែត្រូវអ្នកឯងសាងលំនៅក្នុងបូរីរបស់យើង ។ ឯជីវកកោមារភច្ច បានទទួលស្តាប់ព្រះបន្ទូលអភយរាជកុមារដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏បានសាងលំនៅក្នុងវាំងរបស់អភយរាជកុមារ ។

[៣៧] សម័យនោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់កើតរោគឫសដូងបាត ។ សំពត់សាដកទាំងឡាយ ក៏សឹងតែប្រឡាក់ទៅដោយឈាម ។ ពួកព្រះនាងទេវីឃើញហើយក៏ចំអកថា ឥឡូវនេះ ព្រះសម្មតិ-ទេពទ្រង់មានរដូវហើយ ផ្កាគឺឈាមបានកើតឡើង ដល់ព្រះសម្មតិទេពហើយ មិនយូរប៉ុន្មានទេ ព្រះសម្មតិទេពមុខជានឹងប្រសូតិ (បុត្រ) មិនខាន ។ ព្រះមហាក្សត្រក៏ទ្រង់អៀនអន់ដោយហេតុនោះ ។ វេលានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការសួរទៅអភយរាជកុមារថា នែនាយអភ័យ យើងមានជំងឺប្រាកដដូច្នោះហើយ អស់ទាំងសំពត់សាកដប្រឡាក់ទៅដោយឈាម ឯពួកនាងទេវីឃើញហើយក៏ចំអកថា ឥឡូវនេះព្រះសម្មតិទេពទ្រង់មានរដូវហើយ ផ្កាគឺឈាមបានកើតឡើង

៧៤

នចិរស្សេវ ទេវោ វិជាយិស្សតីតិ ឥង្ឃ ភណេ អភយ តាទិសំ វេជ្ជំ ជានាហិ យោ មំ តិកិច្ឆេយ្យាតិ ។ អយំ ទេវ អម្ហាកំ ជីវកោ វេជ្ជោ តរុណោ ភទ្រកោ សោ ទេវំ តិកិច្ឆិស្សតីតិ ។ តេនហិ ភណេ អភយ ជីវកំ វេជ្ជំ អាណាបេហិ សោ មំ តិកិច្ឆិស្សតីតិ ។ អថខោ អភយោ រាជកុមារោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ ជីវក រាជានំ តិកិច្ឆាហីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ អភយស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុណិត្វា នខេន ភេសជ្ជំ អាទាយ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច អាពាធំ តេ ទេវ បស្សាមីតិ[១] ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ភគន្ទលាពាធំ ឯកេនេវ អាលេបេន អបកឌ្ឍិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ

១ ឱ. អាពាធំ ទេវ បស្សាមាតិ ។

ដល់ព្រះសម្មតិទេពហើយ មិនយូរប៉ុន្មានទេ ព្រះសម្មតិទេពមុខជានឹងប្រសូតិ (បុត្រ) មិនខាន នៃនាយអភ័យ យើងសូមអង្វរអ្នក ចូរអ្នកស្វែងរកពេទ្យណា ដែលអាចព្យាបាលយើងបាន ។ អភយរាជកុមារតបវិញថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ពេទ្យរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះជីវកៈ នៅក្មេងជាមនុស្សកំពុងចម្រើន ពេទ្យនោះនឹងព្យាបាលព្រះសម្មតិទេពបាន ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារត្រាស់ថា នៃនាយអភ័យ បើដូច្នោះចូរអ្នកបង្គាប់ពេទ្យជីវកៈឲ្យគេមកព្យាបាលអញចុះ ។ លំដាប់នោះ អភយរាជកុមារក៏បានបង្គាប់ជីវកកោមារភច្ចថា នៃនាយជីវកៈ ចូរអ្នកឯងទៅព្យាបាលរោគថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ ។ ជីវកកោមារភច្ចបានទទួលបង្គាប់អភយរាជកុមារដោយពាក្យថា ករុណាវិសេស ហើយក៏នាំយកថ្នាំចំនួនមួយក្រចក ចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដូច្នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គសូមមើលជំងឺព្រះអង្គ ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ច ក៏បានផ្សះរោគឫសដូងបាតរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយលាបថ្នាំតែម្តង ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ

អថេកោ សមណោ បញ្ច ឥត្ថីសតានិ សព្វាលង្ការំ វិភូសាបេត្វា[១] ឱមុញ្ចាបេត្វា បុញ្ជំ ការាបេត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច ឯតំ ភណេ ជីវក បញ្ចន្នំ ឥត្ថីសតានំ សព្វាលង្ការំ តុយ្ហំ ហោតូតិ ។ អលំ ទេវ អធិការំ មេ ទេវោ សរតូតិ ។ តេនហិ ភណេ ជីវក មំ ឧបដ្ឋហ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ចាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសិ ។

[៣៨] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស សត្តវស្សិកោ សីសាពាធោ ហោតិ ។ ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាបាមោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា តិកិច្ឆន្តា នាសក្ខឹសុ អរោគំ កាតុំ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសុ ។ អបិច វេជ្ជេហិ បច្ចក្ខាតោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ ។ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ ។

---
១ ឱ. ភូសាបេត្វា ។

ទ្រង់បានសះជារោគហើយ ទើបទ្រង់ឲ្យពួកស្រីទាំងប្រាំរយស្អិតស្អាង គ្រឿងអលង្ការទាំងពួងហើយឲ្យដោះចេញ ទ្រង់ឲ្យគរជាគំនររួចទ្រង់ត្រាស់ទៅនឹងជីវកកោមារភច្ចដូច្នេះថា នែនាយជីវកៈ គ្រឿងអលង្ការទាំង-ពួងរបស់ស្រីទាំងប្រាំរយនេះត្រូវបានអ្នកឯងហើយ ។ ជីវកកោមារភច្ចក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កុំព្រួយព្រះរាជហឫទ័យឡើយ សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់គ្រាន់តែរលឹកឧបការៈរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គចុះ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារត្រាស់ថា នែនាយជីវកៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងបម្រើយើងផង ស្រីស្នំផង ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ។ ជីវកកោមារភច្ចបានទទួលស្តាប់ព្រះរាជឱង្ការព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះករុណាវិសេស ។

[៣៨] សម័យនោះឯង សេដ្ឋីនៅក្រុងរាជគ្រឹះកើតរោគឈឺក្បាល ៧ ឆ្នាំហើយ ។ ពួកពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខធំ ៗ ច្រើននាក់មកព្យាបាលក៏មិនអាចនឹងកែរោគឲ្យសះជាបាន នាំយកតែប្រាក់ជាច្រើនទៅ ។ ម្យ៉ាងទៀតសេដ្ឋីនោះពួកពេទ្យ ក៏បោះបង់ចោលហើយ ។ មានពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតីមុខជានឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី ៥ ។ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតីមុខជានឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី ៧ ។

៧៧

ចីវរក្ខន្ធកេ រាជគហកសេដ្ឋិវត្ថុសីសាពាធកថា

អថខោ រាជគហកស្ស នេគមស្ស ឯតទហោសិ អយំ ខោ សេដ្ឋី គហបតិ ពហូបការោ រញ្ញោ ចេវ នេគមស្ស ច អបិច វេជ្ជេហិ បច្ចក្ខាតោ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ អយំ ច រញ្ញោ ជីវកោ វេជ្ជោ តរុណោ ភទ្រកោ យន្នូន មយំ រាជានំ ជីវកំ វេជ្ជំ យាចេយ្យាម សេដ្ឋឹ គហបតឹ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ អថខោ រាជគហកោ នេគមោ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច អយំ ទេវ សេដ្ឋី គហបតិ ពហូបការោ ទេវស្ស ចេវ នេគមស្ស ច អបិច វេជ្ជេហិ បច្ចក្ខាតោ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ សាធុ ទេវោ ជីវកំ វេជ្ជំ អាណាបេតុ សេដ្ឋឹ គហបតឹ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។

លំដាប់នោះ ពួកកុដុម្ពិកៈនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា សេដ្ឋីគហបតីនេះឯង មានឧបការៈច្រើនដល់ស្តេចផង ដល់ពួកកុដុម្ពិកៈផង ម្យ៉ាងទៀត សេដ្ឋីនោះពួកពេទ្យបោះបង់ហើយ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតីមុខជានឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី ៥ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតីមុខជានឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី ៧ ម្យ៉ាងទៀត ពេទ្យជីវកៈរបស់ព្រះមហាក្សត្រនេះនៅក្មេងជាមនុស្សកំពុងចម្រើន បើដូច្នោះ គួរតែយើងទូលសូមពេទ្យជីវកៈ អំពីព្រះមហាក្សត្រ ដើម្បីព្យាបាលរោគសេដ្ឋីគហបតី ។ គ្រានោះ ពួកកុដុម្ពិកៈនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានក្រាបទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេដ្ឋីគហបតីនេះមានឧបការៈច្រើនដល់ព្រះសម្មតិទេពផង ដល់ពួកកុដុម្ពិកៈផង ម្យ៉ាងទៀត ពួកពេទ្យក៏បោះបង់ហើយ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតីមុខជានឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី ៥ ពួកពេទ្យខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតីមុខជានឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី ៧ យើងខ្ញុំសូមអង្វរសូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់បង្គាប់ពេទ្យជីវក ឲ្យព្យាបាលរោគសេដ្ឋីគហបតី ។

អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ ជីវក សេដ្ឋឹ គហបតឹ តិកិច្ឆាហីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា យេន សេដ្ឋី គហបតិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស វិការំ សល្លក្ខេត្វា សេដ្ឋឹ គហបតឹ ឯតទវោច សចាហន្តំ គហបតិ អរោគំ ករេយ្យំ[១] កឹ មេ អស្ស ទេយ្យធម្មោតិ ។ សព្វំ សាបតេយ្យញ្ច តេ អាចរិយ ហោតុ អហញ្ច តេ ទាសោតិ ។ សក្ខិសិ[២] បន ត្វំ គហបតិ ឯកេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ សក្កោមហំ អាចរិយ ឯកេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ សក្ខិសិ បន ត្វំ គហបតិ ទុតិយេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ សក្កោមហំ អាចរិយ ទុតិយេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ សក្ខិសិ បន ត្វំ គហបតិ ឧត្តានោ សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ សក្កោមហំ អាចរិយ ឧត្តានោ

---

១ ឱ. អរោគាបេយ្យំ ។ ២ ឱ. សក្ខិស្សសិ ។

ខណៈនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ក៏ទ្រង់បានបង្គាប់ជីវកកោមារភច្ចថា នែនាយជីវកៈ អ្នកឯងចូរទៅព្យាបាលសេដ្ឋីគហបតីចុះ ។ ជីវកកោមារភច្ចទទួលស្តាប់ព្រះរាជឱង្ការ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះករុណាវិសេស រួចចូលទៅរកសេដ្ឋីគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សង្កេតដឹងវិការៈរបស់សេដ្ឋីគហបតី រួចហើយនិយាយនឹងសេដ្ឋីគហបតីដូច្នេះថា នែគហបតី ប្រសិនបើខ្ញុំកែរោគលោកសះជាហើយ តើខ្ញុំនឹងត្រូវបានរង្វាន់ដូចម្តេច ។ សេដ្ឋីគហបតីតបថា លោកអាចារ្យ សម្បត្តិរបស់ខ្ញុំទាំងអស់ក្តី ក៏ត្រូវបានលោក ខ្លួនខ្ញុំក្តី ក៏ធ្វើជាខ្ញុំរបស់លោក ។ ជីវកកោមារភច្ចសួរថា នែគហបតី លោកអាចនឹងសម្រាន្តផ្អៀងតែម្ខាងអស់ ៧ ខែបានឬទេ ។ សេដ្ឋីគហបតីតបថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្អៀងតែម្ខាងអស់ ៧ ខែបាន ។ ជីវកកោមារភច្ចសួរថា នែគហបតី លោកអាចនឹងសម្រាន្តផ្អៀងមកម្ខាងទៀតអស់ ៧ ខែបានឬទេ ។ សេដ្ឋីគហបតីតបថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្អៀងមកម្ខាងទៀតអស់ ៧ ខែបាន ។ ជីវកកោមារភច្ចសួរថា នែគហបតី លោកអាចនឹងសម្រាន្តផ្ងារអស់ ៧ ខែបានឬទេ ។ សេដ្ឋីគហបតីប្រាប់ថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្ងារ

ចីវរក្ខន្ធកេ រាជគហកសេដ្ឋិវត្ថុសីសាពាធកថា

សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ សេដ្ឋឹ គហបតឹ មញ្ចកេ និបជ្ជាបេត្វា[១] មញ្ចកេ សម្ពន្ធិត្វា សីសច្ឆវឹ ឧប្បាដេត្វា[២] សិព្វិនឹ វិនាមេត្វា ទ្វេ បាណកេ នីហរិត្វា ជនស្ស ទស្សេសិ បស្សថ[៣] ឥមេ ទ្វេ បាណកេ ឯកំ ខុទ្ទកំ ឯកំ មហល្លកំ យេ តេ អាចរិយា ឯវមាហំសុ បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ តេហាយំ មហល្លកោ បាណកោ ទិដ្ឋោ បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស មត្ថលុង្គំ បរិយាទយិស្សតិ មត្ថលុង្គស្ស បរិយាទានា សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតិ សុទិដ្ឋោ តេហិ អាចរិយេហិ យេបិ តេ អាចរិយា ឯវមាហំសុ សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ តេហាយំ ខុទ្ទកោ បាណកោ ទិដ្ឋោ សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស មត្ថលុង្គំ បរិយាទយិស្សតិ មត្ថលុង្គស្ស បរិយាទានា សេដ្ឋី គហបតិ កាលំ ករិស្សតិ សុទិដ្ឋោ តេហិបិ អាចរិយេហីតិ សិព្វិនឹ សម្បដិច្ឆាទេត្វា

១ និបាតេត្វាតិបិ បាឋោ ។ ២ ឱ. ឧប្បាលេត្វា ។ ៣ ឱ. បស្សថយ្យោ ។

អស់ ៧ ខែបាន ។ ខណៈនោះ ជីវកកោមារភច្ចក៏ឲ្យសេដ្ឋីគហបតីដេកលើគ្រែរួចចងសេដ្ឋីភ្ជាប់លើគ្រែហើយវះស្បែកក្បាលរែកថ្មេរ (លលាដ៍ក្បាល) ចេញក៏នាំយកបាណកជាតិ[១] បានពីរហើយបង្ហាញដល់ជនថា ចូរអ្នកទាំងឡាយមើលបាណកជាតិទាំងពីរនេះចុះ បាណកជាតិ ១ តូច បាណកជាតិ ១ ធំ ពួកអាចារ្យណានិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតីនឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី ៥ (ព្រោះ) ពួកអាចារ្យទាំងនោះបានឃើញបាណកជាតិធំនេះ ដល់ថ្ងៃទី ៥ វានឹងជញ្ជក់យកខួរក្នុងលលាដ៍ក្បាលរបស់សេដ្ឋីគហបតី ។ នឹងធ្វើមរណ-កាលព្រោះវាជញ្ជក់យកខួរក្នុងលលាដ៍ក្បាល អាចារ្យទាំងនោះគេឃើញត្រូវ (របស់គេមិនខុសទេ) ចំណែកខាងពួកអាចារ្យណានិយាយយ៉ាងនេះថា សេដ្ឋីគហបតីនឹងធ្វើមរណកាលក្នុងថ្ងៃទី ៧ (ព្រោះ) អាចារ្យទាំងនោះបានឃើញបាណកជាតិតូចនេះ ដល់ថ្ងៃទី ៧ វានឹងជញ្ជក់ខួរក្នុងលលាដ៍ក្បាលសេដ្ឋីគហបតី ។ នឹងធ្វើមរណកាលព្រោះវាជញ្ជក់ខួរក្នុងលលាដ៍ក្បាល អាចារ្យទាំងនោះគេឃើញត្រូវ (របស់គេមិនខុសទេ) រួចហើយទើបបិទថ្មេរ

---

១ ជាតិសត្វតូច ។ (មេរោគ) ។

សីសច្ឆវឹ សិព្វេត្វា អាលេបំ អទាសិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច នាហំ អាចរិយ សក្កោមិ ឯកេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ ននុ មេ ត្វំ គហបតិ ប-ដិស្សុណិ សក្កោមហំ អាចរិយ ឯកេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ សច្ចាហំ អាចរិយ បដិស្សុ-ណឹ អថាហំ មរិស្សាមិ នាហំ សក្កោមិ ឯកេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ តេនហិ ត្វំ គហ-បតិ ទុតិយេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជាហីតិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច នាហំ អាចរិយ សក្កោមិ ទុតិ-យេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ ននុ មេ ត្វំ គហបតិ បដិស្សុណិ សក្កោមហំ អាចរិយ ទុតិយេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ សច្ចាហំ អាចរិ-យ បដិស្សុណឹ អថាហំ មរិស្សាមិ នាហំ សក្កោមិ ទុតិយេន បស្សេន សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ តេនហិ ត្វំ គហបតិ ឧត្តានោ សត្ត មាសេ និបជ្ជាហីតិ ។

(លលាដ៍ក្បាល) ហើយដេរស្បែកក្បាលរួចលាបថ្នាំឲ្យ ។ វេលានោះ លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅ សេដ្ឋីគហបតីក៏និយាយទៅនឹងជីវកកោមារភច្ចយ៉ាងនេះថា នែលោកអាចារ្យ ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្អៀងខាងម្ខាងអស់ ៧ ខែបានទេ ។ ជីវកកោមារភច្ចតបថា នែគហបតី ក្រែងលោកបានទទួលប្ដេជ្ញានឹងខ្ញុំថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្អៀងតែម្ខាងឲ្យអស់ ៧ ខែបាន មិនដូច្នោះឬ ។ សេដ្ឋីតបថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំបានទទួលប្ដេជ្ញាពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែថា ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (មិនខានព្រោះ) ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្អៀងតែម្ខាងឲ្យអស់ ៧ ខែបាន ។ ជីវកកោមារភច្ចនិយាយថា នែគហបតី បើដូច្នោះ ចូរលោកដេកផ្អៀងទៅម្ខាងទៀតអស់ ៧ ខែចុះ ។ វេលានោះ លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅ សេដ្ឋីគហបតីបាននិយាយនឹងជីវកកោមារភច្ចយ៉ាងនេះថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្អៀងម្ខាងទៀតអស់ ៧ ខែបានឡើយ ។ ជីវកកោមារភច្ចតបថា នែគហបតី ក្រែងលោកបានទទួលប្ដេជ្ញានឹងខ្ញុំថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្អៀងទៅម្ខាងទៀងអស់ ៧ ខែបាន មិនដូច្នោះឬ ។ សេដ្ឋីនិយាយថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំបានទទួលប្ដេជ្ញាពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែថា ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (មិនខានព្រោះ) ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្អៀងទៅម្ខាងទៀតអស់ ៧ ខែបានទេ ។ ជីវកកោមារភច្ចតបថា នែគហបតី បើដូច្នោះចូរលោកដេកផ្ងារឲ្យអស់ ៧ ខែវិញចុះ ។

៨១

ចីវរក្ខន្ធកេ រាជគហកសេដ្ឋិវត្ថុសីសាពាធកថា

អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច នាហំ អាចរិយ សក្កោមិ ឧត្តានោ សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ ននុ មេ ត្វំ គហបតិ បដិស្សុណិ សក្កោមហំ អាចរិយ ឧត្តានោ សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ សច្ចាហំ អាចរិយ បដិស្សុណឹ អចាហំ មរិស្សាមិ នាហំ សក្កោមិ ឧត្តានោ សត្ត មាសេ និបជ្ជិតុន្តិ ។ អហញ្ច តំ គហបតិ ន វទេយ្យំ ឯត្តកំបិ ត្វំ ន និបជ្ជេយ្យាសិ អបិច បដិកច្ចេវាសិ[១] មយា ញាតោ តីហិ សត្តាហេហិ សេដ្ឋី គហបតិ អរោគោ ភវិស្សតីតិ ឧដ្ឋេហិ គហបតិ អរោគោសិ ជានាហិ កឹ មេ ទេយ្យធម្មោតិ ។ សព្វំ សាបតេយ្យញ្ច តេ អាចរិយ ហោតុ អហញ្ច តេ ទាសោតិ ។ អលំ គហបតិ មា មេ ត្វំ សព្វំ សាបតេយ្យំ អទាសិ មា ច មេ ទាសោ រញ្ញោ សតសហស្សំ ទេហិ មយ្ហំ សតសហស្សន្តិ ។

១ ឱ. បដិកច្ចេវ ។

លំដាប់នោះ លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅ សេដ្ឋីគហបតីបាននិយាយទៅនឹងជីវក-កោមារភច្ចយ៉ាងនេះថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្ងារអស់ ៧ ខែបានទេ ។ ជីវកកោមារភច្ចតបថា នែគហបតី ក្រែងលោកបានទទួលប្តេជ្ញានឹងខ្ញុំថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំអាចនឹងដេកផ្ងារអស់ ៧ ខែបាន មិនដូច្នោះឬ ។ សេដ្ឋីនិយាយថា លោកអាចារ្យ ខ្ញុំបានទទួលប្តេជ្ញាពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែថា ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (មិនខានព្រោះ) ខ្ញុំមិនអាចនឹងដេកផ្ងារអស់ ៧ ខែបានទេ ។ ជីវកកោមារភច្ចតបវិញថា នែគហបតី បើខ្ញុំមិនបាននិយាយនឹងលោក (យ៉ាងនេះទេ) អ្នកមុខជាមិនដេកអស់កាលមានប្រ-មាណប៉ុណ្ណោះឡើយ ម្យ៉ាងទៀត យើងបានដឹងពីមុនហើយថា ដល់គ្រប់ ៧ ថ្ងៃ ៣ ដង សេដ្ឋីគហបតីមុខជានឹងសះស្បើយរោគជាប្រាកដ (មិនខាន) នែគហបតី ចូរអ្នកក្រោកឡើង ឥឡូវ លោកបានសះជារោគហើយ ចូរលោកដឹងលោកត្រូវឲ្យរង្វាន់ខ្ញុំដូចម្តេចខ្លះ ។ សេដ្ឋីគហបតីនិយាយថា លោកអាចារ្យសម្បត្តិខ្ញុំទាំងអស់ក្តី ក៏ត្រូវបានលោក ខ្លួនខ្ញុំក្តី ក៏សូមធ្វើជាខ្ញុំលោក ។ ជីវកកោមារភច្ចតបថា នែគហបតី ណ្ហើយចុះ លោកកុំឲ្យសម្បត្តិទាំងអស់មកខ្ញុំឡើយ ម្យ៉ាងទៀត លោកកុំធ្វើជាបាវរបស់ខ្ញុំ លោកចូរថ្វាយទ្រព្យ ១ សែនកហាបណៈទៅស្តេច ឲ្យទ្រព្យ ១ សែនកហាបណៈមកខ្ញុំចុះ ។

អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ អរោគោ សមានោ រញ្ញោ សតសហស្សំ អទាសិ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស សតសហស្សំ ។

[៣៩] តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសេយ្យកស្ស សេដ្ឋិបុត្តស្ស មោក្ខចិកាយ កីឡន្តស្ស អន្តគណ្ឋាពាធោ ហោតិ ។ តេន យាគុបិ បីតា ន សម្មាបរិណាមំ គច្ឆតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ន សម្មាបរិណាមំ គច្ឆតិ ឧច្ចារោបិ បស្សាវោបិ ន បគុណោ ។ សោ តេន កិសោ ហោតិ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ ។ អថខោ ពារាណសេយ្យកស្ស សេដ្ឋិស្ស ឯតទហោសិ មយ្ហំ ខោ បុត្តស្ស តាទិសោ អាពាធោ យាគុបិ បីតា ន សម្មាបរិណាមំ គច្ឆតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ន សម្មាបរិណាមំ គច្ឆតិ ឧច្ចារោបិ បស្សាវោបិ ន បគុណោ សោ តេន កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ យន្នូនាហំ រាជគហំ គន្ត្វា រាជានំ ជីវកំ វេជ្ជំ យាចេយ្យំ បុត្តំ មេ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ អថខោ ពារាណសេយ្យកោ សេដ្ឋី

គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតីបានសះជារោគហើយ ក៏បានថ្វាយទ្រព្យ ១ សែនកហាបណៈទៅស្តេច ជូនទ្រព្យ ១ សែនកហាបណៈទៅជីវកកោមារភច្ច ។

[៣៩] សម័យនោះឯង មានសេដ្ឋីបុត្តនៅក្នុងក្រុងពារាណសី លេងល្បែងដាំដូង ក៏កើតរោគជុំក្នុងពោះវៀនធំ ។ បបរដែលសេដ្ឋីបុត្តបានហុតក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល បាយដែលសេដ្ឋីបុត្តបានបរិភោគក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួលឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ក៏មិនបានស្រួលសោះ ។ ព្រោះរោគនោះ សេដ្ឋីបុត្តនោះ ក៏ទៅជាស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់កើតរោគលឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។ វេលានោះ សេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងពារាណសី មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ជំងឺកូនអញប្រាកដដូច្នោះ ទឹកបបរ (ដែលកូនអញ) ហុតទៅក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល បាយដែលបរិភោគក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល ឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ក៏មិនបានស្រួលសោះ ព្រោះរោគនោះ បានជាកូនអញទៅជាស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់កើតរោគលឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយសូមយកពេទ្យជីវកៈពីស្តេចមក ដើម្បីឲ្យមកព្យាបាលកូនអញ ។ លំដាប់នោះ សេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងពារាណសី

ចីវរក្ខន្ធកេ សេដ្ឋីបុត្តវត្ថុអន្តគណ្ឋាពាធកថា

រាជគហំ គន្ត្វា យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច មយ្ហំ ខោ ទេវ បុត្តស្ស តាទិសោ អាពាធោ យាគុបិ បីតា ន សម្មាបរិណាមំ គច្ឆតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ន សម្មាបរិណាមំ គច្ឆតិ ឧច្ចារោបិ បស្សាវោបិ ន បគុណោ សោ តេន កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ធតគត្តោ សាធុ ទេវោ ជីវកំ វេជ្ជំ អាណាបេតុ បុត្តំ មេ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ ជីវក ពារាណសឹ គន្ត្វា ពារាណសេយ្យកំ សេដ្ឋិបុត្តំ តិកិច្ឆាហីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា ពារាណសឹ គន្ត្វា យេន ពារាណសេយ្យកោ សេដ្ឋិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ពារាណសេយ្យកស្ស សេដ្ឋិបុត្តស្ស វិការំ សល្លក្ខេត្វា ជនំ ឧស្សារេត្វា តិរោករណឹ បរិក្ខិបិត្វា

បានទៅឯក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដូច្នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ជំងឺកូនខ្ញុំព្រះអង្គប្រាកដដូច្នោះ ទឹកបបរដែលកូនខ្ញុំព្រះអង្គហុតទៅក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល បាយដែលបរិភោគទៅហើយក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល ឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ក៏មិនដែលបានស្រួលសោះ ព្រោះរោគនោះ កូនខ្ញុំព្រះអង្គទៅជាស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់កើតរោគលឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់បង្គាប់ពេទ្យជីវកៈ ឲ្យព្យាបាលរោគកូនខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ខណៈនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់បង្គាប់ជីវកកោមារភច្ចថា នែនាយជីវកៈ ចូរអ្នកឯងទៅក្រុងពារាណសីហើយព្យាបាលរោគកូនសេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងពារាណសីផង ។ ជីវកកោមារភច្ចទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេពករុណាវិសេស ហើយទៅកាន់ក្រុងពារាណសី ចូលទៅរកកូនសេដ្ឋីនៅក្រុងពារាណសី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សង្កេតដឹងវិការកូនសេដ្ឋីនៅក្រុងពារាណសី រួចបណ្តេញជនឲ្យដើរចេញ ហើយបិទបាំងរាំងននពីខាងក្រៅ

ថម្ភេ ឧបនិពន្ធិត្វា[១] ភរិយំ បុរតោ ឋបេត្វា ឧទរច្ឆវឹ ឧប្បាដេត្វា[២] អន្តគណ្ឋឹ នីហរិត្វា ភរិយាយ ទស្សេសិ បស្ស តេ សាមិកស្ស អាពាធំ ឥមិនា យាគុបិ បីតា ន សម្មាបរិណាមំ គច្ឆតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ន សម្មាបរិណាមំ គច្ឆតិ ឧច្ចារោបិ បស្សាវោបិ ន បគុណោ ឥមិនាយំ កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោតិ អន្តគណ្ឋឹ វិនិវេធេត្វា អន្តានិ បដិប្បវេសេត្វា ឧទរច្ឆវឹ សិព្វេត្វា អាលេបំ អទាសិ ។ អថខោ ពារាណសេយ្យកោ សេដ្ឋិបុត្តោ នចិរស្សេវ អរោគោ អហោសិ ។ អថខោ ពារាណសេយ្យកោ សេដ្ឋី បុត្តោ មេ អរោគោ ឋិតោតិ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស សោឡស សហស្សានិ ចាទាសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តានិ សោឡស សហស្សានិ អាទាយ បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគច្ឆិ ។

១ ឱ. ឧព្វន្ធិត្វា ។ ២ ឱ. ឧប្បាលេត្វា ។

ហើយចងកូនសេដ្ឋីភ្ជាប់នឹងសសរ រួចឲ្យភរិយា (នៃសេដ្ឋីបុត្ត) ឈរនៅពីខាងមុខរួចវះស្បែកពោះនាំយកដុំក្នុងពោះវៀនធំ បង្ហាញដល់ភរិយា (សេដ្ឋីបុត្តនោះ) ថា នាងចូរមើលរោគរបស់ស្វាមីនាង បបរដែលហុតទៅហើយក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល បាយដែលបរិភោគទៅហើយក្តី ក៏មិនបានរលួយស្រួល ឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ក៏មិនដែលបានស្រួល ព្រោះតែរោគនេះហើយ បានជាស្វាមីរបស់នាងនេះ ទៅជាស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគលឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ (ថាហើយក៏) ស្រាវយកដុំពីក្នុងពោះវៀនធំ ហើយបញ្ចូលពោះវៀនទៅវិញរួចដេរស្បែកពោះហើយលាបថ្នាំឲ្យ ។ វេលានោះ មិនយូរប៉ុន្មានកូនសេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងពារាណសី ក៏បានសះជារោគនោះទៅ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងពារាណសីគិតថា កូនរបស់អាត្មាអញបានសះជារោគហើយ ក៏បានប្រគល់ឲ្យនូវទ្រព្យ ១៦ ពាន់កហាបណៈដល់ជីវកកោមារភច្ច ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភច្ចបានទទួលទ្រព្យទាំង ១៦ ពាន់កហាបណៈនោះ ហើយក៏ត្រឡប់មកក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ។

ចីវរក្ខន្ធកេ ចណ្ឌប្បជ្ជោតវត្ថុបណ្ឌុរោគាពាធកថា

[៤០] តេន ខោ បន សមយេន ឧជ្ជេនិយំ[១] រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស បណ្ឌុរោគាពាធោ ហោតិ ។ ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាបាមោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា តិកិច្ឆន្តា នាសក្ខឹសុ អរោគំ កាតុំ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសុ ។ អថខោ រាជា បជ្ជោតោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ មយ្ហំ ខោ ទេវ[២] តាទិសោ អាពាធោ សាធុ ទេវោ ជីវកំ វេជ្ជំ អាណាបេតុ សោ មំ តិកិច្ឆិស្សតីតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ ជីវក ឧជ្ជេនឹ គន្ត្វា រាជានំ បជ្ជោតំ តិកិច្ឆាហីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា ឧជ្ជេនឹ គន្ត្វា យេន រាជា បជ្ជោតោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស វិការំ សល្លក្ខេត្វា រាជានំ បជ្ជោតំ ឯតទវោច សប្បឹ ទេវ និប្បចិស្សាមិ

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។ ២ អយម្បិ តត្ថ ន ទិស្សតិ ។

ចីវរក្ខន្ធកៈ និយាយពីរឿងព្រះបាទចណ្ឌបជ្ជោត កើតរោគស្គមលឿង

[៤០] សម័យនោះឯង ព្រះបាទបជ្ជោតក្នុងក្រុងឧជ្ជេនី ទ្រង់អាពាធដោយរោគលឿង ។ ពួកពេទ្យដែលជាទិសាបាមោក្ខធំ ៗ ច្រើននាក់មកព្យាបាលក៏មិនអាចនឹងកែរោគនោះ ឲ្យសះជាបាន នាំយកតែប្រាក់ទៅជាច្រើន ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបជ្ជោត ក៏បានបញ្ជូនព្រះរាជបម្រើឲ្យទៅកាន់សំណាក់ស្តេចមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយព្រះបណ្តាំថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ជំងឺខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ខ្ញុំសូមអង្វរ សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ទៅជីវកពេទ្យ ឲ្យគាត់ទៅព្យាបាលរោគខ្ញុំ ។ ខណៈនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់បង្គាប់ទៅជីវកកោមារភច្ចថា នែនាយជីវកៈ ចូរអ្នកទៅក្រុងឧជ្ជេនី ហើយព្យាបាលព្រះបាទបជ្ជោតផង ។ ជីវកកោមារភច្ច ទទួលស្តាប់ព្រះរាជឱង្ការព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះករុណាវិសេស ហើយទៅកាន់ក្រុងឧជ្ជេនី ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះបាទបជ្ជោត លុះចូលទៅគាល់ហើយក៏សង្កេតស្គាល់វិការៈរបស់ព្រះបាទបជ្ជោត ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទបជ្ជោតយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងស្ងួសប្បិថ្វាយ

តំ ទេវោ បិវិស្សតីតិ ។ អលំ ភណេ ជីវក យន្តេ សក្កា វិនា សប្បិនា អរោគំ កាតុំ តំ ករោហិ ជេគុច្ឆំ មេ សប្បិ បដិក្កូលន្តិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ ឥមស្ស ខោ រញ្ញោ តាទិសោ អាពាធោ ន សក្កា មយា[១] វិនា សប្បិនា អរោគំ កាតុំ យន្នូនាហំ សប្បឹ និប្បចេយ្យំ កសាវវណ្ណំ កសាវគន្ធំ កសាវរ-សន្តិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ នានាភេសជ្ជេហិ សប្បឹ និប្បចិ កសាវវណ្ណំ កសាវគន្ធំ កសាវរសំ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ ឥមស្ស ខោ រញ្ញោ សប្បិ បីតំ បរិណាមេន្តំ ឧទ្ទេកំ ទស្សតិ ចណ្ឌោយំ រាជា ឃាតាបេយ្យាបិ មំ យន្នូនាហំ បដិ-កច្ចេវ អាបុច្ឆេយ្យន្តិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន រាជា បជ្ជោតោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ បជ្ជោតំ ឯតទវោច មយំ ខោ ទេវ វេជ្ជា នាម តាទិសេន មុហុត្តេន មូលានិ ឧទ្ធរាម ភេសជ្ជានិ

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ អយំ បាឋោ ន បញ្ញាយតិ ។

ព្រះសម្មតិទេពនឹងសោយសប្បិនោះបានដែរឬ ។ ព្រះមហាក្សត្រត្រាស់ថា នែនាយជីវកៈ មិនបានទេ អ្នកឯងអាចនឹងរក្សារោគឲ្យបានសះជាដោយថ្នាំណាមួយវិញ វៀរលែងតែសប្បិចេញ ចូរអ្នកផ្សំថ្នាំនោះចុះ ដ្បិតសប្បិជាទីខ្ពើមរអើមរបស់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភច្ចមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា អាពាធរបស់ស្តេចនេះប្រាកដដូច្នោះ តែវៀរលែងសប្បិចេញហើយ អាត្មាអញមិនអាចនឹងធ្វើឲ្យសះជាបានឡើយ ។ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញនឹងស្ងួសប្បិ (នោះ) ឲ្យមានពណ៌ដូចទឹកចត់ ឲ្យមានក្លិនដូចក្លិនទឹកចត់ ឲ្យមានរសដូចរសទឹកចត់វិញ ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភច្ចស្ងួសប្បិឲ្យមានពណ៌ដូចជាពណ៌ទឹកចត់ មានក្លិនដូចជាក្លិនទឹកចត់ មានរសដូចជារសទឹកចត់ ជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេង ៗ ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភច្ចមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា សប្បិដែលស្តេចនេះសោយហើយ ដល់ជ្រួតជ្រាបទៅមុខជានឹងចង្អោរចេញ ហើយស្តេចកំណាចនេះនឹងបង្គាប់មនុស្សឲ្យសំលាប់អាត្មាអញមិនខានឡើយ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញសូមលាជាមុនឲ្យហើយ ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ចបានចូលទៅគាល់ព្រះបាទបជ្ជោត លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះនឹងព្រះបាទបជ្ជោតថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ធម្មតាពួកខ្ញុំជាពេទ្យតែងគាស់យកឫសឈើមកផ្សំថ្នាំ ដោយការរហ័សយ៉ាងនោះ

៨៧

ចីវរក្ខន្ធកេ ចណ្ឌប្បជ្ជោតវត្ថុសប្បិទានំ

សំហារាម សាធុ ទេវ វាហនាគារេសុ ច ទ្វារេសុ ច អាណាបេតុ យេន វាហនេន ជីវកោ ឥច្ឆតិ តេន វាហនេន គច្ឆតុ យេន ទ្វារេន ឥច្ឆតិ តេន ទ្វារេន គច្ឆតុ យំ កាលំ ឥច្ឆតិ តំ កាលំ គច្ឆតុ យំ កាលំ ឥច្ឆតិ តំ កាលំ បវិសតូតិ ។ អថខោ រាជា បជ្ជោតោ វាហនាគារេសុ ច ទ្វារេសុ ច អាណាបេសិ យេន វាហនេន ជីវកោ ឥច្ឆតិ តេន វាហនេន គច្ឆតុ យេន ទ្វារេន ឥច្ឆតិ តេន ទ្វារេន គច្ឆតុ យំ កាលំ ឥច្ឆតិ តំ កាលំ គច្ឆតុ យំ កាលំ ឥច្ឆតិ តំ កាលំ បវិសតូតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស ភទ្ទវតិកា នាម ហត្ថិនិកា បញ្ញាសយោជនិកា ហោតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស តំ សប្បឹ ឧបនាមេសិ កសាវំ ទេវ បិវតូតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រាជានំ បជ្ជោតំ សប្បឹ បាយេត្វា ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា ភទ្ទវតិកាយ ហត្ថិនិកាយ នគរម្ហា និប្បតិ ។

ចីវរក្ខន្ធកៈ រឿងព្រះបាទចណ្ឌបជ្ជោត និយាយពីការថ្វាយសប្បិ

សូមអង្វរ សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ពួកអ្នកដែលនៅចាំរោងសម្រាប់ដាក់វាហនៈហើយនិងពួកអ្នករក្សាទ្វារថា (បើ) ជីវកៈប្រាថ្នាទៅដោយវាហនៈណា ចូរឲ្យទៅដោយវាហនៈនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាទៅតាមទ្វារណា ចូរឲ្យទៅតាមទ្វារនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាចង់ទៅក្នុងកាលណា ត្រូវឲ្យទៅក្នុងកាលនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាចង់ចូលមកក្នុងក្រុងកាលណា ត្រូវឲ្យចូលមកក្នុងកាលនោះចុះ ។ ខណៈនោះ ព្រះបាទបជ្ជោតក៏បានត្រាស់បង្គាប់ទៅពួកអ្នកនៅចាំរោងសម្រាប់ដាក់វាហនៈ និងពួកអ្នករក្សាទ្វារថា (បើ) ជីវកៈប្រាថ្នាទៅដោយវាហនៈណា ចូរឲ្យទៅដោយវាហនៈនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាទៅតាមទ្វារណា ចូរឲ្យទៅតាមទ្វារនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាទៅក្នុងកាលណា ចូរឲ្យទៅក្នុងកាលនោះ ជីវកៈប្រាថ្នាចូលមកក្នុងក្រុងកាលណា ចូរឲ្យចូលមកក្នុងកាលនោះចុះ ។ សម័យនោះ ព្រះបាទបជ្ជោតមានមេដំរី ១ ឈ្មោះភទ្ទវតិកា អាចដើរទៅបាន ៥០ យោជន៍ (ក្នុង ១ ថ្ងៃ) ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ចក៏បានបង្អោនថ្វាយសប្បិនោះ ទៅព្រះបាទបជ្ជោតថា សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់សោយទឹកចត់ (នេះ) ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភច្ចបានឲ្យព្រះបាទបជ្ជោត សោយសប្បិរួចហើយ ក៏ទៅកាន់រោងដំរី (ឡើងជិះ) លើមេដំរីឈ្មោះភទ្ទវតិកា ហើយក៏បរចេញពីក្រុងទៅ ។

អថខោ រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស តំ សប្បិ បីតំ បរិណាមេន្តំ ឧទ្ទេកំ អទាសិ ។ អថខោ រាជា បជ្ជោតោ មនុស្សេ ឯតទវោច ទុដ្ឋេន ភណេ ជីវកេន សប្បឹ បាយិតោម្ហិ តេនហិ ភណេ ជីវកំ វេជ្ជំ វិចិនាថាតិ ។ ភទ្ទវតិកាយ នេវ ហត្ថិនិកាយ នគរម្ហា និប្បតោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស កាកោ នាម ទាសោ សដ្ឋិយោជនិកោ ហោតិ អមនុស្សេន បដិច្ច ជាតោ ។ អថខោ រាជា បជ្ជោតោ កាកំ ទាសំ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ កាក ជីវកំ វេជ្ជំ និវត្តេហិ រាជា តំ អាចរិយ និវត្តាបេតីតិ ឯតេ ខោ ភណេ កាក វេជ្ជា នាម ពហុមាយា មា ចស្ស កិញ្ចិ បដិគ្គហេសីតិ ។ អថខោ កាកោ ទាសោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អន្តរាមគ្គេ កោសម្ពិយំ សម្ភាវេសិ បាតរាសំ ករោន្តំ ។ អថខោ កាកោ ទាសោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច រាជា តំ អាចរិយ និវត្តាបេតីតិ ។ អាគមេហិ ភណេ កាក

ខណៈនោះ សប្បិដែលព្រះបាទបជ្ជោតបានសោយហើយ ជ្រួតជ្រាបទៅក៏ចង្អោរចេញមក ។ វេលានោះ ព្រះបាទបជ្ជោតទ្រង់មានបន្ទូលទៅនឹងមនុស្សទាំងឡាយដូច្នេះថា នែនាយ (ឥឡូវនេះ) ជីវកៈកំណាចបានឲ្យអញផឹកសប្បិទៅហើយ នែនាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅគន់រកមើលពេទ្យជីវកៈ ។ មនុស្សទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (ឯពេទ្យជីវកៈនោះ) គាត់ជិះដំរីឈ្មោះភទ្ទវតិកា បរចេញអំពីក្រុងបាត់ទៅហើយ ។ សម័យនោះឯង មានខ្ញុំម្នាក់របស់ព្រះបាទបជ្ជោតឈ្មោះកាកៈអាចដើរទៅបានចំនួន ៦០ យោជន៍ (ក្នុង ១ ថ្ងៃ) ព្រោះអាស្រ័យដោយអមនុស្ស ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបជ្ជោតទ្រង់បង្គាប់ទៅខ្ញុំឈ្មោះកាកៈថា នែនាយកាកៈ ចូរឯងទៅឲ្យពេទ្យជីវកៈត្រឡប់មកវិញថា លោកអាចារ្យ ព្រះមហាក្សត្រឲ្យលោកត្រឡប់ទៅវិញ (កុំឲ្យខាន) នែនាយកាកៈ ធម្មតាពួកពេទ្យនេះតែងមានមាយាច្រើន ម្យ៉ាងទៀត ឯងកុំទទួលយករបស់បន្តិចបន្តួចរបស់ពេទ្យនោះឡើយ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំឈ្មោះកាកៈក៏បានតាមទៅទាន់ជីវកកោមារភត្យកំពុងបរិភោគបាយព្រឹក ក្នុងរវាងពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ វេលានោះ ខ្ញុំឈ្មោះកាកៈបាននិយាយទៅនឹងជីវកកោមារភត្យដូច្នេះថា លោកអាចារ្យ ព្រះមហាក្សត្រឲ្យលោកត្រឡប់ទៅវិញ ។ ឯជីវកកោមារភត្យតបថា នែនាយកាកៈ

យាវ ភុញ្ជាមិ[១] ហន្ទ ភណេ កាក ភុញ្ជស្សូតិ ។ អលំ អាចរិយ រញ្ញាម្ហិ អាណត្តោ ឯតេ ខោ ភណេ កាក វេជ្ជា នាម ពហុមាយា មា ចស្សុ កិញ្ចិ បដិគ្គហេសីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ នខេន ភេសជ្ជំ ឱលុម្បេត្វា អាមលកញ្ច ខាទតិ បានីយញ្ច បិវតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ កាកំ ទាសំ ឯតទវោច ហន្ទ ភណេ កាក អាមលកញ្ច ខាទ បានីយញ្ច បិវស្សូតិ ។ អថខោ កាកោ ទាសោ អយំ ខោ វេជ្ជោ អាមលកញ្ច ខាទតិ បានីយញ្ច បិវតិ ន អរហតិ កិញ្ចិ បាបកំ ហោតុន្តិ ឧបឌ្ឍាមលកញ្ច ខាទិ បានីយញ្ច អបាយិ ។ តស្ស តំ ឧបឌ្ឍាមលកំ ខាទិតំ តត្ថេវ និច្ឆារេសិ ។ អថខោ កាកោ ទាសោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច អត្ថិ មេ អាចរិយ ជីវិតន្តិ ។ មា ភណេ កាក ភាយិ ត្វញ្ចេវ អរោគោ ភវិស្សសិ រាជា ច ចណ្ឌោ សោ រាជា ឃាតាបេយ្យាបិ មំ តេនាហំ ន និវត្តាមីតិ ភទ្ទវតិកំ

---

១ ឱ. ភុញ្ជាម ។

ចូរអ្នកឯងបង្អង់ចាំយើងបរិភោគរួចសិន នែនាយកាកៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកបរិភោគបាយសិន ។ កាកៈតបថា លោកអាចារ្យ កុំព្រួយ ដ្បិតខ្ញុំព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ថា នែនាយកាកៈ ធម្មតាពួកពេទ្យទាំងនេះតែងតែមានមាយាច្រើន ម្យ៉ាងទៀត អ្នកឯងកុំទទួលរបស់បន្តិចបន្តួចរបស់ពេទ្យនោះឡើយ ។ សម័យនោះឯង ជីវកកោមារភច្ចបានបង់ថ្នាំដោយក្រចកហើយទំពាស៊ីផ្លែកន្ទួតព្រៃផង ផឹកទឹកផង ។ វេលានោះជីវកកោមារភច្ចក៏និយាយទៅនឹងខ្ញុំឈ្មោះកាកៈដូច្នេះថា នែនាយកាកៈ បើដូច្នេះ អ្នកចូរទំពាស៊ីផ្លែកន្ទួតព្រៃផង ផឹកទឹកផងចុះ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំឈ្មោះកាកៈគិតថា ពេទ្យនេះឯងហ៊ានទំពាស៊ីផ្លែកន្ទួតព្រៃផង ផឹកទឹកផង ពេទ្យនេះមិនគួរនឹងមានអំពើអាក្រក់តិចតួចឡើយ ហើយក៏ទំពាស៊ីផ្លែកន្ទួតព្រៃមួយចំហៀងផង ផឹកទឹកផង ។ ផ្លែកន្ទួតព្រៃមួយចំហៀងដែលខ្ញុំឈ្មោះកាកៈទំពាស៊ីហើយនោះ ក៏ចុះរាកក្នុងទីនោះឯង ។ ខណៈនោះខ្ញុំឈ្មោះកាកៈបាននិយាយទៅនឹងជីវកកោមារភច្ចដូច្នេះថា លោកអាចារ្យខ្ញុំនៅមានជីវិត (តទៅទៀតឬទេ) ។ ជីវកកោមារភច្ចប្រាប់ថា នែនាយកាកៈ អ្នកឯងកុំភ័យឡើយ ខ្លួនអ្នកឯងក្តី ស្តេចកំណាចក្តី នឹងបានសះជារោគហើយ ស្តេចនោះនឹងឲ្យគេសម្លាប់ខ្ញុំមិនខាន ព្រោះហេតុនោះបានជាខ្ញុំមិនត្រឡប់ទៅវិញ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ប្រគល់មេដំរីឈ្មោះភទ្ទវតិកា

ហត្ថិនិកំ កាកស្ស និយ្យាទេត្វា យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន រាជគហំ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ សុដ្ឋុ ភណេ ជីវក អកាសិ យំបិ ន និវត្តោ ចណ្ឌោ សោ រាជា ឃាតាបេយ្យាបិ តន្តិ ។ អថខោ រាជា បជ្ជោតោ អរោគោ សមានោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស សន្តិកេ ទូតំ ចាហេសិ អាគច្ឆតុ ជីវកោ វរំ ទស្សាមីតិ ។ អលំ ទេវ[១] អធិការំ មេ ទេវោ សរតូតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ពហុន្នំ ទុស្សានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសតានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសហស្សានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសតសហស្សានំ អគ្គញ្ច សេដ្ឋញ្ច ចាមោក្ខញ្ច ឧត្តមញ្ច បវរញ្ច ។ អថខោ រាជា បជ្ជោតោ តំ សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ

---

១ ឱ. អយ្យោ ។

ទៅខ្ញុំឈ្មោះកាកៈវិញ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារឯក្រុងរាជគ្រឹះដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះបាទមាគធសេនិយ-ពិម្ពិសារ ។ ស្តេចទ្រង់ត្រាស់តបថា នែនាយជីវកៈអ្នកឯងមិនបានវិលត្រឡប់ទៅវិញ ដោយហេតុណា ឈ្មោះថា បានធ្វើនូវហេតុនោះដោយល្អហើយ ស្តេចកំណាចនោះមុខជានឹងឲ្យគេសម្លាប់អ្នកឯងមិនខាន ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបជ្ជោតបានសះជារោគហើយ ក៏បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ជីវកកោមារភច្ចថា សូមឲ្យជីវកៈមក (កុំខាន) យើងនឹងឲ្យពរ ។ ឯជីវកកោមារភច្ចតបថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កុំព្រួយព្រះទ័យ សូមព្រះសម្មតិទេពគ្រាន់តែទ្រង់រលឹក នូវឧបការៈរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គចុះ ។ សម័យនោះ សំពត់សិវេយ្យកៈ ១ គូ ក៏កើតឡើងដល់ព្រះបាទបជ្ជោត ជាសំពត់ដ៏លើសលុបប្រសើរ ជាប្រធានខ្ពង់ខ្ពស់ក្រៃលែងជាងសំពត់ដ៏ច្រើន ជាងគូនៃសំពត់ដ៏ច្រើន ជាងរយនៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន ជាងពាន់នៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន ជាងសែននៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន ។ វេលានោះ ព្រះបាទបជ្ជោតបានបញ្ជូនសំពត់សិវេយ្យកៈ ១ គូនោះ

ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស បាហេសិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ ឥទំ ខោ មេ សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ រញ្ញា បជ្ជោតេន បហិតំ ពហុន្នំ ទុស្សានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសតានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសហស្សានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសតសហស្សានំ អគ្គញ្ច សេដ្ឋញ្ច បាមោក្ខញ្ច ឧត្តមញ្ច បវរញ្ច នយិទំ អញ្ញោ កោចិ បច្ចារហតិ បរិភុញ្ជិតុំ អញ្ញត្រ តេន ភគវតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន រញ្ញា វា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេនាតិ ។

[៤១] តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ កាយោ ទោសាភិសន្នោ ហោតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ ទោសាភិសន្នោ ខោ អានន្ទ តថាគតស្ស កាយោ ឥច្ឆតិ តថាគតោ វិរេចនំ បាតុន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច ទោសាភិសន្នោ ខោ អាវុសោ ជីវក តថាគតស្ស កាយោ ឥច្ឆតិ តថាគតោ វិរេចនំ បាតុន្តិ ។

ទៅជីវកកោមារភច្ច ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភច្ចមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា សំពត់សិវេយ្យកៈ ១ គូ ដែលព្រះបាទបជ្ជោតបានបញ្ជូនមកឲ្យអាត្មាអញនេះ ជាសំពត់ដ៏លើសលុបប្រសើរ ជាប្រធានខ្ពង់ខ្ពស់ក្រៃលែង ជាង៍សំពត់ដ៏ច្រើន ជាង៍គូនៃសំពត់ដ៏ច្រើន ជាង៍រយនៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន ជាង៍ពាន់នៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន ជាង៍សែននៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន អ្នកដទៃណាមួយ មិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់សិវេយ្យកៈនេះឡើយ វៀរលែងតែព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះចេញ ឬវៀរលែងតែព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារចេញ ។

[៤១] សម័យនោះឯង៍ ព្រះកាយរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ក្រាស់ដោយទោស (រោគទល់) ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា នែអានន្ទ កាយរបស់តថាគតក្រាស់ដោយទោសហើយ តថាគតប្រាថ្នានឹង៍ឆាន់ថ្នាំបញ្ចុះ ។ ខណៈនោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅរកជីវកកោមារភច្ច លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹង៍ជីវកកោមារភច្ចដូច្នេះថា នែជីវកៈដ៏មានអាយុ កាយរបស់ព្រះតថាគតក្រាស់ដោយទោសហើយ ព្រះតថាគតត្រូវការឆាន់ថ្នាំបញ្ចុះ ។

តេនហិ ភន្តេ អានន្ទ ភគវតោ កាយំ កតិចាហំ សិនេហេថាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ កាយំ កតិចាហំ សិនេហេត្វា យេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច សិនិទ្ធោ ខោ អាវុសោ ជីវក តថាគតស្ស កាយោ យស្សទានិ កាលំ មញ្ញសីតិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យោហំ ភគវតោ ឱឡារិកំ វិរេចនំ ទទេយ្យំ យន្នូនាហំ តីណិ ឧប្បលហត្ថានិ នានាភេសជ្ជេហិ បរិភាវេត្វា តថាគតស្ស ឧបនាមេយ្យន្តិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តីណិ ឧប្បលហត្ថានិ នានាភេសជ្ជេហិ បរិភាវេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំ ឧប្បលហត្ថំ ភគវតោ ឧបនាមេសិ ឥមំ ភន្តេ ភគវា បឋមំ ឧប្បលហត្ថំ ឧបសិង្ឃតុ ឥទំ ភគវន្តំ ទសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតីតិ ទុតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ភគវតោ ឧបនាមេសិ ឥមំ ភន្តេ

ជីវកកោមារភច្ចតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមឲ្យលោកសម្រួលព្រះកាយរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន ២ ៣ ថ្ងៃសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានសម្រួលព្រះកាយរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ២ ៣ ថ្ងៃ រួចហើយក៏ចូលទៅរកជីវកកោមារភច្ច លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងជីវកកោមារភច្ចដូច្នេះថា នែអាវុសោជីវកៈ ព្រះកាយរបស់ព្រះតថាគត បានស្រួលបួលហើយ អ្នកសំគាល់នូវកាលគួរក្នុងគ្រានេះចុះ ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភច្ចមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា អាត្មាអញថ្វាយថ្នាំបញ្ចុះដ៏គ្រោតគ្រាត ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អំពើនេះមិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ណ្ហើយចុះ គួរអាត្មាអញនឹងអប់ផ្កាឧប្បលទាំងឡាយបាន ៣ ក្តាប់ ជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេង ៗ ហើយសឹមបង្អោនថ្វាយដល់ព្រះតថាគត ។ គ្រានោះ ជីវកកោមារភច្ចបានអប់ផ្កាឧប្បល ៣ ក្តាប់ ជាមួយនឹងថ្នាំទាំងឡាយផ្សេង ៗ រួចហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បង្អោនថ្វាយផ្កាឧប្បល ១ ក្តាប់ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហិតផ្កាឧប្បល ១ ក្តាប់ដំបូងនេះ ផ្កាឧប្បលនេះនឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន ១០ ដង រួចបង្អោនថ្វាយផ្កាឧប្បលក្តាប់ទី ២ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស

៩៣

ចីវរក្ខន្ធកេ ភគវតោ វិរេចនកថា

ភគវា ទុតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ឧបសិង្ឃតុ ឥទំ ភគវន្តំ ទសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតីតិ តតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ភគវតោ ឧបនាមេសិ ឥមំ ភន្តេ ភគវា តតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ឧប-សិង្ឃតុ ឥទំ ភគវន្តំ ទសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតិ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ភវិស្សតីតិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ទត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ពហិទ្វារកោដ្ឋកា និក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ មយា ខោ ភគវតោ សម-ត្តឹសាយ វិរេចនំ ទិន្នំ ទោសាភិសន្នោ តថាគតស្ស កាយោ ន ភគវន្តំ សមត្តឹសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតិ ឯកូ-នត្តឹសក្ខត្តុំ ភគវន្តំ វិរេចេស្សតិ អបិច ភគវា វិរិត្តោ នហាយិស្សតិ នហាតំ ភគវន្តំ សកឹ វិរេចេស្សតិ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ភវិស្សតីតិ ។ យថា[១] ខោ ភគវា ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ចេតសា ចេ-តោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ

១ អថខោតិ ទិស្សតិ ។

ចីវរក្ខន្ធកៈ និយាយអំពីព្រះមានព្រះភាគ (ទ្រង់ហិត) ថ្នាំបញ្ចុះ

សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហិតផ្កាឧប្បលក្តាប់ទី ២ នេះ ផ្កាឧប្បលនេះនឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន ១០ ដង រួចបង្អោនថ្វាយផ្កាឧប្បលក្តាប់ទី ៣ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហិតផ្កាឧប្បលក្តាប់ទី ៣ នេះ ផ្កាឧប្បលនេះនឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន ១០ ដង រួមកិច្ចដែលបញ្ចុះថ្នាំព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រូវជា ៣០ ដងគត់ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភច្ចបានថ្វាយថ្នាំបញ្ចុះ ៣០ ដងគត់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណហើយថយចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោ-មារភច្ច កាលចេញទៅដល់ក្រៅខ្លោងទ្វារហើយ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ថ្នាំបញ្ចុះទាំង ៣០ ដងគត់អាត្មាអញបានថ្វាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយព្រះកាយរបស់ព្រះតថាគត ដែលគ្រាស់ដោយទោស ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រប់ ៣០ ដងគត់ក៏ទេ មុខជានឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រឹមតែ ២៩ ដង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ចុះថ្នាំហើយមុខជានឹងស្រង់ទឹក ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលបានស្រង់ទឹកហើយម្តងទៀត រួមជាការបញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៣០ ដងគត់ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានជ្រាបសេចក្តីរិះគិតនៃចិត្តរបស់ជីវកកោមារភច្ច ដោយព្រះទ័យហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទ

ឥធានន្ទ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ពហិទ្វារកោដ្ឋកា និក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ មយា ខោ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ទិន្នំ ទោសាភិសន្នោ តថាគតស្ស កាយោ ន ភគវន្តំ សមត្តឹសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតិ ឯកូនត្តឹសក្ខត្តុំ ភគវន្តំ វិរេចេស្សតិ អបិច ភគវា វិរិត្តោ នហាយិស្សតិ នហាតំ ភគវន្តំ សកឹ វិរេចេស្សតិ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ភវិស្សតីតិ តេនហានន្ទ ឧណ្ហោទកំ បដិយាទេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ឧណ្ហោទកំ បដិយាទេសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច វិរិត្តោ ភន្តេ ភគវាតិ ។

ដ៏មានអាយុមកក្នុងពេលនោះថា នែអានន្ទ កាលជីវកកោមារភច្ចចេញ ទៅដល់ក្រៅខ្លោងទ្វារហើយ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ថ្នាំបញ្ចុះ ៣០ ដងគត់ អាត្មាអញបានថ្វាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចហើយ កាយរបស់ព្រះតថាគត ក្រាស់ដោយទោស ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះមានព្រះភាគគ្រប់ ៣០ ដងគត់ក៏ទេ មុខជានឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រឹមតែ ២៩ ដង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ចុះហើយមុខជានឹងស្រង់ទឹក ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលបានស្រង់ទឹកហើយម្តងទៀត រួមជាការបញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៣០ ដងគត់ដោយអាការយ៉ាងនេះ នែអានន្ទ បើដូច្នោះ អ្នកចូរចាត់ចែងទឹកក្តៅឡើង ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកា ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះករុណាម្ចាស់ ហើយក៏បានចាត់ចែងទឹកក្តៅ ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ចបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ជីវកកោមារភច្ចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ចុះថ្នាំហើយឬនៅ ។

៩៨

ចីវរក្ខន្ធកេ ភគវតោ វិរេចនកថា

វិរិត្តោម្ហិ ជីវកាតិ ។ ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ ពហិទ្វារកោដ្ឋកា និក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ មយា ខោ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ទិន្នំ ទោសាភិសន្នោ តថាគតស្ស កាយោ ន ភគវន្តំ សមត្តឹសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតិ ឯកូនត្តឹសក្ខត្តុំ ភគវន្តំ វិរេចេស្សតិ អបិច ភគវា វិរិត្តោ នហាយិស្សតិ នហាតំ ភគវន្តំ សកឹ វិរេចេស្សតិ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ភវិស្សតីតិ នហាយតុ ភន្តេ ភគវា នហាយតុ សុគតោតិ ។ អថខោ ភគវា ឧណ្ហោទកំ នហាយិ នហាតំ ភគវន្តំ សកឹ វិរេចេសិ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ អហោសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច យាវ ភន្តេ ភគវតោ កាយោ បក-តត្តោ ហោតិ អលំ[១] យូសបិណ្ឌកេនាតិ ។ អថខោ

១ អលំ តាវាតិ ទិស្សតិ ។

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែជីវកៈ តថាគតបានបញ្ចុះថ្នាំហើយ ។ ជីវកកោមារភច្ច ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលខ្ញុំព្រះអង្គចេញទៅដល់ក្រៅក្លោងទ្វារហើយ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ថ្នាំបញ្ចុះចំនួន ៣០ ដងគត់ អាត្មាអញបានថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគរួចហើយ កាយរបស់ព្រះតថាគត ក្រាស់ដោយទោស ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះមានព្រះភាគ ៣០ ដងគត់ក៏ទេ មុខជានឹងបញ្ចុះព្រះមានព្រះភាគបានត្រឹមតែ ២៩ ដង ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចុះថ្នាំរួចហើយ មុខជានឹងស្រង់ទឹក ថ្នាំនោះនឹងបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលស្រង់ទឹករួចហើយម្តងទៀត រួមជាការបញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៣០ ដងគត់ដោយអាការយ៉ាងនេះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្រង់ទឹកចុះ សូមព្រះសុគតទ្រង់ស្រង់ទឹកចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្រង់ទឹកក្តៅហើយ ថ្នាំនោះក៏បានបញ្ចុះព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលបានស្រង់ទឹកហើយម្តងទៀត រួមជាការបញ្ចុះថ្នាំរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ៣០ ដងគត់យ៉ាងនេះ ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ចបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាយរបស់ព្រះមានព្រះភាគ តាំងនៅជាប្រក្រតីដរាបណាហើយ នឹងបានចម្រើនដោយដុំព្រះមំសៈដរាបនោះ ។ វេលានោះ

ភគវតោ កាយោ នចិរស្សេវ បកតត្តោ អហោសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឯកាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ វរំ យាចាមីតិ ។ អតិក្កន្តវរា ខោ ជីវក តថាគតាតិ ។ យញ្ច ភន្តេ កប្បតិ យញ្ច អនវជ្ជន្តិ ។ វទេហិ ជីវកាតិ ។ ភគវា ភន្តេ បំសុកូ-លិកោ ភិក្ខុសង្ឃោ ច ឥទំ មេ ភន្តេ សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ រញ្ញោ បជ្ជោតេន បហិតំ ពហុន្នំ ទុស្សានំ

មិនយូរប៉ុន្មាន កាយរបស់ព្រះមានព្រះភាគក៏បានជាប្រក្រតីវិញ ។ ខណៈនោះ ជីវកកោមារភច្ចបាននាំយកសំពត់សិវេយ្យកៈ(១) ១ គូនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ជីវកកោមារភច្ចអង្គុយនៅ ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរ ១ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា នែជីវកៈ ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានពរកន្លងហើយ ។ ជីវកកោមារភច្ចទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស អំពើណាគួរផង មិនមានទោសផង (ខ្ញុំព្រះអង្គសូមចំពោះអំពើនោះ) ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែជីវកៈ អ្នកចូរនិយាយមកចុះ ។ ជីវកកោមារភច្ចទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រះមានព្រះភាគក្តី ភិក្ខុសង្ឃក្តី តែងតែទ្រទ្រង់សំពត់បង្សុកូល សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សំពត់សិវេយ្យកៈ ១ គូនេះហើយដែលព្រះបាទបជ្ជោត បញ្ជូនមកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ ជាសំពត់លើសលុបប្រសើរ ជាប្រធាន

---

១ អដ្ឋកថាថា បានដល់សំពត់ដែលគេចោលនៅព្រៃខ្មោច ក្នុងឧត្តរកុរុទ្វីប ។ បានឮមកថា ពួកមនុស្សក្នុងឧត្តរកុរុទ្វីបតែងរុំសាកសពដោយសំពត់នោះឯងហើយយកទៅចោល ។ មានសត្វបក្សីមានប្រមោយដូចដំរីវាសំគាល់នូវសំពត់នោះថា ជាដុំសាច់ ហើយឆាបនាំយកទៅ តម្កល់ទុកលើកំពូលភ្នំហិមពាន្តបកសំពត់នោះចោលចេញវាស៊ីសាច់សពនោះ ។ វេលានោះ ពួកអ្នកដើរព្រៃបានឃើញសំពត់នោះហើយក៏នាំយកមកថ្វាយស្តេច ។ សំពត់នេះហើយដែលព្រះបាទបជ្ជោតបានមកដោយហេតុយ៉ាងនេះឯង ។

៩៧

ចីវរក្ខន្ធកេ គហបតិចីវរានុជាននំ

ពហុន្នំ ទុស្សយុគានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសតានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសហស្សានំ ពហុន្នំ ទុស្សយុគសតសហស្សានំ អគ្គញ្ច សេដ្ឋញ្ច មោក្ខញ្ច ឧត្តមញ្ច បវរញ្ច បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភន្តេ ភគវា សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច គហបតិចីវរំ អនុជានាតូតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ ។ អថខោ ភគវា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គហបតិចីវរំ យោ ឥច្ឆតិ បំសុកូលិកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ គហបតិចីវរំ សាទិយតុ ឥតរិតរេន ចាហំ ភិក្ខវេ សន្តុដ្ឋឹ វណ្ណេមីតិ ។

ខ្ពង់ខ្ពស់ក្រៃលែងជាងសំពត់ដ៏ច្រើន ជាងគូនៃសំពត់ដ៏ច្រើន ជាងរយនៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន ជាងពាន់នៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន ជាងសែននៃគូសំពត់ដ៏ច្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលយកសំពត់សិវេយ្យកៈ ១ គូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមទ្រង់អនុញ្ញាតគហបតិចីវរ ដល់ភិក្ខុសង្ឃផង ។ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រមទទួលយកសំពត់សិវេយ្យកៈ ១ គូ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារភច្ច ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ជីវកោមារភច្ច កាលដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយថយចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគហបតីចីវរ ភិក្ខុណាប្រាថ្នា (បង្សុកូល) ភិក្ខុនោះ ចូរទ្រទ្រង់សំពត់បង្សុកូលចុះ ភិក្ខុណាប្រាថ្នា (គហបតីចីវរ) ភិក្ខុនោះ ចូរត្រេកអរនឹងគហបតីចីវរចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតពោលសរសើរសេចក្តីសន្តោសដោយបច្ច័យណាមួយ (តាមមានតាមបាន) ។

[៤២] អស្សោសុំ ខោ រាជគហេ មនុស្សា ភគវតា កិរ ភិក្ខូនំ គហបតិចីវរំ អនុញ្ញាតន្តិ ។ តេ ច មនុស្សា ហដ្ឋា អហេសុំ ឧទគ្គា ឥទានិ ខោ មយំ ទានានិ ទស្សាម បុញ្ញានិ ករិស្សាម យតោ ភគវតា ភិក្ខូនំ គហបតិចីវរំ អនុញ្ញាតន្តិ ។ ឯកាហេនេវ រាជគហេ ពហូនិ ចីវរសហស្សានិ ឧប្បជ្ជឹសុ ។ អស្សោសុំ ខោ ជានបទា មនុស្សា ភគវតា កិរ ភិក្ខូនំ គហបតិចីវរំ អនុញ្ញាតន្តិ ។ តេ ច មនុស្សា ហដ្ឋា អហេសុំ ឧទគ្គា ឥទានិ ខោ មយំ ទានានិ ទស្សាម បុញ្ញានិ ករិស្សាម យតោ ភគវតា ភិក្ខូនំ គហបតិចីវរំ អនុញ្ញាតន្តិ ។ ឯកាហេនេវ ជនបទេបិ ពហូនិ ចីវរសហស្សានិ ឧប្បជ្ជឹសុ ។

[៤៣] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស បាវារោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

[៤២] ពួកមនុស្ស ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បានឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតគហបតីចីវរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះ ក៏មានចិត្តរីករាយស្រស់ស្រាយឡើងថា យើងមុខជានឹងបានឲ្យទាន មុខជានឹងបានធ្វើបុណ្យក្នុងកាលនេះឯង ចាប់ដើមតាំងពីព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតគហបតីចីវរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ក្នុងក្រុងរាជ-គ្រឹះមានចីវរច្រើនពាន់កើតឡើងតែក្នុង ១ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។ ពួកមនុស្សដែលនៅក្នុងជនបទបានឮដំណឹងថា គហបតីចីវរ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះ ក៏មានចិត្តរីករាយស្រស់ស្រាយឡើងថា យើងមុខជានឹងបានឲ្យទាន មុខជានឹងបានធ្វើបុណ្យក្នុងកាលនេះឯង ចាប់ដើមតាំងពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានអ-នុញ្ញាតគហបតីចីវរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សូម្បីតែក្នុងជនបទ ក៏មានចីវរច្រើនពាន់កើតឡើងតែក្នុង ១ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។

[៤៣] សម័យនោះឯង សំពត់បាវារ[១] កើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

---

១ សំពត់បែបយ៉ាងល្អដែលគេធ្វើមានលាយដោយរោមសត្វដ៏ទន់ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាវារន្តិ ។ កោសេយ្យបាវារោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កោសេយ្យបា-វារន្តិ ។ កោជវំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កោជវន្តិ ។

បឋមភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៤៤] តេន ខោ បន សមយេន កាសីរាជា ជីវ-កស្ស កោមារភច្ចស្ស អឌ្ឍកាសិយំ[១] កម្ពលំ បា-ហេសិ ឧបឌ្ឍកាសីនំ ឧបមានំ[២] ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ អឌ្ឍកាសិយំ កម្ពលំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិ-វាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អយំ មេ ភន្តេ អឌ្ឍកាសិយោ កម្ពលោ កាសិរញ្ញា បហិតោ ឧបឌ្ឍ-កាសីនំ ឧបមានោ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភន្តេ ភគវា

---

១ ឱ. អឌ្ឍកាសិកំ ។ ២ ខមមានំ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់បាវារ ។ សំពត់បាវារធ្វើពីសូត្របានកើតឡើង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់បាវារដែលគេធ្វើពីសូត្រ ។ សំពត់កោជវៈ[១] បានកើតឡើង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់កោជវៈ ។

ចប់ ភាណវារៈ ជាដំបូង ។

[៤៤] សម័យនោះឯង ស្តេចក្នុងដែនកាសី បានបញ្ជូនសំពត់កម្ពលមានតម្លៃកន្លះពាន់ (៥០០ កហាបណៈ) គឺប្រហែលនឹងវត្ថុទាំងឡាយដែលមានតម្លៃកន្លះពាន់ដែរ ទៅឲ្យជីវកកោមារភច្ច ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភច្ចក៏បាននាំយកសំពត់កម្ពល មានតម្លៃកន្លះពាន់នោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ជីវកកោមារភច្ច លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សំពត់កម្ពលមានតម្លៃកន្លះពាន់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ ប្រហែលនឹងវត្ថុទាំងឡាយ ដែលមានតម្លៃកន្លះពាន់ដែរ ស្តេចកាសីបានបញ្ជូនមកប្រទាន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ

---

១ (អដ្ឋកថាថា) សំពត់នេះប្រហែលគ្នានឹងសំពត់បាវារៈសំពត់នេះគេធ្វើពីរោមសត្វ ។

កម្ពលំ យំ មម អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា កម្ពលំ ។ អថខោ ភគវា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កម្ពលន្តិ ។

[៤៥] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ឧច្ចាវចានិ ចីវរានិ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កឹ នុ ខោ ភគវតា ចីវរំ អនុញ្ញាតំ កឹ អននុញ្ញាតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ

ទ្រង់ទទួលយកសំពត់កម្ពលរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំព្រះអង្គអស់កាលជាអង្វែង (តទៅ) ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលយកសំពត់កម្ពល ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារភច្ច ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ។ លំដាប់នោះ ជីវកកោមារភច្ច កាលដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយថយចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាក្នុងពេលនោះហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត នូវសំពត់កម្ពល ។

[៤៥] សម័យនោះឯង មានចីវរល្អនិងមិនល្អ កើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ចីវរដូចម្តេចដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ចីវរដូចម្តេច ដែលព្រះមានព្រះភាគ មិនអនុញ្ញាត ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

ចីវរក្ខន្ធកេ ឆច្ចីវរគហបតីចីវរកថា

ភិក្ខវេ ច ចីវរានិ ខោមំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភង្គន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន យេ តេ ភិក្ខូ គហបតិចីវរំ សាទិយន្តិ តេ កុក្កុច្ចាយន្តា បំសុកូលំ ន សាទិយន្តិ ឯកំយេវ ភគវតា ចីវរំ អនុញ្ញាតំ ន ទ្វេតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គហបតិចីវរំ សាទិយន្តេន បំសុកូលំបិ សាទិតុំ តទុភយេន ចាហំ ភិក្ខវេ សន្តុដ្ឋឹ វណ្ណេមីតិ ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ នាគមេសុំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ តេ បំសុកូលានិ លភឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ នាគមេសុំ តេ ឯវមាហំសុ អម្ហាកំបិ អាវុសោ

ចីវរ ៦ យ៉ាង គឺ ចីវរដែលធ្វើដោយសម្បកឈើ ១ ចីវរដែលធ្វើដោយកប្បាស ១ ចីវរដែលធ្វើដោយសូត្រ ១ ចីវរដែលធ្វើដោយរោមសត្វ (វៀរលែងតែសក់ ឬរោមមនុស្សចេញ) ១ សំពត់ដែលធ្វើដោយសម្បកធ្មៃ ១ សំពត់ដែលធ្វើលាយដោយវត្ថុ ៥ យ៉ាងខាងដើម ១ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុណាត្រេកអរនឹងគហបតីចីវរ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏រង្កៀសមិនត្រេកអរនឹងសំពត់បង្សុកូលឡើយ ព្រោះគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតតែចីវរ ១ មិនបានអនុញ្ញាតចីវរពីរទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលត្រេកអរនឹងគហបតីចីវរហើយ ត្រេកអរនឹងសំពត់បង្សុកូលផងក៏បាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតសរសើរសេចក្តីសន្តោសដោយចីវរទាំងពីរយ៉ាងនោះ ។

[៤៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ដើរទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីនឹងបង្សុកូល ភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបានរង់ចាំឡើយ ។ ពួកភិក្ខុណា ដើរទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីនឹងបង្សុកូល ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានសំពត់បង្សុកូលទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមិនបានរង់ចាំ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ

ភាគំ ទេថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ន មយំ អាវុសោ តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម ភិក្ខូ តុម្ហេ ជាតមិត្តាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ជាតមេត្តានំ ជាកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ អាគមេសុំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ តេ បំសុកូលានិ លភឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អាគមេសុំ តេ ឯវមាហំសុ អម្ហាកំបិ អាវុសោ ភាគំ ទេថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ន មយំ អាវុសោ តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម ភិក្ខូ តុម្ហេ ន ឱក្កមិត្ថាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាគមេន្តានំ អកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា

ចូរលោកទាំងឡាយឲ្យចំណែកមកយើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអាវុសោ យើងមិនឲ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ (បើលោកទាំងឡាយចង់បានសំពត់បង្សុកូល) ហេតុដូចម្ដេច បានជាលោកទាំងឡាយមិនរង់ចាំយើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមិនប្រាថ្នានឹងឲ្យ ក៏កុំឲ្យនូវចំណែកដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមិនរង់ចាំបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ដើរទៅកាន់ព្រៃស្មសានដើម្បីនឹងបង្សុកូល ភិក្ខុពួកខ្លះបានរង់ចាំ ។ ពួកភិក្ខុណាចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសានដើម្បីនឹងបង្សុកូល ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានសំពត់បង្សុកូល ។ ពួកភិក្ខុណាដែលរង់ចាំ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ចូរលោកទាំងឡាយឲ្យចំណែកមកយើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលតបវិញយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ យើងមិនឲ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ ហេតុម្ដេច បានជាលោកទាំងឡាយមិនចូលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលទុកជាមិនចង់ឲ្យក៏ត្រូវឲ្យចំណែកដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលរង់ចាំ ។ សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុច្រើនរូប

១០៣

ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បឋមំ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បច្ឆា ឱក្កមឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ បឋមំ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ តេ បំសុកូលានិ លភឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ បច្ឆា ឱក្កមឹសុ តេ ន លភឹសុ ។ តេ ឯវមាហំសុ អម្ហាកំបិ អាវុសោ ភាគំ ទេថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ មយំ អាវុសោ តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម កិស្ស តុម្ហេ បច្ឆា ឱក្កមិត្ថាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បច្ឆា ឱក្កមន្តានំ អកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ តេ សទិសា សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បំសុកូលានិ លភឹសុ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ន លភឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ ន លភឹសុ តេ ឯវមាហំសុ អម្ហាកំបិ អាវុសោ ភាគំ ទេថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ន មយំ អាវុសោ តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម កិស្ស

ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ ដើរចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសានជាមុន ដើម្បីបង្សុកូល ភិក្ខុពួកខ្លះដើរចូលទៅជាខាងក្រោយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលដើរចូលទៅព្រៃស្មសានមុន ដើម្បីបង្សុកូល ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានសំពត់បង្សុកូល ។ ពួកភិក្ខុណាចូលទៅក្រោយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ឥតបានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយចូរឲ្យចំណែកដល់យើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអាវុសោ យើងមិនបានឲ្យចំណែកដល់លោកទេ ហេតុអ្វី បានជាលោកទាំងឡាយដើរចូលទៅក្រោយគេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមិនចង់ឲ្យ ក៏កុំបាច់ឲ្យនូវចំណែក ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលដើរចូលទៅក្រោយគេ ។ សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុច្រើនរូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានដើរចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ដើម្បីបង្សុកូលព្រមគ្នា ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ បានសំពត់បង្សុកូល ភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបាន ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមិនបាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយ ចូរឲ្យចំណែកមកយើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអាវុសោ យើងមិនឲ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ ហេតុអ្វីបានជា

តុម្ហេ ន លភិត្ថាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុសានំ ឱក្កមន្តានំ អគាមា ភាគំ ទាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ តេ កតិកំ កត្វា សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បំសុកូលានិ លភឹសុ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ន លភឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ ន លភឹសុ តេ ឯវមាហំសុ អម្ហាកំបិ អាវុសោ ភាគំ ទេថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ន មយំ អាវុសោ តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម កិស្ស តុម្ហេ ន លភិត្ថាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កតិកំ កត្វា ឱក្កមន្តានំ អគាមា ភាគំ ទាតុន្តិ ។

[៤៧] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ចីវរំ អាទាយ អារាមំ អាគច្ឆន្តិ ។ តេ បដិគ្គាហកំ អលភមានា បដិហរន្តិ ។ ចីវរំ បរិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ភគវតោ

លោកមិនបាននឹងគេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលទុកជាមិនចង់ឲ្យ ក៏ត្រូវឲ្យចំណែកដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសានព្រមគ្នា ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា) នឹងគ្នារួចហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសានដើម្បីបង្សុកូល ។ ភិក្ខុពួកខ្លះ បានសំពត់បង្សុកូល ភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបាន ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមិនបាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយចូរឲ្យចំណែកមកយើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះវិញថា នែអាវុសោ យើងមិនឲ្យចំណែកដល់លោកទាំងឡាយទេ ហេតុអ្វីបានជាលោកមិនបាននឹងគេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលទុកជាមិនចង់ឱ្យ ក៏ត្រូវឲ្យចំណែក ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា) គ្នាហើយចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សបាននាំយកចីវរមកកាន់អារាម ។ មនុស្សទាំងនោះ កាលមិនបានភិក្ខុណាមួយទទួលចីវរ ក៏ត្រឡប់នាំយកចីវរទៅវិញ ។ ឯចីវរក៏កើតតិច ៗ ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ

ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ចីវរប្បដិគ្គាហកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ គហិតាគហិតញ្ច ជានេយ្យ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរប្បដិគ្គាហកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរប្បដិគ្គាហកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ចីវរប្បដិគ្គាហកស្ស សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ចីវរប្បដិគ្គាហកោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអ្នកទទួលចីវរ គឺ ភិក្ខុមិនបានលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនបានលុះទោសាគតិ ១ មិនបានលុះមោហាគតិ ១ មិនបានលុះភយាគតិ ១ ដឹងនូវចីវរដែលខ្លួនបានទទួលនិងមិនបានទទួល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវអង្វរករភិក្ខុជាមុន លុះអង្វរកររួចហើយ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវញុំាងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកទទួលចីវរចុះ ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទទួលចីវរ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទទួលចីវរ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាហើយ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យ ជាអ្នកទទួលចីវរហើយ ។ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ចីវរប្បដិគ្គាហកា ភិក្ខូ ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា តត្ថេវ ឧជ្ឈិត្វា បក្កមន្តិ ។ ចីវរំ នស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ចីវរនិធាហកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ និធហិតានិធហិតញ្ច[១] ជានេយ្យ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរនិធាហកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរនិធាហកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ចីវរនិធាហកស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ

១ ឱ. និហិតានិហិតញ្ច ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកទទួលចីវរ បានទទួលចីវរទុកចោលក្នុងទីនោះឯង ហើយចៀសចេញទៅ ។ ចីវរក៏វិនាសទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីវរ គឺភិក្ខុដែលមិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ដឹងនូវចីវរដែលខ្លួនបានទុកដាក់ហើយនិងមិនទាន់បានទុកដាក់ហើយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ត្រូវសង្ឃអង្វរករភិក្ខុជាមុន លុះអង្វរកររួចហើយ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពលត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីវរ ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីវរ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកទុកដាក់ចីវរសមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ

សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ចីវរនិធាហកោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤៩] តេន ខោ បន សមយេន ចីវរនិធាហកា ភិក្ខូ មណ្ឌបេបិ រុក្ខមូលេបិ និម្ពកោសេបិ អជ្ឈោកា-សេបិ ចីវរំ និទហន្តិ ។ ឧន្ទុរេហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភណ្ឌាគារំ សម្មន្និតុំ យំ សង្ឃោ អាកង្ខតិ វិហារំ វា អឌ្ឍយោគំ វា បាសាទំ វា ហម្មិយំ វា គុហំ វា ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ភណ្ឌាគារំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ភណ្ឌាគារំ សម្មន្ន-តិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស វិហារស្ស

លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតឲ្យ ជាអ្នកទុកដាក់ចីវរហើយ ។ ការសន្មតនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកទុកដាក់ចីវរ ទុកចីវរក្នុងមណ្ឌប (បារាំ) ខ្លះ ក្រោមម្លប់ឈើខ្លះ ទៀបយុរស្បូវខ្លះ ក្នុងទីកណ្តាលវាលខ្លះ ។ ពួកសត្វកណ្តុរខ្លះ ពួកសត្វកណ្តៀរខ្លះ ក៏កាត់ចីវរទាំងនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) សង្ឃប្រាថ្នានូវទីណា គឺវិហារក្តី ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចស្លាបត្រុឌក្តី ប្រាសាទវែងក្តី ប្រាសាទមានដំបូលត្រងិលក្តី គុហាក្តី ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតនូវទីនោះឲ្យជាឃ្លាំងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គួរសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពលញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាឃ្លាំងបាន ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ ឲ្យជាឃ្លាំងហើយ ។ ការសន្មតវិហារឈ្មោះនេះ

ភណ្ឌាគារស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស ខក្ខ-មតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភណ្ឌាគារិកោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៨០] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ភណ្ឌា-គារេ ចីវរំ អគុត្តំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-សុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ភណ្ឌាគារិកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ភ-យាគតឹ គច្ឆេយ្យ គុត្តាគុត្តញ្ច ជានេយ្យ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភណ្ឌាគារិកំ សម្មន្នេយ្យ ។

ឲ្យជាឃ្លាំង គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គួរស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ វិហារឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាឃ្លាំងហើយ ។ ការសន្មតគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៩០] សម័យនោះឯង ចីវរក្នុងឃ្លាំងរបស់សង្ឃ ឥតមានលោកណាគ្រប់គ្រងរក្សាឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង គឺ ភិក្ខុដែលមិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ដឹងនូវរបស់ដែលខ្លួនបានគ្រប់គ្រងរក្សាហើយ និងមិនទាន់បានគ្រប់គ្រងរក្សា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវអង្វរករភិក្ខុជាមុន លុះអង្វរករហើយ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពលត្រូវញុំាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង ។

ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភណ្ឌាគារិកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ភណ្ឌាគារិកស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភណ្ឌាគារិកោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភណ្ឌាគារិកំ វុដ្ឋាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភណ្ឌាគារិកោ វុដ្ឋាបេតព្វោ យោ វុដ្ឋាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំងហើយ ។ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៩១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបណ្តេញភិក្ខុអ្នករក្សាឃ្លាំងឲ្យចៀសចេញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញ[១] ភិក្ខុអ្នករក្សាឃ្លាំងចេញទេ ភិក្ខុណាបណ្តេញ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១ បុគ្គលដែលមិនត្រូវបណ្តេញចេញចាកទីកន្លែងមាន ៤ ពួក គឺភិក្ខុចាស់ជាង ១ ភិក្ខុជាអ្នករក្សាឃ្លាំង ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុដែលបានសេនាសនៈអំពីសង្ឃ ១ ។ ភិក្ខុក្មេងមិនត្រូវបណ្តេញភិក្ខុចាស់ចេញ ព្រោះលោកចាស់ជាងខ្លួន ។ ភិក្ខុជាអ្នករក្សាឃ្លាំង ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញចេញ ព្រោះសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង ។ ភិក្ខុមានជំងឺ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញចេញ ព្រោះលោកឈឺ ។ ភិក្ខុដែលបានសេនាសនៈអំពីសង្ឃ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញចេញ ព្រោះសង្ឃបានឲ្យទីកន្លែងជាទីសប្បាយដល់លោកដែលជាពហុស្សូត្រ មានឧបការៈដល់សង្ឃដោយកិច្ចមានបង្រៀនបាឡីនិងអដ្ឋកថាជាដើម (អដ្ឋកថា) ។

[៤២] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ភណ្ឌា-
គារេ ចីវរំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-
សុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភា-
ជេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សព្វោ សង្ឃោ
ចីវរំ ភាជេន្តោ កោលាហលំ អកាសិ ។ ភគវតោ ឯត-
មត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ
សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ចីវរភាជកំ សម្មន្និតុំ យោ ន ឆន្ទា-
គតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ
គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ ភាជិតាភាជិតញ្ច ជា-
នេយ្យ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ
ភិក្ខុ យាចិតព្វោ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ
សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរភាជកំ
សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ

[៩២] សម័យនោះឯង ចីវរក្នុងឃ្លាំងរបស់សង្ឃក៏សម្បូណ៌ឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃដែលនៅជួបជុំគ្នា[១] ចែកចីវរបាន ។ គ្រានោះឯង សង្ឃទាំងពួងកាលចែកចីវរក៏បានធ្វើនូវសេចក្តីកោលាហលឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអ្នកចែកចីវរបាន គឺ ភិក្ខុដែលមិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ដឹងនូវរបស់ដែលខ្លួនបានចែកហើយ និងមិនទាន់បានចែក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវអង្វរករភិក្ខុជាមុន លុះអង្វរកររួចហើយ ភិក្ខុអ្នកឆ្លាសប្រតិពលត្រូវញុំាងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកចែកចីវរ ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

១ បានដល់សង្ឃដែលនៅខាងក្នុងឧបចារសីមាជាមួយគ្នា (អដ្ឋកថា) ។

១១១

ចីវរក្ខន្ធកេ ចីវរភាជកសម្មតិ

សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរភាជកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ចីវរភាជកស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ចីវរភាជកោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ អថខោ ចីវរភាជកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ ចីវរំ ភាជេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បឋមំ ឧច្ចិនិត្វា តុលយិត្វា វណ្ណាវណ្ណំ កត្វា ភិក្ខូ គណេត្វា វគ្គំ ពន្ធិត្វា ចីវរប្បដិវិសំ ឋបេតុន្តិ ។ អថខោ ចីវរភាជកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ សាមណេរានំ ចីវរប្បដិវិសោ ទាតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាមណេរានំ ឧបឌ្ឍប្បដិវិសំ ទាតុន្តិ ។

សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកចែកចីវរ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកចែកចីវរគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកចែកចីវរហើយ ។ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា យើងគួរចែកចីវរដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជ្រើសរើស (ចីវរ) ជាមុន ហើយស្ទង់មើល (តម្លៃ) ហើយលៃលកចីវរដែលមានសណ្ឋានតូចធំថ្លៃច្រើនតិច (ឲ្យមានចំណែកស្មើគ្នា) ហើយរាប់ភិក្ខុ ហើយចងចីវរឲ្យជាពួក ៗ រូប សឹមតម្កល់ទុកនូវចំណែកនៃចីវរ ។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកចែកចីវរមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដល់ពួកសាមណេរដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចំណែកពាក់កណ្តាលដល់ពួកសាមណេរ ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សកេន ភាគេន ឧត្តរិតុកាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧត្តរន្តស្ស សកំ ភាគំ ទាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អតិរេកភាគេន ឧត្តរិតុកាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អនុក្ខេបេ ទិន្នេ អតិរេកភាគំ ទាតុន្តិ ។ អថខោ ចីវរភាជកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ ចីវរប្បដិវិសោ ទាតព្វោ អាគតប្បដិបាដិយា នុ ខោ ឧទាហុ យថាវុឌ្ឍន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិកលកេ តោសេត្វា កុសបាតំ កាតុន្តិ ។

[៨៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆកណេនបិ បណ្ឌុមត្តិកាយបិ ចីវរំ រជេន្តិ ។ ចីវរំ ទុព្វណ្ណំ

សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឆ្លងស្ទឹង ឬឆ្លងផ្លូវឆ្ងាយហើយ ចង់បានចំណែករបស់ខ្លួន (ជាប់ទៅផង) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យចំណែករបស់ខ្លួន (គឺរបស់ភិក្ខុអ្នកឆ្លងស្ទឹង) ដល់ភិក្ខុអ្នកឆ្លង (ស្ទឹង ឬផ្លូវឆ្ងាយ) ចុះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឆ្លងស្ទឹង ឬ ឆ្លងផ្លូវឆ្ងាយ ចង់បានចំណែកថ្លៃច្រើនជាងគេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើកប្បិយកណ្ឌគេបានឲ្យហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យចំណែកដ៏ច្រើនចុះ ។ គ្រានោះពួកភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដូចម្តេចហ្ន៎ យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដោយលំដាប់ភិក្ខុដែលមកឬ ។ នឹងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរតាមលំដាប់ភិក្ខុចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើចីវរខ្វះហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ អ្នកទាំងឡាយញុំាងភិក្ខុឲ្យត្រេកអរសិន ហើយសឹមធ្វើការបោះស្លាក ។

[៥៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជ្រលក់ចីវរ ដោយអាចម៍គោខ្លះ ដោយដីស្អិតមានពណ៌លឿងខ្លះ ។ ចីវរនោះក៏មានពណ៌មិនល្អ ។

ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឆ រជនានិ មូលរជនំ ខន្ធរជនំ តចរជនំ បត្តរជនំ បុប្ផរជនំ ផលរជនន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សីតូទកាយ[១] ចីវរំ រជេន្តិ ។ ចីវរំ ទុគ្គន្ធំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ រជនំ បចិតុំ ចូឡរជនកុម្ភិន្តិ ។ រជនំ ឧត្តរិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧត្តរាឡ្បុំ[២] ពន្ធិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ន ជានន្តិ រជនំ បក្កំ វា អបក្កំ វា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកេ

១ ឱ. សីតុន្ទកាយ ។ ២ ឱ. ឧត្តរាឡុម្បំ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកជ្រលក់ ៦ យ៉ាង គឺ ទឹកជ្រលក់កើតពីមើម ១ ទឹកជ្រលក់កើតពីដើម ១ ទឹកជ្រលក់កើតពីសម្បក ១ ទឹកជ្រលក់កើតពីស្លឹក ១ ទឹកជ្រលក់កើតពីផ្កា ១ ទឹកជ្រលក់កើតពីផ្លែ ១ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជ្រលក់ចីវរដោយទឹកត្រជាក់ ។ ចីវរនោះក៏មានក្លិនមិនល្អ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឆ្នាំងជ្រលក់តូច ដើម្បីដាំទឹកជ្រលក់ ។ ទឹកជ្រលក់ក៏ផុលឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចងប្រទាស[១] ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងទឹកជ្រលក់ឆ្អិនហើយ ឬនៅមិនទាន់ឆ្អិន ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបន្តក់[២] តំណក់ទឹក

---

១ គឺដាក់ឈើតារាងនៅមាត់ឆ្នាំង ដើម្បីកុំឲ្យគ្រឿងជ្រលក់មានចំណាំងឈើជាដើមផុលឡើងបាន ។ ២ បើទឹកដែលដាំពុះហើយយកទៅបន្តក់លើភាជនៈទឹក (ដទៃ) ក៏មិនសាយចេញរបាស ឬ បន្តក់លើខ្នងក្រចកក៏ដូច្នោះដែរ (អដ្ឋកថា) ។

១១៤

វា នខបិដ្ឋិកាយ វា ថេវកំ ទាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ រជនំ ឱរោបេន្តា កុម្ភឹ អាវជ្ជន្តិ កុម្ភី ភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ រជនុឡុង្កំ ទណ្ឌកថាលិកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ រជនភាជនំ ន សំវិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ រជនកោលម្ពំ រជនឃដន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បាតិយាបិ បត្តេបិ ចីវរំ មទ្ទន្តិ[១] ។ ចីវរំ បរិភិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ រជនទោណិកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆមាយំ ចីវរំ បត្ថរន្តិ ចីវរំ បំសុកិតំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិណសន្ថារកន្តិ ។ តិណសន្ថារកោ ឧបចិកាហិ ខជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

១ ឱ. សម្មទ្ទន្តិ ។

លើទឹកក៏បាន លើខ្នងក្រចកក៏បាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកាលដាក់ទឹកជ្រលក់ក៏ទង្គិចនឹងផ្ទាំង ៗ ក៏បែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបោយសម្រាប់ដងទឹកជ្រលក់ ដែលមានដង ។ សម័យនោះឯង ភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រលក់របស់ភិក្ខុទាំងឡាយមិនទាន់មាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវផ្ទាំងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រលក់ និងក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រលក់ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយគក់ចីវរក្នុងថាសខ្វះ ក្នុងបាត្រខ្វះ ។ ចីវរក៏ដាច់ដាចអស់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវស្នូកសម្រាប់ជ្រលក់ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រដាងហាលចីវរលើផែនដី ចីវរក៏ប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកម្រាលស្មៅ ។ កម្រាលស្មៅពួកសត្វកណ្តៀរកោរអស់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

១១៤

ចីវរក្ខន្ធកេ កណ្ណសុត្តកាទិអនុជាននំ

ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ ។ មជ្ឈេន លគ្គេន្តិ រជនំ ឧភតោ គលតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កណ្ណេ ពន្ធិតុន្តិ ។ កណ្ណោ ជីរតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កណ្ណសុត្តកន្តិ ។ រជនំ ឯកតោ គលតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតុំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ចីវរំ បត្ថិន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកេ ឱសារេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ចីវរំ ផរុសំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាណិនា អាកោដេតុន្តិ ។

តថាគតអនុញ្ញាតនូវឈើស្នួ សម្រាប់ហាលចីវរនិងខ្សែស្បៀង ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយ ពាក់ចីវរចំទីពាក់កណ្ដាល ទឹកជ្រលក់ក៏ហៀរចុះទៅតាមជាយទាំងពីរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចងត្រង់ជាយចីវរ ។ ជាយចីវរក៏ទក់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែសម្រាប់ចងជាយចីវរ ។ ទឹកជ្រលក់ក៏ហៀរទៅតាមជាយម្ខាង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យជ្រលក់ចីវរប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វគ្រប់ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើតំណក់ទឹកមិនទាន់ដាច់អស់ទេ ភិក្ខុកុំអាលដើរចេញឡើយ ។ សម័យនោះឯង ចីវរជិតខ្លាំងពេក ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យត្រាំចីវរទៅក្នុងទឹក (ទទេ) ។ សម័យនោះឯង ចីវរក៏មានសាច់រឹង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគក់ចីវរដោយដៃ ។

[៤៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អច្ឆិន្នកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ ឩន្តកសាវានិ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ[១] ។ ភិក្ខូ[២] ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អច្ឆិន្នកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤៥] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ទក្ខិណាគិរិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា មាគធខេត្តំ[៣] អច្ចិពទ្ធំ បាលិពទ្ធំ មរិយាទពទ្ធំ សិង្ឃាដកពទ្ធំ[៤] ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ បស្សសិ នោ ត្វំ អានន្ទ មាគធខេត្តំ អច្ចិពទ្ធំ បាលិពទ្ធំ មរិយាទពទ្ធំ សិង្ឃាដកពទ្ធន្តិ ។

---

១ ឥតោ បរំ ឱរោបិយបោត្ថកេ សេយ្យថាបិ នាម គិហី កាមភោគិនោតិ ទិស្សតិ ។ ២ តត្ថាយំ បាឋោ ន ហោតិ ។ ៣ ឱ. មគធខេត្តំ ។ ៤ អច្ចិពន្ធំ បាលិពន្ធំ មរិយាទពន្ធំ សិង្ឃាដកពន្ធំ ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ចីវរមិនបានកាត់ ទ្រទ្រង់ចីវរជ្រលក់ដោយទឹកចត់មានពណ៌ដូចក្អុក ។ មនុស្សទាំង-ឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនត្រូវប្រើប្រាស់ចីវរដែលមិនបានកាត់ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៩៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ដោយសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ទ្រង់យាងចេញទៅ កាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរីជនបទ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃើញស្រែអ្នកដែនមគធៈ មានសណ្ឋានជាស្រែមានជ្រុងបួន មានសណ្ឋាន ជាស្រែមានភ្លឺវែងដោយបណ្តោយផង ទទឹងផង មានសណ្ឋានជាស្រែមានភ្លឺខ្លីក្នុងចន្លោះ ៗ មានសណ្ឋានជាបួនជ្រុង ដោយមានភ្លឺខ្លីបាញ់រត់គ្នា លុះទ្រង់ទតឃើញហើយក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា នែអានន្ទ អ្នកឃើញស្រែអ្នកដែនមគធៈ មានសណ្ឋាន ជាស្រែមានជ្រុងបួន មានសណ្ឋានជាស្រែមានភ្លឺវែង ដោយបណ្តោយផងទទឹងផង មានសណ្ឋានជាស្រែមានភ្លឺខ្លីក្នុងចន្លោះ ៗ មានសណ្ឋានជាបួនជ្រុង ដោយមានភ្លឺខ្លីបាញ់រត់គ្នា ឬទេ ។

ឯវំ ភន្តេតិ ។ ឧស្សហសិ ត្វំ អានន្ទ ភិក្ខូនំ ឯវរូបានិ ចីវរានិ សំវិទហិតុន្តិ ។ ឧស្សហាមិ ភគវាតិ ។ អថខោ ភគវា ទក្ខិណាគិរិស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគច្ឆិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ សម្ពហុលានំ ភិក្ខូនំ ចីវរានិ សំវិទហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច បស្សតុ[១] មេ ភន្តេ ភគវា ចីវរានិ សំវិទហិតានីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ បណ្ឌិតោ ភិក្ខវេ អានន្ទោ មហាបញ្ញោ ភិក្ខវេ អានន្ទោ យត្រ ហិ នាម មយា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានិស្សតិ កុសិម្បិ នាម ករិស្សតិ អឌ្ឍកុសិម្បិ នាម ករិស្សតិ មណ្ឌលម្បិ នាម ករិស្សតិ អឌ្ឍមណ្ឌលម្បិ នាម ករិស្សតិ វិវដ្ដម្បិ នាម ករិស្សតិ

១ បស្សថ តុម្ហេតិ ទិស្សតិ ។

ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែអានន្ទ អ្នកអាចចាត់ចែងចីវរបែបនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយបានឬទេ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចធ្វើបាន ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងទក្ខិណាគិរីជនបទ គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងត្រឡប់មកក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ។ ខណៈនោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏បានចាត់ចែងចីវរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើនរូប រួចហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតចីវរដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចាត់ចែងហើយចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានន្ទជាបណ្ឌិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានន្ទមានប្រាជ្ញាច្រើន ព្រោះថា ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយដោយសង្ខេប អានន្ទអាចដឹងសេចក្ដីដោយពិស្ដារបាន ហើយចេះធ្វើសំពត់ឈ្មោះកុសិផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះអឌ្ឍកុសិផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះមណ្ឌលៈផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះអឌ្ឍមណ្ឌលៈផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះវិវដ្ដៈផង

អនុវិវដ្ដម្បិ នាម ករិស្សតិ គីវេយ្យកម្បិ នាម ករិស្សតិ ជង្ឃេយ្យកម្បិ នាម ករិស្សតិ ពាហន្តម្បិ នាម ករិស្សតិ ឆិន្នកញ្ច ភវិស្សតិ សត្ថលូខំ សមណសារុប្បំ បច្ចត្ថិកានញ្ច អនភិជ្ឈិតំ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឆិន្នកំ សង្ឃាដឹ ឆិន្នកំ ឧត្តរាសង្គំ ឆិន្នកំ អន្តរវាសកន្តិ ។

[៤៦] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា អន្តរា ច រាជគហំ អន្តរា ច វេសាលឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ចីវរេហិ ឧព្ភណ្ឌីកតេ[១] សីសេបិ ចីវរភិសឹ ករិត្វា ខន្ធេបិ ចីវរភិសឹ ករិត្វា កដិយាបិ ចីវរភិសឹ ករិត្វា អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន ភគវតោ ឯតទហោសិ អតិលហុំ ខោ ឥមេ មោឃបុរិសា ចីវរេ ពាហុល្លាយ អាវត្តា យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ ចីវរេ សីមំ ពន្ធេយ្យំ មរិយាទំ ឋបេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ ។

---

១ ឱ. ឧព្ភណ្ឌិតេ ។

ធ្វើសំពត់ឈ្មោះអនុវិវដ្ដៈផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះគីវេយ្យកៈផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះជង្ឃេយ្យកៈផង ធ្វើសំពត់ឈ្មោះពាហន្តៈផង ហើយសំពត់នោះអានន្ទក៏បានកាត់ដាច់ ឲ្យសៅហ្មងដោយមុខកាំបិត ឲ្យសមគួរដល់សមណៈ ឲ្យជារបស់មិនគួរប្រាថ្នា ដល់ពួកចោរជាសត្រូវ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតសង្ឃាដិកាត់ ឧត្តរាសង្គៈកាត់ អន្តរវាសកៈកាត់ ។

[៩៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ទ្រង់ចៀសទៅកាន់ចារិកក្រុងវេសាលី ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ជាចន្លោះក្រុងរាជគ្រឹះ និងចន្លោះក្រុងវេសាលី ក៏បានទតឃើញភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប មានចីវរវេចជាសំពាយ បានដាក់ផ្នត់ចីវរលើក្បាលខ្លះ ដាក់ផ្នត់ចីវរលើ-កខ្លះ ដាក់ផ្នត់ចីវរលើចង្កេះខ្លះ ដើរមក លុះទតឃើញហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រិះគិតយ៉ាងនេះថា ពួកមោឃបុរសទាំងនេះ វិលមករកសេចក្ដីលោភក្នុងចីវរឆាប់រហ័សណាស់ បើដូច្នោះ គួរតថាគតបង់សីមាតាំងទុកនូវខេត្តដែនក្នុងចីវរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងវេសាលី ។

១១៩

ចីវរក្ខន្ធកេ អន្តរដ្ឋករត្តិកថា

តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ គោតមកេ ចេតិយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា សីតាសុ ហេមន្តិកាសុ រត្តីសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមបាតសមយេ រត្តឹ អជ្ឈោកាសេ ឯកចីវរោ និសីទិ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសិ[១] និក្ខន្តេ បឋមេ យាមេ សីតំ ភគវន្តំ អហោសិ ទុតិយំ ភគវា ចីវរំ បារុបិ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសិ និក្ខន្តេ មជ្ឈិមេ យាមេ សីតំ ភគវន្តំ អហោសិ តតិយំ ភគវា ចីវរំ បារុបិ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសិ និក្ខន្តេ បច្ឆិមេ យាមេ ឧទ្ធតេ អរុណេ នន្ទិមុខិយា រត្តិយា សីតំ ភគវន្តំ អហោសិ ចតុត្ថំ ភគវា ចីវរំ បារុបិ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ យេបិ ខោ តេ កុលបុត្តា ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ សីតាលុកា សីតភីរុកា តេបិ សក្កោន្តិ តិចីវរេន យាបេតុំ យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ ចីវរេ សីមំ ពន្ធេយ្យំ មរិយាទំ ឋបេយ្យំ តិចីវរំ អនុជានេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ

---

១ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសីតិ ភគវតោ សីតំ នាហោសីតិ (អដ្ឋកថា) ។

បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងគោតមចេតិយ ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចីវរតែមួយ គង់នៅក្នុងទីកណ្តាលវាលក្នុងវេលាយប់ ក្នុងសម័យមានទឹកសន្សើមធ្លាក់ចុះ ក្នុងរាត្រីទាំងឡាយ ដែលត្រជាក់នៅក្នុងហេមន្តរដូវ បិតនៅជាចន្លោះនៃខែមាឃនិងខែផល្គុន[១] ព្រះអង្គក៏មិនរងាឡើយ លុះបឋមយាមកន្លងទៅហើយទើបព្រះអង្គរងា ហើយព្រះអង្គទ្រង់ចីវរជាគម្រប់ពីរ ព្រះអង្គក៏បាត់រងាទៅ លុះមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយទើបព្រះអង្គរងា ហើយព្រះអង្គទ្រង់ដណ្តប់ចីវរជាគម្រប់បី ព្រះអង្គក៏បាត់រងារទៀត លុះបច្ឆិមយាមកន្លងទៅហើយ កាលអរុណរះឡើង រាត្រីក៏ភ្លឺព្រាង ៗ ទើបព្រះអង្គរងា ព្រះអង្គទ្រង់ដណ្តប់ចីវរជាគម្រប់បួន ព្រះអង្គក៏បាត់រងាទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់រិះគិតដូច្នេះថា ក្នុងធម៌វិន័យនេះ កុលបុត្តទាំងឡាយណា ដែលជាអ្នករងាជាប្រក្រតី ជាអ្នកខ្លាចរងា កុលបុត្តទាំងនោះក៏អាចញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយចីវរ ៣ បាន បើដូច្នេះ គួរតថាគតចងសីមាហើយតាំងទុកនូវខេត្តដែនក្នុងចីវរ ហើយអនុញ្ញាតចីវរ ៣ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា

---

១ វិមតិវិនោទនីដីកាថា រាត្រី ៨ គឺខាងចុងខែមាឃ ៤ រាត្រីខាងដើមខែផល្គុន ៤ រាត្រី ហៅថា រាត្រីនៅជាចន្លោះនៃខែមាឃនិងខែផល្គុន ។

ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធាហំ ភិក្ខវេ អន្តរា ច រាជគហំ អន្តរា ច វេសាលឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ អទ្ទសំ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ចីវរេហិ ឧព្ភណ្ឌីកតេ សីសេបិ ចីវរភិសឹ ករិត្វា ខន្ធេបិ ចីវរភិ-សឹ ករិត្វា កដិយាបិ ចីវរភិសឹ ករិត្វា អាគច្ឆន្តេ ទិ-ស្វាន មេ ឯតទហោសិ អតិលហុំ ខោ ឥមេ មោឃបុ-រិសា ចីវរេ ពាហុល្លាយ អាវត្តា យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ ចីវរេ សីមំ ពន្ធេយ្យំ មរិយាទំ ឋបេយ្យន្តិ ។ ឥធាហំ ភិក្ខវេ សីតាសុ ហេមន្តិកាសុ រត្តីសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមបាត-សមយេ រត្តឹ អជ្ឈោកាសេ ឯកចីវរោ និសីទឹ ន មំ សីតំ អហោសិ និក្ខន្តេ បឋមេ យាមេ សីតំ មំ អហោ-សិ ទុតិយាហំ ចីវរំ បារុបឹ ន មំ សីតំ អហោសិ និក្ខន្តេ មជ្ឈិមេ យាមេ សីតំ មំ អហោសិ តតិយាហំ ចីវរំ បារុបឹ ន មំ សីតំ អហោសិ និក្ខន្តេ បច្ឆិមេ យាមេ ឧទ្ធតេ អរុណេ នន្ទិមុខិយា រត្តិយា សីតំ មំ អហោសិ ចតុត្ថាហំ ចីវរំ បារុបឹ ន មំ សីតំ អហោសិ តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខវេ ឯតទហោសិ យេបិ ខោ តេ កុលបុត្តា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនេះតថាគតបានដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ជាចន្លោះក្រុងរាជគ្រឹះ និងចន្លោះក្រុងវេសាលី ហើយឃើញភិក្ខុច្រើនរូប មានចីវរវេចជាសំពាយដាក់ផ្នត់ចីវរលើក្បាលខ្លះ ដាក់ផ្នត់ចីវរលើ-កខ្លះ ដាក់ផ្នត់ចីវរលើចង្កេះខ្លះដើរមក លុះឃើញហើយ តថាគតក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកមោឃបុរសទាំងនេះ វិលមករកសេចក្ដីលោភក្នុងចីវរឆាប់ពេកណាស់ បើដូច្នេះ គួរតថាគតចងសីមាតាំងទុកនូវខេត្តដែនក្នុងចីវរ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនេះតថាគតទ្រង់ចីវរតែមួយអង្គុយនៅក្នុងទីកណ្ដាលវាលក្នុងវេលាយប់ ក្នុងសម័យមានទឹកសន្សើមធ្លាក់ចុះ ក្នុងរាត្រីទាំងឡាយដែលត្រជាក់ នៅក្នុងហេមន្តរដូវ បិតនៅចន្លោះនៃខែមាឃនិងខែផល្គុន តថាគតក៏មិនរងាឡើយ លុះបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ទើបតថាគតរងា តថាគតបានដណ្ដប់ចីវរជាគម្រប់ពីរ តថាគតក៏បាត់រងាទៅ លុះមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយ ទើបតថាគតរងា តថាគតបានដណ្ដប់ចីវរជាគម្រប់បី ទើបតថាគតបាត់រងាទៅ លុះបច្ឆិមយាមកន្លងទៅហើយ អរុណរះឡើងរាត្រីក៏ភ្លឺព្រាង ៗ ទើបតថាគតរងា តថាគតបានដណ្ដប់ចីវរជាគម្រប់បួន តថាគតក៏បាត់រងាទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថា-គតក៏មានសេចក្ដីរិះគិតដូច្នេះថា ក្នុងធម្មវិន័យនេះ កុលបុត្តទាំងឡាយណា

ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ សីតាលុកា សីតភីរុកា តេបិ សក្កោន្តិ តិចីវរេន យាបេតុំ យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ ចីវរេ សីមំ ពន្ធេយ្យំ មរិយាទំ ឋបេយ្យំ តិចីវរំ អនុជានេយ្យន្តិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិចីវរំ ទ្វិគុណំ(១) សង្ឃាដឹ ឯកច្ចិយំ ឧត្តរាសង្គំ ឯកច្ចិយំ អន្តរវាសកន្តិ ។

[៨៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា តិចីវរំ អនុញ្ញាតន្តិ អញ្ញេនេវ តិចីវរេន គាមំ បវិសន្តិ អញ្ញេនេវ តិចីវរេន អារាមេ អច្ឆន្តិ អញ្ញេនេវ តិចីវរេន នហានំ ឱតរន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អតិរេកចីវរំ ធារេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អតិរេកចីវរំ ធារេតព្វំ យោ ធារេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។ តេន ខោ បន

១ ឱ. ទិគុណំ ។

ដែលជាអ្នករងាជាប្រក្រតី ជាអ្នកខ្លាចរងា កុលបុត្តទាំងនោះអាចញ៉ាំង អត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយចីវរ ៣ បើដូច្នោះ គួរតថាគតចងសីមាតាំងទុក នូវខេត្តដែនក្នុងចីវរ គួរអនុញ្ញាតចីវរ ៣ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចីវរ ៣ គឺ សង្ឃាដិពីរជាន់ ឧត្តរាសង្គៈ (ចីពរ) ១ ជាន់ ស្បង់ ១ ជាន់ ។

[៩៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ចីវរ ៣ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតរួចហើយ ។ ក៏នាំគ្នាចូលទៅកាន់ស្រុកដោយចីវរ ៣ ដទៃទៀត នៅក្នុងវត្តដោយចីវរ ៣ ដទៃទៀត ចុះទៅកាន់កំពង់ជាទីស្រង់ទឹកដោយចីវរ ៣ ដទៃទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វ-គ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់អតិរេកចីវរសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាក្នុងពេលនោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់អតិរេក-ចីវរទេ ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ ភិក្ខុនោះត្រូវវិនយធរឲ្យធ្វើតាមធម៌ ។ សម័យនោះ

១៦២

សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស អតិរេកចីវរំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អាយស្មា ច អានន្ទោ តំ ចីវរំ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ទាតុកាមោ ហោតិ ។ អាយស្មា ច សារីបុត្តោ សាកេតេ វិហរតិ ។ អថខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន អតិរេ-កចីវរំ ធារេតព្វន្តិ ឥទញ្ច មេ អតិរេកចីវរំ ឧប្បន្នំ អហញ្ចិមំ ចីវរំ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ទាតុកាមោ អាយស្មា ច សារីបុត្តោ សាកេតេ វិហរតិ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ កីវចិរំ បនានន្ទ សារីបុត្តោ អាគច្ឆិស្សតីតិ ។ នវមំ វា ភគវា ទិវសំ ទសមំ វាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជា-នាមិ ភិក្ខវេ ទសាហបរមំ អតិរេកចីវរំ ធារេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ អតិរេកចីវរំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថំ

អតិរេកចីវរបានកើតឡើង ដល់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុប្រាថ្នាប្រគេនចីវរនោះ ទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក៏គង់នៅឯក្រុងសាកេត ។ វេលានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមានសេចក្ដីរិះគិតដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តថា ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់អតិរេកចីវរទេ ក៏ឯអតិរេកចីវរនេះ កើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ តែថាអាត្មាអញចង់ប្រគេនចីវរនេះ ទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឥឡូវព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុគង់នៅឯក្រុងសាកេត តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ។ ខណៈនោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែអានន្ទ ចុះសារីបុត្តនៅយូរប៉ុន្មានថ្ងៃទៀត ទើបបានមក ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ព្រះសារីបុត្តមុខជានឹងមកក្នុងថ្ងៃទី ៩ ឬក្នុងថ្ងៃទី ១០ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទ្រទ្រង់អតិរេកចីវរកំណត់ត្រឹម ១០ ថ្ងៃ ។ សម័យនោះ អតិរេកចីវរកើតឡើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា

នុ ខោ អម្ហេហិ[១] អតិរេកចីវរេ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគ-វតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អតិរេកចីវរំ វិកប្បេតុន្តិ ។

[៤៨] អថខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហ-រិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទា-យេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុ-នោ អន្តរវាសកោ ឆិទ្ទោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា តិចីវរំ អនុញ្ញាតំ ទ្វិ-គុណា សង្ឃាដិ ឯកច្ចិយោ ឧត្តរាសង្គោ ឯកច្ចិយោ អន្តរវាសកោ អយញ្ច មេ អន្តរវាសកោ ឆិទ្ទោ យន្នូ-នាហំ អគ្គឡំ អច្ឆុបេយ្យំ សមន្តតោ ទុបដ្ដំ ភវិស្សតិ មជ្ឈេ ឯកច្ចិយន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អគ្គឡំ អច្ឆុបេសិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តំ ភិក្ខុំ អគ្គឡំ អច្ឆុបេន្តំ ទិស្វាន

១ ឱរោបិយបោត្ថកេ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

យើងគួរប្រតិបត្តិក្នុងអតិរេកចីវរដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យវិកប្បអតិរេកចីវរទុកបាន ។

[៥៨] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងវេសាលី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងពារាណសី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសី ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសីនោះ ។ សម័យនោះ ភិក្ខុ ១ រូប មានស្បង់ធ្លុះ ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ចីវរ ៣ គឺ សង្ឃាដិ ២ ជាន់ ឧត្តរាសង្គៈ ១ ជាន់ ស្បង់ ១ ជាន់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតរួចហើយ ឯស្បង់របស់អាត្មាអញធ្លុះ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញប៉ះនូវបំណះ កាលបើដូច្នោះ ស្បង់នោះនឹងទៅជា ២ ជាន់ដោយជុំវិញ កណ្តាល ១ ជាន់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះក៏បានប៉ះនូវបំណះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានយាងទៅកាន់សេនាសនចារិកក៏បានទតឃើញភិក្ខុនោះកំពុងប៉ះនូវបំណះ លុះទតឃើញ

យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច កឹ ត្វំ ភិក្ខុ ករោសីតិ ។ អគ្គឡំ ភគវា អច្ឆុបេមីតិ ។ សាធុ សាធុ ភិក្ខុ សាធុ ខោ ត្វំ ភិក្ខុ អគ្គឡំ អច្ឆុបេសីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អហតានំ ទុស្សានំ អហតកប្បានំ ទិគុណំ សង្ឃាដឹ ឯកច្ចិយំ ឧត្តរាសង្គំ ឯកច្ចិយំ អន្តរវាសកំ ឧតុទ្ធតានំ ទុស្សានំ ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដឹ ទិគុណំ ឧត្តរាសង្គំ ទិគុណំ អន្តរវាសកំ បំសុកូលេ យាវទត្ថំ បាបណិកេ ឧស្សាហោ ករណីយោ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អគ្គឡំ តុន្នំ ឱវដ្ដិកំ កណ្ឌុសកំ ទឡ្ហីកម្មន្តិ ។

ហើយក៏ទ្រង់យាងចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុនោះដូច្នេះថា នែភិក្ខុ អ្នកធ្វើអ្វី ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គប៉ះនូវបំណះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា ប្រពៃហើយ ៗ ភិក្ខុ ប្រពៃហើយភិក្ខុ អ្នកបានប៉ះនូវបំណះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសំពត់នៅថ្មោង ឬសំពត់ដែលគេបោកលាងម្តងហើយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យអ្នកទាំងឡាយធ្វើ) សង្ឃាដី ២ ជាន់ ឧត្តរាសង្គៈ ១ ជាន់ ស្បង់ ១ ជាន់ (បើ) សំពត់ដែលគេរើឡើងពីរដូវ (គឺសំពត់ចាស់) តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយធ្វើសង្ឃាដី ៤ ជាន់ ឧត្តរាសង្គៈ ២ ជាន់ ស្បង់ ២ ជាន់ អ្នកទាំងឡាយគួរធ្វើនូវសេចក្តីប្រឹងប្រែងស្វែងរកសំពត់បង្សុកូល សំពត់ធ្លាក់ចុះក្នុងពនផ្សារតាមត្រូវការ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបំណះ[១] នូវការដុល នូវក្រវិលកណ្ដុំ នូវកណ្ដុំ នូវការធ្វើឲ្យមាំ[២]

---

១ បានដល់សំពត់ដែលភិក្ខុប៉ះត្រង់កន្លែងធ្លុះ ឬត្រង់កន្លែងដែលខ្លួនកាត់ចេញ ។ ២ បានដល់សំពត់ដែលភិក្ខុប៉ះត្រង់កន្លែងដែលមិនបានកាត់ចេញ ។

[៤៩] អថខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ វិសាខំ មិគារមាតរំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ ឯត-ទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភា-វេន ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវតោ អធិវាសនំ

[៩៩] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្រុងពារាណសី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្ថី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីទៀបក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ វេលានោះ នាងវិសាខាមិគារមាតាបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កាលនាងវិសាខាមិគារមាតាអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតាបានដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ

វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ
កត្វា បក្កាមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្សា
រត្តិយា អច្ចយេន ចាតុទ្ទីបិកោ មហាមេឃោ បាវស្សិ ។
អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យថា ភិក្ខវេ ជេតវនេ
វស្សតិ ឯវំ ចតូសុ ទីបេសុ វស្សតិ ឱវស្សាបេថ ភិក្ខ-
វេ កាយំ អយំ បច្ឆិមកោ ចាតុទ្ទីបិកោ មហាមេ-
ឃោតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា
និក្ខិត្តចីវរា កាយំ ឱវស្សាបេន្តិ ។ អថខោ វិសាខា
មិគារមាតា បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទា-
បេត្វា ទាសឹ អាណាបេសិ គច្ឆ ជេ អារាមំ គន្ត្វា
កាលំ អារោចេហិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ ឯវំ
អយ្យេតិ ខោ សា ទាសី វិសាខាយ មិគារមាតុយា
បដិស្សុណិត្វា អារាមំ គន្ត្វា អទ្ទស ភិក្ខូ និក្ខិត្តចីវរេ

ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ចៀសចេញទៅ ។ សម័យនោះឯង លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយមានភ្លៀងធំធ្លាក់ចុះសព្វទ្វីបទាំង ៤ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លៀងធ្លាក់ចុះក្នុងវត្តជេតពនយ៉ាងណា ភ្លៀងធ្លាក់ចុះក្នុងទ្វីបទាំង ៤ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរងូតជម្រះកាយគ្រប់ ៗ គ្នាទៅចុះ (ព្រោះ) ភ្លៀងធំដែលធ្លាក់សព្វទ្វីបទាំង ៤ នេះ ជាបំផុតត្រឹមនេះហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំគ្នាដាក់ចីវរចេញងូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ[១] ។ គ្រានោះ នាងវិសាខាមិគារមាតាបានឲ្យជនតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមហើយបង្គាប់ទាសីថា នែហង ហងចូរទៅកាន់អារាម ហើយក្រាបបង្គំទូលកត្តកាល[២] ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។ ទាសីនោះទទួលស្តាប់ពាក្យរបស់នាងវិសាខាមិគារមាតាដោយពាក្យថា ចាះ អ្នកជាម្ចាស់ ហើយទៅកាន់អារាម ក៏បានឃើញពួកភិក្ខុដែលដាក់ចីវរចេញ

---

១ ភិក្ខុទាំងនោះងូតទឹកភ្លៀងគ្មានសំពត់ងូត (អាក្រាត) ។ ២ ពេលគួរឆាន់ចង្ហាន់ ។

១២៧

ចីវរក្ខន្ធកេ វិសាខាមិគារមាតាវត្ថុ

កាយំ ឱវស្សាបេន្តេ ទិស្វាន នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ អាជី-
វកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តីតិ យេន វិសាខា មិគារមាតា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា វិសាខំ មិគារមាតរំ ឯតទ-
វោច នត្ថយ្យេ អារាមេ ភិក្ខូ អាជីវកា កាយំ
ឱវស្សាបេន្តីតិ ។ អថខោ វិសាខាយ មិគារមាតុយា
បណ្ឌិតាយ វិយត្តាយ មេធាវិនិយា ឯតទហោសិ និស្សំ-
សយំ ខោ អយ្យា និក្ខិត្តចីវរា កាយំ ឱវស្សាបេន្តិ
សាយំ ពាលា មញ្ញិត្ថ នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ អាជីវកា
កាយំ ឱវស្សាបេន្តីតិ ។ ទាសឹ អាណាបេសិ គច្ឆ ជេ
អារាមំ គន្ត្វា កាលំ អារោចេហិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ
ភត្តន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ គត្តានិ សីតីករិត្វា កល្ល-
កាយា ចីវរានិ គហេត្វា យថាវិហារំ បវិសឹសុ ។ អថខោ
សា ទាសី អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ អបស្សន្តី នត្ថិ អារាមេ
ភិក្ខូ សុញ្ញោ អារាមោតិ យេន វិសាខា មិគារមាតា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា វិសាខំ មិគារមាតរំ ឯតទ-

កំពុងងូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ លុះឃើញហើយក៏គិតថា ក្នុងអារាមនេះគ្មានពួកភិក្ខុទេ មានតែពួកអាជីវកកំពុងងូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ រួចហើយក៏ត្រឡប់ចូលទៅកាន់សំណាក់នាងវិសាខាមិគារមាតាវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងនាងវិសាខាមិគារមាតាថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ក្នុងអារាមនេះគ្មានពួកភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវកកំពុងងូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតាជាបណ្ឌិត ជាស្រីឆ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានរិះគិតយ៉ាងនេះថា ច្បាស់ជាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ដាក់ចីវរចេញហើយនាំគ្នាងូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ តែទាសីនេះជាស្រីល្ងង់សំគាល់ថា ក្នុងអារាមគ្មានភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវកកំពុងនាំគ្នាងូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ ។ នាងវិសាខាមិគារមាតាបង្គាប់ទាសីថា នែហង់ ហង់ចូរទៅកាន់អារាមហើយ ក្រាបបង្គំទូលភត្តកាលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។ កាលនោះភិក្ខុទាំងនោះងូតទឹកឲ្យត្រជាក់ខ្លួន មានកាយដ៏ស្រួល ហើយក៏នាំគ្នាយកចីវរទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅដូចដែលវិញ ។ ឯទាសីនោះទៅកាន់អារាមមិនឃើញពួកភិក្ខុក៏គិតថា ក្នុងអារាមគ្មានភិក្ខុសោះ មានតែអារាមទទេ ហើយក៏ត្រឡប់ចូលទៅកាន់សំណាក់នាងវិសាខាមិគារមាតាវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងនាងវិសាខាមិគារមាតាថា

វោច នត្ថយ្យេ អារាមេ ភិក្ខូ សុញ្ញោ អារាមោតិ ។ អថខោ វិសាខាយ មិគារមាតុយា បណ្ឌិតាយ វិយត្តាយ មេធាវិនិយា ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ អយ្យា គត្តានិ សីតីករិត្វា កល្លកាយា ចីវរានិ គហេត្វា យថាវិហារំ បវិដ្ឋា សាយំ ពាលា មញ្ញិត្ថ នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ សុញ្ញោ អារាមោតិ ។ បុន ទាសឹ អាណាបេសិ គច្ឆ ជេ អារាមំ គន្ត្វា កាលំ អារោចេហិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្នហថ ភិក្ខវេ បត្តចីវរំ កាលោ ភត្តស្សាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហ-សមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ ជេតវនេ អន្តរហិតោ វិសា-ខាយ មិគារមាតុយា កោដ្ឋកេ បាតុរហោសិ ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ

បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ក្នុងអារាមគ្មានភិក្ខុសោះ មានតែអារាមទទេ ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតាជាបណ្ឌិត ជាស្រីឆ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានរិះគិតយ៉ាងនេះថា ច្បាស់ជាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយងូតទឹកឲ្យត្រជាក់ខ្លួន មានកាយដ៏ស្រួល ហើយនាំយកចីវរទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅដូចដែល ទាសីនេះជាស្រីល្ងង់សំគាល់ថា ក្នុងអារាមគ្មានពួកភិក្ខុសោះ មានតែអារាមទទេ ។ នាងវិសាខាក៏បង្គាប់ទាសីទៀតថា នែហង៎ ហង៎ចូរទៅកាន់អារាមហើយក្រាបបង្គំទូលកត្តកាលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលគួរហើយ កត្តក៏សម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នករាល់គ្នារៀបចំបាត្រនិងចីវរចុះ (ព្រោះ) ដល់ពេលចង្ហាន់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ លុះវេលាព្រឹកឡើង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរហើយទ្រង់បំបាត់ព្រះអង្គអំពីវត្តជេតពន ទៅប្រាកដទៀបក្លោងទ្វាររបស់នាងវិសាខាមិគារមាតា (ដោយឆាប់រហ័ស) ប្រៀបដូចបុរសមានកម្លាំងលាដៃដែលខ្ជួនបត់ចូល ឬបត់ដៃដែលខ្ជួនលាចេញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយជាមួយនឹងព្រះភិក្ខុសង្ឃ ។ គ្រានោះ

ចីវរក្ខន្ធកេ វិសាខាមិគារមាតាវត្ថុអដ្ឋវរកថា

វិសាខា មិគារមាតា អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ តថាគតស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា យត្រ ហិ នាម ជណ្ណុកមត្តេសុបិ ឱឃេសុ វត្តមានេសុ[១] កដិមត្តេសុបិ ឱឃេសុ វត្តមានេសុ ន ហិ នាម ឯកភិក្ខុស្សាបិ បាទា វា ចីវរានិ វា អល្លានិ ភវិស្សន្តីតិ ហដ្ឋា ឧទគ្គា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច អដ្ឋាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ វរានិ យាចាមីតិ ។ អតិក្កន្តវរា ខោ វិសាខេ តថាគតាតិ ។ យានិ ច ភន្តេ កប្បន្តិ យានិ ច អនវជ្ជានីតិ ។ វទេហិ វិសាខេតិ ។ ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ សង្ឃស្ស យាវជីវំ វស្សិកសាដិកំ ទាតុំ អាគន្តុកភត្តំ ទាតុំ

១ ឱ. បវត្តមានេសុ ។

ចីវរក្ខន្ធកៈ រឿងនាងវិសាខាមិគារមាតា និយាយអំពីពរ ៨ ប្រការ

នាងវិសាខាមិគារមាតាគិតថា អើហ្ន៎ (ហេតុនេះ) អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ (ហេតុនេះ) ចម្លែកពេកណាស់ ព្រះតថាគត មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះថា ជំនន់ប្រមាណត្រឹមជង្គង់ខ្លះ ត្រឹមចង្កេះខ្លះ កំពុងហូរទៅ ៗ សូម្បីតែជើង ឬចីវររបស់ភិក្ខុ ១ អង្គក៏គ្មានទទឹកឡើយ ហើយក៏មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង រួចអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយខាទនីយៈ និងភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រាតែព្រះភិក្ខុសង្ឃ ហាមឃាត់ លុះកំណត់ដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគឆាន់ហើយ ដាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រហើយ នាងក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ នាងវិសាខាមិគារមាតាអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរ ៨ ប្រការអំពីព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលនាងវិសាខា ធម្មតា ព្រះតថាគតទាំងឡាយគ្មានពរទេ ។ នាងវិសាខាក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមតែពរណាដែលគួរ និងពរណាដែលឥតទោស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលនាងវិសាខា ចូរនាងនិយាយមកចុះ ។ នាងវិសាខាក៏ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ប្រគេនវស្សិកសាដក (សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង) ចង់ប្រគេនអាគន្តុកភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុទើបមកដល់ថ្មី)

គមិកភត្តំ ទាតុំ គិលានភត្តំ ទាតុំ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ ទាតុំ គិលានភេសជ្ជំ ទាតុំ ធុវយាគុំ ទាតុំ ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស ឧទកសាដិកំ ទាតុន្តិ ។ កឹ បន ត្វំ វិសាខេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានា តថាគតំ អដ្ឋ វរានិ យាចសីតិ ។ ឥធាហំ ភន្តេ ទាសឹ អាណាបេសឹ គច្ឆ ជេ អារាមំ គន្ត្វា កាលំ អារោចេហិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ អថខោ សា ភន្តេ ទាសី អារាមំ គន្ត្វា អទ្ទស ភិក្ខូ និក្ខិត្តចីវរេ កា-យំ ឱវស្សាបេន្តេ ទិស្វាន នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ អាជី-វកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តីតិ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ ឯតទវោច នត្ថយ្យេ អារាមេ ភិក្ខូ

ចង់ប្រគេនគមិកភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នកមានដំណើរទៅ) ចង់ប្រគេនគិលានភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុមានជំងឺ) ចង់ប្រគេនគិលា-នុបដ្ឋាកភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺ) ចង់ប្រគេនគិលាន-ភេសជ្ជៈ (ថ្នាំដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុមានជំងឺ) ចង់ប្រគេនធុវយាគូ (បបរដែលត្រូវប្រគេនជានិច្ច) ដល់ព្រះសង្ឃ និងចង់ប្រគេនឧទកសាដិក (សំពត់សម្រាប់ងូតទឹក) ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ដរាបដល់អស់ជីវិត ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលនាងវិសាខា នាងឃើញអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច បានជាសូមពរ ៨ ប្រការអំពីតថាគត ។ នាងវិសាខាក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងវេលាព្រឹកមិញនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គបង្គាប់ទាសីថា នែហង់ ហង់ចូរទៅកាន់អារាម ហើយក្រាបបង្គំទូលភត្តកាលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទាសីនោះក៏ទៅកាន់អារាមហើយបានឃើញពួកភិក្ខុ ដាក់ចីវរចេញហើយ កំពុងនាំគ្នាងូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ លុះឃើញហើយក៏សំគាល់ថា ក្នុងអារាមគ្មានពួកភិក្ខុទេ មានសុទ្ធតែពួកអាជីវក កំពុងងូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ រួចក៏ត្រឡប់ចូលមកកាន់សំណាក់ខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ ក្នុងអារាមគ្មានពួកភិក្ខុទេ

១៣១

ចីវរក្ខន្ធកេ វិសាខាមិគារមាតាវត្ថុអដ្ឋវរកថា

អាជីវកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តីតិ អសុចិ ភន្តេ នគ្គិយំ ជេគុច្ឆំ បដិកូលំ ឥមាហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ វស្សិកសាដិកំ ទាតុំ ។ បុន ចបរំ ភន្តេ អាគន្តុកោ ភិក្ខុ ន វីថិកុសលោ ន គោចរកុសលោ កិលន្តោ បិណ្ឌាយ ចរតិ សោ មេ អាគន្តុកភត្តំ ភុញ្ជិត្វា វីថិកុសលោ គោចរកុសលោ អកិលន្តោ បិណ្ឌាយ ចរិស្សតិ ឥមាហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ អាគន្តុកភត្តំ ទាតុំ ។ បុន ចបរំ ភន្តេ គមិកោ ភិក្ខុ អត្តនោ ភត្តំ បរិយេសមានោ សត្ថា វា វិហាយិស្សតិ យត្ថ វា វាសំ គន្តុកាមោ ភវិស្សតិ តត្ថ វិកាលេ ឧបគច្ឆិស្សតិ កិលន្តោ អទ្ធានំ គមិស្សតិ សោ មេ គមិកភត្តំ ភុញ្ជិត្វា សត្ថា ន វិហាយិស្សតិ យត្ថ វាសំ គន្តុកាមោ ភវិស្សតិ តត្ថ វិកាលេ ន ឧបគច្ឆិស្សតិ អកិលន្តោ អទ្ធានំ គមិស្សតិ ឥមាហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ

មានសុទ្ធតែពួកអាជីវកង្វូតទឹកភ្លៀងជម្រះកាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កិរិយាអាក្រាតជាការមិនស្អាត គួរខ្ពើមរអើម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនវស្សិកសាដិកដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុជាអាគន្តុកៈ (ទើបមកដល់ថ្មី) មិនទាន់ច្ងាសក្នុងផ្លូវ មិនទាន់ច្ងាសក្នុងទីគោចរ លំបាកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ភិក្ខុជាអាគន្តុកៈនោះនឹងឆាន់អាគន្តុកភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ មុខជានឹងច្ងាសក្នុងផ្លូវ ច្ងាសក្នុងទីគោចរ មិនលំបាកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនអាគន្តុកភត្ត ដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុអ្នកដំណើរ បើរវល់តែស្វែងរកភត្តសម្រាប់ខ្លួន មុខជានឹងបែកខ្ញែកចាកគ្នីគ្នា ឬបើចង់ទៅកាន់លំនៅក្នុងប្រទេសណា នឹងចូលទៅដល់ប្រទេសនោះខុសកាលវេលា នាំឲ្យលំបាកនឹងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ កាលបើភិក្ខុអ្នកដំណើរនោះបានឆាន់គមិកភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ មុខជាមិនបែកខ្ញែកចាកគ្នីគ្នាទេ ឬបើចង់ទៅកាន់លំនៅក្នុងប្រទេសណា នឹងបានចូលទៅដល់ប្រទេសនោះមិនខុសកាលវេលា ឃើញថាមិនលំបាកនឹងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់

គមិកភត្តំ ទាតុំ ។ បុន ចបរំ ភន្តេ គិលានស្ស ភិក្ខុនោ សប្បាយានិ ភោជនានិ អលភន្តស្ស អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតិ តស្ស មេ គិលានភត្តំ ភុត្តស្ស អាពាធោ នាភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា ន ភវិស្សតិ ឥមាហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ គិលានភត្តំ ទាតុំ ។ បុន ចបរំ ភន្តេ គិលានុបដ្ឋាកោ ភិក្ខុ អត្តនោ ភត្តំ បរិយេសមានោ គិលានស្ស ឧស្សូរេ ភត្តំ នីហរិស្សតិ ភត្តច្ឆេទំ ករិស្សតិ សោ មេ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ ភុញ្ជិត្វា គិលានស្ស កាលេន ភត្តំ នីហរិស្សតិ ភត្តច្ឆេទំ ន ករិស្សតិ ឥមាហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ ទាតុំ ។ បុន ចបរំ ភន្តេ គិលានស្ស ភិក្ខុនោ សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ អលភន្តស្ស អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតិ តស្ស មេ គិលានភេសជ្ជំ បរិភុត្តស្ស អាពាធោ នាភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា

ប្រគេនគមិកភត្តដល់សង្ឃអស់មួយជីវិត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុមានជំងឺកាលបើមិនបានភោជនជាទីសប្បាយទេ អាពាធក៏រឹងរឹតតែចម្រើនឡើង ឬនឹងធ្វើមរណភាពទៅក៏សឹងមាន កាលបើភិក្ខុមានជំងឺនោះបានឆាន់គិលានភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ អាពាធក៏មិនចម្រើនឡើង មរណភាពក៏គ្មាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនគិលានភត្តដល់ព្រះសង្ឃអស់មួយជីវិត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺ កាលបើរវល់តែនឹងស្វែងរកភត្តសម្រាប់ខ្លួនហើយ មុខជានឹងនាំយកភត្តមកឲ្យភិក្ខុឈឺក្នុងវេលាថ្ងៃពេក ហើយក៏នឹងធ្វើភិក្ខុឈឺឲ្យដាច់ចង្ហាន់ បើភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺនោះ បានឆាន់គិលានុបដ្ឋាកភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយនឹងបាននាំយកភត្តមកឲ្យភិក្ខុឈឺក្នុងកាលគួរ ហើយនឹងមិនធ្វើភិក្ខុឈឺឲ្យដាច់ចង្ហាន់ឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនគិលានុបដ្ឋាកភត្តដល់សង្ឃ អស់មួយជីវិត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរដ៏ទៃមានតទៅទៀត ភិក្ខុមានជំងឺកាលបើមិនបានភេសជ្ជៈជាទីសប្បាយទេ អាពាធក៏រឹងរឹតតែចម្រើនឡើង ឬនឹងធ្វើមរណភាពទៅក៏សឹងមាន កាលបើភិក្ខុមានជំងឺនោះបានឆាន់គិលាន-ភេសជ្ជៈរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ អាពាធក៏មិនចម្រើនឡើង មិនធ្វើមរណភាពទេ

១៣៣

ន ភវិស្សតិ ឥមាហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ គិលានភេសជ្ជំ ទាតុំ ។ បុន ចបរំ ភន្តេ ភគវតា អន្ធកវិន្ទេ ទសានិសំសេ សម្បស្ស-មានេន យាគុ អនុញ្ញាតា ត្យាហំ ភន្តេ អានិសំសេ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ ធុវយាគុំ ទា-តុំ ។ ឥធ ភន្តេ ភិក្ខុនិយោ អចិរវតិយា នទិយា វេសិ-យាហិ សទ្ធឹ នគ្គា ឯកតិត្ថេ នហាយន្តិ តា ភន្តេ វេសិ-យា ភិក្ខុនិយោ ឧប្បណ្ឌេសុំ កិន្នុ ខោ នាម តុម្ហាកំ អយ្យេ ទហរានំ ព្រហ្មចរិយំ ចិណ្ណេន ននុ នាម កាមា បរិភុញ្ជិតព្វា យទា ជិណ្ណា ភវិស្សថ តទា ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សថ ឯវំ តុម្ហាកំ ឧភោ អន្តា[១] បរិគ្គហិតា ភ-វិស្សន្តីតិ តា ភន្តេ ភិក្ខុនិយោ វេសិយាហិ ឧប្បណ្ឌិយ-មានា មង្កូ អហេសុំ អសុចិ ភន្តេ មាតុគាមស្ស នគ្គិយំ

---

១ ឧភោ អន្តាតិបិ បាឋោ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះ ហើយបាន ជាចង់ប្រគេនគិលានភេសជ្ជៈដល់សង្ឃ អស់មួយជីវិត ។ បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ពរដទៃមានតទៅទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យល់ឃើញ អានិសង្សទាំង ១០ យ៉ាងហើយ បានជាទ្រង់អនុញ្ញាតបបរក្នុងអន្ធកវិន្ទ ប្រទេស បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញអានិសង្សទាំងនោះ ដែរ បានជាចង់ប្រគេនធុវយាគូដល់សង្ឃ អស់មួយជីវិត ។ បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន ពួកភិក្ខុនីក្នុងសាសនានេះ មានកាយអាក្រាតងូតទឹកក្នុងកំពង់មួយ ជាមួយនឹងពួកស្រីពេស្យា (ផ្កាមាស) នាស្ទឹងអចិរវតី បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកស្រីពេស្យាទាំងនោះ នាំគ្នាចំអកចំអន់ឲ្យពួកភិក្ខុនីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនៅក្មេងនៅឡើយ ប្រញាប់អ្វីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ-ធម៌ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនៅបរិភោគកាមគុណសិន បើលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយចាស់ជរាវេលាណា សឹមនាំគ្នាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌វេលានោះ ចុះ យ៉ាងនេះទើបឈ្មោះថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបានរក្សាប្រយោជន៍ ទាំងពីរទុក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើពួកស្រីពេស្យានិយាយចំអក ចំអន់ (ឲ្យដូច្នោះ) ហើយ ភិក្ខុនីទាំងនោះ ក៏មានសេចក្ដីអៀនខ្មាស បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មាតុគ្រាមមានកាយអាក្រាត ជាការមិនស្អាតទេ

ជេគុច្ឆំ បដិក្កូលំ ឥមាហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស យាវជីវំ ឧទកសាដិកំ ទាតុន្តិ ។ កឹ បន ត្វំ វិសាខេ អានិសំសំ សម្បស្សមានា តថាគតំ អដ្ឋ វរានិ យាចសីតិ ។ ឥធ ភន្តេ ទិសាសុ វស្សំ វុដ្ឋា ភិក្ខូ សាវត្ថឹ អាគច្ឆិស្សន្តិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ តេ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិស្សន្តិ ឥត្ថន្នាមោ ភន្តេ ភិក្ខុ កាលកតោ តស្ស កា គតិ កោ អភិសម្បរាយោតិ តំ ភគវា ព្យាករិស្សតិ សោតាបត្តិផលេ វា សកទាគាមិផលេ វា អនាគាមិផលេ វា អរហត្តេ[១] វា ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិស្សាមិ អាគតបុព្វា នុ ខោ ភន្តេ តេន អយ្យេន សាវត្ថីតិ សចេ មេ វក្ខន្តិ អាគតបុព្វា តេន ភិក្ខុនា សាវត្ថីតិ និដ្ឋមេត្ថ គច្ឆិស្សាមិ និស្សំសយំ បរិភុត្តា តេន អយ្យេន វស្សិកសាដិកា វា

១ ឱ. អរហត្តផលេ ។

គួរខ្ពើមរអើមពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ បានជាចង់ប្រគេនឧទកសាដិកៈ[១] ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃអស់មួយជីវិត ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលនាងវិសាខា ចុះនាងយល់ឃើញអានិសង្សដូចម្តេច បានជានាងសូមពរ ៨ ប្រការអំពីតថាគត ។ នាងវិសាខាក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ នៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ រួចហើយនឹងមកកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីគាល់ព្រះអង្គ ភិក្ខុទាំងនោះនឹងចូលមកគាល់ព្រះអង្គហើយសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណកាលហើយ ភិក្ខុនោះមានគតិដូចម្តេច មានបរលោកដូចម្តេច ព្រះដ៏មានព្រះភាគមុខជានឹងទ្រង់ព្យាករណ៍បញ្ហានោះ ក្នុងសោតាបត្តិផលក្តី សកទាគាមិផលក្តី អនា-គាមិផលក្តី អរហត្តផលក្តី ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះហើយនឹងសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់នោះធ្លាប់និមន្តមកក្រុងសាវត្ថីដែរឬ បើប្រសិនជាពួកភិក្ខុនិយាយប្រាប់ខ្ញុំព្រះអង្គថា ភិក្ខុនោះ ធ្លាប់មកក្រុងសាវត្ថីដែរ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងដល់នូវសេចក្តីចូលចិត្តក្នុងហេតុនេះថា ច្បាស់ជាលោកម្ចាស់នោះ ធ្លាប់បានបរិភោគវស្សិកសាដិកក្តី

១ សំពត់សម្រាប់ងូតទឹក ឬ ដែលហៅជាពាក្យកាត់ខ្លីថាសំពត់ងូត ។

អាគន្តុកភត្តំ វា គមិកភត្តំ វា គិលានភត្តំ វា គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា គិលានភេសជ្ជំ វា ធុវយាគុ វាតិ តស្សា មេ តទនុស្សរន្តិយា ចាមុជ្ជំ ជាយិស្សតិ បមុទិតាយ បីតិ ជាយិស្សតិ បីតិមនាយ កាយោ បស្សម្ភិស្សតិ បស្សទ្ធកាយា សុខំ វេទយិស្សាមិ សុខិនិយា ចិត្តំ សមាធិយិស្សតិ សា មេ ភវិស្សតិ ឥន្ទ្រិយភាវនា ពលភាវនា ពោជ្ឈង្គភាវនា ឥមាហំ ភន្តេ អានិសំសំ សម្បស្សមានា តថាគតំ អដ្ឋ វរានិ យាចាមីតិ ។ សាធុ សាធុ វិសាខេ សាធុ ខោ ត្វំ វិសាខេ ឥមំ អានិសំសំ សម្បស្សមានា តថាគតំ អដ្ឋ វរានិ យាចសិ អនុជានាមិ តេ វិសាខេ អដ្ឋ វរានីតិ ។ អថខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ

អាគន្តុកភត្តក្តី គមិកភត្តក្តី គិលានភត្តក្តី គិលានុបដ្ឋាកភត្តក្តី គិលានភេ-សជ្ជៈក្តី ធុវយាគូក្តី (មិនខាន) កាលខ្ញុំព្រះអង្គនោះរលឹកទាននោះរឿយ ៗ ហើយសេចក្តីត្រេកអរទន់នឹងកើតឡើង កាលបើសេចក្តីត្រេកអរទន់កើតឡើងហើយ ចិត្តប្រកបដោយបីតិនឹងកើតឡើង កាលបើចិត្តប្រកបដោយបីតិកើតឡើងហើយ កាយក៏នឹងស្ងប់រម្ងាប់ លុះខ្ញុំព្រះអង្គមានកាយស្ងប់រម្ងាប់ហើយ នឹងទទួលសេចក្តីសុខ កាលបើខ្ញុំព្រះអង្គបានទទួលសេចក្តីសុខហើយ ចិត្តក៏នឹងតម្កល់មាំ ឥន្ទ្រិយភាវនា ពលភាវនា ពោជ្ឈង្គ-ភាវនានោះ នឹងមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានយល់ឃើញអានិសង្សនេះហើយ បានជាសូមពរ ៨ ប្រការអំពីព្រះតថាគត ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលនាងវិសាខា ល្អហើយ ល្អហើយ ម្នាលនាងវិសាខា នាងបានយល់ឃើញអានិសង្សនេះ ហើយបានសូមពរ ៨ ប្រការអំពីតថាគតជាការប្រពៃពិត ម្នាលនាងវិសាខា (បើដូច្នោះ) តថាគតអនុញ្ញាតពរ ៨ ប្រការ ដល់នាង ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាចំពោះនាងវិសាខា ដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា

[៦០] យា អន្នបានំ ទទតី បមោទិតា
សីលូបបន្នា សុគតស្ស សាវិកា
ទទាតិ ទានំ អភិភុយ្យ មច្ឆរំ
សោវគ្គិកំ សោកនុទំ សុខាវហំ
ទិព្វំ ពលំ សា លភតេ ច អាយុំ
អាគម្ម មគ្គំ វិរជំ អនង្គណំ
សា បុញ្ញកាមា សុខិនី អនាមយា
សគ្គម្ហិ កាយម្ហិ ចិរំ បមោទតីតិ ។

[៦១] អថខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថ-ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វស្សិកសាដិកំ អាគន្តុកភត្តំ គមិកភត្តំ គិលានភត្តំ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ គិលានភេសជ្ជំ ធុវយាគុំ ភិក្ខុនី-សង្ឃស្ស ឧទកសាដិកន្តិ ។

វិសាខាភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៦០] ស្រីណាជាអ្នកឲ្យបាយនិងទឹក មានចិត្តរីករាយមានសីលបរិបូណ៌ ជាសាវិការបស់ព្រះសុគត គ្របសង្កត់នូវសេចក្តីកំណាញ់បាន ហើយឲ្យនូវទាន ស្រីនោះឯង តែងបាននូវផល គឺអារម្មណ៍ដ៏ប្រសើរដោយប្រពៃ មានរូបជាដើម បានបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសោក នាំមកនូវសេចក្តីសុខ មានកម្លាំងនិងអាយុជាទិព្វ ស្រីនោះជាស្រីមានសេចក្តីប្រាថ្នានូវបុណ្យមានសេចក្តីសុខ ឥតមានទុក្ខ តែងរីករាយក្នុងស្ថានសួគ៌អស់កាលជាអង្វែង ព្រោះអាស្រ័យនូវមគ្គចិត្តដ៏ប្រាសចាកធូលី មិនមានកិលេស (នោះឯង) ។

[៦១] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះនាងវិសាខាមិគារមាតា ដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវស្សិកសាដិកៈ អាគន្តុកភត្ត គមិកភត្ត គិលានភត្ត គិលានុបដ្ឋាកភត្ត គិលានភេសជ្ជៈ ធុវយាគូ និងឧទកសាដិកៈជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។

ចប់ វារៈពោលអំពីនាងវិសាខា ។

ចីវរក្ខន្ធកេ មុដ្ឋស្សតិភិក្ខុនិទ្ទាកថា

[៦២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា មុដ្ឋស្សតី អសម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ ។ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិយតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មតា អានន្ទេន បច្ឆាសមណេន សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ អទ្ទស សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិតំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិមេតំ អានន្ទ សេនាសនំ មក្ខិតន្តិ ។ ឯតរហិ ភន្តេ ភិក្ខូ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា មុដ្ឋស្សតី អសម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ តយិទំ ភគវា សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិតន្តិ ។ ឯវមេតំ អានន្ទ ឯវមេតំ អានន្ទ មុច្ចតិ ហិ អានន្ទ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ យេ តេ អានន្ទ ភិក្ខូ ឧបដ្ឋិតស្សតី សម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ តេសំ អសុចិ ន មុច្ចតិ យេបិ តេ អានន្ទ បុថុជ្ជនា

ចីវរក្ខន្ធកៈ និយាយពីភិក្ខុភ្លេចស្មារតីសិងលក់

[៦២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបានឆាន់ភោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តម ក៏ភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួន សិងលក់ទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួន កំពុងសិងលក់ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់ដោយអសុចិ ។ កាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ជាបច្ឆាសមណៈ[១] ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ហើយទតឃើញសេនាសនៈប្រឡាក់ដោយអសុចិ លុះទតឃើញច្បាស់ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលអានន្ទ សេនាសនៈនេះប្រឡាក់ដោយវត្ថុអ្វី ។ អានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងពេលនេះ ពួកភិក្ខុបានឆាន់ភោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តម ក៏ភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួនហើយសិងលក់ទៅ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ ភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួន កំពុងតែសិងលក់ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេនាសនៈនោះប្រឡាក់ដោយអសុចិ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលអានន្ទ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលអានន្ទ ព្រោះតែភិក្ខុទាំងនោះភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួន បានជាដេកលក់ទៅ អសុចិឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ ម្នាលអានន្ទ ពួកភិក្ខុណាតម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ដឹងខ្លួនហើយដេកលក់ទៅ អសុចិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ មិនឃ្លាតចេញទេ ម្នាលអានន្ទម្យ៉ាងទៀត ពួកភិក្ខុណាជាបុថុជ្ជនមែន

១ ជាសមណៈដើរតាមក្រោយព្រះអង្គ ។

កាមេសុ វីតរាគា តេសំ អសុចិ ន មុច្ចតិ អដ្ឋានមេតំ អានន្ទ អនវកាសោ យំ អរហតោ អសុចិ មុច្ចេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធាហំ ភិក្ខវេ អានន្ទេន បច្ឆាសមណេន សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ អទ្ទសំ សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិតំ ទិស្វាន អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិមេតំ អានន្ទ សេនាសនំ មក្ខិតន្តិ ឯតរហិ ភន្តេ ភិក្ខូ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា មុដ្ឋស្សតី អសម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ តយិទំ ភគវា សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិតន្តិ ឯវមេតំ អានន្ទ ឯវមេតំ អានន្ទ មុច្ចតិ ហិ អានន្ទ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ យេ តេ អានន្ទ ភិក្ខូ ឧបដ្ឋិតស្សតី សម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ តេសំ អសុចិ ន មុច្ចតិ យេបិ តេ អានន្ទ បុថុជ្ជនា កាមេសុ វីតរាគា

តែគ្មានតម្រេកក្នុងកាមទាំងឡាយ អសុចិរបស់ពួកភិក្ខុនោះ ក៏មិនឃ្លាតចេញដែរ ម្នាលអានន្ទ ឯពាក្យថាអសុចិរបស់ព្រះអរហន្តឃ្លាតចេញនេះ មិនសមហេតុ មិនសមផលទេ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមានអានន្ទជាបច្ឆាសមណៈ ដើរទៅកាន់សេនាសនចារិកក្នុងទីនេះ បានឃើញសេនាសនៈប្រឡាក់ដោយអសុចិ លុះឃើញហើយក៏ហៅអានន្ទមកសួរថា ម្នាលអានន្ទ សេនាសនៈនេះប្រឡាក់ដោយវត្ថុអ្វី អានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងពេលនេះ ពួកភិក្ខុបានឆាន់ភោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តមហើយភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួនដេកលក់ទៅ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួន កំពុងដេកលក់អសុចិក៏ឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេនាសនៈនោះប្រឡាក់ដោយអសុចិ តថាគតក៏ពោលថា ម្នាលអានន្ទ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលអានន្ទ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលអានន្ទ ព្រោះតែភិក្ខុទាំងនោះភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួន បានជាដេកលក់ទៅ អសុចិឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុទាំងឡាយណា តម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ដឹងខ្លួនហើយដេកលក់ទៅ អសុចិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះមិនឃ្លាតចេញទេ ម្នាលអានន្ទ ម្យ៉ាងទៀត ពួកភិក្ខុណាជាបុថុជ្ជនមែន តែគ្មានតម្រេកក្នុងកាមទាំងឡាយ

១៣៩

ចីវរក្ខន្ធកេ និសីទនានុជាននំ

តេសំ អសុចិ ន មុច្ចតិ អដ្ឋានមេតំ អានន្ទ អនវកា-
សោ យំ អរហតោ អសុចិ មុច្ចេយ្យាតិ ។ បញ្ចិមេ
ភិក្ខវេ អាទីនវា មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស និទ្ទំ
ឱក្កាមតោ ទុក្ខំ សុបតិ ទុក្ខំ បដិពុជ្ឈតិ បាបកំ
សុបិនំ បស្សតិ ទេវតា ន រក្ខន្តិ អសុចិ មុច្ចតិ ឥមេ
ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អាទីនវា មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជា-
នស្ស និទ្ទំ ឱក្កាមតោ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អានិសំសា
ឧបដ្ឋិតស្សតិស្ស សម្បជានស្ស និទ្ទំ ឱក្កាមតោ សុខំ
សុបតិ សុខំ បដិពុជ្ឈតិ ន បាបកំ សុបិនំ បស្សតិ
ទេវតា រក្ខន្តិ អសុចិ ន មុច្ចតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច
អានិសំសា ឧបដ្ឋិតស្សតិស្ស សម្បជានស្ស និទ្ទំ ឱក្កា-
មតោ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កាយគុត្តិយា ចីវរគុត្តិ-
យា សេនាសនគុត្តិយា និសីទនន្តិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អតិខុទ្ទកំ និសីទនំ ន សព្វំ សេនា-
សនំ គោបេតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យាវមហន្តំ បច្ចត្ថរណំ អាកង្ខតិ
តាវមហន្តំ បច្ចត្ថរណំ កាតុន្តិ ។

អសុចិរបស់ពួកភិក្ខុនោះ ក៏មិនឃ្លាតចេញដែរ ម្នាលអានន្ទ ឯពាក្យថា អសុចិរបស់ព្រះអរហន្តឃ្លាតចេញនេះ មិនសមហេតុ មិនសមផលទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសរបស់ភិក្ខុភ្លេចស្មារតីមិនដឹងខ្លួនដេកលក់ទៅនេះ មាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុនោះលក់លំបាក ១ ភ្ញាក់លំបាក ១ ឃើញសុបិនអាក្រក់ ១ ទេវតាមិនរក្សា ១ អសុចិឃ្លាតចេញ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ទោសរបស់ភិក្ខុភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួនហើយដេកលក់ទៅមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សរបស់ភិក្ខុដែលបានតម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ដឹងខ្លួនហើយដេកលក់ទៅនេះមាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុនោះដេកលក់ស្រួល ១ ភ្ញាក់ស្រួល ១ មិនឃើញសុបិនអាក្រក់ ១ ទេវតារក្សា ១ អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សរបស់ភិក្ខុបានតម្កល់ស្មារ-តីខ្ជាប់ដឹងខ្លួនហើយដេកលក់ទៅមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនិសីទនៈ (សំពត់ទ្រាប់អង្គុយ) ដើម្បីរក្សាកាយ ដើម្បីរក្សាចីវរ ដើម្បីរក្សាសេនាសនៈ ។ សម័យនោះឯង និសីទនៈតូចពេក រក្សាសេនាសនៈទាំងអស់មិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចង់បានកម្រាលទំហំប៉ុន្មាន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទំហំប៉ុណ្ណោះ ។

[៦៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបជ្ឈាយស្ស អាយស្មតោ វេលដ្ឋសីសស្ស ថុល្លកច្ឆាពាធោ ហោតិ ។ តស្ស លសិកាយ ចីវរានិ កាយេ លគ្គន្តិ ។ តានិ ភិក្ខូ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍន្តិ ។ អថខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ ភិក្ខូ តានិ ចីវរានិ ឧទកេន តេ-មេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍន្តេ ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កឹ ឥមស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។ ឥមស្ស ភន្តេ អាយស្មតោ ថុល្លកច្ឆាពាធោ លសិកាយ ចីវរានិ កាយេ លគ្គន្តិ តានិ មយំ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍាមាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យស្ស កណ្ឌុ វា បិឡកា វា អស្សាវោ វា ថុល្លកច្ឆា វា អាពាធោ កណ្ឌុបដិច្ឆាទិន្តិ ។

[៦៤] អថខោ វិសាខា មិគារមាតា មុខបុញ្ឆនចោលំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

[៦៣] សម័យនោះឯង ព្រះវេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុកើតបូសធំ ។ ចីវរទាំងឡាយរបស់ព្រះវេលដ្ឋសីសៈនោះជាប់ស្អិតនឹងកាយដោយទឹករំអិល ។ ពួកភិក្ខុយកទឹកទៅផ្សើមចីវរទាំងនោះឲ្យជោកហើយទើបបកចេញបាន ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ទ្រង់ទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងយកទឹកទៅផ្សើមចីវរទាំងនោះ ឲ្យជោកហើយបកចេញ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុនេះកើតបូសធំ ចីវរទាំងឡាយជាប់ស្អិតនឹងកាយដោយទឹករំអិល យើងខ្ញុំទាំងឡាយយកទឹកមកផ្សើមចីវរទាំងនោះ ឲ្យជោកហើយបកចេញ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា មានអាពាធ គឺកមរ្ហមាស់ក្តី បូសតូចក្តី ទឹករងៃក្តី បូសធំក្តី តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់គ្របកម (ជាដើម) ដល់ភិក្ខុនោះ ។

[៦៤] គ្រានោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា នាំយកសំពត់សម្រាប់ជូតមុខចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

ចីវរក្ខន្ធកេ មុខបុញ្ឆនចោលានុជាននំ

ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភន្តេ មុខបុញ្ឆនចោលំ យំ មម អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា មុខបុញ្ឆនចោលំ ។ អថខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មុខបុញ្ឆនចោលន្តិ ។

[៦៨] តេន ខោ បន សមយេន រោជោ មល្លោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សហាយោ ហោតិ ។ រោជស្ស មល្លស្ស ខោមបិលោតិកា អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ហត្ថេ និក្ខិត្តា ហោតិ ។ អាយស្មតោ ច អានន្ទស្ស

ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះនាងវិសាខាមិគា-រមាតាអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់ទទួលសំពត់ សម្រាប់ជូតមុខរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខ អស់កាលជាអង្វែង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏បានទទួលសំពត់សម្រាប់ជូតមុខ (នោះ) ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ ឯនាងវិសាខាមិគារមាតា កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ[១] ហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់ជូតមុខ ។

[៦៥] សម័យនោះឯង មល្លក្សត្រឈ្មោះរោជៈ ជាសំឡាញ់របស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ។ មល្លក្សត្រឈ្មោះរោជៈ (នោះ) បានទុកដាក់សំពត់សម្បកឈើលើកដៃនៃព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ

---

១ ដើរវិលខាងស្ដាំ ។

ខោមបិលោតិកាយ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស វិស្សាសំ គហេតុំ សន្ទិដ្ឋោ ច ហោតិ សម្ភត្តោ ច អាលបិតោ ច ជីវតិ ច ជានាតិ ច គហិតេ មេ អត្តមនោ ភវិស្សតីតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស វិស្សាសំ គហេតុន្តិ ។

[៦៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ បរិបុណ្ណំ ហោតិ តិចីវរំ អត្ថោ ច ហោតិ បរិស្សាវនេហិបិ ថវិកាហិបិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិក្ខារចោលន្តិ[១] ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ យានិ តានិ ភគវតា អនុញ្ញាតានិ តិចីវរន្តិ វា វស្សិកសាដិកាតិ វា និសីទនន្តិ វា បច្ចត្ថរណន្តិ វា កណ្ឌុបដិច្ឆាទីតិ វា មុខបុញ្ឆនចោលន្តិ[២] វា បរិក្ខារចោលន្តិ វា

១ ឱ. បរិក្ខារចោលកន្តិ ។ ២ មុខបុញ្ឆនចោលកន្តិ ។

ក៏ត្រូវការនឹងសំពត់សម្បកឈើ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលរបស់មិត្ត ប្រកបដោយអង្គ ៥ គឺ មិត្រដែលគ្រាន់តែបានឃើញគ្នាម្តងមួយគ្រា ១ មិត្រដែលស្និទ្ធស្នាលនឹងគ្នាមាំមួន ១ មិត្រដែលបាននិយាយបើកឱកាសគ្នាតាមត្រូវការ ១ មិត្រនោះមានជីវិតរស់នៅ ១ ភិក្ខុដឹងថា បើអាត្មាអញកាន់យកវត្ថុណាមួយហើយ មិត្រនោះមានសេចក្តីត្រេកអរ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យក ដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលរបស់មិត្រ ប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះបាន ។

[៦៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានត្រៃចីវរបរិបូណ៌ហើយ តែត្រូវការដោយសំពត់តម្រងទឹកផង ដោយថង់បាត្រផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់បរិក្ខារ ។ ក្នុងពេលនោះ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា សំពត់ទាំងឡាយណា គឺត្រៃចីវរក្តី សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងក្តី សំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ សំពត់កម្រាលក្តី សំពត់សម្រាប់គ្របកមក្តី សំពត់សម្រាប់ជូតមុខក្តី សំពត់បរិក្ខារក្តី ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ សំពត់ទាំងអស់នោះ តើយើង

១៤៣

សព្វានិ តានិ អធិដ្ឋាតព្វានិ នុ ខោ ឧទាហុ វិកប្បេតព្វានីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិចីវរំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ វស្សិកសាដិកំ វស្សានំ ចាតុម្មាសំ អធិដ្ឋាតុំ តតោ បរំ វិកប្បេតុំ និសីទនំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ បច្ចត្ថរណំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ កណ្ឌុបដិច្ឆាទឹ យាវ អាពាធា អធិដ្ឋាតុំ តតោ បរំ វិកប្បេតុំ មុខបុញ្ឆនចោលំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ បរិក្ខារចោលំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិត្តកំ បច្ឆិមំ នុ ខោ ចីវរំ វិកប្បេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាយាមេន អដ្ឋង្គុលំ សុគតង្គុលេន ចតុរង្គុលវិត្ថតំ បច្ឆិមំ ចីវរំ វិកប្បេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស បំសុកូលិកតោ[១] គរុកោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តលូខំ កាតុន្តិ ។

១ ឱ. បំសុកូលកតោ ។

គួរអធិដ្ឋានឬគួរវិកប្បទុក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានត្រៃចីវរមិនឲ្យវិកប្បទេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងអស់ ៤ ខែនៃរដូវភ្លៀង តអំពីកាល ៤ ខែនោះទៅ ត្រូវវិកប្បទុក ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ មិនឲ្យវិកប្បទេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់កម្រាល មិនឲ្យវិកប្បទេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់គ្របកមកំណត់ត្រឹមមានអាពាធ ហួសអំពីអាពាធនោះទៅត្រូវវិកប្បទុក ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់សម្រាប់ជូតមុខមិនឲ្យវិកប្បទេ ឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់បរិក្ខារមិនឲ្យវិកប្បទេ ។ ក្នុងពេលនោះ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឱហ្ន៎ ចីវរយ៉ាងតូចបំផុតត្រឹមប៉ុនណាទើបត្រូវវិកប្បបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុវិកប្បចីវរយ៉ាងតូចបំផុតបណ្តោយត្រឹម ៨ ធ្នាប់ ទទឹងត្រឹម ៤ ធ្នាប់ ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត ។ សម័យនោះឯង ព្រះកស្សបដ៏មានអាយុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីគោរពក្នុងសំពត់បង្សុកូល[១] ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើចីវរឲ្យសៅហ្មងដោយចេស (គឺដេរប៉ះដោយចេស) ។

---

១ អដ្ឋកថាថា ព្រះមហាកស្សប លោកជាអ្នកគោរពក្នុងការប៉ះចីវរបង្សុកូលក្នុងកន្លែងដែលគ្រាំគ្រា ។

វិកាណ្ណោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វិកណ្ណំ ឧទ្ធរិតុន្តិ ។ សុត្តា ឱភិជ្ជិ-យន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អនុវាតំ បរិភណ្ឌំ អារោបេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃាដិយា បត្តា លុជ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋបទកំ កាតុន្តិ ។

[៦៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុ-នោ ចីវរេ ករិយមានេ សព្វំ ឆិន្នកំ នប្បហោតិ ។ ភគវ-តោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ ឆិន្ន-កានិ ឯកំ អច្ឆិន្នកន្តិ ។ ទ្វេ ឆិន្នកានិ ឯកំ អច្ឆិន្នកំ នប្បហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

ចីវរមានជាយមិនស្មើគ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរុះរើចីវរ ដែលមានជាយមិនស្មើគ្នា (គឺកាត់ជាយដែលវែងជាងគេចេញ) ។ សរសៃអំបោះទាំងឡាយ ក៏ចេះតែរសាត់ចេញ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើកឡើង (គឺប៉ះ) អនុវាតខាងខ្នងនិងអនុវាតខាងពោះ ។ សម័យនោះឯង ជាន់ទាំងឡាយនៃសង្ឃាដីដាច់ចេញពីគ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើថ្នេរ ឲ្យមានសណ្ឋានដូចជាក្រឡាចត្រង្គ ។

[៦៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ (ឲ្យ) ភិក្ខុ ១ រូប លុះភិក្ខុកាត់ចីវរទាំងអស់ទៅហើយក៏មិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យកាត់តែចីវរពីរ ចីវរមួយមិនបាច់កាត់ក៏បាន ។ ដល់កាត់ចីវរពីរ ចីវរមួយមិនកាត់ ក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ អច្ឆិន្នកានំ ឯកំ ឆិន្នកន្តិ ។ ទ្វេ អច្ឆិន្នកានិ ឯកំ ឆិន្នកំ នប្បហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អន្វាធិកំបិ អារោបេតុំ ន ច ភិក្ខវេ សព្វំ អច្ឆិន្នកំ ធារេតព្វំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ច តំ ចីវរំ មាតាបិតូនំ ទាតុកាមោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ មាតាបិតរោតិ ខោ ភិក្ខវេ ទទមានេ កឹ វទេយ្យាមិ[1] អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មាតាបិតូនំ ទាតុំ ន ច ភិក្ខវេ សទ្ធាទេយ្យំ វិនិបាតេតព្វំ យោ វិនិបាតេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អន្ធវនេ ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សន្តរុត្តរេន គាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ ។ ចោរា តំ ចីវរំ អវហរឹសុ ។ សោ ភិក្ខុ

១ វទេយ្យាម ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចីវរពីរមិនបាច់កាត់ ឲ្យកាត់តែចីវរមួយបាន ។ ភិក្ខុមិនកាត់ចីវរពីរ កាត់តែចីវរមួយក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ទៀត ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើកឡើង (គឺប៉ះ) សំពត់អាគន្តុកៈ (សំពត់ថ្មី) ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ ដែលមិនកាត់ទាំងអស់នោះទេ ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ (ស្លៀកដណ្តប់) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៨] សម័យនោះឯង ចីវរកើតឡើងជាច្រើនដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ ឯភិក្ខុនោះចង់ឲ្យចីវរនោះដល់មាតានិងបិតា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ កាលបើភិក្ខុឲ្យចីវរដោយគិតថា មាតានិងបិតាដូច្នេះ តថាគតនឹងថាដូចម្តេចបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុឲ្យចីវរដល់មាតានិងបិតាបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទានដែលគេឲ្យដោយសទ្ធាឲ្យធ្លាក់ចុះឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យធ្លាក់ចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបទុកចីវរក្នុងអន្ធវន (ព្រៃងងឹត) ហើយមានតែស្បង់និងឧត្តរាសង្គៈ (ចីពរ) ចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌ-បាត ។ ពួកចោរក៏លួចយកចីវរនោះទៅ ។ ភិក្ខុនោះមានសំពត់អាក្រក់

ទុច្ចោលោ ហោតិ លូខចីវរោ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស ត្វំ ទុច្ចោលោ លូខចីវរោតិ ។ ឥធាហំ អាវុសោ អន្ធវនេ ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សន្តរុត្តរេន គាមំ បិណ្ឌាយ ចារិសឹ ចោរា តំ ចីវរំ អវហរឹសុ តេធាហំ ទុច្ចោលោ លូខចីវរោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សន្តរុត្តរេន គាមោ បវិសិតព្វោ យោ បវិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អានន្ទោ អសតិយា សន្តរុត្តរេន គាមំ បិណ្ឌាយ ចារិសិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ ននុ អាវុសោ អានន្ទ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សន្តរុត្តរេន គាមោ បវិសិតព្វោតិ កិស្ស ត្វំ អាវុសោ សន្តរុត្តរេន គាមំ បវិដ្ឋោតិ ។ សច្ចំ អាវុសោ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សន្តរុត្តរេន គាមោ បវិសិតព្វោតិ អបិចាហំ អាវុសោ អសតិយា បវិដ្ឋោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

មានចីវរសៅហ្មង ។ ពួកភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វី ក៏អ្នកមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុនោះនិយាយនឹងភិក្ខុផង គ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំទុកចីវរក្នុងអន្ធវននេះ ហើយមានតែស្បង់និង ឧត្តរាសង្គៈចូលទៅស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ពួកចោរលួចយកចីវរនោះទៅ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានតែស្បង់និងឧត្តរាសង្គៈ មិនត្រូវចូល ទៅស្រុកទេ ភិក្ខុណាចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ព្រះ អានន្ទដ៏មានអាយុ មានតែស្បង់និងឧត្តរាសង្គៈ ចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌ- បាតដោយភ្លេចស្មារតី ។ ពួកភិក្ខុបាននិយាយដូច្នេះ នឹងព្រះអានន្ទ ដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមានតែស្បង់និងឧត្តរាសង្គៈ មិនត្រូវចូលទៅស្រុក មិនមែនទេឬ ម្នាលអាវុសោ ចុះហេតុអ្វី បានជាអ្នកមានតែស្បង់និងឧត្តរាសង្គៈ ចូលទៅ ស្រុក ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ បញ្ញត្តសិក្ខាបទថា ភិក្ខុមានតែស្បង់និងឧត្តរាសង្គៈ មិនត្រូវចូលទៅស្រុក ទេ ក៏ពិតមែនហើយ ម្នាលអាវុសោ តែថាខ្ញុំចូលទៅហើយដោយភ្លេច ស្មារតី ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

១៤៧

ចីវរក្ខន្ធកេ តិចីវរនិក្ខេបប្បច្ចយា

អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ បច្ចយា សង្ឃាដិ-យា និក្ខេបាយ គិលានោ វា ហោតិ វស្សិកសង្កេតំ វា ហោតិ នទីបារំ គន្តុំ វា ហោតិ អគ្គឡគុត្តិវិហារោ វា ហោតិ អត្ថតកឋិនំ វា ហោតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច បច្ចយា សង្ឃាដិយា និក្ខេបាយ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ បច្ចយា ឧត្តរាសង្គស្ស និក្ខេបាយ គិលានោ វា ហោតិ វស្សិកសង្កេតំ វា ហោតិ នទីបារំ គន្តុំ វា ហោតិ អគ្គឡគុត្តិវិហារោ វា ហោតិ អត្ថតកឋិនំ វា ហោតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច បច្ចយា ឧត្តរាសង្គស្ស និក្ខេបាយ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ បច្ចយា អន្តរវាសកស្ស និក្ខេបាយ គិលានោ វា ហោតិ វស្សិកសង្កេតំ វា ហោតិ នទីបារំ គន្តុំ វា ហោតិ អគ្គឡគុត្តិវិហារោ វា ហោតិ អត្ថតកឋិនំ វា ហោតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច បច្ចយា អន្តរវាសកស្ស និក្ខេបាយ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខ-វេ បច្ចយា វស្សិកសាដិកាយ និក្ខេបាយ គិលានោ វា ហោតិ និស្សីមំ គន្តុំ វា ហោតិ នទីបារំ គន្តុំ វា ហោតិ

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុគួរទុកដាក់សង្ឃាដីមាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ មានកំណត់ដោយរដូវភ្លៀង ៤ ខែ ១ ភិក្ខុទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយ ១ វិហារមានការរក្សាទ្វារមាំមួន ១ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនហើយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុគួរទុកដាក់សង្ឃាដីបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុគួរទុកដាក់នូវសំពត់ឧត្តរាសង្គៈមាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ មានកំណត់ដោយរដូវភ្លៀង ៤ ខែ ១ ភិក្ខុទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយ ១ វិហារមានការរក្សាទ្វារមាំមួន ១ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនហើយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុគួរទុកដាក់សំពត់ឧត្តរាសង្គៈបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុគួរទុកដាក់ស្បង់មាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ មានកំណត់ដោយរដូវភ្លៀង ៤ ខែ ១ ភិក្ខុទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយ ១ វិហារមានការរក្សាទ្វារមាំមួន ១ ភិក្ខុបានក្រាលកឋិនហើយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុគួរទុកដាក់ស្បង់បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯហេតុគួរទុកដាក់សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងមាន ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុទៅកាន់ទីឥតមានសីមា ១ ភិក្ខុទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយ ១

អគ្គឡគុត្តិវិហារេ វា ហោតិ វស្សិកសាដិកា អកតា វា ហោតិ វិប្បកតា វា ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច បច្ចយា វស្សិកសាដិកាយ និក្ខេបាយាតិ ។

[៧០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឯកោ វស្សំ វសិ ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ អទំសុ ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោ-សិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ចតុវគ្គោ បច្ឆិមោ សង្ឃោតិ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ ឥមេ ច មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ អទំសុ យន្នូនាហំ ឥមានិ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ សាវត្ថឹ ហរេយ្យន្តិ ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ តានិ ចីវរានិ អាទាយ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ តុយ្ហេវ ភិក្ខុ តានិ ចីវរានិ យាវ កឋិនស្ស ឧព្ភារាយាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកោ វស្សំ វសតិ ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ ទេន្តិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្សេវ តានិ ចីវរានិ យាវ កឋិនស្ស ឧព្ភា-រាយាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ

វិហារមានការរក្សាទ្វារមាំមួន ១ សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង ភិក្ខុមិនទាន់បានធ្វើឬធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាហេតុគួរទុកដាក់សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងបាន ។

[៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបនៅចាំវស្សាតែម្នាក់ឯង ។ មនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាប្រគេនចីវរក្នុងទីនោះដោយពាក្យថា យើងទាំង-ឡាយប្រគេនចំពោះសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តថា ដែលហៅថា សង្ឃ បើយ៉ាងតិចបំផុតត្រឹមភិក្ខុ ៤ រូប ឥឡូវអាត្មាអញតែម្នាក់ឯង ក៏មនុស្សទាំងនេះប្រគេនចីវរទាំងឡាយដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចំពោះសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញនាំយកចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ភិក្ខុនោះក៏នាំយកចីវរទាំងនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំ-ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ ចីវរទាំងនោះជាចីវររបស់អ្នកកំណត់តែត្រឹមកឋិនដោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុក្នុងសាសនានេះនៅចាំវស្សាតែម្នាក់ឯង ។ ក្នុងទីនោះពួកមនុស្សប្រគេនចីវរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចីវរចំពោះសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចីវរទាំងនោះដល់ភិក្ខុនោះឯង កំណត់ត្រឹមកឋិនដោះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប

១៤៩

ចីវរក្ខន្ធកេ សង្ឃិកចីវរកថា

ឧតុកាលំ ឯកោ វសិ ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ អទំសុ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯត-ទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ចតុវគ្គោ បច្ឆិមោ សង្ឃោតិ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ ឥមេ ច មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ អទំសុ យន្នូនាហំ ឥមានិ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ សាវត្ថឹ ហរេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តានិ ចីវរានិ អាទាយ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភាជេតុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧតុកាលំ ឯកោ វសតិ ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ ទេន្តិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តេន ភិក្ខុនា តានិ ចីវរានិ អធិដ្ឋាតុំ មយ្ហិមានិ ចីវរានីតិ ។

នៅតែម្នាក់ឯងអស់កាលនៃរដូវ[១] ។ ក្នុងទីនោះ ពួកមនុស្សបានប្រគេនចីវរទាំងឡាយដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចីវរចំពោះសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តថា ដែលហៅថា សង្ឃ បើយ៉ាងតិចបំផុតត្រឹមភិក្ខុ ៤ រូប ក៏តឡូវអាត្មាអញតែម្នាក់ឯង ចំណែកខាងពួកមនុស្សនេះ បានប្រគេនចីវរទាំងឡាយដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចីវរចំពោះសង្ឃ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញនាំយកចីវររបស់សង្ឃនេះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បាននាំយកចីវរទាំងនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយបានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ[២] ចែកគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅតែម្នាក់ឯងអស់កាលនៃរដូវ ។ ក្នុងទីនោះ ពួកមនុស្សប្រគេនចីវរទាំងឡាយដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចីវរចំពោះសង្ឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនោះអធិដ្ឋានចីវរទាំងនោះដូច្នេះថា ចីវរទាំងនេះជារបស់អាត្មាអញ ។

---

១ សំដៅយកកាលដទៃអំពីរដូវភ្លៀង ។ ២ អដ្ឋកថា ថា ត្រូវសង្ឃដែលបិតនៅក្នុងឧបចារសីមាវាយរគាំងប្រាប់វេលាហើយសឹមចែកគ្នា ។

តស្ស ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ តំ ចីវរំ អនធិដ្ឋិតេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ សមកោ ទាតព្វោ ភាគោ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ តំ ចីវរំ ភាជិយមានេ[១] អបា-តិតេ កុសេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ សមកោ ទាតព្វោ ភាគោ តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ តំ ចីវរំ ភាជិយមានេ បាតិតេ កុសេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ នាកាមា ទាតព្វោ ភាគោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភាតុកា ថេរា អាយស្មា ច ឥសិទាសោ អាយស្មា ច ឥសិភត្តោ សាវត្ថិយំ វស្សំ វុត្ថា អញ្ញតរំ គាមកាវាសំ អគមំសុ ។ មនុស្សា ចិរស្សាបិ ថេរា អាគតាតិ សចីវរានិ ភត្តានិ អទំសុ ។ អាវាសិកា ភិក្ខូ ថេរេ បុច្ឆឹសុ ឥមានិ ភន្តេ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ថេរេ អាគម្ម ឧប្បន្នានិ សាទិយិស្សន្តិ ថេរា ភាគន្តិ ។ ថេរា ឯវមាហំសុ យថា ខោ មយំ អាវុសោ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាម

១ ភាជិយមានេហីតិបិ បាឋោ សោ យុត្តតរោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះមិនទាន់អធិដ្ឋានចីវរនោះទេ ទទួលមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ ត្រូវភិក្ខុនោះចែកចំណែកស្មើ (ដល់ភិក្ខុដែលទើបមកដល់នោះ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងចែកចីវរនោះ ហើយស្លាកមិនទាន់ធ្លាក់អស់ ទទួលមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ ត្រូវភិក្ខុនោះចែកចំណែកស្មើ (ដល់ភិក្ខុដែលទើបមកដល់នោះ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះចែកចីវរនោះ ស្លាកធ្លាក់អស់ទៅហើយ ទើបមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ មិនបាច់ចែកឲ្យទេ ។ សម័យនោះឯង មានព្រះថេរៈពីររូបជាបងប្អូននឹងគ្នា គឺព្រះថេរៈឈ្មោះឥសិទាសៈដ៏មានអាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះឥសិភត្តៈដ៏មានអាយុ ១ នៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះចេញវស្សាហើយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់អាវាសក្បែរស្រុកតូចមួយ ។ ពួកមនុស្សនិយាយគ្នាថា ព្រះថេរៈទាំងឡាយបាត់យូរណាស់ហើយទើបឃើញនិមន្តមក ថាដូច្នោះហើយ ក៏នាំគ្នាប្រគេនចង្ហាន់ព្រមទាំងចីវរ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសសួរព្រះថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះកើតឡើង ក៏ព្រោះតែព្រះថេរៈទាំងឡាយ តើព្រះថេរៈទាំងឡាយនឹងត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬទេ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ធម៌[១] ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយយ៉ាងណា យើងទាំងឡាយ ក៏បានដឹង

១ ច្បាប់ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត ។

តុម្ហាកំយេវ តានិ ចីវរានិ យាវ កឋិនស្ស ឧព្ភារាយា-
តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តយោ ភិក្ខូ រាជគ-
ហេ វស្សំ វស្សន្តិ ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ
ចីវរានិ ទេន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ
ភគវតា បញ្ញត្តំ ចតុវគ្គោ បច្ឆិមោ សង្ឃោតិ មយញ្ចម្ហ
តយោ ជនា ឥមេ ច មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ
ចីវរានិ ទេន្តិ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ថេរា អាយស្មា ច នីល-
វាសី អាយស្មា ច សាណវាសី អាយស្មា ច គោបកោ
អាយស្មា ច ភគុ អាយស្មា ច ផលិកសន្តានោ បាតលិ-
បុត្តេ វិហរន្តិ កុក្កុដារាមេ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ បាតលិ-
បុត្តំ គន្ត្វា ថេរេ បុច្ឆឹសុ ។ ថេរា ឯវមាហំសុ យថា
ខោ មយំ អាវុសោ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាម
តុម្ហាកំយេវ តានិ ចីវរានិ យាវ កឋិនស្ស ឧព្ភារាយាតិ ។

ច្បាស់ហើយថា ចីវរទាំងនោះ ជាចីវររបស់លោកទាំងឡាយ កំណត់តែត្រឹមកឋិនដោះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ៣ រូបនៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ពួកមនុស្សក្នុងទីនោះប្រគេនចីវរទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចីវរចំពោះសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា ដែលហៅថា សង្ឃ បើយ៉ាងតិចបំផុតត្រឹមភិក្ខុ ៤ រូប ឥឡូវយើងទាំងឡាយជាជន ៣ រូប ក៏មនុស្សទាំងនេះប្រគេនចីវរទាំងឡាយដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចីវរ ចំពោះសង្ឃ តើយើងទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ។ សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈច្រើនអង្គ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះនិលវាសីដ៏មានអាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះសាណវាសីដ៏មានអាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះគោបកៈដ៏មានអាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះភគុដ៏មានអាយុ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះផលិកសន្ទានៈដ៏មានអាយុ ១ នៅក្នុងកុក្កុដារាម ទៀបក្រុងបាតលិបុត្ត ។ កាលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងបាតលិបុត្តហើយសួរព្រះថេរៈទាំងឡាយ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយយ៉ាងណា យើងទាំងឡាយ ក៏បានដឹងច្បាស់ថា ចីវរទាំងឡាយនោះ ជាចីវររបស់អ្នកទាំងឡាយកំណត់តែត្រឹមកឋិនដោះ ។

[៧១] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សាវត្ថិយំ វស្សំ វុត្ថោ អញ្ញតរំ គាមកាវាសំ អគមាសិ ។ តត្ថ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតឹសុ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឥមានិ ខោ អាវុសោ សង្ឃិកានិ ចីវរា-និ ភាជិយិស្សន្តិ សាទិយិស្សសិ ភាគន្តិ ។ អាមាវុសោ សាទិយិស្សាមីតិ តតោ ចីវរភាគំ គហេត្វា អញ្ញំ អាវា-សំ អគមាសិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និប-តឹសុ ។ តេបិ ឯវមាហំសុ ឥមានិ ខោ អាវុសោ សង្ឃិ-កានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ សាទិយិស្សសិ ភាគន្តិ ។ អាមាវុសោ សាទិយិស្សាមីតិ តតោបិ ចីវរភាគំ គហេត្វា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុ-កាមា សន្និបតឹសុ ។ តេបិ ឯវមាហំសុ ឥមានិ ខោ អាវុសោ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ សាទិយិស្ស-សិ ភាគន្តិ ។ អាមាវុសោ សាទិយិស្សាមីតិ តតោបិ

[៧១] សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ នៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះចេញវស្សាហើយ ក៏បានទៅកាន់អាវាសក្បែរស្រុកតូចមួយ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីវរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយថា អើអាវុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ទទួលយកចំណែកចីវរអំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសឯទៀត ។ ឯពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីវរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះទៀត ។ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយថា អើអាវុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ទទួលយកចំណែកចីវរអំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសឯទៀត ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីវរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះទៀត ។ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយថា អើអាវុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ទទួលយកចំណែកចីវរអំពីអាវាសនោះ

១៨៣

ចីវរក្ខន្ធកេ ឧបនន្ទវត្ថុចីវរភាគកថា

ចីវរភាគំ គហេត្វា មហន្តំ ចីវរភណ្ឌិកំ អាទាយ បុនទេវ សាវត្ថឹ បច្ចាគច្ឆិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ មហាបុញ្ញោសិ ត្វំ អាវុសោ ឧបនន្ទ ពហុំ តេ ចីវរំ ឧប្បន្នន្តិ ។ កុតោ មេ អាវុសោ បុញ្ញំ ឥធាហំ សាវត្ថិយំ វស្សំ វុត្ថោ អញ្ញតរំ គាមកាវាសំ អគមាសឹ តត្ថ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេ-តុកាមា សន្និបតឹសុ តេ មំ ឯវមាហំសុ ឥមានិ ខោ អាវុសោ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ សាទិយិស្ស-សិ ភាគន្តិ អាមាវុសោ សាទិយិស្សាមីតិ តតោ ចីវរភា-គំ គហេត្វា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសឹ តត្ថបិ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតឹសុ តេបិ មំ ឯវមាហំសុ ឥមានិ ខោ អាវុសោ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ សាទិ-យិស្សសិ ភាគន្តិ អាមាវុសោ សាទិយិស្សាមីតិ តតោបិ ចីវរភាគំ គហេត្វា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសឹ តត្ថបិ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតឹសុ តេបិ មំ ឯវមាហំសុ ឥមានិ ខោ អាវុសោ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ

ហើយក៏ស្ពាយសំពាយចីវរធំ រួចត្រឡប់មកកាន់ក្រុងសាវត្ថីវិញដដែល ។ ពួកភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោឧបនន្ទ លោកជាអ្នកមានបុណ្យធំ បានជាលោកបានចីវរច្រើន ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមានបុណ្យមកពីណា ដោយសារតែខ្ញុំនៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថីនេះ លុះចេញវស្សាហើយ ខ្ញុំបានទៅកាន់អាវាសក្បែរស្រុកតូចមួយ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីវរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្នាលអាវុសោ ចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ ខ្ញុំឆ្លើយថា អើអាវុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ខ្ញុំក៏ទទួលយកចំណែកចីវរ អំពីអាវាសនោះ រួចបានទៅកាន់អាវាសឯទៀត ពួកភិក្ខុ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីវរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះទៀត ភិក្ខុទាំងនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្នាលអាវុសោ ចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះ យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ ខ្ញុំបាននិយាយថា អើអាវុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ខ្ញុំក៏ទទួលយកចំណែកចីវរ អំពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសទៀត ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចែកចីវរ ក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសនោះទៀត ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំថា ម្នាលអាវុសោ ចីវររបស់សង្ឃទាំងនេះ

សាទិយិស្សសិ ភាគន្តិ អាមាវុសោ សាទិយិស្សាមីតិ តតោបិ ចីវរភាគំ អគ្គហេសឹ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បន្នន្តិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ ឧបនន្ទ អញ្ញត្រ វស្សំ វុត្ថោ អញ្ញត្រ ចីវរភាគំ សាទិយីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ អញ្ញត្រ វស្សំ វុត្ថោ អញ្ញត្រ ចីវរភាគំ សាទិយិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧបនន្ទ អញ្ញត្រ វស្សំ វុត្ថោ អញ្ញត្រ ចីវរភាគំ សាទិយីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អញ្ញត្រ វស្សំ វុត្ថោ អញ្ញត្រ ចីវរភាគំ សាទិយិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ

យើងនឹងចែកគ្នា តើលោកត្រេកអរនឹងចំណែកដែរឬ ខ្ញុំនិយាយថា អើ អាវុសោ ខ្ញុំត្រេកអរដែរ ថាដូច្នោះហើយ ខ្ញុំក៏ទទួលយកចំណែកចីវរ អំពីអាវាសនោះមក យ៉ាងនេះបានជាខ្ញុំបានចីវរច្រើន ។ ពួកភិក្ខុសួរថា ម្នាលអាវុសោឧបនន្ទ លោកនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃ ហើយលោក ត្រេកអរនឹងចំណែកចីវរក្នុងអាវាសដទៃ មែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយ ថា ម្នាលអាវុសោ មែនហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទសក្យ-បុត្តដ៏មានអាយុ មិនគួរបើនឹងនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃ ហើយត្រេកអរ នឹងចំណែកចីវរក្នុងអាវាសដទៃសោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃ ហើយត្រេកអរនឹងចំណែកចីវរក្នុង អាវាសដទៃ ពិតមែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តឆ្លើយថា សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាល មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរបើនឹងនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃ ហើយ ត្រេកអរនឹងចំណែកចីវរក្នុងអាវាសដទៃសោះ នែមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះ ទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា

ចីវរក្ខន្ធកេ ឧបនន្ទវត្ថុចីវរភាគកថា

ន ភិក្ខវេ អញ្ញត្រ វស្សំ វុត្ថេន អញ្ញត្រ ចីវរភាគោ សាទិតព្វោ យោ សាទិយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ឯកោ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសិ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ចីវរប្បដិវិសោ ទាតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ទេថ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសស្ស ឯកាធិប្បាយំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកោ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសតិ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សចេ អមុត្រ ឧបឌ្ឍំ អមុត្រ ឧបឌ្ឍំ វសតិ អមុត្រ ឧបឌ្ឍោ អមុត្រ ឧបឌ្ឍោ ចីវរប្បដិវិសោ ទាតព្វោ យត្ថ វា បន ពហុតរំ វសតិ តតោ ចីវរប្បដិវិសោ ទាតព្វោតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯទៀត មិនត្រូវត្រេកអរនឹងចំណែកចីវរក្នុងអាវាសឯទៀតទេ ភិក្ខុណាត្រេកអរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសពីរតែម្នាក់ឯងដោយគិតថា ចីវរមុខជានឹងកើតឡើងដល់អញជាច្រើនដូច្នេះ ។ ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដល់ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុដែរឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យចីវរតែមួយចំណែក ដល់មោឃបុរសចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុក្នុងសាសនានេះនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសពីរតែម្នាក់ឯងដោយគិតថា ចីវរមុខជានឹងកើតឡើងដល់អញជាច្រើនដូច្នេះ ។ បើភិក្ខុនោះនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯណោះបានពាក់កណ្តាល ចាំវស្សាក្នុងអាវាសឯណោះ បានពាក់កណ្តាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យចំណែកចីវរក្នុងអាវាសឯណោះ ពាក់កណ្តាល ក្នុងអាវាសឯណោះ ពាក់កណ្តាលទៅភិក្ខុនោះចុះ ប្រសិនបើភិក្ខុនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសណាច្រើនជាង ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យចំណែកចីវរទៅភិក្ខុនោះតាមកំណត់ថ្ងៃដែលច្រើននោះចុះ ។

[៧២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កុច្ឆិវិការាពាធោ ហោតិ ។ សោ សកេ មុត្តករីសេ បលិបន្នោ សេតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មតា អានន្ទេន បច្ឆាសមណេន សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេន តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ សកេ មុត្តករីសេ បលិបន្នំ សយមានំ ទិស្វាន យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច កិន្តេ ភិក្ខុ អាពាធោតិ ។ កុច្ឆិវិការោ មេ ភគវាតិ ។ អត្ថិ បន តេ ភិក្ខុ ឧបដ្ឋាកោតិ ។ នត្ថិ ភគវាតិ ។ កិស្ស តំ ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋេន្តីតិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ ភិក្ខូនំ អការកោ តេន មំ ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋេន្តីតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ គច្ឆានន្ទ ឧទកំ អាហរ ឥមំ ភិក្ខុំ នហាបេស្សាមាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា

[៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានរោគឈឺពោះ ។ ភិក្ខុនោះដេកត្រាំនៅលើមូត្រ និងករីសរបស់ខ្លួន ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ជាបច្ឆាសមណៈ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ហើយចូលទៅកាន់លំនៅនៃភិក្ខុនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញភិក្ខុនោះដេកត្រាំនៅលើមូត្ត និងករីសរបស់ខ្លួន លុះទតច្បាស់ហើយ ក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់មានព្រះតម្រាស់យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកមានរោគអ្វី ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈឺពោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងមានភិក្ខុជាអ្នកបម្រើដែរឬទេ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស គ្មានទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ចុះពួកភិក្ខុហេតុអ្វី ក៏មិនបម្រើអ្នក ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (ដ្បិត) ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដែលធ្វើ (ឧបការៈ) ដល់ពួកភិក្ខុសោះ ព្រោះហេតុនោះ បានជាពួកភិក្ខុមិនបម្រើខ្ញុំព្រះអង្គ ។ គ្រានោះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្នាលអានន្ទអ្នកចូរទៅនាំយកទឹកមក យើងនឹងឲ្យភិក្ខុនេះងូត ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ

ឧទកំ អាហរិ ។ ភគវា ឧទកំ អាសិញ្ចិ អាយស្មា អា-
នន្ទោ បរិធោវិ ភគវា សីសតោ អគ្គហេសិ អាយស្មា អា-
នន្ទោ បាទតោ ឧច្ចារេត្វា មញ្ចកេ និបាតេសុំ ។ អថខោ
ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ
សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ អត្ថិ ភិក្ខវេ អមុកស្មឹ
វិហារេ ភិក្ខុ គិលានោតិ ។ អត្ថិ ភគវាតិ ។ កិន្តស្ស
ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។ តស្ស ភន្តេ អាយស្មតោ
កុច្ឆិវិការាពាធោតិ ។ អត្ថិ បន ភិក្ខវេ តស្ស ភិក្ខុនោ
ឧបដ្ឋាកោតិ ។ នត្ថិ ភគវាតិ ។ កិស្ស តំ ភិក្ខូ ន ឧ-
បដ្ឋេន្តីតិ ។ ឯសោ ភន្តេ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ អការកោ តេន
តំ ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋេន្តីតិ ។ នត្ថិ វោ ភិក្ខវេ មាតា នត្ថិ
បិតា យេ វោ ឧបដ្ឋហេយ្យុំ តុម្ហេ ចេ ភិក្ខវេ អញ្ញ-
មញ្ញំ ន ឧបដ្ឋហិស្សថ អថ កោ ចរហិ ឧបដ្ឋហិស្សតិ

ហើយក៏នាំយកទឹកមក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្រោចទឹក ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដុសលាង ព្រះដ៏មានព្រះភាគចាប់ខាងក្បាល ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុចាប់ខាងជើង សែងឡើងយកទៅដាក់ឲ្យដេកលើគ្រែតូច ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវិហារឯណោះ មានភិក្ខុឈឺដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមានរោគអ្វី ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស លោកដ៏មានអាយុនោះ មានរោគពោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុនោះ មានដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស គ្មានទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ចុះហេតុអ្វី បានជាពួកភិក្ខុមិនបម្រើភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដ្បិតភិក្ខុនោះ មិនដែលធ្វើ (ឧបការៈ) ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាភិក្ខុទាំងឡាយមិនបម្រើភិក្ខុនោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគ្មានមាតាបិតាទេ បានអ្នកណាបម្រើអ្នករាល់គ្នា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយមិនបម្រើគ្នានឹងគ្នាហើយ តើបានអ្នកណានឹងបម្រើវិញ

យោ ភិក្ខវេ មំ ឧបដ្ឋហេយ្យ សោ គិលានំ ឧបដ្ឋហេយ្យ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ។ សចេ អាចរិយោ ហោតិ អាចរិយេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ។ សចេ សមានុបជ្ឈាយកោ ហោតិ សមានុបជ្ឈាយកេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ។ សចេ សមានាចរិយកោ ហោតិ សមានាចរិយកេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស អាគមេតព្វំ ។ សចេ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ វា អាចរិយោ វា សទ្ធិវិហារិកោ វា អន្តេវាសិកោ វា សមានុបជ្ឈាយកោ វា សមានាចរិយកោ វា សង្ឃេន ឧបដ្ឋាតព្វោ ។ នោ ចេ ឧបដ្ឋហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានោ ទូបដ្ឋាកោ ហោតិ អសប្បាយការី ហោតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាបម្រើតថាគត អ្នកនោះឈ្មោះថា បម្រើភិក្ខុឈឺ ។ បើមានឧបជ្ឈាយ៍ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះអស់ ១ ជីវិត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរង់ចាំទំរាំភិក្ខុនោះសះជា ។ បើមានអាចារ្យ អាចារ្យត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះអស់ ១ ជីវិត អាចារ្យត្រូវរង់ចាំទំរាំភិក្ខុនោះសះជា ។ បើមានសទ្ធិវិហារិក សទ្ធិវិហារិកត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះអស់ ១ ជីវិត សទ្ធិវិហារិកត្រូវរង់ចាំទំរាំភិក្ខុនោះសះជា ។ បើមានអន្តេវាសិក (កូនសិស្ស) អន្តេវាសិកត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះអស់ ១ ជីវិត អន្តេវាសិកត្រូវរង់ចាំទំរាំភិក្ខុនោះសះជា ។ បើមានភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ត្រូវភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នាបម្រើភិក្ខុនោះអស់ ១ ជីវិត ភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ត្រូវរង់ចាំទំរាំភិក្ខុនោះសះជា ។ បើមានភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នា ភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នា ត្រូវបម្រើភិក្ខុនោះអស់ ១ ជីវិត ភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នា ត្រូវរង់ចាំទំរាំភិក្ខុនោះសះជា ។ បើឧបជ្ឈាយ៍ក្តី អាចារ្យក្តី សទ្ធិវិហារិកក្តី អន្តេវាសិកក្តី ភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នាក្តី ភិក្ខុមានអាចារ្យស្មើគ្នាក្តី មិនមានទេ សង្ឃត្រូវបម្រើភិក្ខុមានជំងឺនោះ ។ បើសង្ឃមិនបម្រើទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានជំងឺប្រកបដោយអង្គ ៥ ជាបុគ្គលលំបាកគេបម្រើ គឺបុគ្គលមិនចេះធ្វើខ្លួនឲ្យសប្បាយ ១

១៤៩

ចីវរក្ខន្ធកេ គិលានុបដ្ឋាកកថា

សប្បាយេ មត្តំ ន ជានាតិ ភេសជ្ជំ ន បដិសេវិតា ហោតិ អត្ថកាមស្ស គិលានុបដ្ឋាកស្ស យថាភូតំ អាពាធំ នាវិកត្តា ហោតិ អភិក្កមន្តំ វា អភិក្កមតីតិ បដិក្កមន្តំ វា បដិក្កមតីតិ ឋិតំ វា ឋិតោតិ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អនធិវាសកជាតិកោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានោ ទូបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានោ សុបដ្ឋាកោ ហោតិ សប្បាយការី ហោតិ សប្បាយេ មត្តំ ជានាតិ ភេសជ្ជំ បដិសេវិតា ហោតិ អត្ថកាមស្ស គិលានុបដ្ឋាកស្ស យថាភូតំ អាពាធំ អាវិកត្តា ហោតិ អភិក្កមន្តំ វា អភិក្កមតីតិ បដិក្កមន្តំ វា បដិក្កមតីតិ ឋិតំ វា ឋិតោតិ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានោ

មិនដឹងប្រមាណក្នុងការសប្បាយ ១ មិនខ្នាស់ខ្នែងប្រើថ្នាំ ១ មិនប្រាប់អាពាធដែលចម្រើនថាចម្រើនក្តី មិនប្រាប់អាពាធដែលធូរថយថាធូរថយក្តី មិនប្រាប់អាពាធដែលនៅនឹងដដែលថានៅនឹងដដែលក្តី ឲ្យច្បាស់តាមពិតដល់បុគ្គលអ្នកបម្រើជំងឺ ដែលជាអ្នកចង់ឲ្យសះជា ១ មិនអត់សង្កត់នូវទុក្ខវេទនាដ៏រឹងក្លាផ្សាក្តៅ ដែលកើតឡើងក្នុងប្រជុំនៃសរីរៈ មិនត្រេកអរ ពិសា មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំឲ្យខូចជីវិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានជំងឺប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង តែងលំបាកគេបម្រើ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានជំងឺប្រកបដោយអង្គ ៥ ងាយគេបម្រើ គឺបុគ្គលចេះធ្វើខ្លួនឲ្យសប្បាយ ១ ដឹងប្រមាណក្នុងការសប្បាយ ១ ខ្នាស់ខ្នែងប្រើថ្នាំ ១ ប្រាប់អាពាធដែលចម្រើនឡើងថាចម្រើនឡើងក្តី ប្រាប់អាពាធដែលធូរថយថាធូរថយក្តី ប្រាប់អាពាធដែលនៅនឹងដដែលថានៅនឹងដដែល ឲ្យច្បាស់តាមពិតដល់បុគ្គលអ្នកបម្រើជំងឺ ដែលជាអ្នកចង់ឲ្យសះជា ១ ជាអ្នកអត់សង្កត់នូវទុក្ខវេទនាដ៏រឹងក្លាផ្សាក្តៅ ដែលកើតឡើងក្នុងប្រជុំនៃសរីរៈមិនត្រេកអរពិសា មិនគាប់ចិត្ត ជាទីនាំឲ្យខូចជីវិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានជំងឺប្រកបព្រមដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង

សូបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នា-
គតោ គិលានុបដ្ឋាកោ នាលំ គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ ន បដិ-
ពលោ ហោតិ ភេសជ្ជំ សំវិធាតុំ សប្បាយាសប្បាយំ ន
ជានាតិ អសប្បាយំ ឧបនាមេតិ សប្បាយំ អបនាមេតិ
អាមិសន្តរោ គិលានំ ឧបដ្ឋេតិ នោ មេត្តចិត្តោ ជេគុច្ឆី
ហោតិ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា វន្តំ វា នីហាតុំ
ន បដិពលោ ហោតិ គិលានំ កាលេន កាលំ ធម្មិយា
កថាយ សន្ទស្សេតុំ សមាទបេតុំ សមុត្តេជេតុំ សម្ប-
ហំសេតុំ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចង្គេហិ សមន្នាគ-
តោ គិលានុបដ្ឋាកោ នាលំ គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ ។ បញ្ច-
ហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានុបដ្ឋាកោ អលំ
គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ បដិពលោ ហោតិ ភេសជ្ជំ សំវិធាតុំ
សប្បាយាសប្បាយំ ជានាតិ អសប្បាយំ អបនាមេតិ
សប្បាយំ ឧបនាមេតិ មេត្តចិត្តោ គិលានំ ឧបដ្ឋេតិ នោ
អាមិស្សន្តរោ អជេគុច្ឆី ហោតិ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា

តែឯងវាយគេបម្រើ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើជំងឺប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនគួរនឹងបម្រើជំងឺទេ គឺបុគ្គលមិនប្រសប់ចាត់ចែងថ្នាំ ១ មិនស្គាល់ហេតុសប្បាយនិងមិនសប្បាយ ១ នាំរបស់ដែលមិនសប្បាយចូលទៅ នាំរបស់ដែលសប្បាយចេញមក ១ បម្រើអ្នកជំងឺចង់បានតែអាមិសៈ ឥតមានចិត្តមេត្តា មានតែខ្ពើមរអើម និងការនាំចេញនូវឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កំអួតក្តី ១ មិនអាចនឹងពន្យល់អ្នកមានជំងឺឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាសព្វ ៗ កាល ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើជំងឺប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរបម្រើជំងឺទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើជំងឺ បើប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរបម្រើជំងឺបាន គឺបុគ្គលប្រសប់ចាត់ចែងថ្នាំ ១ ស្គាល់ហេតុសប្បាយនិងមិនសប្បាយ ១ នាំរបស់ដែលមិនសប្បាយចេញទៅ នាំរបស់ដែលសប្បាយចូលមក ១ មានចិត្តមេត្តា មិនប្រាថ្នាអាមិសៈហើយបម្រើជំងឺមិនខ្ពើមរអើមក្នុងការនាំចេញនូវឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី

ខេឡំ វា វន្តំ វា នីហាតុំ បដិពលោ ហោតិ គិលានំ កាលេន កាលំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេតុំ សមាទបេតុំ សមុត្តេជេតុំ សម្បហំសេតុំ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានុបដ្ឋាកោ អលំ គិលានំ ឧបដ្ឋាតុន្តិ ។

[៧៣] តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ តេ អញ្ញតរំ អាវាសំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ តត្ថ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា ខោ អាវុសោ គិលានុបដ្ឋានំ វណ្ណិតំ ហន្ទ មយំ អាវុសោ ឥមំ ភិក្ខុំ ឧបដ្ឋេមាតិ ។ តេ តំ ឧបដ្ឋហឹសុ ។ សោ តេហិ ឧបដ្ឋិយមានោ កាលមកាសិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តស្ស ភិក្ខុនោ បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខវេ កាលកតេ សង្ឃោ សាមី បត្តចីវរេ

ទឹកមាត់ក្តី កំអួតក្តី ១ អាចនឹងពន្យល់អ្នកមានជំងឺឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាសព្វ ៗ កាល ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកបម្រើជំងឺ លុះតែប្រកបព្រមដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរបម្រើជំងឺបាន ។

[៧៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុពីររូបដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ចូលទៅកាន់អាវាស ១ ។ ក្នុងអាវាសនោះមានភិក្ខុមួយរូបឈឺ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សរសើរការបម្រើជំងឺពេកណាស់ អាវុសោ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយនឹងបម្រើភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាបម្រើភិក្ខុឈឺនោះ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបម្រើ ភិក្ខុឈឺក៏ធ្វើមរណកាលទៅ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំយកបាត្រនិងចីវររបស់ភិក្ខុឈឺនោះទៅឯក្រុងសាវត្ថី ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុ (ណាមួយ) ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់លើបាត្រ

អបិច គិលានុបដ្ឋាកា ពហូបការា ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃេន តិចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វំ ។ តេន គិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឥត្ថន្នាមោ ភន្តេ ភិក្ខុ កាលកតោ ឥទំ តស្ស តិចីវរញ្ច បត្តោ ចាតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ កាលកតោ ឥទំ តស្ស តិចីវរញ្ច បត្តោ ច ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមំ តិចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ កាលកតោ ឥទំ តស្ស តិចីវរញ្ច បត្តោ ច ។ សង្ឃោ ឥមំ តិចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមស្ស តិចីវរស្ស ច បត្តស្ស ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នំ ឥទំ សង្ឃេន តិចីវរញ្ច

និងចីវរ (របស់ភិក្ខុនោះ) តែថាពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺ មានឧបការៈច្រើនជាង គេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យត្រៃចីវរនិងបាត្រ ដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ភិក្ខុឈ្មោះនេះធ្វើមរណកាលទៅហើយ ត្រៃចីវរនិងបាត្រនេះជារបស់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃ ឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុឈ្មោះ នេះធ្វើមរណកាលទៅហើយ ត្រៃចីវរនិងបាត្រនេះ ជារបស់ភិក្ខុនោះ ។ បើ ការឲ្យត្រៃចីវរនិងបាត្រ មានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យត្រៃ ចីវរនឹងបាត្រនេះដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺចុះ ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុឈ្មោះនេះធ្វើ មរណកាលទៅហើយ ត្រៃចីវរនេះនិងបាត្រនេះ ជារបស់ភិក្ខុនោះ ។ ឥឡូវ សង្ឃបានឲ្យត្រៃចីវរនឹងបាត្រនេះ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺហើយ ។ ការឲ្យត្រៃចីវរនិងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺនេះ (បើ) គាប់ចិត្តដល់ លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គ នោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យត្រៃចីវរនិងបាត្រនេះ ដល់ពួកភិក្ខុ

១៦៣

បត្តោ ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តេន ខោ បន សម-យេន អញ្ញតរោ សាមណេរោ កាលកតោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សាមណេរស្ស ភិក្ខវេ កាលកតេ សង្ឃោ សាមី បត្តចីវរេ អបិច គិលានុ-បដ្ឋាកា ពហូបការា ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃេន ចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វំ ។ តេន គិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឥត្ថន្នាមោ ភន្តេ សាមណេរោ កាលកតោ ឥទំ តស្ស ចីវរញ្ច បត្តោ ចាតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ សាមណេរោ កាលកតោ ឥទំ តស្ស ចីវរញ្ច បត្តោ ច ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមំ ចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។

អ្នកបម្រើជំងឺហើយ ។ ការឲ្យត្រៃចីវរនិងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺប្រ-ហែលជាគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង មានសាមណេរមួយរូបធ្វើមរណកាល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសាមណេរ (ណាមួយ) ធ្វើមរណកាលទៅហើយ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់លើបាត្រនិងចីវរ (របស់សាមណេរនោះ) តែថាភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺមានឧបការៈច្រើនជាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យចីវរនិងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំ-រើន សាមណេរឈ្មោះនេះ ធ្វើមរណកាលទៅហើយ ចីវរនិងបាត្រនេះជារបស់សាមណេរនោះ ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសាមណេរឈ្មោះនេះធ្វើមរណកាលទៅហើយ ចីវរនិងបាត្រនេះជារបស់សាមណេរនោះ ។ បើការឲ្យចីវរនិងបាត្រមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យចីវរនិងបាត្រនេះដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺចុះ ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃ ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ សាមណេរោ កាលកតោ ឥទំ តស្ស ចីវរញ្ច បត្តោ ច ។ សង្ឃោ ឥមំ ចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមស្ស ចីវរស្ស ច បត្តស្ស ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទានំ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នំ ឥទំ សង្ឃេន ចីវរញ្ច បត្តោ ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ច សា-មណេរោ ច គិលានំ ឧបដ្ឋហឹសុ ។ សោ តេហិ ឧ-បដ្ឋហិយមានោ កាលមកាសិ ។ អថខោ តស្ស គិលានុបដ្ឋាកស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ គិលានុបដ្ឋាកស្ស សាមណេរស្ស ចីវរប្បដិវិសោ ទា-តព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-ជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានុបដ្ឋាកស្ស សាមណេរស្ស សមកំ បដិវិសំ ទាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន ស-មយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ពហុភណ្ឌោ ពហុបរិក្ខារោ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសាមណេរឈ្មោះនេះធ្វើមរណកាលទៅហើយ ចីវរនិងបាត្រនេះជារបស់សាមណេរនោះ ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យចីវរនិងបាត្រនេះដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺហើយ ។ ការឲ្យចីវរនិងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺនេះ (បើ) គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ ចីវរនិងបាត្រនេះ សង្ឃបានឲ្យដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺហើយ ។ ការឲ្យចីវរនិងបាត្រ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺ ប្រហែលជាគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុករឿងនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបនិងសាមណេរ ១ រូបបម្រើភិក្ខុឈឺ ។ កាលបើភិក្ខុនិងសាមណេរទាំងនោះកំពុងបម្រើ ភិក្ខុឈឺនោះក៏ធ្វើមរណភាពទៅ ។ ឯភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា អាត្មាអញត្រូវឲ្យចំណែកចីវរទៅសាមណេរ ដែលជាអ្នកបម្រើជំងឺដែរឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យចំណែកស្មើគ្នា ទៅសាមណេរ ដែលជាអ្នកបម្រើជំងឺចុះ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានទ្រព្យច្រើន មានបរិក្ខារច្រើន

កាលកតោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខវេ កាលកតេ សង្ឃោ សាមី បត្តចីវរេ អបិច គិលានុបដ្ឋាកា ពហូបការា ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃេន តិចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទាតុំ យំ តត្ថ លហុភណ្ឌំ លហុបរិក្ខារំ តំ សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភាជេតុំ យំ តត្ថ គរុភណ្ឌំ គរុបរិក្ខារំ តំ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស អវិស្សជ្ជិកំ អវេភង្គិកន្តិ ។

[៧៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ នគ្គោ ហុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥទំ ភន្តេ

ធ្វើមរណភាពទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុ (ណាមួយ) ធ្វើមរណភាពទៅហើយ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់លើបាត្រនិងចីវរ (របស់ភិក្ខុនោះ) តែថា ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺមានឧបការៈច្រើនជាងគេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃ ឲ្យត្រៃចីវរនិងបាត្រដល់ពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺចុះ បើមានវត្ថុណាមួយជាគ្រឿងលហុភណ្ឌ[១] ឬជាគ្រឿងលហុបរិក្ខារ[២] នៅក្នុងទីនោះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃ ដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ (ព្រមព្រៀងគ្នា) ចែកគ្រឿងលហុភណ្ឌនិងគ្រឿងលហុបរិក្ខារនោះបាន បើមានគ្រឿងគរុភណ្ឌ ឬគ្រឿងគរុបរិក្ខារណានៅក្នុងទីនោះ គ្រឿងគរុភណ្ឌនិងគ្រឿងគរុបរិក្ខារនោះ ត្រូវទុកសម្រាប់សង្ឃ ដែលមកឬមិនទាន់បានមកពីទិសទាំង ៤ ភិក្ខុមិនត្រូវលះ មិនត្រូវចែកគ្នាទេ ។

[៧៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប មានកាយអាក្រាតហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គតែងទ្រង់សរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច មានចិត្តសន្តោស មានចិត្តផូរផង់ កម្ចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

១-២ គឺរបស់រាយរង ក្រៅអំពីគរុភណ្ឌទាំង ២៥ ។

នគ្គិយំ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋតាយ សល្លេខាយ ធូតត្តាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តតិ សាធុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ នគ្គិយំ អនុជានាតូតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ មោឃបុរិស ។ បេ ។ កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស នគ្គិយំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ នគ្គិយំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិតព្វំ យោ សមាទិយេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កុសចីរំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ វាកចីរំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ ផលកចីរំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ កេសកម្ពលំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ វាលកម្ពលំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ ឧលូកបក្ខំ និវាសេត្វា ។ បេ ។

ការអាក្រាតនេះនាំឲ្យមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច សេចក្ដីសន្ដោស សេចក្ដីផូរផង់ កម្ចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវឌ្ឍៈ និងនាំឲ្យមានសេចក្ដីប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតការអាក្រាត ដល់ពួកភិក្ខុជាការស្រួលពេកណាស់ ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគបន្ទោសថា នែមោឃ-បុរស អំពើនេះ មិនទំនងទេ ។ បេ ។ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកមិនសមបើនឹងសមាទាននូវការអាក្រាតជាតិត្ថិយសមាទាន[១] (ដូច្នេះ) សោះ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអាក្រាតជាតិត្ថិយសមាទាន ភិក្ខុមិនត្រូវសមាទានទេ ភិក្ខុណាសមាទាន ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ សម័យនោះឯងមានភិក្ខុ ១ រូបស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីស្បូវក្លាំង ។ បេ ។ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីសម្បកឈើ ។ បេ ។ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីផែនក្ដារ ។ បេ ។ ស្លៀកសំពត់កម្ពលដែលគេធ្វើពីសក់ ។ បេ ។ ស្លៀកសំពត់កម្ពលដែលគេធ្វើពីរោមកន្ទុយសត្វ ។ បេ ។ ស្លៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីស្លាបមៀម ។ បេ ។

១ ទ្រង់ឃាត់មិនឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តវត្តបែបពួកតិរ្ថិយ ព្រោះតិរ្ថិយខ្លះអាក្រាតតមមិនស្លៀកសំពត់ មិនដណ្ដប់សំពត់ ។

១៦៧

ចីវរក្ខន្ធកេ   នគ្គិយាទិតិត្ថិយសមាទានកថា

អជិនក្ខិបំ និវាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥទំ ភន្តេ អជិនក្ខិបំ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋតាយ សល្លេខាយ ធុតត្តាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តតិ សាធុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ អជិនក្ខិបំ អនុជានាតូតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ មោឃបុរិស ។ បេ ។ កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អជិនក្ខិបំ តិត្ថិយទ្ធជំ ធារេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អជិនក្ខិបំ តិត្ថិយទ្ធជំ ធារេតព្វំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អក្កនាលំ និវាសេត្វា ។ បេ ។

ស្បៀកសំពត់ ដែលគេធ្វើពីស្បែកខ្លា ហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គតែងទ្រង់សរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច មានចិត្តសន្ដោស មានចិត្តផូរផង់ កម្ចាត់បង់កិលេសនាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្ដៈ ប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្បែកខ្លានេះនាំឲ្យមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច សេចក្ដីសន្ដោស សេចក្ដីផូរផង់ កម្ចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្ដៈ និងនាំឲ្យមានសេចក្ដីប្រារព្ធព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុស្បៀកដណ្ដប់សំពត់ស្បែកខ្លា ជាការស្រួលពេកណាស់ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនទំនងទេ ។ បេ ។ នៃមោឃបុរស អ្នកមិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់សំពត់ស្បែកខ្លាជាទង់ជ័យនៃតិរ្ថិយសោះ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់ស្បែកខ្លាជាទង់ជ័យរបស់តិរ្ថិយទេ ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ សម័យបនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបស្បៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីដើមរាក់ ។ បេ ។

បោត្តកំ និវាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ភគវា ភន្តេ អនេ-កបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុ-តស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី អយំ ភន្តេ បោត្តកោ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋតាយ សល្លេខាយ ធុតត្តាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តតិ សាធុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បោត្តកំ អនុជានាតូតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ មោឃបុរិស ។ បេ ។ កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស បោត្តកំ និវាសេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ បោត្តកោ និវាសេតព្វោ យោ និវាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ស្បៀកសំពត់ដែលគេធ្វើពីសម្បកក្រថៅ ហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គតែងទ្រង់សរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច មានចិត្តសន្ដោស មានចិត្តផូរផង់ កម្ចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្ដៈប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយដាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សំពត់សម្បកក្រថៅនេះ នាំឲ្យមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច សេចក្ដីសន្ដោស សេចក្ដីផូរផង់ កម្ចាត់បង់កិលេស នាំឲ្យកើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្ដៈនិងនាំឲ្យមានសេចក្ដីប្រារព្ធព្យាយាម ដោយបរិយាយដាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុ (ទ្រទ្រង់) សំពត់សម្បកក្រថៅ ជាការស្រួលពេកណាស់ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនទំនង់ទេ ។ បេ ។ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកមិនសមបើនឹងស្បៀកសំពត់សម្បកក្រថៅសោះ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថារួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្បៀកសំពត់សម្បកក្រថៅទេ ភិក្ខុណាស្បៀក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១៦៩

ចីវរក្ខន្ធកេ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុវត្ថុសព្វនីលកាទិចីវរធារណកថា

[៧៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សព្វនីលកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វបីតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមញ្ជេដ្ឋកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមហានាមរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ អច្ឆិន្នទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ ទីឃទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ ផលទសានិ[១] ចីវរានិ ធារេន្តិ កញ្ចុកំ ធារេន្តិ តិរីដកំ ធារេន្តិ វេឋនំ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្វនីលកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វបីតកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វមញ្ជេដ្ឋកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ

---

១ ផលាទសានីតិ ឱ. បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់[១] ចីវរខៀវសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរលឿងសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរខ្មៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ (ពណ៌ខ្នងក្អែប) ទ្រទ្រង់ចីវរលឿងទុំសុទ្ធ (ពណ៌ដូចផ្កាឈូក) ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយមិនបានកាត់ចេញ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវែង ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយជាផ្កាឈើ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយជាផ្លែឈើ ទ្រទ្រង់អាវ ទ្រទ្រង់មួក ទ្រទ្រង់សំពត់ឈ្នួត ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរលឿងសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ

---

១ នេះជាពាក្យសាធារណៈ នឹងហៅថាស្លៀកឬហៅថាដណ្តប់ឬហៅថា ពាក់និងជូតជាដើមក៏បាន ហៅតាមសមគួរដល់របស់ដែលប្រើប្រាស់ ។

ន សព្វមហានាមវត្ថានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន អច្ឆិន្ន-
ទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន ទីឃទសានិ ចីវរានិ
ធារេតព្វានិ ន បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន ផល-
ទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន កញ្ចុកំ ធារេតព្វំ ន
តិរីដកំ ធារេតព្វំ ន វេឋនំ ធារេតព្វំ យោ ធារេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៧៦] តេន ខោ បន សមយេន វស្សំ វុត្ថា ភិក្ខូ
អនុប្បន្នេ ចីវរេ បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ កាលំបិ ករោន្តិ
សាមណេរាបិ បដិជានន្តិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកាបិ បដិ-
ជានន្តិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកាបិ បដិជានន្តិ ឧម្មត្តកា-
បិ បដិជានន្តិ ខិត្តចិត្តាបិ បដិជានន្តិ វេទនដ្ដាបិ បដិ-
ជានន្តិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ
អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ ចា-
បិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជា-
នន្តិ បណ្ឌកាបិ បដិជានន្តិ ថេយ្យសំវាសកាបិ បដិ-
ជានន្តិ តិត្ថិយបក្កន្តកាបិ បដិជានន្តិ តិរច្ឆានគតាបិ
បដិជានន្តិ មាតុឃាតកាបិ បដិជានន្តិ បិតុឃាតកាបិ

មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរលឿងទុំសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយមិនបានកាត់ចេញ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយជាផ្កាឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយជាផ្លែឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់អាវ មិនត្រូវទ្រទ្រង់មួក មិនត្រូវទ្រទ្រង់សំពត់ឈ្នួត ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំវស្សារួចហើយ តែចីវរមិនទាន់កើតឡើង[១] ក៏នាំគ្នាចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ស្លាប់ទៅខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលពោលលាសិក្ខាខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលត្រូវអន្តិមវត្ថុខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលឆ្កួតខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលមានចិត្តអណ្តែតអណ្តូងខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលគឺវេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលគឺសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលគឺសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនបានសំដែងអាបត្តិខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលគឺសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនបានលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាខ្ទើយខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលួចសំវាសខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកចូលពួកតិរ្ថិយខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសត្វតិរច្ឆានខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតាខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតាខ្លះ

---

១ បានសេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនទាន់បានចីវរពីណាទេនៅឡើយ ។

បដិជានន្តិ អហរន្តឃាតកាបិ បដិជានន្តិ ភិក្ខុនីទូសកាបិ បដិជានន្តិ សង្ឃភេទកាបិ បដិជានន្តិ លោហិតុប្បាទកាបិ បដិជានន្តិ ឧភតោព្យញ្ជនកាបិ បដិជានន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចីវរេ បក្កមតិ ។ សន្តេ បដិរូបេ គាហកេ ទាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចីវរេ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ។ សង្ឃោ សាមី ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចីវរេ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ វេទនដ្ដោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ ។ សន្តេ បដិរូបេ គាហកេ

ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនីខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកធ្វើលោហិត (ព្រះបរមគ្រូ) ឲ្យពុរពងឡើងខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនក (មនុស្សមានភេទពីរ) ខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរមិនទាន់កើតឡើង ក៏ចៀសចេញទៅ ។ កាលបើមានភិក្ខុអ្នកទទួលយកចីវរដ៏សមគួរ សង្ឃត្រូវឲ្យចីវរ (នោះទៅ) ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរមិនទាន់កើតឡើង ក៏សឹកទៅក្តី ស្លាប់ទៅក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកពោលលាសិក្ខាក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុក្តី ។ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (ចីវរនោះឯង) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរមិនទាន់កើតឡើង ក៏ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្កួតក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានចិត្តអណ្តែតអណ្តូងក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានវេទនាគ្របសង្កត់ក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាភិក្ខុគឺសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាភិក្ខុគឺសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនបានសំដែងអាបត្តិក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាភិក្ខុគឺសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ក្តី ។ កាលបើមានភិក្ខុជាអ្នកទទួលយកចីវរដ៏សមគួរ

ជាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចីវរេ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ ។ សង្ឃោ សាមី ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ បក្កមតិ ។ សន្តេ បតិរូបេ គាហកេ ទាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ។ សង្ឃោ សាមី ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ វេទនដ្ដោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ ។

ត្រូវសង្ឃឲ្យចីវរ (នោះទៅ) ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរមិនទាន់កើតឡើង ក៏ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ទើយក្តី ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនកក្តី ។ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (ចីវរនោះឯង) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរកើតឡើងហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានចែក ខ្លួនក៏ចៀសចេញទៅ ។ កាលបើមានភិក្ខុជាអ្នកទទួលចីវរដ៏សមគួរ ត្រូវសង្ឃឲ្យចីវរ (នោះទៅ) ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរកើតឡើងហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានចែក ខ្លួនក៏សឹកទៅក្តី ស្លាប់ទៅក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកពោលលាសិក្ខាក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលត្រូវអន្តិមវត្ថុក្តី ។ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (ចីវរនោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរកើតឡើង តែសង្ឃមិនទាន់បានចែក ក៏ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្កួតក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលមានចិត្តអណ្តែតអណ្តូងក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបុគ្គលមានវេទនាគ្របសង្កត់ក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាភិក្ខុគឺសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាភិក្ខុគឺសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនបានសំដែងអាបត្តិក្តី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាភិក្ខុគឺសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ក្តី ។

១៧៣

ចីវរក្ខន្ធកេ វស្សំ វុត្ថានំ អនុប្បន្នចីវរកថា

សង្ឃេ បដិរូបេ គាហកេ ទាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ ។ សង្ឃោ សាមី ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ អនុប្បន្នេ ចីវរេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ ។ តត្ថ មនុស្សា ឯកស្មឹ បក្ខេ ឧទកំ ទេន្តិ ឯកស្មឹ បក្ខេ ចីវរំ ទេន្តិ សង្ឃស្ស ទេមាតិ ។ សង្ឃស្សេវេតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ អនុប្បន្នេ ចីវរេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ ។ តត្ថ មនុស្សា ឯកស្មឹ បក្ខេ ឧទកំ ទេន្តិ តស្មឹយេវ បក្ខេ ចីវរំ ទេន្តិ សង្ឃស្ស ទេមាតិ ។ សង្ឃស្សេវេតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ អនុប្បន្នេ ចីវរេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ ។

កាលបើមានភិក្ខុជាអ្នកទទួលចីវរដ៏សមគួរ ត្រូវសង្ឃឲ្យចីវរ (នោះទៅ)ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរកើតឡើងហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានចែក ក៏ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ចើយក្តី ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ជនកក្តី ។ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (ចីវរនោះឯង) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរមិនទាន់កើតឡើង សង្ឃក៏បែកគ្នាទៅ[១] ។ មនុស្សទាំងឡាយក្នុងទីនោះ ក៏នាំគ្នាប្រគេនទឹកចំពោះភិក្ខុមួយពួក ប្រគេនចីវរចំពោះភិក្ខុមួយពួក ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចំពោះសង្ឃ ។ ទឹកនឹងចីវរនេះ ក៏នៅជារបស់សង្ឃដដែល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរមិនទាន់កើតឡើង សង្ឃក៏បែកគ្នាទៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយក្នុងទីនោះ ក៏នាំគ្នាប្រគេនទឹក ចំពោះភិក្ខុមួយពួក ប្រគេនចីវរ ចំពោះភិក្ខុមួយពួក ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចំពោះសង្ឃ ។ ទឹកនឹងចីវរនេះ ក៏នៅជារបស់សង្ឃដដែល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរមិនទាន់កើតឡើង សង្ឃក៏បែកគ្នាទៅ ។

---

១ សង្ឃបែកគ្នាជាពីរពួក ដូចពួកភិក្ខុនៅក្រុងកោសម្ពី (អដ្ឋកថា) ។

តត្ថ មនុស្សា ឯកស្មឹ បក្ខេ ឧទកំ ទេន្តិ ឯកស្មឹ បក្ខេ ចីវរំ ទេន្តិ បក្ខស្ស ទេមាតិ ។ បក្ខស្សេវេតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ អនុប្បន្នេ ចីវរេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ ។ តត្ថ មនុស្សា ឯកស្មឹ បក្ខេ ឧទកំ ទេន្តិ តស្មឹយេវ បក្ខេ ចីវរំ ទេន្តិ បក្ខស្ស ទេមាតិ ។ បក្ខស្សេវេតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សំ វុត្ថានំ ភិក្ខូនំ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ ។ សព្វេសំ សមកំ ភាជេតព្វន្តិ ។

[៧៧] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា រេវតោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ហត្ថេ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ចីវរំ បាហេសិ ឥមំ ចីវរំ ថេរស្ស ទេហីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អន្តរាមគ្គេ អាយស្មតោ រេវតស្ស វិស្សាសា តំ ចីវរំ អគ្គហេសិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មតា សារីបុត្តេន សមាគន្ត្វា បុច្ឆិ អហំ ភន្តេ

មនុស្សទាំងឡាយក្នុងទីនោះ ក៏នាំគ្នាប្រគេនទឹកចំពោះភិក្ខុមួយពួក ប្រគេនចីវរចំពោះភិក្ខុមួយពួក ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ប្រគេនចំពោះពួក ។ ទឹកនិងចីវរនេះក៏នៅជារបស់ពួកដដែល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរមិនទាន់កើតឡើង សង្ឃក៏បែកគ្នាទៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយក្នុងទីនោះ ក៏នាំគ្នាប្រគេនទឹកចំពោះភិក្ខុមួយពួក ប្រគេនចីវរ ចំពោះភិក្ខុមួយពួកនោះឯង ដោយពាក្យថា យើងទាំងឡាយប្រគេនចំពោះពួក ។ ទឹកនិងចីវរនេះ ក៏នៅជារបស់ពួកដដែល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើចីវរកើតឡើងហើយ តែសង្ឃមិនទាន់ចែក សង្ឃក៏បែកគ្នាទៅ ។ ចីវរនោះ សង្ឃត្រូវចែកដល់ពួកភិក្ខុទាំងអស់ឲ្យស្មើគ្នា ។

[៧៧] សម័យនោះឯង ព្រះរេវតៈដ៏មានអាយុ បានផ្ញើចីវរទៅប្រគេនព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនឹងដៃភិក្ខុ ១ រូប ដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេនចីវរនេះដល់ព្រះថេរៈផងចុះ ។ គ្រានោះឯង លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុនោះក៏យកចីវរនោះ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងព្រះរេវតៈដ៏មានអាយុ ។ គ្រាក្រោយ ព្រះរេវតៈដ៏មានអាយុបានមកជួបនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុហើយសួរថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន

ចីវរក្ខន្ធកេ រេវតត្ថេរវត្ថុវិស្សាសគ្គាហកថា

ថេរស្ស ចីវរំ បាហេសឹ សម្បត្តំ តំ ចីវរន្តិ ។ នាហន្តំ អាវុសោ ចីវរំ បស្សាមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច អហំ អាវុសោ អាយស្មតោ ហត្ថេ ថេរស្ស ចីវរំ បាហេសឹ កហន្តំ ចីវរន្តិ ។ អហំ ភន្តេ អាយស្មតោ វិស្សាសា តំ ចីវរំ អគ្គហេសិន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណាតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ យោ បហិណាតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ សុគ្គហិតំ ។ យស្ស បហីយតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ ទុគ្គហិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណាតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហីតិ ។

ខ្ញុំព្រះករុណាបានផ្ញើចីវរមកប្រគេនព្រះថេរៈ តើចីវរនោះបានដល់មកហើយឬ ។ ព្រះសារីបុត្តឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនឃើញចីវរនោះទេ ។ ទើបព្រះរេវតៈដ៏មានអាយុបាននិយាយទៅនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំបានផ្ញើចីវរមកប្រគេនព្រះថេរៈនឹងដៃលោកដ៏មានអាយុ តើចីវរនោះនៅឯណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានយកចីវរនោះ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងទៅហើយ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងលោកដ៏មានអាយុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នាដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេនចីវរនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើនោះក៏យកចីវរ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើយកចីវរ (មកប្រើប្រាសដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចីវរនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នាដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេនចីវរនេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។

១៧៦

សោ អន្តរាមគ្គេ យស្ស បហីយតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ ទុគ្គហិតំ ។ យោ បហិណាតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ សុគ្គហិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណាតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ យោ បហិណាតិ សោ កាលកតោតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ ។ យស្ស បហីយតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ ទុគ្គហិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណាតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ យស្ស បហីយតិ សោ កាលកតោតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ ទ្វាធិដ្ឋិតំ ។ យោ បហិណាតិ តស្ស

លុះដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើនោះក៏យកចីវរ (មកប្រើ-ប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្ដីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចីវរនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើយកចីវរ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្ដីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នា ដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេនចីវរនេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើនោះឮដំណឹងថា ភិក្ខុដែលផ្ញើចីវរមកនោះស្លាប់ទៅហើយ ៗ ក៏អធិដ្ឋានមតកចីវរ[១] របស់ភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើយកចីវរ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្ដីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចីវរនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នា ដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេនចីវរនេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើនោះឮដំណឹងថា ភិក្ខុដែលចាំទទួលចីវរនោះស្លាប់ទៅហើយ ៗ ក៏អធិដ្ឋានមតកចីវររបស់ភិក្ខុនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានមិនល្អ (អធិដ្ឋានមិនឡើង) ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើ

---
១ ចីវររបស់ភិក្ខុដែលស្លាប់ ។

១៧៧

ចីវរក្ខន្ធកេ រេវតត្ថេរវត្ថុវិស្សាសគ្គាហកថា

វិស្សាសា គណ្ហាតិ សុគ្គហិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ ឧភោ កាលក-តាតិ យោ បហិណតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ ស្វធិដ្ឋិតំ ។ យស្ស បហីយតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋា-តិ ទ្វធិដ្ឋិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ យោ បហិណតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ ទុគ្គហិតំ ។ យស្ស បហីយតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ សុគ្គហិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ

យកចីវរ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នាដោយពាក្យថា ចូរលោកប្រគេនចីវរនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះផងចុះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើនោះឮដំណឹងថា ភិក្ខុទាំងពីររូប[១] ស្លាប់ទៅហើយ ៗ ក៏អធិដ្ឋានមតកចីវររបស់ភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើអធិដ្ឋានមតកចីវររបស់ភិក្ខុដែលចាំទទួលចីវរវិញ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានមិនល្អទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នា ដោយពាក្យថា ខ្ញុំករុណាប្រគេនចីវរនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើក៏យកចីវរ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើយកចីវរ (មកប្រើប្រាស់ ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួលចីវរវិញ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរទៅនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នា

១ សំដៅយកភិក្ខុអ្នកផ្ញើចីវរ ១ រូប ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចីវរ ១ រូប ។

ចីវរំ បហិណតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ យស្ស បហីយតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ សុគ្គហិតំ ។ យោ បហិណតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ ទុគ្គហិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ យោ បហិណតិ សោ កាលក-តោតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ ទ្វាធិដ្ឋិតំ ។ យស្ស បហីយតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ សុគ្គហិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ យស្ស បហីយតិ សោ កាលកតោតិ តស្ស មតកចីវរំ

ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាប្រគេនចីវរនេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើនោះក៏យកចីវ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចីវរនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើយកចីវរ (មកប្រើប្រាស់ ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នា ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាប្រគេនចីវរនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើក៏ឮដំណឹងថា ភិក្ខុដែលផ្ញើចីវរមកនោះស្លាប់ទៅហើយ ហើយក៏អធិដ្ឋានមតកចីវររបស់ភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានមិនល្អទេ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើយកចីវរ (មកប្រើ-ប្រាស់ ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចីវរនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នា ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាប្រគេនចីវរនេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើនោះឮដំណឹងថា ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចីវរនោះស្លាប់ទៅហើយ ៗ ក៏អធិដ្ឋានមតកចីវររបស់ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលយកចីវរនោះ

អធិដ្ឋាតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ ។ យោ បហិណាតិ តស្ស វិស្សា-
សា គណ្ហាតិ ទុគ្គហិតំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ
ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណាតិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស
ទម្មីតិ ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ ឧភោ កាលក-
តាតិ យោ បហិណាតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ ទ្វា-
ធិដ្ឋិតំ ។ យស្ស បហីយតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ
ស្វាធិដ្ឋិតំ ។

[៧៨] អដ្ឋិមា ភិក្ខវេ មាតិកា ចីវរស្ស ឧប្បាទា-
យ សីមាយ ទេតិ កតិកាយ ទេតិ ភិក្ខាបញ្ញត្តិយា
ទេតិ សង្ឃស្ស ទេតិ ឧភតោសង្ឃស្ស ទេតិ វស្សំ
វុត្ថស្ស សង្ឃស្ស ទេតិ អាទិស្ស ទេតិ បុគ្គលស្ស ទេតិ ។
សីមាយ ទេតិ យាវតិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមគតា តេហិ
ភាជេតព្វំ ។ កតិកាយ ទេតិ សម្ពហុលា អាវាសា

(យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើយកចីវរ (មកប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯងវិញ) ដោយអាងសេចក្ដីស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុអ្នកផ្ញើនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កាន់យកមិនល្អទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុផ្ញើចីវរនឹងដៃភិក្ខុផងគ្នា ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាប្រគេនចីវរនេះ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ លុះដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើនោះឮដំណឹងថា ភិក្ខុទាំងពីររូបស្លាប់ទៅហើយ ។ ក៏អធិដ្ឋានមតកចីវររបស់ភិក្ខុអ្នកផ្ញើទៅនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានមិនល្អ ។ បើភិក្ខុអ្នកទទួលបញ្ញើអធិដ្ឋានមតកចីវររបស់ភិក្ខុអ្នកចាំទទួលចីវរនោះ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា អធិដ្ឋានល្អ ។

[៧៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតិកា (ហេតុ) ដែលនាំឲ្យកើតចីវរឡើងមាន ៨ យ៉ាងគឺ គេឲ្យចីវរក្នុងសីមា ១ គេឲ្យចីវរដោយសេចក្ដីប្ដេជ្ញា ១ គេឲ្យចីវរដោយសេចក្ដីបញ្ញត្តនៃភិក្ខា (ទីបរិច្ចាគទានរបស់ខ្លួន) ១ គេឲ្យចីវរចំពោះសង្ឃ ១ គេឲ្យចីវរចំពោះឧភតោសង្ឃ ១ គេឲ្យចីវរចំពោះសង្ឃដែលនៅចាំវស្សា ១ គេចំពោះវត្ថុ ឬកំណត់វត្ថុហើយទើបឲ្យចីវរ ១ គេឲ្យចីវរចំពោះបុគ្គល ១ ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីវរក្នុងសីមាគឺ (សំដៅយក) ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលនៅខាងក្នុងសីមា ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះចែកចីវរគ្នាចុះ ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីវរដោយសេចក្ដីប្ដេជ្ញាគឺ (សំដៅយក) អាវាសច្រើន

សមានលាភា ហោន្តិ ឯកស្មឹ អាវាសេ ជិន្នេ សព្វត្ថ ជិន្នំ ហោតិ ។ ភិក្ខាបញ្ញត្តិយា ទេតិ យត្ថ សង្ឃស្ស ធុវការា ករិយន្តិ តត្ថ ទេតិ[១] ។ សង្ឃស្ស ទេតិ សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភាជេតព្វំ ។ ឧភតោសង្ឃស្ស ទេតិ ពហុកាបិ ភិក្ខូ ហោន្តិ ឯកា ភិក្ខុនី ហោតិ ឧបឌ្ឍំ ទាតព្វំ ។ ពហុកាបិ ភិក្ខុនិយោ ហោន្តិ ឯកោ ភិក្ខុ ហោតិ ឧបឌ្ឍំ ទាតព្វំ ។ វស្សំ វុត្ថស្ស សង្ឃស្ស ទេតិ យាវតិកា ភិក្ខូ តស្មឹ អាវាសេ វស្សំ វុត្ថា តេហិ ភាជេតព្វំ ។ អាទិស្ស ទេតិ យាគុយា វា ភត្តេ វា ខាទនីយេ វា ចីវរេ វា សេនាសនេ វា ភេសជ្ជេ វា ។ បុគ្គលស្ស ទេតិ ឥទំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មីតិ ។

ចីវរក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ អដ្ឋមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ឆន្នវុតិ ។

---

១ ឱ. ទេមាតិ ។

ជាអាវាសមានលាភស្មើគ្នា កាលបើគេឲ្យចីវរក្នុងអាវាសតែ ១ ទុកដូចជាបានឲ្យចីវរក្នុងអាវាសទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីវរដោយសេចក្តីបញ្ញត្តិនៃភិក្ខុគឺ (សំដៅយក) ការបូជាជានិច្ចដែលគេធ្វើ ចំពោះសង្ឃក្នុងទីណា គេក៏ឲ្យចីវរក្នុងទីនោះ ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីវរចំពោះសង្ឃគឺ (សំ-ដៅយក) សង្ឃដែលមកជួបជុំមុខគ្នាហើយត្រូវចែកចីវរចុះ ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីវរចំពោះឧភតោសង្ឃ (សំដៅយក) ភិក្ខុសូម្បីច្រើនរូប ភិក្ខុនីតែ ១ រូប សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យចីវរពាក់កណ្តាល (ស្មើគ្នា) ។ ភិក្ខុនីសូម្បីច្រើនរូប ភិក្ខុតែ ១ រូប សង្ឃក៏ត្រូវឲ្យចីវរពាក់កណ្តាល (ស្មើគ្នា) ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីវរចំពោះសង្ឃដែលនៅចាំវស្សា (សំដៅយក) ភិក្ខុមានកំណត់ប៉ុន្មានរូបនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសនោះ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវចែកចីវរគ្នាចុះ ។ ដែលហៅថា ចំពោះវត្ថុ ឬកំណត់វត្ថុហើយទើបគេឲ្យចីវរគឺ (សំដៅយកត្រង់ហេតុ) ដែលគេឲ្យបបរហើយគេឲ្យចីវរផង ជួនកាលគេឲ្យភត្តហើយគេឲ្យចីវរផង ជួនកាលគេឲ្យខាទនីយៈហើយគេឲ្យចីវរផង ជួនកាលគេឲ្យចីវរតែម្តង ជួនកាលគេឲ្យសេនាសនៈហើយគេឲ្យទាំងចីវរផង ពុំនោះសោត គេឲ្យភេ-សជ្ជៈព្រមទាំងចីវរផង ។ ដែលហៅថា គេឲ្យចីវរចំពោះបុគ្គលគឺ (សំដៅយកត្រង់ហេតុ) ដែលគេឲ្យដោយពាក្យថា ខ្ញុំឲ្យចីវរនេះ ចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

ចប់ ចីវរក្ខន្ធកៈទី ៨ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមាន ៩៦ រឿង ។

ចីវរក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

តស្សុទ្ទានំ

[៧៩] រាជគហកោ នេគមោ
ទិស្វា វេសាលិយំ គណឹ
បុន រាជគហំ គន្ត្វា
រញ្ញោ តំ បដិវេទយិ ។
បុត្តោ សាលវតិកាយ
អភយស្ស ហិ អត្រជោ
ជីវតីតិ កុមារេន
សង្ខាតោ ជីវកោ ឥតិ ។
សោ ហិ តក្កសិលំ គន្ត្វា
ឧគ្គហេត្វា មហាភិសោ
សត្តវស្សិកអាពាធំ
នត្ថុកម្មេន នាសយិ ។
រញ្ញោ ភគន្ទលាពាធំ
អាលេបេន អចាកឍិ ។
មមញ្ច ឥត្ថាគារញ្ច
ពុទ្ធសង្ឃញ្ចុបដ្ឋហ ។

ឧទ្ទានរបស់ចីវរក្ខន្ធកៈនោះគឺ

[៧៩] រឿងពួកកុដុម្ពិកៈនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ឃើញពួកស្រីផ្កាមាសក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយទៅក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ស្តេច ១ ។ រឿងកូនប្រុសនៃស្រីផ្កា-មាសឈ្មោះសាលវតី ត្រឡប់បានមកជាកូនអភយរាជកុមារវិញ ព្រះរាជកុមារបានចិញ្ចឹមទុកឲ្យឈ្មោះថា ជីវកៈ ព្រោះហេតុតែពាក្យសួរថា កូននោះមានជីវិតរស់នៅឬស្លាប់ ១ ។ រឿងជីវកកោមារភត្យទៅក្រុងតក្កសិលា រៀនធ្វើពេទ្យបានជាមហាពេទ្យហើយមើលជំងឺ ក្នុងក្បាលករិយារបស់សេដ្ឋីដែលឈឺ ៧ ឆ្នាំ ឲ្យសះជាដោយនត្ថុកម្ម គឺការបញ្ច្រកថ្នាំទៅតាមច្រមុះ ១ ។ រឿងជីវកកោមារភត្យទាញចេញ (មើលជា) អាពាធឫសដូងបាតនៃព្រះបាទពិម្ពាសារ ដោយថ្នាំលាប ។ ព្រះរាជាទ្រង់មានបន្ទូលនឹងកោមារភត្យថា អ្នកឯងចូរបម្រើអញផង ពួកស្រីក្នុងវាំងផង ព្រះពុទ្ធនិងព្រះសង្ឃផង ១ ។

រាជគហកោ ច សេដ្ឋី
អន្តគណ្ឋិតិកិច្ឆិតំ
បជ្ជោតស្ស មហារោគំ
ឃតបានេន នាសយិ ។
អធិការញ្ច សិវេយ្យំ
អភិសន្នំ សិនេហយិ[១]
តីហិ ឧប្បលហត្ថេហិ
សមត្តឹសវិរេចនំ
បកតត្តំ វរំ យាចិ
សិវេយ្យញ្ច បដិគ្គហិ
ចីវរញ្ច គិហិទានំ
អនុញ្ញាសិ តថាគតោ ។
រាជគហេ ជនបទេ
ពហុំ ឧប្បជ្ជិ ចីវរំ ។
បាវារោ កោសិយញ្ចេវ
កោជវោ អឌ្ឍកាសិកំ

---

១ ឱ. សិនេហាតិ ។

រឿងសេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ១ រឿងជីវកកោមារភច្ច មើលអាពាធពកក្នុងពោះវៀន ១ រឿងជីវកកោមារភច្ច ញុំាង មហារោគនៃព្រះបាទបជ្ជោតឲ្យសះជាទៅ ព្រោះសោយទឹក ដោះរាវ ។ ជីវកកោមារភច្ចក្រាបទូលថា សូមឲ្យព្រះបាទ បជ្ជោតរឭកអធិការរបស់ខ្លួន រួចទ្រង់បានផ្ញើសំពត់សិវេយ្យកៈ មួយគូមកជីវកកោមារភច្ច ១ រឿងជីវកកោមារភច្ចញុំាង កាយព្រះមានព្រះភាគដែលមានរោគទល់ឲ្យស្រួល ហើយ បានថ្វាយថ្នាំបញ្ចុះ ៣០ ដង់ដោយផ្កា ឧប្បល ៣ ក្ដាប់ ព្រះ មានព្រះភាគក៏មានព្រះកាយជាប្រក្រតី ទើបទ្រង់ទទួល សំពត់សិវេយ្យកៈដែលជីវកកោមារភច្ចសុំពរ ហើយថ្វាយព្រះ អង្គ ១ រឿងព្រះតថាគតអនុញ្ញាតគហបតីចីវរ ១ ។ រឿងចីវរ កើតឡើងជាច្រើនក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ១ ក្នុងជនបទ ១ រឿងព្រះ មានព្រះភាគអនុញ្ញាតសំពត់ឈ្មោះបាវារៈ ធ្វើដោយសូត្រ ១ សំពត់កោជវៈធ្វើដោយរោម ១ រឿងស្ដេចក្នុងដែនកាសី បញ្ជូនសំពត់កម្ពលមានតម្លៃកន្លះពាន់មកជីវកកោមារភច្ច ១

១៨៣

ចីវរក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ឧច្ចាវចា ច សន្តុដ្ឋិ

ជាតមេសាតមេសុ ច

បឋមំ បច្ឆា សទិសា

កតិកា ច បដិហារំ

ភណ្ឌាគារំ អកុត្តញ្ច

វុដ្ឋាបេន្តិ តថេវ ច

ឧស្សន្នំ កោលាហលញ្ច

កថំ ភាជេ កថំ ទទេ

សកាតិរេកភាគេន

ចីវរក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងចីវរខ្ពស់និងទាបកើតឡើងដល់សង្ឃហើយ ព្រះអង្គទ្រង់សរសើរសេចក្តីសន្តោស ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតកុំឲ្យភិក្ខុឲ្យចំណែកចីវរដល់ភិក្ខុដែលមិនបានឈប់ចាំគ្នា ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យចំណែកចីវរដល់ភិក្ខុដែលឈប់ចាំគ្នា ១ រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសានមុន និងចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសានក្រោយ ១ រឿងភិក្ខុចូលទៅក្នុងព្រៃស្មសានដំណាលគ្នា ១ រឿងភិក្ខុធ្វើសេចក្តីប្តេជ្ញានឹងគ្នាហើយចូលទៅក្នុងព្រៃស្មសានដើម្បីបង្សុកូល ១ រឿងពួកមនុស្សនាំយកចីវរមកកាន់អារាម លុះរកភិក្ខុអ្នកទទួលមិនបានក៏នាំត្រឡប់ទៅវិញ ១ រឿងព្រះសាស្តាអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតឃ្លាំងដាក់ចីវរ ១ រឿងចីវរក្នុងឃ្លាំងឥតមានអ្នកណាថែរក្សា ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុបណ្តេញភិក្ខុអ្នករក្សាឃ្លាំង ១ រឿងចីវរកើតឡើងក្រាស់ក្រែល ១ រឿងសង្ឃចែកចីវរធ្វើឲ្យកោលាហល ១ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចីវររិះគិតថា យើងត្រូវចែកចីវរដូចម្តេច ១ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចីវររិះគិតថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដល់សាមណេរដូចម្តេច ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឆ្លងបឹងឬផ្លូវលំបាកយកទាំងចំណែកចីវររបស់ខ្លួនទៅផង ១

បដិវិសោ កាជំ ឧទេ

ឆកណោន សីតុណ្ហំ ច

ឧត្តរិតុំ ន ជានរេ

ឱរោបេន្តា ភាជនញ្ច

ចាតិយា ច ឆមាយ ច

ឧបចិកា មជ្ឈេ ជីរន្តិ

ឯកតោ បត្តិនេន ច

ផរុសាធិន្នច្ចិពន្ធា

អគ្ឃសាសិ ឧភណ្ឌិតេ

វីមំសិត្វា សក្យមុនិ

អនុញ្ញាសិ តិចីវរំ

រឿងភិក្ខុមានសេចក្ដីប្រាថ្នា នឹងធ្ងន់ស្ទើងឬផ្លូវលំបាកយកទាំងចំ-ណែកចីវរដែលមានតម្លៃច្រើនជាងគេ ១ រឿងភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ រិះគិតថា យើងត្រូវឲ្យចំណែកចីវរដូចម្ដេច ១ រឿងភិក្ខុជ្រលក់ចីវរដោយអាចម៍គោ ១ រឿងភិក្ខុជ្រលក់ចីវរដោយទឹកត្រជាក់និងទឹកក្ដៅ ១ រឿងទឹកជ្រលក់ពុះផុលកំពប់ ១ រឿងភិក្ខុមិនដឹងថាទឹកជ្រលក់ឆ្អិនឬមិនឆ្អិន ១ រឿងភិក្ខុសិតទឹកជ្រលក់ ឆ្នាំងក៏បែកទៅ ១ រឿងភិក្ខុគ្មានភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រលក់ ១ រឿងភិក្ខុជ្រលក់ចីវរក្នុងផើង ១ រឿងភិក្ខុហាលចីវរលើផែនដី ១ រឿងសត្វកណ្ដៀរកាត់កម្រាលស្មៅ ១ រឿងភិក្ខុហាលចីវរបត់ចំទីពាក់កណ្ដាល ១ រឿងចីវររេច ១ រឿងទឹកជ្រលក់ហូរទៅតែម្ខាង ១ រឿងភិក្ខុជ្រលក់ចីវរជិតពេក ១ រឿងចីវរអាក្រក់ ១ រឿងឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុទ្រទ្រង់ចីវរមិនកាត់ ១ រឿងស្រែអ្នកមគធៈមានសណ្ឋានជាបួនជ្រុង ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគបានទតឃើញភិក្ខុទាំង-ឡាយ វេចចីវរធ្វើជាបង្វេច ១ រឿងព្រះសក្យមុនីទ្រង់ល្បងមើលរដូវត្រជាក់ក្នុងវេលាយប់ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតត្រៃចីវរ ១

ចីវរក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អញ្ញេន អតិរេកេន
ឧប្បជ្ជិ ឆិន្នមេវ ច
ចាតុទ្ទីបោ វរំ យាចិ
ទាតុំ វស្សិកសាដិកំ
អាគន្តុគមិគិលានំ
ឧបដ្ឋាកញ្ច ភេសជ្ជំ
ធុវំ ឧទកសាដី ច
បណីតំ អតិខុទ្ទកំ
ថុល្លកច្ឆុ មុខំ ខោមំ
បរិបុណ្ណំ អធិដ្ឋានំ
បច្ឆិមំ កតោ គរុកោ
វិកណ្ណោ សុត្តមោកិរិ
លុជ្ជន្តិ នប្បហោន្តិ ច
អន្វាធិកំ ពហូនិ ច

ចីវរក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិរេកចីវរដទៃ ៗ ១ រឿងព្រះអានន្ទ បានអតិរេកចីវរ ១ រឿងភិក្ខុស្បង់ធុះ ១ រឿងភ្លៀងធ្លាក់សព្វទ្វីប ទាំងបួន ១ រឿងនាងវិសាខាសុំពរដើម្បីប្រគេនវស្សិកសាដិកៈ អាគន្តុកភត្ត គមិកភត្ត គិលានភត្ត ឧបដ្ឋាកភត្ត ភេសជ្ជៈ ធុវយាគុ និងឧទកសាដិកៈ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បណីតភោជន ១ រឿងសំពត់និសីទនតូចពេក ១ រឿងព្រះវេលដ្ឋសីសកើតបូសធំ ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់ជូតមុខ ១ រឿងពេជមល្លក្សត្រផ្ញើសំពត់សម្បកឈើទុកនឹងព្រះអានន្ទ ១ រឿងត្រៃចីវរបរិបូណ៌កើតឡើងដល់ភិក្ខុ ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានត្រៃចីវរជាដើម ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យវិកប្បចីវរយ៉ាងតូចបំផុត ១ រឿងព្រះកស្សបធ្វើសេចក្តីគោរពក្នុងការដេរប៉ះសំពត់បង្សុកូល ១ រឿងចីវរមានជាយមិនស្មើគ្នា ១ រឿងចេសរសាត់ចេញ ១ រឿងស្រទាប់សង្ឃាដិដាច់ចេញពីគ្នា ១ រឿងភិក្ខុកាត់ចីវរសំពត់មិនគ្រាន់ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលើកឡើងនូវអាគន្តុកបដៈ ១ រឿងចីវរច្រើនកើត

អគ្គឡេ អសតិយា

ឯកោ វស្សំ ឧតុម្ហិ ច

ទ្វេ ភាតុកា រាជគហេ

ឧបនន្ទោ បុន ទ្វិសុ

កុច្ឆិវិការោ គិលានោ

ឧភោ ចេវ គិលាយនា

នគ្គា កុសា វាកចីរំ

ផលកំ[១] កេសកម្ពលំ

វាលឧលូកបក្ខញ្ច

អជិនំ អក្កនាលកំ

បោត្ថកំ នីលបីតញ្ច

១ ឱ. ថលកោ ។

ឡើងដល់ភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុទុកចីវរក្នុងអន្ធវ័ន (ព្រៃងងឹត) ១ រឿងព្រះអានន្ទមានតែស្បង់និងឧត្តរាសង្គៈ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកដោយភ្លេចស្មារតី ១ រឿងភិក្ខុចាំវស្សាតែម្នាក់ឯង ១ រឿងភិក្ខុនៅតែម្នាក់ឯងអស់មួយរដូវ ១ រឿងព្រះថេរៈពីររូបជាបងប្អូននឹងគ្នានៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងភិក្ខុបីរូបនៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ១ រឿងព្រះឧបនន្ទនៅចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងព្រះឧបនន្ទនៅចាំវស្សាតែម្នាក់ឯងក្នុងអាវាសទាំងពីរ ១ រឿងភិក្ខុមានអាពាធវិការក្នុងពោះ ១ រឿងភិក្ខុមួយរូបមានជំងឺ ១ រឿងជនទាំងពីរ គឺភិក្ខុមួយរូបសាមណេរមួយរូបបម្រើភិក្ខុមានជំងឺ ១ រឿងភិក្ខុអាក្រាត ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីស្បូវក្លាំង ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីសម្បកឈើ ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីផែនក្តារ ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់កម្ពលធ្វើពីសក់ ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីរោមកន្ទុយសត្វ ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីស្លាបមៀម ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីស្បែកខ្លា ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីដើមរាក់ ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកសំពត់ធ្វើពីសម្បកក្រចៅ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើចីវរមានពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង

១៨៧

ចីវរក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

លោហិតំ មញ្ជេដ្ឋេន ច
កណ្ហា មហារង្គនាម-
អច្ឆិន្នទសិកា តថា
ទីឃបុប្ផផលទសា[១]
កញ្ចុតិរីដវេឋនំ
អនុប្បន្នេ បក្កមតិ
សង្ឃោ ភិជ្ជតិ តាវទេ
បក្ខេ ទទន្តិ សង្ឃស្ស
អាយស្មា រេវតោ បហិ
វិស្សាសគាហាធិដ្ឋាតិ
អដ្ឋ ចីវរមាតិកាតិ ។

---

១ ផលទសាតិ ឱ. បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ចីវរក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ពណ៌ក្រហម ពណ៌ហង្សបាទ ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌ក្រហមក្រមៅដូចខ្នងក្អែប ពណ៌លឿងទុំដូចផ្កាឈូក មានជាយមិនកាត់ មានជាយវែង មានជាយមានផ្កាជាផ្កាឈើ មានជាយមានផ្កាជាផ្លែឈើ អាវ មួក និងសំពត់ឈ្នួត ១ រឿងចីវរមិនទាន់កើតឡើង ភិក្ខុចៀសចេញទៅ ១ រឿងសង្ឃបែកគ្នា ១ រឿង ពួកជនប្រគេនទឹកមួយចំណែកនិងចីវរមួយចំណែកចំពោះសង្ឃ ១ រឿងព្រះរេវតៈដ៏មានអាយុផ្ញើចីវរ ១ រឿងភិក្ខុកាន់យកចីវរដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល ១ រឿងភិក្ខុអធិដ្ឋានមតកចីវរ ១ រឿងមាតិកានាំឲ្យកើតចីវរមានប្រាំបីយ៉ាង ១ ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកំ

[៨០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ចម្បាយំ វិហរតិ គគ្គរាយ បោក្ខរណិយា តីរេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កាសីសុ ជនបទេសុ វាសភគាមោ នាម ហោតិ ។ តត្ថ កស្សបគោត្តោ នាម ភិក្ខុ អាវាសិកោ ហោតិ តន្តិពទ្ធោ ឧស្សុក្កំ អាបន្នោ កិន្តិ អនាគតា ច បេសលា ភិក្ខូ អាគច្ឆេយ្យុំ អាគតា ច បេសលា ភិក្ខូ ផាសុំ វិហរេយ្យុំ អយញ្ច អាវាសោ វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កាសីសុ ចារិកំ ចរមានា យេន វាសភគាមោ តទវសរឹសុ[១] ។ អទ្ទសា ខោ កស្សបគោត្តោ ភិក្ខុ តេ ភិក្ខូ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន អាសនំ បញ្ញាបេសិ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ បានីយេន អាបុច្ឆិ នហានេ ឧស្សុក្កំ អកាសិ ឧស្សុក្កំបិ អកាសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ ។ អថខោ តេសំ

១ ឱ. តទវសរុំ ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ

[៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នាឆ្នេរស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះ គគ្គរា ទៀបក្រុងចម្បា ។ សម័យនោះឯង ក្នុងកាសីជនបទមានស្រុក ១ ឈ្មោះ វាសភៈ ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត ជាម្ចាស់អាវាសក្នុងស្រុកឈ្មោះវាសភៈនោះ មានចិត្តជាប់ជំពាក់ដោយការរៀបចំ ក្នុងអាវាសនោះ ដល់នូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដូច្នេះថា ធ្វើដូចម្តេចភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមិនទាន់មកដល់ក៏គប្បីឲ្យមកផង ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ដែលមកដល់ហើយក៏គប្បីនៅជាសុខផង ម្យ៉ាងទៀត អាវាសនេះ គប្បីដល់នូវសេចក្តីចម្រើន សេចក្តីលូតលាស់និងការទូលំទូលាយ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងកាសីជនបទ ក៏បានទៅដល់ស្រុកឈ្មោះវាសភៈ ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត បានឃើញពួកភិក្ខុនោះ កំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ក្រាលអាសនៈ តម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង និងវត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ហើយក្រោកទទួលបាត្រនិងចីវរ អើពើដោយទឹកឆាន់ ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការផ្ងូត ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត ។ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកទាំងនោះ បានប្រឹក្សាគ្នាដូច្នេះថា

១៨៩

អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភទ្ទកោ ខោ អយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោតិ ឧស្សុក្កំបិ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ ហន្ទ មយំ អាវុសោ ឥធេវ វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេមាតិ ។ អថខោ តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ តត្ថេវ វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេសុំ ។ អថខោ កស្សបគោត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ យោ ខោ ឥមេសំ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកកិលមថោ សោ បដិប្បស្សទ្ធោ យេបីមេ គោចរេ អប្បកតញ្ញុនោ តេទានីមេ គោចរេ បកតញ្ញុនោ ទុក្ករំ ខោ បន បរកុលេសុ យាវជីវំ ឧស្សុក្កំ កាតុំ វិញ្ញត្តិ ច មនុស្សានំ អមនាបា យន្នូនាហំ ន ឧស្សុក្កំ ករេយ្យំ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មិន្តិ ។ សោ ន ឧស្សុក្កំ អកាសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ ។ អថខោ តេសំ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ បុព្វេ ខ្វាយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោតិ ឧស្សុក្កំបិ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ សោទានាយំ ន ឧស្សុក្កំ ករោតិ

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះល្អណាស់ ធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការផ្ទួត ធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នេះ យើងនឹងសម្រេចការនៅក្នុងវាសកគ្រាមនេះចុះ ។ គ្រានោះ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនោះ ក៏សម្រេចការនៅក្នុងវាសកគ្រាមនោះឯង ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តមានសេចក្ដីត្រិះរិះក្នុងពេលនោះដូច្នេះថា សេចក្ដីលំបាកដោយកិច្ចជាអាគន្តុករបស់អាគន្តុក-ភិក្ខុទាំងនេះ ក៏ស្ងប់រម្ងាប់ទៅហើយ ឥឡូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដែលមិនស្គាល់ទីគោចរជាប្រក្រតី ក៏ត្រឡប់ស្គាល់ហើយ ឯការធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយក្នុងត្រកូលនៃបុគ្គលដទៃ អស់មួយជីវិត ជាការកម្រពេកណាស់ម្យ៉ាងទៀត ការសូមមិនជាទីគាប់ចិត្តដល់មនុស្សទាំងឡាយ បើដូច្នោះគួរតែអញកុំធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តនោះ លែងធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងបបរនិងខាទ-នីយៈនិងភត្ត ។ សេចក្ដីប្រឹក្សាដូច្នេះ កើតមានដល់ភិក្ខុអាគន្តុកៈនោះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពីដើមភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ ធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការផ្ទួត ធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត ឥឡូវភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនោះ លែងធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ

យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ ទុដ្ឋោនាមាយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ ហន្ទ មយំ អាវុសោ ឥមំ[១] អាវាសិកំ ភិក្ខុំ ឧក្ខិបាមាតិ ។ អថខោ តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សន្និបតិត្វា កស្សបគោត្តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ បុព្វេ ខោ ត្វំ អាវុសោ នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោសិ ឧស្សុក្កំបិ ករោសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ សោទានិ ត្វំ ន ឧស្សុក្កំ ករោសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តិន្តិ ។ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យន្តិ ។ អថខោ តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ កស្សបគោត្តំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបឹសុ ។ អថខោ កស្សបគោត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ អហំ ខោ ឯតំ ន ជានាមិ អាបត្តិ វា ឯសា អនាបត្តិ វា អាបន្នោ ចម្ហិ អនាបន្នោ វា ឧក្ខិត្តោ ចម្ហិ អនុក្ខិត្តោ វា ធម្មិកេន វា អធម្មិកេន វា កុប្បេន វា អកុប្បេន វា ឋានារហេន វា អដ្ឋានារហេន វា យន្នូនាហំ

១ ឱ. បោត្ថកេ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

ក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តហើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ ត្រឡប់ទៅជាកាចវិញហើយ ម្នាលអាវុសោទាំង-ឡាយ បើដូច្នោះ គួរយើងទាំងឡាយលើកវត្តភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកនោះ ប្រជុំគ្នាហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តថា ម្នាលអាវុសោ ពីដើមលោកធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការផ្ងូត ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរ និងខាទនីយៈនិងភត្ត ឥឡូវនេះលោកលែងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្ត ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះឬទេ ។ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនោះឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំគប្បីឃើញនោះខ្ញុំគ្មានទេ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកនោះលើកវត្តភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តមានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងពេលនោះថា អាត្មាអញមិនដឹងនូវហេតុនេះថា នេះជាអាបត្តិ ឬមិនមែនជាអាបត្តិ ម្យ៉ាងទៀត អញត្រូវអាបត្តិហើយ ឬមិនទាន់ត្រូវទេ សង្ឃ (គួរ) លើកវត្តអញ ឬមិន (គួរ) លើកវត្តទេ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ឬមិនប្រកបដោយធម៌ទេ ដោយកម្មដ៏កម្រើក ឬមិនកម្រើកទេ ដោយកម្មគួរដល់ហេតុ ឬមិនគួរដល់ហេតុទេ បើដូច្នោះ មានតែអញ

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ កស្សបគោត្តភិក្ខុវត្ថុ

ចម្បំ គន្ត្វា ភគវន្តំ ឯតមត្ថំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ អថខោ កស្សបគោត្តោ ភិក្ខុ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ចម្បា តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន ចម្បា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិតុំ ។ អថខោ ភគវា កស្សបគោត្តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខុ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិសិ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ អាគតោ កុតោ ច ត្វំ ភិក្ខុ អាគច្ឆសីតិ ។ ខមនីយំ ភគវា យាបនីយំ ភគវា អប្បកិលមថេន ចាហំ ភន្តេ អទ្ធានំ អាគតោ អត្ថិ ភន្តេ កាសីសុ ជនបទេសុ វាសភគាមោ នាម តត្ថាហំ អាវាសិកោ តន្តិពទ្ធោ ឧស្សុក្កំ អាបន្នោ កិន្តិ

គប្បីទៅកាន់ក្រុងចម្បា ហើយក្រាបបង្គំទូលសួរសេចក្តីនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តរៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈ ហើយកាន់យកបាត្រនិងចីវរ ចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងចម្បា ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឯក្រុងចម្បាដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ការរាក់ទាក់មួយអន្លើដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាអាគន្តុកៈនេះ ជាបវេណីរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងអាចអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបានឬទេ អាចញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ អ្នកឯងមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមិនលំបាកទេឬ ម្នាលភិក្ខុ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកមកពីណា ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចអត់ធន់សេចក្តីទុក្ខបាន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ដោយមិនមានសេចក្តីលំបាកទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្រុកឈ្មោះវាសភៈ មានក្នុងកាសីជនបទ ខ្ញុំព្រះអង្គជាម្ចាស់អាវាសក្នុងស្រុកឈ្មោះវាសភៈនោះ ជាប់ជំពាក់ ដោយការរៀបចំក្នុងអាវាសនោះ ដល់នូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេច

អនាគតា ច បេសលា ភិក្ខូ អាគច្ឆេយ្យុំ អាគតា ច បេ-
សលា ភិក្ខូ ផាសុំ វិហរេយ្យុំ អយញ្ច អាវាសោ វុឌ្ឍឹ
វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យាតិ អថខោ ភន្តេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ
កាសីសុ ចារិកំ ចរមានា យេន វាសភគាមោ តទវស-
រឹសុ អទ្ទសំ ខោ អហំ ភន្តេ តេ ភិក្ខូ ទូរតោ វ អា-
គច្ឆន្តេ ទិស្វាន អាសនំ បញ្ញាបេសឹ បាទោទកំ បាទបីឋំ
បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបឹ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ
បានីយេន អាបុច្ឆឹ ន្ហានេ ឧស្សុក្កំ អកាសឹ ឧស្សុក្កំបិ
អកាសឹ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ អថខោ តេសំ
ភន្តេ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភទ្ទកោ ខោ
អយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ ន្ហានេ ឧស្សុក្កំ
ករោតិ ឧស្សុក្កំបិ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្ត-
ស្មឹ ហន្ទ មយំ អាវុសោ ឥធេវ វាសភគាមេ និវាសំ
កប្បេមាតិ អថខោ តេ ភន្តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ តត្ថេវ
វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេសុំ តស្ស មយ្ហំ ភន្តេ

ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមិនទាន់មក គប្បីឲ្យមកផង ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់មកដល់ហើយ គប្បីនៅសប្បាយផង ម្យ៉ាងទៀត អាវាសនេះ គប្បីដល់នូវសេចក្តីចម្រើនលូតលាស់ទូលំទូលាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពេលនោះ មានពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប ត្រេចទៅកាន់ចារិកក្នុងកាសីជនបទក៏បានទៅដល់វាសភគ្រាម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញពួកភិក្ខុនោះមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ក្រាលអាសនៈតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង និងវត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ហើយក្រោកទទួលនូវបាត្រនិងចីវរ អើពើដោយទឹកឆាន់ បានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការងូត បានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីប្រឹក្សាដូច្នេះមានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាអាគន្តុកៈនោះក្នុងពេលនោះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះល្អណាស់ ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយនឹងសម្រេចការនៅក្នុងវាសភគ្រាមនេះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈនោះសម្រេចការនៅក្នុងវាសភគ្រាមនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

១៩៣

ឯតទហោសិ យោ ខោ ឥមេសំ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកកិលមថោ សោ បដិប្បស្សទ្ធោ យេបិមេ គោចរេ អប្បកតញ្ញុនោ តេទានិមេ គោចរេ បកតញ្ញុនោ ទុក្ខំ ខោ បន បរកុលេសុ យាវជីវំ ឧស្សុក្កំ កាតុំ វិញ្ញត្តិ ច មនុស្សានំ អមនាបា យន្នូនាហំ ន ឧស្សុក្កំ ករេយ្យំ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ សោ ខោ អហំ ភន្តេ ន ឧស្សុក្កំ អកាសឹ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មិន្តិ អថខោ តេសំ ភន្តេ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ បុព្វេ ខ្វាយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោតិ ឧស្សុក្កំបិ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ សោទានាយំ ន ឧស្សុក្កំ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ ទុដ្ឋោទានាយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ ហន្ទ មយំ អាវុសោ ឥមំ អាវាសិកំ ភិក្ខុំ ឧក្ខិចាមាតិ អថខោ តេ ភន្តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សន្និបតិត្វា មំ ឯតទវោចុំ បុព្វេ ខោ ត្វំ អាវុសោ នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោសិ ឧស្សុក្កំបិ ករោសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ សោទានិ ត្វំ ន ឧស្សុក្កំ ករោសិ

សេចក្តីត្រិះរិះនេះមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា ការលំបាក ដោយអាគន្តុកកិច្ចរបស់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនេះក៏ស្ងប់រម្ងាប់ទៅហើយ ឥឡូវ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមិនស្គាល់ទីគោចរជាប្រក្រតីនោះ ក៏បានស្គាល់ហើយ ការធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងត្រកូលនៃបុគ្គលដទៃ អស់មួយជីវិតជាការកម្រពេកណាស់ ម្យ៉ាងទៀត ការសូមក៏មិនជាទីគាប់ចិត្តដល់មនុស្សទាំងឡាយឡើយ បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញលែងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរ និងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះលែងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងពេលនោះ ភិក្ខុជាអាគន្តុកៈទាំងនោះបានប្រឹក្សាគ្នាដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពីដើមភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តទៀត ឥឡូវ ភិក្ខុនោះលែងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តហើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឥឡូវភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះកាចណាស់ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយនឹងលើកវត្តភិក្ខុជាម្ចាស់អាវាសនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈនោះប្រជុំគ្នាហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្នាលអាវុសោ ពីដើមអ្នកធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការងូត ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្ត ឥឡូវអ្នកលែងធ្វើ

យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សេតំ អាបត្តិន្តិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យន្តិ អថខោ តេ ភន្តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ មំ អាបត្តិ-យា អទស្សនេ ឧក្ខិបឹសុ តស្ស មយ្ហំ ភន្តេ ឯតទហោសិ អហំ ខោ ឯតំ ន ជានាមិ អាបត្តិ វា ឯសា អនាបត្តិ វា អាបន្នោ ចម្ហិ អនាបន្នោ វា ឧក្ខិត្តោ ចម្ហិ អនុក្ខិត្តោ វា ធម្មិកេន វា អធម្មិកេន វា កុប្បេន វា អកុប្បេន វា ឋានារហេន វា អដ្ឋានា-រហេន វា យន្នូនាហំ ចម្បំ គន្ត្វា ភគវន្តំ ឯតមត្ថំ បុច្ឆេយ្យន្តិ តតោ អហំ ភគវា អាគច្ឆាមីតិ ។ អនា-បត្តិ ឯសា ភិក្ខុ នេសា អាបត្តិ អនាបន្នោសិ នសិ អាបន្នោ អនុក្ខិត្តោសិ នសិ ឧក្ខិត្តោ អធម្មិកេនាសិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន គច្ឆ ត្វំ ភិក្ខុ

សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងបបរនិងខាទនីយៈនិងភត្តហើយ ម្នាលអារុសោ អ្នកត្រូវអាបត្តិហើយ អ្នកឃើញអាបត្តិឬទេ ខ្ញុំព្រះអង្គឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំគប្បីឃើញនោះមិនមានទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈនោះលើកវត្តខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្នុងកាលនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញមិនដឹងហេតុនេះថា នេះជាអាបត្តិ ឬមិនមែនជាអាបត្តិម្យ៉ាងទៀត អញត្រូវអាបត្តិហើយ ឬមិនទាន់ត្រូវទេ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃ (គួរ) លើកវត្តអញ ឬមិន (គួរ)លើកវត្តទេ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ឬមិនប្រកបដោយធម៌ទេ ដោយកម្មដ៏កម្រើក ឬមិនកម្រើកទេ ដោយកម្មគួរដល់ហេតុ ឬមិនគួរដល់ហេតុទេ បើដូច្នោះ មានតែអញគប្បីទៅកាន់ក្រុងចម្បា ហើយក្រាបបង្គំទូលសួរសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំព្រះអង្គមក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ អ្នកជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ អ្នកជាភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) អ្នកជាភិក្ខុដែលសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ អ្នកសង្ឃបានលើកវត្តហើយ ដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយកម្មដ៏កម្រើក ដោយកម្មមិនគួរតាមហេតុទេ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកចូរ

តត្ថ វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ
ខោ កស្សបគោត្តោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា
ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា
យេន វាសភគាមោ តេន បក្កាមិ ។ អថខោ តេសំ
អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អហុទេវ កុក្កុច្ចំ អហុ វិប្បដិសារោ
អលាភា វត នោ ន វត នោ លាភា ទុល្លទ្ធំ វត នោ
ន វត នោ សុលទ្ធំ យេ មយំ សុទ្ធំ ភិក្ខុំ អនាបត្តិ-
កំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឧក្ខិបិម្ហា ហន្ទ មយំ អាវុសោ
ចម្បំ គន្ត្វា ភគវតោ សន្តិកេ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទេសេ-
មាតិ ។ អថខោ តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សេនាសនំ សំ-
សាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ចម្បា តេន បក្កមឹសុ
អនុបុព្វេន យេន ចម្បា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ
ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។
អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ
ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិតុំ ។ អថខោ ភគវា តេ
ភិក្ខូ ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខវេ ខមនីយំ កច្ចិ

ទៅសម្រេចការនៅក្នុងវាសកគ្រាមនោះវិញចុះ ។ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្ត ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ចៀសចេញទៅកាន់វាសកគ្រាមនោះ ។ ក្នុងលំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈនោះ កើតសេចក្តីរង្កៀសក្តៅក្រហាយថា មិនមែនជាលាភរបស់យើងហើយ យើងឈ្មោះថា ឥតលាភហើយ អត្តភាពជាមនុស្សយើងបានដោយក្រ មិនមែនយើងបានដោយងាយទេ (ព្រោះ) យើងលើកវត្តភិក្ខុបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតរឿង ឥតហេតុ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ក្រុងចម្បា ហើយសំដែងនូវទោសតាមទោស ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈនោះ ក៏រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈហើយ កាន់យកបាត្រនិងចីវរចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងចម្បា ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឯក្រុងចម្បាដោយលំដាប់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ សេចក្តីរឹករាយនឹងភិក្ខុជាអាគន្តុកៈនេះ ជាប្រពៃណីរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយមានព្រះភាគ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងពួកភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយអាចអត់ទ្រាំ

យាបនីយំ កច្ចិត្ថ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ អាគតា កុតោ ច តុម្ហេ ភិក្ខវេ អាគច្ឆថាតិ ។ ខមនីយំ ភគវា យាបនីយំ ភគវា អប្បកិលមថេន ច មយំ ភន្តេ អទ្ធានំ អាគតា អត្ថិ ភន្តេ កាសីសុ ជនបទេសុ វាសភគាមោ នាម តតោ មយំ ភគវា អាគច្ឆាមាតិ ។ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អាវាសិកំ ភិក្ខុំ ឧក្ខិបិត្ថាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ។ កិស្មឹ ភិក្ខវេ វត្ថុស្មឹ កិស្មឹ[១] ការណេតិ ។ អវត្ថុស្មឹ ភគវា អការណេតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ ភិក្ខវេ អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា សុទ្ធំ ភិក្ខុំ អនាបត្តិកំ អវត្ថុស្មឹ

---

១ ឱ. បោត្ថកេ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

សេចក្តីទុក្ខបានឬទេ អាចញុំាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ អ្នកទាំងឡាយមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយការមិនលំបាកទេឬ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកទាំងឡាយមកអំពីទីណា ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចអត់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចញុំាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ម្យ៉ាងទៀត យើងខ្ញុំទាំងឡាយមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយការមិនលំបាកទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានស្រុកមួយឈ្មោះវាសភៈ នៅក្នុងកាសីជនបទ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ មកអំពីស្រុកឈ្មោះវាសភៈនោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយលើកវត្តភិក្ខុជាចៅអាវាស មែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយលើកវត្តព្រោះវត្ថុដូចម្តេច ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយលើកវត្តដោយគ្មានវត្ថុ គ្មានហេតុទេ ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនត្រូវធ្វើទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងលើកវត្តភិក្ខុដ៏ស្អាតគ្មានអាបត្តិ ដោយគ្មានវត្ថុ

១៩៧

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ អាគន្តុកភិក្ខុវត្ថុ

អការណោ ឧក្ខិបិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ សុទ្ធោ ភិក្ខុ អនាបត្តិកោ អវត្ថុស្មឹ អការណោ ឧក្ខិបិតព្វោ យោ ឧក្ខិបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អច្ចយោ នោ ភន្តេ អច្ចគ្គមា យថាពាលេ យថាមូឡ្ហេ យថាអកុសលេ យេ មយំ សុទ្ធំ ភិក្ខុំ អនាបត្តិកំ អវត្ថុស្មឹ អការណោ ឧក្ខិបិម្ហា តេសំ នោ ភន្តេ ភគវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយតឹ សំវរាយាតិ ។ តគ្ឃ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អច្ចយោ អច្ចគ្គមា យថាពាលេ យថាមូឡ្ហេ យថាអកុសលេ យេ តុម្ហេ សុទ្ធំ ភិក្ខុំ អនាបត្តិកំ អវត្ថុស្មឹ អការណោ ឧក្ខិបិត្ថ យតោ ច ខោ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោថ

គ្មានហេតុទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះនាំមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ។ បេ ។ ទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវលើកវត្តភិក្ខុដ៏បរិសុទ្ធគ្មានអាបត្តិ ដោយគ្មានវត្ថុគ្មានហេតុទេ ភិក្ខុណាលើកវត្ត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុនោះក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គៈលើស្មាម្ខាង ហើយក្រាបចុះទៀបព្រះបាទទាំងឡាយនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយសិរសា ហើយទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយត្រូវទោសព្រោះជាបុគ្គលពាលយ៉ាងណា ជាបុគ្គលវង្វេងយ៉ាងណា ជាបុគ្គលមិនឆ្លាសយ៉ាងណា (ដោយហេតុ) យើងខ្ញុំទាំងឡាយលើកវត្តភិក្ខុដ៏ស្អាតមិនមានអាបត្តិ ដោយគ្មានវត្ថុគ្មានហេតុ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលអត់ទោសតាមទោសនៃយើងខ្ញុំទាំងឡាយ ដើម្បីសង្រួមតទៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវទោសព្រោះជាបុគ្គលពាល ជាបុគ្គលវង្វេង ជាបុគ្គលមិនឆ្លាសយ៉ាងណា (ដោយហេតុ) អ្នកទាំងឡាយបានលើកវត្តភិក្ខុដ៏ស្អាត មិនមានអាបត្តិដោយគ្មានវត្ថុគ្មានហេតុ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាបើអ្នកទាំងឡាយឃើញទោសតាមទោសហើយចូរធ្វើតប (សំដែង) នូវទោសតាមធម៌ចុះ

តំ ពោ មយំ បដិគ្គណ្ហាម វុឌ្ឍិ ហេសា ភិក្ខវេ អរិយស្ស វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ អាយតឹ សំវរំ អាបជ្ជតីតិ ។

[៨១] តេន ខោ បន សមយេន ចម្បាយំ ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ[១] ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ[២] ករោន្តិ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ករោន្តិ ឯកោបិ ឯកំ ឧក្ខិបតិ ឯកោបិ ទ្វេ ឧក្ខិបតិ ឯកោបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបតិ ឯកោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតិ ទ្វេបិ ឯកំ ឧក្ខិបន្តិ ទ្វេបិ ទ្វេ ឧក្ខិបន្តិ ទ្វេបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបន្តិ ទ្វេបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបន្តិ សម្ពហុលាបិ ឯកំ ឧក្ខិបន្តិ សម្ពហុលាបិ ទ្វេ ឧក្ខិបន្តិ សម្ពហុលាបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបន្តិ សម្ពហុលាបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបន្តិ សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ

១-២ សព្វត្ថ វគ្គកម្មន្តិ ច សមគ្គកម្មន្តិ ច ទិស្សន្តិ ។ តានិ បន ឧបោសថក្ខន្ធកេ បាលិយា ន សមេន្តិ ។ តត្ថ ហិ ចត្តារីមានិ ភិក្ខវេ ឧបោសថកម្មានិ អធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មន្ត្យាទិកា បាលិ ទិស្សតិ ។

តថាគតទទួលអត់ទោសនោះ របស់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីពិតថា ភិក្ខុណាឃើញទោសតាមទោស ហើយធ្វើតបទោសនោះ តាមធម៌ ដល់នូវសេចក្តីសង្រួមតទៅ នេះជាសេចក្តីចម្រើនរបស់ភិក្ខុនោះ ក្នុងអរិយវិន័យ ។

[៨១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងចម្បា ធ្វើកម្ម ទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺធ្វើកម្មជាពួកព្រមទាំងមិនប្រកបដោយ ធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងតែមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួកតែប្រកប ដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញមខ្លះ ធ្វើកម្មព្រម ព្រៀងតែប្រកបដោយធម៌ប្ញមខ្លះ ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក៏មាន ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុពីររូបក៏មាន ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក៏មាន ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តសង្ឃក៏មាន ភិក្ខុពីររូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក៏មាន ភិក្ខុពីរ រូបលើកវត្តភិក្ខុពីររូបក៏មាន ភិក្ខុពីររូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក៏មាន ភិក្ខុពីរ រូបលើកវត្តសង្ឃក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូប លើកវត្តភិក្ខុពីររូបក៏មាន ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក៏មាន ភិក្ខុច្រើន រូបលើកវត្តសង្ឃក៏មាន សង្ឃលើកវត្តសង្ឃក៏មាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា

អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ចម្បាយំ ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករិស្សន្តិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ ។ បេ ។ សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ចម្បាយំ ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ ។ បេ ។ សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ។

[៨២] អធម្មេន ចេ ភិក្ខវេ វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ អធម្មេន ចេ ភិក្ខវេ សមគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ធម្មេន ចេ ភិក្ខវេ វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ធម្មប្បដិរូបកេន ចេ ភិក្ខវេ

មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះ-ដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុក្នុងក្រុងចម្បាមិនគួរនឹងធ្វើកម្មទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ នឹងធ្វើកម្មជាពួកព្រមទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ បេ ។ សង្ឃលើកវត្តសង្ឃក៏មាន ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយឮថាពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងចម្បាធ្វើកម្មទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺធ្វើកម្មជាពួកព្រមទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ បេ ។ សង្ឃលើកវត្តសង្ឃក៏មានពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថារួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ។

[៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មព្រមព្រៀងតែមិនប្រកបដោយធម៌ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ធម្មប្បដិរូបកេន ចេ ភិក្ខវេ សមគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ឯកោបិ ឯកំ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ឯកោបិ ទ្វេ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ឯកោបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ឯកោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ទ្វេបិ ឯកំ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ទ្វេបិ ទ្វេ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ទ្វេបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ទ្វេបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ សម្ពហុលាបិ ឯកំ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ សម្ពហុលាបិ ទ្វេ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ សម្ពហុលាបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ សម្ពហុលាបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។

បើកម្មជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មព្រមព្រៀងគ្នាតែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុពីររូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តសង្ឃក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុពីររូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុពីររូបលើកវត្តភិក្ខុពីររូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុពីររូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុពីររូបលើកវត្តសង្ឃក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តចំពោះភិក្ខុមួយរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តភិក្ខុពីររូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ ភិក្ខុច្រើនរូបលើកវត្តសង្ឃក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។ សង្ឃលើកវត្តសង្ឃក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកំ ចតុក្កម្មកថា

[៨៣] ចត្តារីមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ[១] អធម្មេន វគ្គកម្មំ ឥទំ ភិក្ខវេ កម្មំ អធម្មត្តា វគ្គត្តា កុប្បំ អដ្ឋានារហំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ កម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ កម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ឥទំ ភិក្ខវេ កម្មំ អធម្មត្តា កុប្បំ អដ្ឋានារហំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ កម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ កម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ឥទំ ភិក្ខវេ កម្មំ វគ្គត្តា កុប្បំ អដ្ឋានារហំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ កម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ កម្មំ អនុញ្ញាតំ ។

---

១ ឱ. យមិទំ ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ និយាយអំពីកម្ម ៤ យ៉ាង

[៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯកម្មនេះមាន ៤ យ៉ាង គឺកម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ១ កម្មព្រមព្រៀងតែមិនប្រកបដោយធម៌ ១ កម្មជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ១ កម្មព្រមព្រៀងទាំងប្រកបដោយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាកម្មទាំង ៤ យ៉ាងនោះ កម្មណាជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះឯងជាកម្មកម្រើក (ខូច) មិនគួរដល់ហេតុ ព្រោះជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង ជាពួកផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះតថាគតមិនបានអនុញ្ញាតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាកម្មទាំងឡាយនោះ កម្មណាព្រមព្រៀងតែមិនប្រកបដោយធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះជាកម្មកម្រើក មិនគួរដល់ហេតុ ព្រោះថា កម្មនោះមិនប្រកបដោយធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះតថាគតមិនបានអនុញ្ញាតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាកម្មទាំងឡាយនោះ កម្មណាជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះឯងជាកម្មកម្រើក មិនគួរដល់ហេតុ ព្រោះថា កម្មនោះជាពួក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើទេ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ តថាគតមិនបានអនុញ្ញាតទេ ។

តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ឥទំ ភិក្ខវេ កម្មំ ធម្មត្តា សមគ្គត្តា អកុប្បំ ឋានារហំ ឯវរូបំ ភិក្ខវេ កម្មំ កាតព្វំ ឯវរូបញ្ច មយា កម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តស្មា-តិហ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ កម្មំ ករិស្សាម យទិទំ ធម្មេន សមគ្គន្តិ ឯវញ្ហិ វោ ភិក្ខវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

[៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ករោន្តិ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ករោន្តិ ញត្តិវិបន្នំបិ កម្មំ ករោន្តិ អ-នុស្សាវនសម្បន្នំ[១] អនុស្សាវនវិបន្នំបិ កម្មំ ករោន្តិ ញត្តិសម្បន្នំ ញត្តិវិបន្នំបិ អនុស្សាវនវិបន្នំបិ កម្មំ ករោន្តិ អញ្ញត្រាបិ ធម្មា កម្មំ ករោន្តិ អញ្ញត្រាបិ វិនយា

---

១ អនុសាវនសម្បន្នន្តិបិ បាឋោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្មទាំងឡាយនោះ កម្មណាព្រមព្រៀងទាំងប្រកបដោយធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះឯង ជាកម្មមិនកម្រើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ ព្រោះថា កម្មនោះប្រកបដោយធម៌ផង ព្រមព្រៀងផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើចុះ កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះតថាគតក៏អនុញ្ញាត ។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាក្នុងសាសនានេះថា យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺកម្មព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសិក្សាដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

[៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ធ្វើកម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មព្រម-ព្រៀងតែមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញមខ្លះ ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងតែប្រកបដោយធម៌ប្ញមខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិ តែបរិបូណ៌ដោយអនុស្សាវនាខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិដោយអនុស្សាវនា តែបរិបូណ៌ដោយញត្តិខ្លះ ធ្វើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិនិងវិបត្តិដោយអនុស្សាវនាខ្លះ ធ្វើកម្មខុសចាកធម៌ខ្លះ ធ្វើកម្មខុសចាកវិន័យខ្លះ

កម្មំ ករោន្តិ អញ្ញត្រាបិ សត្ថុ សាសនា កម្មំ ករោន្តិ បដិកុដ្ឋកតំបិ កម្មំ ករោន្តិ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករិស្សន្តិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ ។ បេ ។ បដិកុដ្ឋកតំបិ កម្មំ ករិស្សន្តិ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ ។ បេ ។ បដិកុដ្ឋកតំបិ កម្មំ ករោន្តិ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហន្តិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ។

[៨៤] អធម្មេន ចេ ភិក្ខវេ វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ អធម្មេន ចេ ភិក្ខវេ សមគ្គកម្មំ អកម្មំ

ធ្វើកម្មខុសចាកសត្ថុសាសនៈខ្លះ ធ្វើកម្មដែលព្រះពុទ្ធតិះដៀលហើយ ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរដល់ហេតុខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើកម្មទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះសោះ គឺធ្វើកម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ។ បេ ។ ធ្វើកម្មដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់តិះដៀលហើយ ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុខ្លះ ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺធ្វើកម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ខ្លះ ។ បេ ។ ធ្វើកម្មដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់តិះដៀល ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ។

[៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មព្រមព្រៀងតែមិនប្រកបដោយធម៌ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិន

ន ច ករណីយំ ។ ធម្មេន ចេ ភិក្ខវេ វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ធម្មប្បដិរូបកេន ចេ ភិក្ខវេ វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ធម្មប្បដិរូបកេន ចេ ភិក្ខវេ សមគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ញត្តិវិបន្នញ្ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ អនុស្សាវនសម្បន្នំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ អនុស្សាវនវិបន្នញ្ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ ញត្តិសម្បន្នំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ញត្តិវិបន្នញ្ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ អនុស្សាវនវិបន្នំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ អញ្ញត្រាបិ ភិក្ខវេ ធម្មា កម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ អញ្ញត្រាបិ ភិក្ខវេ វិនយា កម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ អញ្ញត្រាបិ ភិក្ខវេ សត្ថុ សាសនា កម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ បដិកុដ្ឋកតំ ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។

ត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មព្រមព្រៀងតែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិ តែបរិបូណ៌ដោយអនុស្សាវនា ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មវិបត្តិដោយអនុស្សាវនា តែបរិបូណ៌ដោយញត្តិ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មវិបត្តិដោយញត្តិផង វិបត្តិដោយអនុស្សាវនាផង ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខុសចាកធម៌ក្តី ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខុសចាកវិន័យ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខុសចាកសត្ថុសាសនៈ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់តិះដៀល ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនជាកម្ម មិនត្រូវធ្វើទេ ។

[៨៦] ឆយិមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ អធម្មកម្មំ វគ្គកម្មំ សមគ្គកម្មំ ធម្មប្បតិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ។

[៨៧] កតមញ្ច ភិក្ខវេ អធម្មកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ឯកាយ ញត្តិយា កម្មំ ករោតិ ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ អធម្មកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ទ្វីហិ ញត្តីហិ កម្មំ ករោតិ ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ អធម្មកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ឯកាយ កម្មវាចាយ កម្មំ ករោតិ ន ច ញត្តឹ ឋបេតិ អធម្មកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ ន ច ញត្តឹ ឋបេតិ អធម្មកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ឯកាយ ញត្តិយា កម្មំ ករោតិ ន ច កម្មវាចំ អនុ-ស្សាវេតិ អធម្មកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ទ្វីហិ ញត្តីហិ តីហិ ញត្តីហិ ចតូហិ ញត្តីហិ កម្មំ ករោតិ ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ អធម្មកម្មំ ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ និយាយអំពីកម្ម ៦ យ៉ាង

[៨៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះមាន ៦ យ៉ាង គឺកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ១ កម្មជាពួក ១ កម្មព្រមព្រៀង ១ កម្មជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ១ កម្មព្រមព្រៀងតែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ១ កម្មព្រមព្រៀងទាំងប្រកបដោយធម៌ ១ ។

[៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ (សង្ឃ) ធ្វើកម្មដោយញត្តិម្តង តែមិនសូត្រកម្មវាចា ហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ (សង្ឃ) ធ្វើកម្មដោយញត្តិពីរដង តែមិនសូត្រកម្មវាចា ហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ (សង្ឃ) ធ្វើកម្មដោយកម្មវាចា ១ តែមិនតាំងញត្តិ ហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ (សង្ឃ) ធ្វើកម្មដោយកម្មវាចាពីរ តែមិនតាំងញត្តិ ហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ (សង្ឃ) ធ្វើកម្មដោយញត្តិ ១ តែមិនសូត្រកម្មវាចា ហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ (សង្ឃ) ធ្វើកម្មដោយញត្តិពីរក្តី ដោយញត្តិបីក្តី ដោយញត្តិបួនក្តី តែមិនសូត្រកម្មវាចា ហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។

ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ឯកាយ កម្មវាចាយ កម្មំ ករោតិ ន ច ញត្តឹ ឋបេតិ អធម្មកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ តីហិ កម្មវាចាហិ ចតូហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ ន ច ញត្តឹ ឋបេតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មំ ។

[៨៨] កតមញ្ច ភិក្ខវេ វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អនាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ (សង្ឃ) ធ្វើកម្មដោយកម្មវាចា ១ តែមិនតាំងញត្តិ ហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ (សង្ឃ) ធ្វើកម្មដោយកម្មវាចាពីរក្តី ដោយកម្មវាចាបីក្តី ដោយកម្មវាចាបួនក្តី តែមិនបានតាំងញត្តិ ហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះតថាគតហៅថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។

[៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មជាពួក (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ ភិក្ខុប៉ុន្មានរូបគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនទាន់មកជួបជុំគ្នាក្តី ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុក៏មិនបាននាំមកក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅថា កម្មជាពួក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរភិក្ខុប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមកជួបជុំគ្នាហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុក៏មិនបាននាំមកក្តី ភិក្ខុទាំង-ឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ហាមឃាត់ក្តី ហៅថា កម្មជាពួក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្មទាំងប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មកជួបជុំគ្នាហើយក្តី ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុក៏បាននាំមកក្តី តែភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ

បដិក្កោសន្តិ វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អនាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ សម្មុ-ខីភូតា បដិក្កោសន្តិ វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ សម្មុ-ខីភូតា បដិក្កោសន្តិ វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ វគ្គកម្មំ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ វគ្គកម្មំ ។

[៨៩] កតមញ្ច ភិក្ខវេ សមគ្គកម្មំ ។ ញត្តិទុតិ-យេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ

ក៏ហាមឃាត់កម្ម ហៅថា កម្មជាពួក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្មទាំងប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនបានមកជួបជុំគ្នាក្តី ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុមិនបាននាំមកក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅថា កម្មជាពួក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្មទាំងប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមកជួបជុំគ្នាហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុមិនបាននាំមក ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅថា កម្មជាពួក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្មទាំងប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមកជួបជុំគ្នាហើយ ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុក៏បាននាំមកហើយ តែភិក្ខុដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខហាមឃាត់កម្ម ហៅថា កម្មជាពួក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះតថាគតហៅថា កម្មជាពួក ។

[៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មព្រមព្រៀង (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បានមកជួបជុំគ្នាហើយផង ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុបាននាំមកហើយផង ភិក្ខុ

សម្មុខីភូតា ឋប្បដិក្កោសន្តិ សមគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា ឋប្បដិក្កោសន្តិ សមគ្គកម្មំ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សមគ្គកម្មំ ។

[៩០] កតមញ្ច ភិក្ខវេ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អនាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ

ទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ មិនហាមឃាត់កម្មផង ហៅថា កម្មព្រមព្រៀង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុទាំង-ឡាយមានប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បានមកជួបជុំគ្នាហើយផង ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុបាននាំមកហើយផង ភិក្ខុទាំងឡាយមានក្នុងទីចំពោះមុខ មិនហាមឃាត់កម្មផង ហៅថា កម្មព្រមព្រៀង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះ តថាគតហៅថា កម្មព្រមព្រៀង ។

[៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញូម តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ (ភិក្ខុ) សូត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបតាំងញត្តិជាខាងក្រោយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយមានប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានមកជួបជុំគ្នាក្តី ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុមិនបាននាំមកហើយក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅថា កម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញូម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ ភិក្ខុសូត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបតាំងញត្តិជាខាងក្រោយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយមានប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះបានមកជួបជុំគ្នាហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុមិនបាននាំមកក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយ

២០៩

ហោតិ សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន
វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ បឋមំ
កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ យាវតិកា
ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ
អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ ធម្មប្បដិ-
រូបកេន វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ ប-
ឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ យាវតិកា
ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អនាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ
ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ
ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ
កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ
យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទា-
រហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា បដិក្កោ-
សន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ

ដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅថា កម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ ភិក្ខុសូត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបតាំងញត្តិជាខាងក្រោយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយមានប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះបានមកជួបជុំគ្នាហើយក្តី ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុបាននាំមកហើយក្តី តែភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ហាមឃាត់កម្ម ហៅថា កម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុសូត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបតាំងញត្តិជាខាងក្រោយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយមានប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះមិនទាន់មកជួបជុំគ្នាក្តី ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុមិនបាននាំមកក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅថា កម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុសូត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបតាំងញត្តិជាខាងក្រោយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយមានប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះមកជួបជុំគ្នាហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុមិនបាននាំមកហើយក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ហាមឃាត់កម្មក្តី ហៅថា កម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤

កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា ប-ដិក្កោសន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ។ ឥធំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ។

[៩១] កតមញ្ច ភិក្ខវេ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គ-កម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្ម-ប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា នប្បដិក្កោសន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ យាវតិ-កា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា នប្បដិក្កោសន្តិ

ភិក្ខុសូត្រកម្មវាចាជាមុន ទើបតាំងញត្តិជាខាងក្រោយវិញ ភិក្ខុទាំងឡាយមានប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះបានមកជួបជុំគ្នាហើយក្តី ឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ភិក្ខុបាននាំមកហើយក្តី តែភិក្ខុទាំង-ឡាយដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខ ហាមឃាត់កម្ម ហៅថា កម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះ តថាគតហៅថា កម្មជាពួកព្រមទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។

[៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯកម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម (នោះ) ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ ភិក្ខុសូត្រកម្មវាចាជាមុន ហើយទើបតាំងសូត្រញត្តិជាខាងក្រោយ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់កម្មមានប៉ុន្មានរូប ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកហើយ ទាំងបាននាំឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈមកហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំគ្នាហើយ ក៏មិនឃាត់ហាម កម្មនោះឈ្មោះថា កម្មរបស់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នាដែរ តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុសូត្រកម្មវាចាជាមុន ហើយទើបតាំងញត្តិជាខាងក្រោយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់កម្មមានប៉ុន្មានរូប ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកហើយ ទាំងបាននាំឆន្ទៈ របស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈមកហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំគ្នាហើយ ក៏មិនឃាត់ហាម

ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ។

[៩២] កតមញ្ច ភិក្ខវេ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ បឋមំ ញត្តឹ ឋបេតិ បច្ឆា ឯកាយ កម្មវាចាយ កម្មំ ករោតិ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា នប្បដិក្កោសន្តិ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ ភិក្ខវេ កម្មេ បឋមំ ញត្តឹ ឋបេតិ បច្ឆា តីហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ សម្មុខីភូតា នប្បដិក្កោសន្តិ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ ។

កម្មនោះឈ្មោះថា កម្មរបស់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នាដែរ តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះតថាគតហៅថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។

[៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯកម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ (នោះ) ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ ភិក្ខុតាំងញត្តិមុនហើយ ទើបធ្វើកម្ម (នោះ) ដោយកម្មវាចាតែមួយជាខាងក្រោយ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់កម្ម មានប៉ុន្មានរូប ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកហើយ ទាំងបាននាំឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈមកហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំគ្នា ក៏មិនឃាត់ហាម កម្មនោះឈ្មោះថា កម្មរបស់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុតាំងញត្តិមុនហើយ ទើបធ្វើកម្ម (នោះ) ដោយកម្មវាចាបីដងជាខាងក្រោយ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគួរដល់កម្មមានប៉ុន្មានរូប ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកហើយ ទាំងបាននាំឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ឆន្ទៈមកហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំគ្នាក៏មិនឃាត់ហាម កម្មនោះឈ្មោះថា កម្មរបស់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនេះតថាគតហៅថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ ។

[៩៣] បញ្ច សង្ឃា ចតុវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ បញ្ចវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ទសវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ វីសតិវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ អតិរេកវីសតិវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោតិ[១] ។ តត្រ ភិក្ខវេ យ្វាយំ ចតុវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឋបេត្វា តីណិ កម្មានិ ឧបសម្បទំ បវារណំ អព្ភានំ ធម្មេន សមគ្គោ សព្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យ្វាយំ បញ្ចវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឋបេត្វា ទ្វេ កម្មានិ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ឧបសម្បទំ អព្ភានំ ធម្មេន សមគ្គោ សព្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យ្វាយំ ទសវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឋបេត្វា ឯកំ កម្មំ អព្ភានំ ធម្មេន សមគ្គោ សព្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យ្វាយំ វីសតិវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ធម្មេន សមគ្គោ សព្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យ្វាយំ អតិរេកវីសតិវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ធម្មេន សមគ្គោ សព្វកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ ។

---

១ ឱ. ឥតិ សទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

[៩៣] ជុំនុំសង្ឃមាន ៥ ពួក គឺ ភិក្ខុសង្ឃចតុវគ្គ (សង្ឃមានភិក្ខុ ៤ រូប) ១ ភិក្ខុសង្ឃបញ្ចវគ្គ (សង្ឃមានភិក្ខុ ៥ រូប) ១ ភិក្ខុសង្ឃទសវគ្គ (សង្ឃមានភិក្ខុ ១០ រូប) ១ ភិក្ខុសង្ឃវីសតិវគ្គ (សង្ឃមានភិក្ខុ ២០ រូប) ១ ភិក្ខុសង្ឃអតិរេកវីសតិវគ្គ (សង្ឃមានភិក្ខុលើសពី ២០ រូប) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាលភិក្ខុសង្ឃទាំង ៥ ពួកនោះ ឯភិក្ខុសង្ឃចតុវគ្គនេះ បើព្រមព្រៀងគ្នាដោយធម៌ហើយ ឈ្មោះថា គួរដល់កម្មក្នុងកម្មទាំងពួង វៀរលែងតែកម្ម ៣ យ៉ាង គឺ ឧបសម្បទាកម្ម ១ បវារណាកម្ម ១ អព្ភានកម្ម ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុសង្ឃទាំង ៥ ពួកនោះ ឯភិក្ខុសង្ឃបញ្ចវគ្គនេះ បើព្រមព្រៀងគ្នាដោយធម៌ហើយ ឈ្មោះថា គួរដល់កម្មក្នុងកម្មទាំងពួង វៀរលែងតែកម្ម ២ យ៉ាងគឺ ឧបសម្បទាកម្មក្នុងមជ្ឈិមជនបទ ១ អព្ភានកម្ម ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុសង្ឃទាំង ៥ ពួកនោះ ឯភិក្ខុសង្ឃទសវគ្គនេះ បើព្រមព្រៀងគ្នាដោយធម៌ហើយ ឈ្មោះថា គួរដល់កម្មក្នុងកម្មទាំងពួងវៀរលែងតែកម្ម ១ គឺ អព្ភានកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុសង្ឃទាំង ៥ ពួកនោះ ឯភិក្ខុសង្ឃវីសតិវគ្គនេះ បើព្រមព្រៀងគ្នាដោយធម៌ហើយ ឈ្មោះថា គួរដល់កម្មក្នុងកម្មទាំងពួង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុសង្ឃទាំង ៥ ពួកនោះ ឯភិក្ខុសង្ឃអតិរេកវីសតិវគ្គនេះ បើព្រមព្រៀងគ្នាដោយធម៌ហើយ ឈ្មោះថា គួរដល់កម្មក្នុងកម្មទាំងពួង ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ បញ្ចសង្ឃកថាចតុវគ្គករណកម្មំ

[៩៤] ចតុវគ្គករណេ ភិក្ខវេ កម្មំ ភិក្ខុនីចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ចតុវគ្គករណេ ភិក្ខវេ កម្មំ សិក្ខមានាចតុត្ថោ ។ បេ ។ សាមណេរចតុត្ថោ សាមណេរីចតុត្ថោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកចតុត្ថោ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកចតុត្ថោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកចតុត្ថោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកចតុត្ថោ ចាបិកាយ ជិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកចតុត្ថោ បណ្ឌកចតុត្ថោ ថេយ្យសំវាសកចតុត្ថោ តិត្ថិយបក្កន្តកចតុត្ថោ តិរច្ឆានគតចតុត្ថោ មាតុឃាតកចតុត្ថោ បិតុឃាតកចតុត្ថោ អរហន្តឃាតកចតុត្ថោ ភិក្ខុនីទូសកចតុត្ថោ សង្ឃភេទកចតុត្ថោ លោហិតុប្បាទកចតុត្ថោ ឧភតោព្យញ្ជនកចតុត្ថោ នានាសំវាសកចតុត្ថោ នានាសីមាយ ឋិតចតុត្ថោ

ចម្លេយ្យក្ខន្ធកៈ និយាយអំពីជំនុំសង្ឃមាន ៥ ពួក និងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃចតុវគ្គ

[៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃចតុវគ្គ សង្ឃមានភិក្ខុនីជាគម្រប់ ៤ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃចតុវគ្គ សង្ឃមានសិក្ខមានាជាគម្រប់ ៤ ។ បេ ។ មានសាមណេរជាគម្រប់ ៤ មានសាមណេរីជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខាជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ថុជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ជាគម្រប់ ៤ មានមនុស្សខ្ទើយជាគម្រប់ ៤ មានបុគ្គលដែលលួចសំវាសជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយជាគម្រប់ ៤ មានសត្វតិរិច្ឆានជាគម្រប់ ៤ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតាជាគម្រប់ ៤ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់បិតាជាគម្រប់ ៤ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្តជាគម្រប់ ៤ មានបុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនីជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃជាគម្រប់ ៤ មានបុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិត (ព្រះសាស្តា) ឲ្យពុរពងឡើងជាគម្រប់ ៤ មានឧភតោព្យញ្ជនកជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេង ៗ គ្នាជាគម្រប់ ៤ មានភិក្ខុដែលឋិតនៅក្នុងសីមាផ្សេង ៗ គ្នាជាគម្រប់ ៤

ឥធ្វិយា វេហាសេ បិតចតុត្ថោ យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ តំចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។

ចតុវគ្គករណំ ។

[៩៥] បញ្ចវគ្គករណោញ្ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ ភិក្ខុនីបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ បញ្ចវគ្គករណោញ្ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ សិក្ខមានាបញ្ចមោ ។ បេ ។ សាមណេរបញ្ចមោ សាមណេរីបញ្ចមោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកបញ្ចមោ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកបញ្ចមោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកបញ្ចមោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកបញ្ចមោ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកបញ្ចមោ បណ្ឌកបញ្ចមោ ថេយ្យសំវាសកបញ្ចមោ តិត្ថិយបក្កន្តកបញ្ចមោ តិរច្ឆានគតបញ្ចមោ មាតុឃាតកបញ្ចមោ បិតុឃាតកបញ្ចមោ អរហន្ត-

មានភិក្ខុដែលឋិតនៅលើអាកាសដោយឫទ្ធិជាគម្រប់ ៤ សង្ឃធ្វើកម្មដល់បុគ្គលណា សង្ឃមានបុគ្គលនោះជាគម្រប់ ៤ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។

ចប់ កម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃចតុវគ្គ ។

[៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃបញ្ចវគ្គ សង្ឃមានភិក្ខុនីជាគម្រប់ ៥ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃបញ្ចវគ្គ សង្ឃមានសិក្ខមានាជាគម្រប់ ៥ ។ បេ ។ មានសាមណេរជាគម្រប់ ៥ មានសាមណេរីជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខាជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុត្រូវអន្តិមវត្ថុជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ជាគម្រប់ ៥ មានមនុស្សខ្ទើយជាគម្រប់ ៥ មានបុគ្គលដែលលួចសំវាសជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយជាគម្រប់ ៥ មានសត្វតិរច្ឆានជាគម្រប់ ៥ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតាជាគម្រប់ ៥ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់បិតាជាគម្រប់ ៥ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់

ឃាតកបញ្ចមោ ភិក្ខុនីទូសកបញ្ចមោ សង្ឃភេទ-កបញ្ចមោ លោហិតុប្បាទកបញ្ចមោ ឧភតោព្យញ្ជន-កបញ្ចមោ ជាជាសំវាសកបញ្ចមោ ជាជាសីមាយ ឋិតបញ្ចមោ ឥទ្ធិយា វេហាសេ ឋិតបញ្ចមោ យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ តំបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។

បញ្ចវគ្គករណំ ។

[៩៦] ទសវគ្គករណោញ្ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ ភិក្ខុនីទសមោ កម្មំ ករេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ ទសវគ្គក-រណោញ្ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ សិក្ខមានាទសមោ ។ បេ ។ សាមណេរទសមោ សាមណេរីទសមោ សិក្ខំ បច្ចក្ខា-តកទសមោ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកទសមោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកទសមោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកទសមោ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ

ព្រះអរហន្តជាគម្រប់ ៥ មានបុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនីជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃជាគម្រប់ ៥ មានបុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតុប្បាទ (ព្រះសាស្តា) ឲ្យពុរពង់ឡើងជាគម្រប់ ៥ មានឧភតោព្យញ្ជនកជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេង ៗ គ្នាជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលស្ថិតនៅក្នុងសីមាផ្សេង ៗ គ្នាជាគម្រប់ ៥ មានភិក្ខុដែលស្ថិតនៅលើអាកាសដោយឫទ្ធិជាគម្រប់ ៥ សង្ឃធ្វើកម្មដល់បុគ្គលណា សង្ឃមានបុគ្គលនោះជាគម្រប់ ៥ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។

ចប់កម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃបញ្ចវគ្គ ។

[៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃទសវគ្គ សង្ឃមានភិក្ខុនីជាគម្រប់ ១០ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃទសវគ្គ សង្ឃមានសិក្ខមានាជាគម្រប់ ១០ ។ បេ ។ មានសាមណេរជាគម្រប់ ១០ មានសាមណេរីជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខាជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ថុជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់

ឧក្ខិត្តកាទសមោ បណ្ឌកាទសមោ ថេយ្យសំវាសកាទសមោ តិត្ថិយបក្កន្តកាទសមោ តិរច្ឆានគតទសមោ មាតុឃាតកាទសមោ បិតុឃាតកាទសមោ អរហន្តឃាតកាទសមោ ភិក្ខុនីទូសកាទសមោ សង្ឃភេទកាទសមោ លោហិតុប្បាទកាទសមោ ឧភតោព្យញ្ជនកាទសមោ នានាសំវាសកាទសមោ នានាសីមាយ ឋិតទសមោ ឥទ្ធិយា វេហាសេ ឋិតទសមោ យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ តំទសមោ កម្មំ ករេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។

ទសវគ្គករណំ ។

[៩៧] វីសតិវគ្គករណោ ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ ភិក្ខុនីវីសោ កម្មំ ករេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ វីសតិវគ្គករណោ ចេ ភិក្ខវេ កម្មំ សិក្ខមានាវីសោ ។ បេ ។

ទិដ្ឋិអាក្រក់ជាគម្រប់ ១០ មានមនុស្សខ្ទើយជាគម្រប់ ១០ មានបុគ្គលដែលលួចសំវាសជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយជាគម្រប់ ១០ មានសត្វតិរច្ឆានជាគម្រប់ ១០ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតាជាគម្រប់ ១០ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់បិតាជាគម្រប់ ១០ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្តជាគម្រប់ ១០ មានបុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនីជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃជាគម្រប់ ១០ មានបុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិត (ព្រះសាស្តា) ឲ្យពុរពង់ឡើងជាគម្រប់ ១០ មានឧភតោព្យញ្ជនកជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេង ៗ គ្នាជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលស្ថិតនៅក្នុងសីមាផ្សេង ៗ គ្នាជាគម្រប់ ១០ មានភិក្ខុដែលស្ថិតនៅលើអាកាសដោយឫទ្ធិជាគម្រប់ ១០ សង្ឃធ្វើកម្មដល់បុគ្គលណា សង្ឃមានបុគ្គលនោះជាគម្រប់ ១០ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។

ចប់កម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃទសវគ្គ ។

[៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃវីសតិ-វគ្គ សង្ឃមានភិក្ខុនីជាគម្រប់ ២០ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃមិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃវីសតិវគ្គ សង្ឃមានសិក្ខមានាជាគម្រប់ ២០ ។ បេ ។

២១៧

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ បញ្ចសង្ឃកថាវីសតិវគ្គករណាកម្មំ

សាមណេរវីសោ សាមណេរីវីសោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាត-
កវីសោ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកវីសោ អាបត្តិយា
អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកវីសោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ
ឧក្ខិត្តកវីសោ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ
ឧក្ខិត្តកវីសោ បណ្ឌកវីសោ ថេយ្យសំវាសកវីសោ
តិត្ថិយបក្កន្តកវីសោ តិរច្ឆានគតវីសោ មាតុឃាតក-
វីសោ បិតុឃាតិកវីសោ អរហន្តឃាតកវីសោ ភិក្ខុនី-
ទូសកវីសោ សង្ឃភេទកវីសោ លោហិតុប្បាទកវីសោ
ឧភតោព្យញ្ជនកវីសោ នានាសំវាសកវីសោ នានា-
សីមាយ ឋិតវីសោ យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ
តំវីសោ កម្មំ ករេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។

វីសតិវគ្គករណំ ។

មានសាមណេរជាគម្រប់ ២០ មានសាមណេរីជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខាជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ថុជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ជាគម្រប់ ២០ មានមនុស្សខ្ទើយជាគម្រប់ ២០ មានបុគ្គលដែលលួចសំវាសជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយជាគម្រប់ ២០ មានសត្វតិរច្ឆានជាគម្រប់ ២០ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតាជាគម្រប់ ២០ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់បិតាជាគម្រប់ ២០ មានបុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្តជាគម្រប់ ២០ មានបុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនីជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលធ្វើព្រះលោហិត (ព្រះសាស្តា) ឲ្យពុរពង់ឡើងជាគម្រប់ ២០ មានឧភតោព្យញ្ជនកៈជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេង ៗ គ្នាជាគម្រប់ ២០ មានភិក្ខុដែលស្ថិតនៅក្នុងសីមាផ្សេង ៗ គ្នាជាគម្រប់ ២០ សង្ឃធ្វើកម្មដល់បុគ្គលណា សង្ឃមានបុគ្គលនោះជាគម្រប់ ២០ ហើយធ្វើកម្ម (កម្មនោះ) មិនហៅថាកម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។

ចប់ កម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃវីសតិវគ្គ ។

[៩៨] ចារិកាសិកាចតុត្ថោ ចេ ភិក្ខវេ បរិវាសំ ទ-
ទេយ្យ មូលាយ បដិកស្សេយ្យ មានត្តំ ទទេយ្យ តំវីសោ
អព្ភេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ មូលាយ បដិ-
កស្សនារហចតុត្ថោ ចេ ភិក្ខវេ បរិវាសំ ទទេយ្យ មូ-
លាយ បដិកស្សេយ្យ មានត្តំ ទទេយ្យ តំវីសោ អព្ភេយ្យ
អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ មានត្តារហចតុត្ថោ ចេ ភិក្ខវេ
បរិវាសំ ទទេយ្យ មូលាយ បដិកស្សេយ្យ មានត្តំ ទ-
ទេយ្យ តំវីសោ អព្ភេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ មា-
នត្តចារិកចតុត្ថោ ចេ ភិក្ខវេ បរិវាសំ ទទេយ្យ មូលា-
យ បដិកស្សេយ្យ មានត្តំ ទទេយ្យ តំវីសោ អព្ភេយ្យ
អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។ អព្ភានារហចតុត្ថោ ចេ ភិក្ខវេ

[៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាសជាគម្រប់ ៤ ហើយឲ្យបរិវាស ទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឲ្យមានត្ត (បើ) សង្ឃមានភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាសនោះជាគម្រប់ ២០ ហើយឲ្យអព្ភាន (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុដែលគួរដល់ការទាញ អន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិជាគម្រប់ ៤ ហើយឲ្យវបរិវាស ទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឲ្យមានត្ត (បើ) សង្ឃមានភិក្ខុនោះជាគម្រប់ ២០ ហើយឲ្យអព្ភាន (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្តជាគម្រប់ ៤ ហើយឲ្យបរិ-វាស ទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឲ្យមានត្ត (បើ) សង្ឃមានភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្តនោះជាគម្រប់ ២០ ហើយឲ្យអព្ភាន (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃមិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តមានត្តជាគម្រប់ ៤ ហើយឲ្យបរិវាសទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឲ្យមានត្ត បើសង្ឃមានភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តមានត្តនោះជាគម្រប់ ២០ ហើយឲ្យអព្ភាន (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសង្ឃមានភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាន

បរិវាសំ ទទេយ្យ មូលាយ បដិកស្សេយ្យ មានត្តំ ទ-
ទេយ្យ តំវីសោ អព្ភេយ្យ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ។

[៩៩] ឯកច្ចស្ស ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា
រូហតិ ឯកច្ចស្ស ន រូហតិ ។ កស្ស ច ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ
បដិក្កោសនា ន រូហតិ ។ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ
បដិក្កោសនា ន រូហតិ ។ សិក្ខមានាយ ភិក្ខវេ ។ បេ ។
សាមណេរស្ស ភិក្ខវេ សាមណេរិយា ភិក្ខវេ សិក្ខំ
បច្ចក្ខាតកស្ស ភិក្ខវេ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកស្ស ភិក្ខវេ
ឧម្មត្តកស្ស ភិក្ខវេ ខិត្តចិត្តស្ស ភិក្ខវេ វេទនដ្ដស្ស ភិក្ខវេ
អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស ភិក្ខវេ អាបត្តិយា
អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស ភិក្ខវេ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា
អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកស្ស ភិក្ខវេ បណ្ឌកស្ស ភិក្ខវេ

ជាគម្រប់ ៤ ហើយឲ្យបរិវាស ទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ហើយឲ្យមានត្ត បើសង្ឃមានភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាននោះ ជាគម្រប់ ២០ ហើយឲ្យអព្ភាន (យ៉ាងនេះ) មិនហៅថា កម្មផង សង្ឃក៏មិនត្រូវធ្វើផង ។

[៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់បុគ្គលខ្លះឡើង របស់បុគ្គលខ្លះមិនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់នរណាដែលមិនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់ភិក្ខុនីមិនឡើងទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សិក្ខមានា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សាមណេរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សាមណេរី ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ របស់ភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលឆ្កួត ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ របស់ភិក្ខុដែលលមានចិត្តរវើរវាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលមានវេទនាគ្របសង្កត់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិអាក្រក់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បណ្ឌកៈ

ថេយ្យសំវាសកស្ស ភិក្ខវេ តិត្ថិយបក្កន្តកស្ស ភិក្ខវេ តិរច្ឆានគតស្ស ភិក្ខវេ មាតុឃាតកស្ស ភិក្ខវេ បិតុឃាតកស្ស ភិក្ខវេ អរហន្តឃាតកស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីទូសកស្ស ភិក្ខវេ សង្ឃភេទកស្ស ភិក្ខវេ លោហិតុប្បាទកស្ស ភិក្ខវេ ឧភតោព្យញ្ជនកស្ស ភិក្ខវេ នានាសំវាសកស្ស ភិក្ខវេ នានាសីមាយ ឋិតស្ស ភិក្ខវេ ឥទ្ធិយា វេហាសេ ឋិតស្ស ភិក្ខវេ យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ តស្ស ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា ន រុហតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា ន រុហតិ ។ កស្ស ច ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា រុហតិ ។ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខវេ បកតត្តស្ស សមានសំវាសកស្ស សមានសីមាយ ឋិតស្ស

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គលដែលលួចសំវាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់សត្វតិរច្ឆាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ របស់បុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់បុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិត (ព្រះសាស្តា) ឲ្យពុរពងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ឧភតោព្យញ្ជនកៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេង ៗ គ្នា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលស្ថិតនៅក្នុងសីមាផ្សេង ៗ គ្នា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុដែលស្ថិតនៅលើអាកាសដោយឫទ្ធិ ជំនុំសង្ឃធ្វើកម្មដល់បុគ្គលណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់បុគ្គលនោះមិនឡើងទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់បុគ្គលទាំងអម្បាលនេះឯងមិនឡើងទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់នរណាទើបឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់ភិក្ខុជាបកតត្តមានសំវាសស្មើគ្នា ស្ថិត

អត្តមសោ អនន្តរិកស្សាបិ ភិក្ខុនោ វិញ្ញាបេន្តស្ស សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា រុហតិ ។ ឥមស្ស ខោ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា រុហតិ ។

[១០០] ទ្វេមា ភិក្ខវេ និស្សារណា អត្ថិ ភិក្ខវេ បុគ្គ-លោ អប្បត្តោ និស្សារណំ តំ ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ ឯ-កច្ចោ សុនិស្សារិតោ ឯកច្ចោ ទុន្និស្សារិតោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ និស្សារណំ តំ ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ ទុន្និស្សារិតោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សុទ្ធោ ហោតិ អនាបត្តិកោ តំ ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ ទុន្និស្សារិ-តោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ និស្សារណំ តំ ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ ទុន្និស្សារិតោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ និស្សារណំ តំ ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ សុនិស្សារិតោ ។ ឥធ[១] ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

១ ឱ. ឥធ បន ។

នៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីភិក្ខុដែលអង្គុយនៅជាលំដាប់ ដែលញុំាងសង្ឃឲ្យដឹង ក៏ឡើងដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការហាមឃាត់កណ្តាលជំនុំសង្ឃ របស់ភិក្ខុនេះឯង ទើបឡើង ។

[១០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និស្សារណាកម្ម (ការបណ្តេញចេញ) នេះមានពីរយ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានបុគ្គលគឺភិក្ខុដែលមិនទាន់ដល់នូវនិស្សារណាកម្មនៅឡើយ បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយល្អ (ត្រូវ) បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយអាក្រក់ (ខុស) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេច ដែលមិនទាន់ដល់នូវនិស្សារណាកម្ម បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយអាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្អាតបរិសុទ្ធគ្មានអាបត្តិ បើសង្ឃបណ្តេញភិក្ខុនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយអាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះ តថាគតហៅថា បុគ្គលដែលមិនទាន់ដល់នូវនិស្សារណាកម្ម បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយអាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេច ដែលមិនទាន់ដល់នូវនិស្សារណាកម្ម បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះ ចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ

ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អននុបទានោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំ-សគ្គេហិ តំ ចេ សង្ឃោ និយស្សាវេតិ សុនិយស្សាវិតោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ និយស្សារណំ តំ ចេ សង្ឃោ និយស្សាវេតិ សុនិយស្សាវិតោ ។

[១០១] ទ្វេមា ភិក្ខវេ ឱសារណា អត្ថិ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ ឯកច្ចោ សោសារិតោ ឯកច្ចោ ទោសារិតោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ ទោសារិតោ ។ បណ្ឌកោ ភិក្ខវេ អប្បត្តោ ឱសារណំ តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ ទោសារិតោ ។ ថេយ្យសំវាសកោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

ក្នុងសាសនានេះ ល្ងង់មិនឆ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំមិនសមគួរ បើសង្ឃបណ្តេញភិក្ខុនោះចេញ ឈ្មោះថា សង្ឃបណ្តេញចេញដោយល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះតថាគតហៅថា បុគ្គលដែលមិនទាន់ដល់នូវនិស្សារណាកម្ម បើសង្ឃបណ្តេញបុគ្គលនោះចេញ ឈ្មោះថា បណ្តេញចេញដោយល្អ ។

[១០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱសារណាកម្ម[១] មាន ២ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានបុគ្គលដែលមិនទាន់ដល់នូវឱសារណាកម្ម នៅឡើយ បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយល្អ បុគ្គលពួកខ្លះ ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយអាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេច ដែលមិនទាន់ដល់នូវឱសារណាកម្ម បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយអាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌកៈ មិនដល់នូវឱសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបណ្ឌកៈនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយអាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលលួចសំវាស ។ បេ ។

១ ការហៅបញ្ចូលពួក ដោយអំណាចនៃកម្ម មានឧបសម្បទាឲ្យបានជាភិក្ខុភាវៈជាដើម ហៅថា ឱសារណាកម្ម ។

តិត្ថិយបក្កន្តកោ ភិក្ខវេ តិរច្ឆានគតោ ភិក្ខវេ មាតុឃាតកោ ភិក្ខវេ បិតុឃាតកោ ភិក្ខវេ អរហន្តឃាតកោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីទូសកោ ភិក្ខវេ សង្ឃភេទកោ ភិក្ខវេ លោហិតុប្បាទកោ ភិក្ខវេ ឧភតោព្យញ្ជនកោ ភិក្ខវេ អប្បត្តោ ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ ឯកច្ចោ ទោសារិតោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ ទោសារិតោ[១] ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ សោសារិតោ ។ ហត្ថច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ អប្បត្តោ ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ សោសារិតោ ។ បាទច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ហត្ថបាទច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ

១ ឱ. ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ បុគ្គលា អប្បត្តា ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ ទោសារិតា ។

ចម្លេយ្យក្ខន្ធកៈ ឱសារណាកម្ម (ការហៅបញ្ចូលពួក) មានពីរយ៉ាង

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វតិរច្ឆាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្វើលោហិតុប្បាទ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧភតោព្យញ្ជនកៈ មិនដល់នូវឱសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថាសង្ឃហៅបញ្ចូលដោយអាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅបុគ្គលនេះឯងថា មិនដល់នូវឱសារណាកម្ម បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយអាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដូចម្តេច ដែលមិនដល់នូវឱសារណាកម្ម បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះ បញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃបញ្ចូលដោយល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតដៃ មិនដល់នូវឱសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតជើង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតទាំងដៃទាំងជើង

កណ្ណច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ នាសច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ កណ្ណនាសច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ អង្គុលិច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ អឡច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ កណ្ឌរច្ឆិន្នោ ភិក្ខវេ ផណហត្ថកោ ភិក្ខវេ ខុជ្ជោ ភិក្ខវេ វាមនោ ភិក្ខវេ គលគណ្ឌី ភិក្ខវេ លក្ខណាហតោ ភិក្ខវេ កសាហតោ ភិក្ខវេ លិខិតកោ ភិក្ខវេ សីបទី ភិក្ខវេ បាបរោគី ភិក្ខវេ បរិសទូសកោ ភិក្ខវេ កាណោ ភិក្ខវេ កុណី ភិក្ខវេ ខញ្ជោ ភិក្ខវេ បក្ខហតោ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតត្រចៀក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតច្រមុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សកំបុតមេដៃមេជើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដាច់សរសៃធំ (សរសៃពួរជើង) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សមានដៃព្រែក (មានម្រាមដៃជាប់គ្នា ដូចស្លាបប្រចៀវ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សគម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សតឿ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សពកកឬពកត្រង់អវៈយវៈឯណាទីមួយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលគេវាយឲ្យមានស្នាមដោយរំពាត់ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ មនុស្សដែលគេកត់ឈ្មោះទុក (ព្យួរទោសទុក) ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ មនុស្សដែលមានជើងហើមស្មក់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលមានរោគអាក្រក់ (មានឫសដូងបាតជាដើម) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលមានរូបទ្រុស្តបរិសទ្យ (គឺមានរូបអាក្រក់ខុសគេ មានខ្ពស់ពេកទាបពេកជាដើម) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលទើបតែនឹងខ្វាក់ ឬខ្វាក់ម្ខាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សក្ងែងក្ងង់ដៃជើងជាដើម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សខ្ចកជើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលស្លាប់ ១ ចំហៀងខ្លួន

ភិក្ខវេ ឆិន្និរិយាបថោ ភិក្ខវេ ជរាទុព្វលោ ភិក្ខវេ អន្ធោ ភិក្ខវេ មូគោ ភិក្ខវេ ពធិរោ ភិក្ខវេ អន្ធមូគោ ភិក្ខវេ អន្ធពធិរោ ភិក្ខវេ មូគពធិរោ ភិក្ខវេ អន្ធមូគពធិរោ ភិក្ខវេ អប្បត្តោ ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ សោសារិតោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ សោសារិតោ[១] ។

វាសភគាមភាណវារំ បឋមំ ។

[១០២] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្ស-សេតំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ

១ ឱ. ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ បុគ្គលា អប្បត្តា ឱសារណំ តំ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ សោសារិតា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សខ្វិន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សចាស់គ្រាំគ្រា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលខ្វាក់ពីកំណើត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សគ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សថ្លង់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងថ្លង់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងគទាំងថ្លង់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងថ្លង់ មិនដល់នូវឱសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅបុគ្គលនេះឯងថា មិនដល់នូវឱសារណាកម្មទេ បើសង្ឃហៅបុគ្គលនោះបញ្ចូល ឈ្មោះថា សង្ឃហៅបញ្ចូលដោយល្អ ។

ចប់ វាសភគាមភាណវារៈទី ១ ។

[១០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវឃើញ មិនមានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល (គឺភិក្ខុ) ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះទេ ។ ភិក្ខុនោះពោលតបវិញយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ

អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បដិករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បដិករេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា បាបិកា តេ អាវុសោ ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ បាបិកា ទិដ្ឋិ យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ន ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ។ តមេ-នំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា

អាបត្តិដែលខ្ញុំគួរឃើញនោះ មិនមានដល់ខ្ញុំទេ ។ សង្ឃក៏លើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត អាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវសំដែងមិនមានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះពោលតបវិញយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំដែងនោះ មិនមានដល់ខ្ញុំទេ ។ សង្ឃក៏លើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ មិនមានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះពោលតបវិញយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់ មិនមានដល់ខ្ញុំទេ ។ សង្ឃក៏លើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អាបត្តិដែលត្រូវឃើញ ក៏មិនមាន អាបត្តិដែលត្រូវសំដែង ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី

២២៧

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ ឧក្ខេបនីយកម្មា ធម្មកម្មំ

អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តឹ បដិករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យំ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បដិករេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ន ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តឹ បាបិកា តេ ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យំ នត្ថិ មេ បាបិកា ទិដ្ឋិ យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្ប-ដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ន ហោតិ បា-បិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ

ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះទេ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញមិនមានដល់ខ្ញុំទេ ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំដែងក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញ (អាបត្តិ) ក្តី ព្រោះមិនសំដែងក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត អាបត្តិដែលត្រូវឃើញ ក៏មិនមាន ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គល ១ រូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះទេ លោកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នុ៎ះចេញ ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញមិនមានដល់ខ្ញុំទេ ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់ ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញ (អាបត្តិ) ក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មិនមាន ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ

អាបន្នោ បដិករោហិ តំ អាបត្តឹ បាបិកា តេ ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បដិករេយ្យំ នត្ថិ មេ អាវុសោ បាបិកា ទិដ្ឋិ យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ន ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ន ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តឹ បដិករោ-ហិ តំ អាបត្តឹ បាបិកា តេ ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យំ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បដិករេយ្យំ នត្ថិ មេ អាវុសោ បាបិកា ទិដ្ឋិ យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិ-កម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។

លោកត្រូវអាបត្តិហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ លោកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នុ៎ះចេញ ។ ភិក្ខុនោះពោលតបវិញយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំដែង មិនមានដល់ខ្ញុំទេ ម្នាលអាវុសោ ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់ ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អាបត្តិដែលត្រូវឃើញ ក៏មិនមាន អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មិនមាន ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទេ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះទេ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ លោកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះពោលតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញ មិនមានដល់ខ្ញុំទេ ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំដែង ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ ម្នាលអាវុសោ ទាំងទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់ ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសំដែងក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។

[១០៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ ឧទ្ធញ្ញា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្ស-សេតំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អាមាវុសោ បស្សា-មីតិ ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតញ្ញា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បដិ-ករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អាមាវុសោ បដិករិស្សាមីតិ ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា បាបិកា តេ អាវុសោ ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អាមាវុសោ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ។ តំ សង្ឃោ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិបតិ

[១០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត អាបត្តិដែលត្រូវឃើញ មានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះទេ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ខ្ញុំឃើញដែរ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងមានដល់ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ចាំខ្ញុំសំដែង ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ មានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នុ៎ះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ចាំខ្ញុំលះបង់ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ

អធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ។ ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ហោតិ ទាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ហោតិ ទាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេ-តា ។ ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ហោតិ ទាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ តមេនំ ចោ-ទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អា-បត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តឹ បដិករោ-ហិ តំ អាបត្តឹ ទាបិកា តេ ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតំ ទាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ អាមាវុសោ បស្សាមិ អាម បដិករិស្សាមិ អាម បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ អធម្មកម្មំ ។

[១០៤] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ

(យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អាបត្តិដែលត្រូវឃើញក៏មាន អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន ដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ អាបត្តិដែលត្រូវឃើញក៏មាន ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ អាបត្តិដែលត្រូវឃើញក៏មាន អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន (ទាំង) ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះទេ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ លោកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ចូរលោកលះទិដ្ឋិអាក្រក់នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ខ្ញុំឃើញដែរ អើចាំខ្ញុំសំដែងចេញ អើចាំខ្ញុំលះបង់ចេញ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសំដែងក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។

[១០៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិដែលត្រូវឃើញ មានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះទេ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែល

យមហំ បស្សេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបតិ ធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បដិករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បដិករេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិបតិ ធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ ចាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា ចាបិកា តេ អាវុសោ ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតំ ចាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ ចាបិកា ទិដ្ឋិ យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិបតិ ធម្មកម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ។ ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្វា ហោតិ ចាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ហោតិ ចាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ ហោតិ អាបត្តិ

ខ្ញុំត្រូវឃើញមិនមានដល់ខ្ញុំទេ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អាបត្តិដែលត្រូវសំដែង មានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំដែងមិនមានដល់ខ្ញុំទេ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ មានដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់មិនមានដល់ខ្ញុំទេ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អាបត្តិដែលត្រូវឃើញក៏មាន អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន ដល់ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ។ អាបត្តិដែលត្រូវឃើញក៏មាន ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន ទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ អាបត្តិដែល

ទដ្ឋព្វា ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្វា ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា ។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុ-លា វា ឯកបុគ្គលោ វា អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តឹ បដិករោហិ តំ អាបត្តឹ បាបិកា តេ អាវុសោ ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យំ នត្ថិ មេ អាបត្តិ យមហំ បដិករេយ្យំ នត្ថិ មេ បា-បិកា ទិដ្ឋិ យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ ធម្មកម្មន្តិ ។

[១០៤] អថខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច យោ នុ ខោ ភន្តេ សមគ្គោ សង្ឃោ សម្មុខាករណីយំ កម្មំ អសម្មុខា ករោតិ ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ ភន្តេ វិនយកម្មន្តិ ។ អធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ

ត្រូវឃើញក៏មាន អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងក៏មាន ទាំងទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលត្រូវលះបង់ក៏មាន ។ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះទេ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ម្នាលអាវុសោ លោកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយ ចូរលោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ និយាយតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញមិនមានដល់ខ្ញុំទេ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវសំដែងក៏មិនមានដល់ខ្ញុំ ទាំងទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលខ្ញុំត្រូវលះបង់ ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ ។ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសំដែងក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញក្តី (យ៉ាងនេះ) ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ។

[១០៥] គ្រានោះឯង ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរពាក្យនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មដែលត្រូវធ្វើ ក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើក្នុងទីកំបាំងមុខទៅវិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មនោះជាកម្មត្រូវតាមធម៌ ជាកម្មត្រូវតាមវិន័យដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ

អវិនយកម្មន្តិ ។ យោ នុ ខោ ភន្តេ សមគ្គោ សង្ឃោ បដិបុច្ឆាករណីយំ កម្មំ អប្បដិបុច្ឆា ករោតិ បដិញ្ញាយករណីយំ កម្មំ អប្បដិញ្ញាយ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មូលាយ បដិកស្សនារហស្ស មានត្តំ ទេតិ មានត្តារហំ អព្ភេតិ អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ ភន្តេ វិនយកម្មន្តិ ។ អធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ អវិនយកម្មំ យោ ខោ ឧបាលិ សមគ្គោ សង្ឃោ សម្មុខាករណីយំ កម្មំ អសម្មុខា

កម្មនោះ ជាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ ជាកម្មមិនត្រូវតាមវិន័យទេ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយការសាកសួរ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើដោយការមិនសាកសួរវិញ កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយការប្តេជ្ញា សង្ឃធ្វើដោយមិនបានប្តេជ្ញាវិញ ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យវិញ ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យវិញ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្មវិញ ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្មវិញ ធ្វើបព្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្មវិញ ធ្វើបដិសារ-ណីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្មវិញ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្មវិញ ឲ្យបរិវាសដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្មវិញ ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាសវិញ ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈវិញ ឲ្យអព្ភានដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្តវិញ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភានវិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មនោះជាកម្មត្រូវតាមធម៌ ជាកម្មត្រូវតាមវិន័យដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ កម្មនោះ មិនមែនជាកម្មត្រូវតាមធម៌ មិនមែនជាកម្មត្រូវតាមវិន័យទេ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកម្មដែលត្រូវធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខ (ត្រឡប់ជាធ្វើ) ក្នុងទីកំបាំងមុខវិញ

ករោតិ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ យោ ខោ ឧបាលិ សមគ្គោ សង្ឃោ បដិបុច្ឆាករណីយំ កម្មំ អប្បដិបុច្ឆា ករោតិ បដិញ្ញាយ ករណីយំ កម្មំ អប្បដិញ្ញាយ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ អមូឡ្ហ-វិនយារហស្ស តស្ស បាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ តជ្ជ-នីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មា-រហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មូលាយ បដិកស្សនារហស្ស មានត្តំ ទេតិ មានត្តារហំ អព្ភេតិ អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតីតិ ។

ម្នាលឧបាលិ កម្មយ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា អធម្មកម្ម (កម្មមិនត្រូវតាមធម៌) ឈ្មោះថា អវិនយកម្ម (កម្មមិនត្រូវតាមវិន័យ) ឯសង្ឃសោតក៏ជាសង្ឃប្រកបដោយទោស ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលឧបាលិ កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយការសាកសួរ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើ ដោយមិនបានសាកសួរ កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយសេចក្តីប្តេជ្ញា សង្ឃធ្វើដោយមិនបានប្តេជ្ញាវិញ ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ធ្វើតស្សបាបិយ-សិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម ធ្វើបព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្ម ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្ម ឲ្យបរិវាស ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យអព្ភាន ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ឲ្យឧបសម្បទា ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាន ម្នាលឧបាលិ កម្មយ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ជាអធម្មកម្ម ជាអវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោត ក៏ជាសង្ឃប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

ចម្បេយក្ខន្ធកេ ឧបាលិបុច្ឆាបញ្ហាជនីយាទិកម្មំ

[១០៦] យោ នុ ខោ ភន្តេ សមគ្គោ សង្ឃោ សម្មុខាករណីយំ កម្មំ អសម្មុខា ករោតិ ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ ភន្តេ វិនយកម្មន្តិ ។ អធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ អវិនយកម្មន្តិ ។ យោ នុ ខោ ភន្តេ សមគ្គោ សង្ឃោ បដិបុច្ឆាករណីយំ កម្មំ អប្បដិបុច្ឆាករោតិ បដិញ្ញាយ ករណីយំ កម្មំ អប្បដិញ្ញាយ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ទេតិ តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ បរិវាសារហស្ស មូលាយ បដិកស្សតិ មូលាយ បដិកស្សនារហំ មានត្តំ ទេតិ មានត្តារហស្ស អព្ភេតិ អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ ឧបសម្បទារហំ

ចម្លើយក្ខន្ធកៈ ពាក្យសួររបស់ឧបាលិត្ថេរអំពីបព្វាជនីយកម្មជាដើម

[១០៦] *ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មដែលត្រូវធ្វើ ក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើ ក្នុងទីចំពោះមុខ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មរបស់សង្ឃនោះ តើហៅថា ធម្មកម្ម (កម្មត្រូវតាមធម៌) ថា វិនយកម្ម (កម្មត្រូវតាមវិន័យ) ដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ កម្មនោះហៅថា ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ។ ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយការសាកសួរ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើ ដោយការសាកសួរ កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយសេចក្តីប្តេជ្ញា សង្ឃធ្វើដោយសេចក្តីប្តេជ្ញា ឲ្យសតិ-វិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយ-សិកាកម្ម ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម ធ្វើនិយស្ស-កម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ធ្វើបព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារ-ណីយកម្ម ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម ឲ្យបរិវាស ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ឲ្យអព្ភានដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាន ឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា*

ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ ភន្តេ វិនយកម្មន្តិ ។ ធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ វិនយកម្មំ យោ ខោ ឧបាលិ សមគ្គោ សង្ឃោ សម្មុខាករណីយំ កម្មំ សម្មុខា ករោតិ ឯវំ ខោ ឧបាលិ ធម្មកម្មំ ហោតិ វិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតិ យោ ខោ ឧបាលិ សមគ្គោ សង្ឃោ បដិបុច្ឆាករណីយំ កម្មំ បដិបុច្ឆា ករោតិ បដិញ្ញាយ ករណីយំ កម្មំ បដិញ្ញាយ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស តស្ស បាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ បរិវាសារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ មូលាយ បដិកស្សនារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មរបស់សង្ឃនោះ ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ កម្មនោះ ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ម្នាលឧបាលិ កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃណា មួយព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខ ម្នាលឧបាលិ កម្មយ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោតក៏ឈ្មោះថា ជាសង្ឃមិន ប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ម្នាលឧបាលិ កម្មដែល ត្រូវធ្វើដោយការសាកសួរ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើ ដោយការ សាកសួរ កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយសេចក្ដីប្ដេជ្ញា សង្ឃធ្វើដោយសេចក្ដី ប្ដេជ្ញា ឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរ ដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តជ្ជនីយ-កម្ម ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ធ្វើបព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែល គួរដល់បដិសារណីយកម្ម ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយ-កម្ម ឲ្យបរិវាស ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈ

មានត្តារហស្ស មានត្តំ ទេតិ អព្ភានារហំ អព្ភេតិ ឧបសម្បទារហំ ឧបសម្បាទេតិ ឯវំ ខោ ឧបាលិ ធម្មកម្មំ ហោតិ វិនយកម្មំ ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតីតិ ។

[១០៧] យោ នុ ខោ ភន្តេ សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិន-យារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស ស-តិវិនយំ ទេតិ ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ ភន្តេ វិនយកម្មន្តិ ។ អធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ អវិនយកម្មន្តិ ។ យោ នុ ខោ ភន្តេ សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្ស បាបិយ-សិកាកម្មំ ករោតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តស្ស បាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មារហស្ស តជ្ជនី-យកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ

ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់មានត្ត ឲ្យអព្ភានដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាន ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ម្នាលឧបាលិ កម្មយ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ។ ឯសង្ឃសោតក៏ហៅថា ជាសង្ឃមិនប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[១០៧] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មនោះ ជាធម្មកម្ម ជាវិន័យកម្មដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ កម្មនោះ ជាអធម្មកម្ម ជាអវិនយកម្ម ។ ព្រះបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ធ្វើបព្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្ម

បព្វាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ បរិវាសារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មូលាយ បដិកស្សនារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ មូលាយ បដិកស្សនារហស្ស មានត្តំ ទេតិ មានត្តារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មានត្តារហំ អព្ភេតិ អព្ភានារហស្ស មានត្តំ ទេតិ អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ ឧបសម្បទារហំ អព្ភេតិ ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ ភន្តេ វិនយកម្មន្តិ ។ អធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ អវិនយកម្មំ ។ យោ ខោ ឧបាលិ សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ ។ យោ ខោ ឧបាលិ សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្ស បាបិយសិកាកម្មំ

ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្ម ធ្វើបព្វាជនីយ-កម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្ម ធ្វើឧក្ខេបនីកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម ឲ្យបរិវាសដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យបរិវាសដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់មូលាយបដិ-កស្សនៈ ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យមូលាយ-បដិកស្សនៈ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ឲ្យអព្ភានដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាន ឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាន ឲ្យអព្ភានដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧបសម្បទា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មនោះ ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្មដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ កម្មនោះមិនមែនជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្មទេ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យសតិវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ម្នាលឧបាលិ កម្មយ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ជាអធម្មកម្ម ជាអវិនយ-កម្ម ឯសង្ឃសោតក៏ជាសង្ឃប្រកបដោយទោស ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម

ករោតិ តស្ស ចាបិយសិកាកម្មារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ តស្ស ចាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តស្ស ចាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ និយស្ស-កម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយ-កម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយកម្មា-រហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយ-កម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយ-កម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយ-កម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនី-យកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ បរិវាសារហស្ស ឧក្ខេ-បនីយកម្មំ ករោតិ បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មូលាយ បដិកស្សនារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ មូលាយ បដិកស្សនារហស្ស មានត្តំ ទេតិ មានត្តារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មានត្តារហំ អព្ភេតិ អព្ភានារហស្ស មានត្តំ ទេតិ អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ ឧបសម្បទារហំ អព្ភេតិ

ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ឲ្យបរិវាស ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ។ បេ ។ ឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអធម្មកម្ម អវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោតក៏ប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម ។ បេ ។ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាន ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់កុល-បុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើបព្វាជនីយកម្មដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា

ឯវំ ខោ ឧបាលិ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតីតិ ។

[១០៨] យោ នុ ខោ ភន្តេ សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ ភន្តេ វិនយកម្មន្តិ ។ ធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ វិនយកម្មន្តិ ។ យោ នុ ខោ ភន្តេ សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស តស្ស បាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ បរិវាសារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ មូលាយ បដិកស្សនារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មានត្តារហស្ស មានត្តំ ទេតិ អព្ភានារហំ អព្ភេតិ ឧបសម្បទារហំ ឧបសម្បាទេតិ ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ ភន្តេ វិនយកម្មន្តិ ។

ដល់ឧបសម្បទា ម្នាលឧបាលិ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអធម្មកម្ម ជាអវិនយ-កម្ម ។ ឯសង្ឃសោត ក៏ជាសង្ឃប្រកបដោយទោសដោយប្រការដូច្នេះ ។

[១០៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យសតិវិនយ ដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មនោះ ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្មដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ កម្មនោះ ជាធម្មកម្ម ជាវិន័យកម្មហើយ ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម ធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ធ្វើបព្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្ម ធ្វើបដិសារណីកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្ម ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម ឲ្យបរិវាសដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ឲ្យអព្ភាន ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភាន ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧប-សម្បទា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កម្មនោះ ជាធម្មកម្មជាវិនយកម្មដែរឬ ។

២៤១

ធម្មកម្មំ តំ ឧបាលិ វិនយកម្មំ ។ យោ ខោ ឧបាលិ សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ឯវំ ខោ ឧបាលិ ធម្មកម្មំ ហោតិ វិនយកម្មំ ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតិ ។ យោ ខោ ឧបាលិ សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស តស្ស បាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ និយស្សកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ បព្វាជនីយកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ បដិសារណីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ បរិវាសារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ មូលាយ បដិកស្សនារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ មានត្តារហស្ស មានត្តំ ទេតិ អព្ភានារហំ អព្ភេតិ ឧបសម្បទារហំ ឧបសម្បាទេតិ ឯវំ ខោ ឧបាលិ ធម្មកម្មំ ហោតិ វិនយកម្មំ ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតីតិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ កម្មនោះជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ហើយ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃណាមួយ ព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ម្នាលឧបាលិ កម្មយ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ។ ឯសង្ឃ សោតក៏ជាសង្ឃមិនប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាល ឧបាលិ សង្ឃណាមួយ ព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយ-សិកាកម្ម ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម ធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ធ្វើបព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ បព្វាជនីយកម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណីយ-កម្ម ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម ឲ្យបរិវាសដល់ ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មូលា-យបដិកស្សនៈ ឲ្យមានត្ត ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ឲ្យអព្ភានដល់ភិក្ខុដែល គួរដល់អព្ភាន ឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ម្នាល ឧបាលិ កម្មយ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម្មកម្ម ជាវិនយកម្ម ។ ឯសង្ឃ សោតក៏ជាសង្ឃមិនប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[១០៩] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យោ ខោ ភិក្ខវេ សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស តស្ស ចាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ សតិវិនយារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ សតិវិនយារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ សតិវិនយារហស្ស មានត្តំ ទេតិ សតិវិនយារហំ អព្ភេតិ សតិវិនយារហំ ឧបសម្បាទេតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្ស ចាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ

[១០៩] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃណាមួយ ព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអធម្មកម្ម ជាអវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោតក៏ជាសង្ឃប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃណាមួយ ព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ធ្វើតជ្ជ-នីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ធ្វើបព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវន័យ ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យបរិវាស ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវន័យ ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យអព្ភាន ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ឲ្យឧបសម្ប-ទា ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអធម្មកម្ម ជាអវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោតក៏ប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃឯណាមួយ ព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ

ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស មានត្តំ ទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហំ អព្ភេតិ អមូឡ្ហវិនយារហំ ឧបសម្បាទេតិ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ សមគ្គោ សង្ឃោ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ តស្ស បាបិយសិកាកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ

ចម្បេយ្យក្ខន្ធក: កម្មដែលមិនមែនជាធម៌វិន័យ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអធម្មកម្ម អវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោតក៏ប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ សង្ឃណាមួយ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើបព្វាជ-នីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហ-វិន័យ ឲ្យបរិវាស ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់អមូឡ្ហ-វិន័យ ឲ្យអព្ភាន ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ឲ្យសតិវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអធម្មកម្ម អវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោតក៏ប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃណាមួយ ព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបា-បិយសិកាកម្ម ធ្វើបព្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកា-កម្ម ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម

តស្ស ចាបិយសិកាកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ តស្ស ចាបិយសិកាកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ ។ បេ ។ តស្ស ចាបិយសិកាកម្មារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ តស្ស ចាបិយសិកាកម្មារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ សមគ្គោ សង្ឃោ តជ្ជនីយកម្មារហស្ស ។ បេ ។ និយស្សកម្មារហស្ស បព្វាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសារហស្ស មូលាយ បដិកស្សនារហស្ស មានត្តារហស្ស អព្ភានារហស្ស ឧបសម្បទារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ ឧបសម្បទារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ ឧបសម្បទារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ ឧបសម្បទារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ ឧបសម្បទារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ ឧបសម្បទារហស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោតិ ឧបសម្បទារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ ឧបសម្បទារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ

ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ឲ្យបរិវាស ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ។ បេ ។ ឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់ តស្សបាបិយសិកាកម្ម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអធម្មកម្ម អវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោតក៏ប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃណាមួយព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម ។ បេ ។ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់និយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុ ដែលគួរដល់បព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បដិសារណីយកម្ម ដល់ ភិក្ខុដែលគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់បរិវាស ដល់ភិក្ខុដែល គួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ដល់ភិក្ខុដែលគួរ ដល់អព្ភាន ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់កុល-បុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរ ដល់ឧបសម្បទា ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើ និយស្សកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើបព្វាជនីយកម្មដល់ កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់កុលបុត្តដែល គួរដល់ឧបសម្បទា ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា

ឧបសម្បទារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ ឧបសម្បទារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ ឧបសម្បទារហស្ស មានត្តំ ទេតិ ឧបសម្បទារហំ អព្ភេតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតីតិ ។

ឧបាលិបុច្ឆាភាណវារំ ទុតិយំ ។

[១១០] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហកា-រកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណ-ការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន

ឲ្យបរិវាស ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈ ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ឲ្យមានត្ត ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ឲ្យអព្ភាន ដល់កុលបុត្តដែលគួរដល់ឧបសម្បទា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មយ៉ាងនេះឯង ជាអធម្មកម្ម អវិនយកម្ម ឯសង្ឃសោត ក៏ប្រកបដោយទោស ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

ចប់ ឧបាលិបុច្ឆាភាណវារៈ ទី ២ ។

[១១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ (ទាស់ទែងគ្នា) ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែយើងរាល់គ្នាធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ជាពួកមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ឯភិក្ខុនោះ ក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃទៀត ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃ

តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយ-កម្មកតោ អធម្មេន សមគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មេ-ន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គេហិ

បានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាពួកមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ក៏ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះ ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុ-សោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងរាល់គ្នាធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជ-នីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃទៀត ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌

ហាន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។

[១១១] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហកា-រកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណ-ការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន សមគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយ-កម្មំ ករោន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា

ប្ញម បើដូច្នោះ មានតែយើងរាល់គ្នាធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយនោះ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ក៏ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។

[១១១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជ-នីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាស

អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា-តិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។

ដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ទម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ទម បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ទម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជ-នីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ទម បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។

២៤៩

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ តជ្ជនីយកម្មធម្មវគ្គាទយោ

[១១២] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញម្បិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញម្បិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ

ចម្លេឿយក្ខន្ធក: ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) តជ្ជនីយកម្មប្រកបដោយធម៌ជាដើម

[១១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ

ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្ម-
ប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ
អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ
អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្ម-
ប្បដិរូបកេន សមគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ
ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន
វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។
តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ
សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស
មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយ-
កម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។

[១១៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ
ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ
សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ
ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ

ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ(ទៀត) ។

[១១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងជាអ្នក

កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ

ធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្លម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្លម បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្លម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្លម បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើ

សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនី-យកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនី-យកម្មកតោ អធម្មេន សមគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។

[១១៤] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា

តជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ (ទៀត) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។

[១១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅ

អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយ-កម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្ម-កតោ អធម្មេន សមគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។

កាន់អាវាសដទៃទៀត ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះទៅកាន់អាវាសដទៃ ។

តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយ-កម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។

[១១៥] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ ករោមាតិ ។

ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំង-ឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំង-ឡាយជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ងម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។

[១១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ល្ងង់ មិនឆ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំ មិនសមគួរ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ល្ងង់ មិនឆ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំ មិនសមគួរ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនេះ (ទៀត) ។

តេ តស្ស និយស្សកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ បេ ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ យថា ហេដ្ឋា តថា ចក្កំ កាតព្វំ ។

[១១៦] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កុលទូសកោ ហោតិ បាបសមាចារោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ កុលទូសកោ បាបសមាចារោ ហន្ទស្ស មយំ បព្វាជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្វាជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ

ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើនិយស្ស-កម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ជាពួក តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្ក[១] ឲ្យដូចសេចក្ដីដែលបានពោលមកហើយព្វដ៏ខាងក្រោយ ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានមារយាទអាក្រក់ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានមារយាទអាក្រក់ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើបព្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើបព្វាជនីយ-កម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសនោះ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ

---

១ រឿងដែលត្រូវសំដែងវិលទៅរកសេចក្ដីដើមវិញ ហៅថា ចក្ក គឺត្រូវបន្ថែមសេចក្ដីខាងដើមនិងខាងចុងដូចរឿងរ៉ាវដែលនិយាយមកហើយ ។

បព្វាជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស បព្វាជនីយ-
កម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ បេ ។ ធម្មេន វគ្គា ។
ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។
ចក្កំ កាតព្វំ ។

[១១៧] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ គិហី អក្កោសតិ
បរិភាសតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ
អាវុសោ ភិក្ខុ គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ ហន្ទស្ស
មយំ បដិសារណីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស
បដិសារណីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។
អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន
វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។

[១១៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា
ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បស្សិតុំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ
ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា
ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បស្សិតុំ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា

ធ្វើបញ្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើបញ្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ (ទៀត) ។ បេ ។ ជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្ក (បំពេញសេចក្ដីដូចខាងដើម) ។

[១១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នាតែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្ក (បំពេញសេចក្ដីដូចខាងដើម) ។

[១១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំង-ឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញអាបត្តិសោះ បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយ

២៤៧

អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចតុក្កំ កាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិ-កាតុំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចតុក្កំ កាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ឥច្ឆតិ បាបិកំ ទិដ្ឋឹ បដិនិស្សជ្ជិតុំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ

ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនប្រាថ្នានឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង

ន ឥច្ឆតិ ចាបិកំ ទិដ្ឋឹ បដិនិស្សជ្ជិតុំ ហន្ទស្ស មយំ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្ប-ដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្ប-ដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។

[១១៩] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនី-យកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំបិ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ ឥមស្ស ខោ អាវុសោ ភិក្ខុនោ សង្ឃេន

មិនប្រាថ្នានឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញសោះ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំង-ឡាយធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។

[១១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នឹងសង្ឃ) ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវនេះ មកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មនោះ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចេញពីអាវាសនោះ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងសង្ឃ

២៤៩

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ តជ្ជនីយកម្មាធម្មសមគ្គាទយោ

តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ បេ ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយ-កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ បេ ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ អធម្មេន វគ្គា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន

បានរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មហើយ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ (ទៀត) ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោមប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោមប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវនេះ មកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត

តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ អធម្មេន វគ្គា ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ

ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវនេះ មកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម បើដូច្នោះមានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ជាពួកទាំង មិនប្រកបដោយធម៌ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ

២៦១

លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហញ្ចស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ បេ ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ អធម្មេន វគ្គា ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហញ្ចស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន វគ្គា ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។

ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវនេះ មកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។

[១២០] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្ស-កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ និ-យស្សកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ និយស្សកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។

[១២១] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្វាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បព្វាជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្វាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ

[១២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់និយស្សកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់និយស្សកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់និយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់និយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។

[១២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់បព្វាជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើបព្វាជនីយកម្ម

លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បព្វាជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ បព្វាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស បព្វាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។

[១២២] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បដិសារណីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បដិសារណីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ

ហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់បព្វាជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់បព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់បព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ទម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ទម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។

[១២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម

បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចត្តារិ កាតព្វំ ។

[១២៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិស្សប្បស្សម្ភេន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចត្តារិ កាតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចត្តារិ ការតព្វំ ។

[១២៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនី-យកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនី-យកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេ-មាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចត្តារិ ការតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

២៦៤

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ ឧក្ខេបនីយកម្មាធម្មវគ្គាទយោ

សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អជម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អជម្មេន សមគ្គា ។ ជម្មេន វគ្គា ។ ជម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ជម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។ ឥជ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន ចាបិកាយ ជិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ ចាបិកាយ ជិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ

ក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំង-ឡាយរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិដល់ភិក្ខុនេះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំ-ដែងអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ងម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ងម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មហើយ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើ

ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ ចក្កំ កាតព្វំ ។

[១២៤] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ

ភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មហើយ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្របពោមប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កចុះ ។

[១២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌

តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អធម្មេន វគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១២៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ

ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលស្ថិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើមិនល្អហើយ កម្មសង្ឃត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ពុំនោះសោត ភិក្ខុណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើមិនល្អហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទី (អ្នកពោលត្រូវធម៌) ក្នុងកម្មនោះ ។

[១២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា

អធម្មេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អធម្មេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១២៦] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ

តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលស្ថិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទី ក្នុងកម្មនោះ ។

[១២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះគួរតែយើងទាំងឡាយ

២៦៩

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ តជ្ជនីយកម្មធម្មប្បដិរូបកវគ្គាទយោ

តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្ម-ប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មេន វគ្គ-កម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១២៧] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការ-កោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ

ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្លម កម្មរបស់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្លម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ឯភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទី ក្នុងកម្មនោះ ។

[១២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆាន-

សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយ-
កម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ
ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន
វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្ប-
ដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ
កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ
យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មន្តិ
យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ
កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១២៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ
ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ
សង្ឃេ អធិករណការកោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ
ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ

កថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញូម ធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញូម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញូម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញូម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទី ក្នុងកម្មនោះ ។

[១២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង

កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១២៩] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ ។ តត្រ

ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ជាអ្នកធ្វើនូវជម្លោះ ជាអ្នកធ្វើនូវវិវាទ ជាអ្នកធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោតភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទី ក្នុងកម្មនោះ ។

[១២៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកល្ងង់ មិនឆ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំមិនសមគួរ ។ ក្នុងរឿង

ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គ-កម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ

នោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកល្ងង់ មិនឆ្លាស មានអាបត្តិច្រើន មិនមានការកំណត់អាបត្តិ នៅច្រឡូកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំមិនសមគួរ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រ-កបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ

ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

[១៣០] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កុលទូសកោ ហោតិ បាបសមាចារោ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ កុលទូសកោ បាបសមាចារោ ហន្ទស្ស មយំ បព្វាជនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស បព្វាជនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ

កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាល នេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។

[១៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកមានមារយាទអាក្រក់ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកមានមារយាទអាក្រក់ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំង-ឡាយធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រ-កបដោយធម៌ ធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀង តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយណា

ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

[១៣១] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ

និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ល
ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។

[១៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងជេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយ ធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ល ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ល ។ សង្ឃដែលបិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ល កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ល កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់

បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

[១៣២] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បស្សិតុំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បស្សិតុំ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូ-បកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ

ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្ដីសង្ខេប ។

[១៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញនូវអាបត្តិ (នោះ) ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងឃើញនូវអាបត្តិ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញនូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញនូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះ

សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្ប-ដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិ-កាតុំ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេ-បនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ អធម្មេន វគ្គា

ជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ឯភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិចេញ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នានឹងសំដែងអាបត្តិ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រ-កបដោយធម៌ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញដល់ភិក្ខុនោះ

២៧៧

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ ឧក្ខេបនីយកម្មាធម្មសមគ្គាទយោ

។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ឥច្ឆតិ បាបិកំ ទិដ្ឋឹ បដិនិស្សជ្ជិតុំ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ ន ឥច្ឆតិ បាបិកំ ទិដ្ឋឹ បដិនិស្សជ្ជិតុំ ហន្ទស្ស

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា (ធ្វើ) ឧក្ខេបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម

។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្ដីសង្ខេប ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនប្រាថ្នានឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងមិនប្រាថ្នានឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញសោះ បើដូច្នោះ

មយំ ចាបិកាយ ជិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយ-កម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស ចាបិកាយ ជិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ អជម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អជម្មេន សមគ្គា ។ ជម្មេន វគ្គា ។ ជម្មប្បដិរូ-បកេន វគ្គា ។ ជម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អជម្មេន វគ្គកម្មំ អជម្មេន សមគ្គកម្មំ ជម្មេន វគ្គកម្មំ ជម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ជម្មប្ប-ដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមា-ហំសុ ជម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ជម្មវាជិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

មានតែយើងទាំងឡាយ ធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើឧក្ខេ-បនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រម-ព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រ-កបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុថាធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំង-ឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ តជ្ជនីយកម្មាធម្មវគ្គាទយោ

[១៣៣] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយ-កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូប-កេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អធម្មេន វគ្គកម្មន្តិ

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម

[១៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នឹងសង្ឃ) ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះ ជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រ-កបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌

យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១៣៤] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិបស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ

ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។

[១៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះ ជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ

បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អធម្មេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១៣៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយ-កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយ-កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយ-កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ ធម្មេន វគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន

កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។

[១៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំង-ឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលបិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រម-ព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា

សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អធម្មេន វគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១៣៦] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយ-កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនី-យកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនី-យកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ

តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។

[១៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ តជ្ជនីយកម្មធម្មប្បដិរូបកសមគ្គាទយោ

អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១៣៧] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ តជ្ជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស

កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្លម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្លម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្លម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។

[១៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើតជ្ជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះមានតែ

មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។

[១៣៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្ស-កម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ និយស្សកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្ស-

យើងទាំងឡាយរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ទម រម្ងាប់តជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ទម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ទម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ទម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។

[១៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ទបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរ ដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់និយស្សកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើនិយស្សកម្មហើយ

កម្មការោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ និយស្សកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស និយស្ស-កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្ប-ដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូប-កេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបពោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់និយស្សកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់និយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់និយស្សកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។

[១៣៩] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្វាជ-និយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បព្វាជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្វាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បព្វាជនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ បព្វាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស បព្វាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គ-កម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ

[១៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ដូបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់បព្វាជនីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើបព្វាជនីយកម្ម ហើយក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ដូបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់បព្វាជនីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់បព្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់បព្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ដូម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ដូម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ដូម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ដូម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាភិក្ខុទាំងនោះ

យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

[១៤០] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បដិសារណីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បដិសារណីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។

ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថាជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះជាសេចក្ដីសង្ខេប ។

[១៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ន័យមួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃទាំងសម្ញបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម ។ ក្នុងរឿងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃបានធ្វើបដិសារណីយកម្ម ហើយក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូម ការរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម (នោះ) បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់បដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់បដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។

ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

[១៤១] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន

ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ សង្ឃដែលស្ថិតនៅក្នុងទីនោះ ជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។

[១៤១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ ឧក្ខេបនីយកម្មាធម្មវគ្គាទយោ

អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ ចាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ

ដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្ត ដោយប្រពៃទាំងសម្របរោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ

ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន

កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូរលោម ប្រព្រឹត្តវត្ត គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្មហើយ មកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯង ដែលសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្បូរលោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិចេញ ដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្បូម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្បូម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា

សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

[១៤២] ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ លោមំ បាតេតិ នេត្ថារំ វត្តតិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ ហន្ទស្ស

តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា និយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រម-ព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។

[១៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះសង្ឃបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មហើយ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ក៏ប្រ-ព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោមប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ហើយមកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ។ ក្នុងរឿងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះឯងដែលសង្ឃធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មហើយ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ក៏បានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ញបរោមប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម ឥឡូវមកសូមការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម

មយំ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមាតិ ។ តេ តស្ស បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ អធម្មេន វគ្គា ។ បេ ។ អធម្មេន សមគ្គា ។ ធម្មេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គា ។ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គា ។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ អធម្មេន វគ្គកម្មំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន វគ្គកម្មំ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ធម្មប្បដិរូបកេន សមគ្គកម្មន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មន្តិ ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ ។ ឥមេបិ បញ្ច វារា សង្ខិត្តា ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកំ នវមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូនិ ឆត្តឹស ។

ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ បើដូច្នោះ មានតែយើងទាំងឡាយរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញដល់ភិក្ខុនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ រម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ។ ជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញូម ។ ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញូម ។ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ កម្មរបស់ភិក្ខុជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញូម កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញូម កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយឯណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មរបស់ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញូម ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំង-ឡាយណានិយាយយ៉ាងនេះថា កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា ភិក្ខុធ្វើអាក្រក់ហើយ កម្មភិក្ខុត្រូវធ្វើទៀត ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះឈ្មោះថា ជាធម្មវាទីក្នុងកម្មនោះ ។ វារៈទាំងប្រាំនេះ ជាសេចក្តីសង្ខេប ។

ចប់ ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈទី ៩ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ៣៦ ។

២៩៣

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

តស្សុទ្ទានំ

[១៤៣] ចម្បាយំ ភគវា អាសិ
វត្ថុ វាសភគាមកេ
អាគន្តុកានំ ឧស្សុក្កំ
អកាសិ ឥច្ឆិតព្វកេ
បកតញ្ញុនោតិ ញត្វា
ឧស្សុក្កំ ន ករី តទា
ឧក្ខិត្តោ ន ករោតីតិ
អគមា ជិនសន្តិកេ ។
អធម្មេន វគ្គកម្មំ
សមគ្គំ អធម្មេន ច
ធម្មេន វគ្គកម្មំ ច
បដិរូបកេន វគ្គិកំ
បដិរូបកេន សមគ្គំ
ឯកោ ឧក្ខិបតេកកំ
ឯកោ ច ទ្វេ សម្ពហុលេ

ឧទ្ទាននៃចម្មេយ្យក្ខន្ធកៈនោះគឺ

[១៤៣] *កាលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងនគរចម្បា* (*មានភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តជាចៅអាវាស*) ។ *នៅក្នុងស្រុកឈ្មោះវាសភៈ បានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដល់ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈ លុះដឹងថា ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈស្គាល់ច្បាស់ ក្នុងគោចរដែលភិក្ខុគប្បីប្រាថ្នាហើយ ក៏លែងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងកាលនោះ ភិក្ខុឈ្មោះកស្សបគោត្តនោះ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈលើកវត្តថា មិនធ្វើ* (*សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដល់យើង*) *ហើយបានទៅកាន់សំណាក់ព្រះជិនស្រី* ។ (*ពួកភិក្ខុក្នុងនគរចម្បា*) *ធ្វើកម្មជាពួកទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ផង ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ផង ធ្វើកម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ផង ធ្វើកម្មជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញមផង ធ្វើកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ញមផង ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុមួយរូបផង ភិក្ខុមួយរូបលើកវត្តភិក្ខុពីររូបផង លើកវត្តភិក្ខុច្រើនរូបផង*

សង្ឃំ ឧក្ខិបតេកោ
ទុវេបិ សម្ពហុលាបិ
សង្ឃោ សង្ឃំ ច ឧក្ខិបិ ។
សព្វញ្ញូ បវរោ សុត្វា
អធម្មន្តិ បដិក្ខិបិ ។
ញត្តិវិបន្នំ យំ កម្មំ
សម្បន្នំ អនុស្សាវនំ
អនុស្សាវនវិបន្នំ
សម្បន្នំ ញត្តិយា ច យំ
ឧភយេន វិបន្នញ្ច
អញ្ញត្រ ធម្មេវ ច
វិនយំ សត្ថុ បដិកុដ្ឋំ
កុប្បំ អដ្ឋានរូបកំ
អធម្មវគ្គសមគ្គំ
បដិរូបេន យេ ទុវេ
ធម្មេនេវ ច សាមគ្គី
អនុញ្ញាសិ តថាគតោ ។

លើកវត្តសង្ឃផង ភិក្ខុពីររូប ភិក្ខុច្រើនរូប សង្ឃលើកវត្តសង្ឃផង ។ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏ប្រសើរទ្រង់ជ្រាប (រឿងនោះ) ហើយទ្រង់ហាមថា ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ។ (ឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុ) ធ្វើកម្មវិបត្តិចាកញត្តិ តែដល់ព្រមដោយអនុស្សាវនាផង ធ្វើកម្មវិបត្តិចាកអនុស្សាវនាតែដល់ព្រមដោយញត្តិផង ធ្វើកម្មវិបត្តិចាកញត្តិ និងអនុស្សាវនាទាំងពីរផង ធ្វើកម្មវៀរចាកធម៌ផង ធ្វើកម្មវៀរចាកវិន័យផង ធ្វើកម្មវៀរចាកសាសនៈនៃព្រះសាស្តាផង ធ្វើកម្មដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគតិះដៀលថា ជាកម្មកម្រើក មានរូបមិនគួរដល់ហេតុផង កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ផង កម្មជាពួកផង កម្មព្រមព្រៀងគ្នាផង កម្មពីរទៀតគឺ (កម្មជាពួក) ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ញមផង (កម្មព្រមព្រៀងគ្នាតែប្រកបដោយធម៌ប្ញមផង) ម្យ៉ាងទៀត ព្រះតថាគតទ្រង់អនុ-ញ្ញាតកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ទាំងប្រកបដោយធម៌ប៉ុណ្ណោះ ។

២៩៤

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ចតុវគ្គោ បញ្ចវគ្គោ
ទសវគ្គោ ច វីសតិ
អតិរេកវីសតិវគ្គោ
សង្ឃោ បញ្ចវិធោ តថា ។
ឋបេត្វា ឧបសម្បទំ
យញ្ច កម្មំ បវារណំ
អព្ភានកម្មេន សហ
ចតុវគ្គេហិ កម្មិកោ ។
ទុវេ កម្មេ ឋបេត្វាន
មជ្ឈទេសុបសម្បទំ
អព្ភានំ បញ្ចវគ្គិកោ
សព្វកម្មេសុ កម្មិកោ ។
អព្ភានេកំ ឋបេត្វាន
យេ ភិក្ខូ ទសវគ្គិកា ។
សព្វកម្មករោ សង្ឃោ
វីសោ សព្វត្ថ កម្មិកោ ។
ភិក្ខុនី សិក្ខមានា ច

សង្ឃមាន ៥ ពួកគឺ សង្ឃចតុវគ្គ ១ បញ្ចវគ្គ ១ ទស-
វគ្គ ១ វីសតិវគ្គ ១ អតិរេកវីសតិវគ្គ ១ ។ សង្ឃចតុវគ្គ
គួរដល់កម្ម (ទាំងពួង) វៀរលែងតែ (កម្ម ៣ យ៉ាង) គឺ
ឧបសម្បទាកម្ម ១ បវារណាកម្ម ១ អព្ភានកម្ម ១ ។ សង្ឃ
បញ្ចវគ្គ គួរដល់កម្មក្នុងកម្មទាំងពួង វៀរលែងតែកម្មពីរយ៉ាង
គឺឧបសម្បទាកម្មក្នុងមជ្ឈិមប្រទេស ១ អព្ភានកម្ម ១ ។
ភិក្ខុសង្ឃទសវគ្គ (ធ្វើកម្មទាំងអស់បាន) វៀរលែងតែអព្ភាន-
កម្មមួយចេញ ។ សង្ឃវីសតិវគ្គ គួរដល់កម្មក្នុងកម្មទាំងពួង
ឈ្មោះថា ធ្វើកម្មបានគ្រប់កម្ម ។ ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខមានាក្តី

សាមណេរោ សាមណេរិកា
បច្ចក្ខាតន្តិមវត្ថុ
ឧក្ខិត្តាបត្តិទស្សនេ
អប្បដិកម្មទិដ្ឋិយា
បណ្ឌកថេយ្យសំវាសកំ
តិត្ថិយតិរច្ឆានគតំ
មាតុ បិតុ ច ឃាតកំ
អរហំ ភិក្ខុនីទូសី
ភេទកំ លោហិតុប្បាទកំ
ព្យញ្ជនំ នានាសំវាសំ
នានាសីមាយ ឥទ្ធិយា
យស្ស សង្ឃោ ករេ កម្មំ
ហោតិ តេ ចតុវីសតិ
សម្មុខេន បដិក្ខិត្តា
ន ហោតេ គណបូរកា
ចារិវាសិកចតុត្ថោ
បរិវាសំ ទទេយ្យ វា

សាមណេរក្តី សាមណេរីក្តី ភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខាក្តី ភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ថុក្តី ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិចេញក្តី មនុស្សខ្ទើយក្តី មនុស្សដែលលួចសំវាសក្តី ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយក្តី សត្វតិរច្ឆានក្តី បុគ្គលដែលធ្វើមាតុឃាតក្តី បិតុឃាតក្តី អរហន្តឃាតក្តី បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនីក្តី បុគ្គលដែលធ្វើសង្ឃភេទក្តី បុគ្គលដែលធ្វើលោហិតុប្បាទក្តី ឧភតោព្យញ្ជនកៈក្តី ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេង ៗ គ្នាក្តី ភិក្ខុនៅក្នុងសីមាផ្សេង ៗ គ្នាក្តី (ភិក្ខុឋិតនៅលើអាកាស) ដោយឫទ្ធិក្តី (បណ្តាបុគ្គលទាំងនេះ) បើជុំនុំសង្ឃធ្វើកម្មដល់បុគ្គលឯណានីមួយ ឯបុគ្គលទាំង ២៤ ពួកនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមថា បុគ្គលទាំងអម្បាលនេះ ជាគណបូរកៈមិនបានឡើយ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃមានបារិវាសិកភិក្ខុជាគម្រប់ ៤ ឲ្យបរិវាស

២៩៧

ចម្ពេយ្យក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

មូលមានត្តមព្ភេយ្យ
អកម្មំ ន ច ករណំ
មូលអរហមានត្តំ
អព្ភានារហមេវ ច
អកម្មការកា បញ្ច
សម្ពុទ្ធេន បកាសិតា ។
ភិក្ខុនី សិក្ខមានា ច
សាមណេរោ សាមណេរិកា
បច្ចក្ខន្តិមឧម្មត្តា
ខិត្តវេទនទស្សនេ
អប្បដិកម្មទិដ្ឋិយា
បណ្ឌកថេយ្យសំវាសកំ
តិត្ថិយតិរច្ឆានគតំ
មាតា បិតុ ច ឃាតកំ
អរហំ ភិក្ខុនីទូសឹ
ភេទកំ លោហិតុប្បាទកំ
ឧភតោព្យញ្ជនញ្ចេវ

ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈ ឱ្យមានត្ត ឲ្យអព្ភាន (កម្មរបស់សង្ឃនោះ) មិនឈ្មោះថា កម្មផង សង្ឃមិនត្រូវធ្វើផង ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃមានភិក្ខុដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ជាគម្រប់ ៤ ក្តី មានភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្តជាគម្រប់ ៤ ក្តី មានភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តមានត្តជាគម្រប់ ៤ ក្តី មានភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភានជាគម្រប់ ៤ ក្តី ភិក្ខុទាំង ៤ ពួកនេះ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ប្រកាសថាមិនមែនជាអ្នកធ្វើកម្មឡើយ ។ ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខមានាក្តី សាមណេរក្តី សាមណេរីក្តី ភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខាក្តី ភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ថុក្តី ភិក្ខុឆ្កួតក្តី ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយក្តី ភិក្ខុមានវេទនាគ្របសង្កត់ក្តី ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញក្តី ខ្ទើយក្តី បុគ្គលដែលលួចសំវាសក្តី ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយក្តី សត្វតិរច្ឆានក្តី បុគ្គលជាមាតុឃាតកៈក្តី បិតុឃាតកៈក្តី អរហន្តឃាតកៈក្តី បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនីក្តី ដែលធ្វើសង្ឃភេទក្តី ធ្វើលោហិតុប្បាទក្តី ឧភតោព្យញ្ជនកៈក្តី

នានាសំវាសកំបិ ច

នានាសីមាយ ឋិតកំ

វេហាសំ យស្ស កម្ម ច

សត្តវីសានមេតេសំ

បដិកោសំ ន រុហតិ ។

ភិក្ខុស្ស បកតត្តស្ស

រុហតិ បដិកោសនា

សុទ្ធស្ស ទុន្និសារិតោ

ពាលោ ហិ សុនិសារិតោ

បណ្ឌកោ ថេយ្យសំវាសោ

បក្កន្តោ តិរច្ឆានគតោ

មាតាបិតុអរហន្តោ

ទូសកោ សង្ឃភេទកោ

លោហិតុប្បាទកោ ចេវ

ឧភតោព្យញ្ជនោ ច យោ

ឯកាទសន្នមេតេសំ

ឱសារណំ ន យុជ្ជតិ ។

ភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេង ៗ គ្នាក្តី ភិក្ខុដែលឋិតនៅក្នុងសីមាផ្សេង ៗ គ្នាក្តី ភិក្ខុដែលឋិតនៅលើអាកាសក្តី (សង្ឃធ្វើ) កម្មដល់បុគ្គលណា បុគ្គលនោះក្តី ឯការហាមឃាត់ (ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ) របស់បុគ្គលទាំង ២៧ ពួកនេះ មិនឡើងឡើយ ។ (ការហាមឃាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ) របស់ភិក្ខុជាបកតត្ត ទើបឡើង ភិក្ខុបរិសុទ្ធ (បើសង្ឃបណ្តេញចេញ) ឈ្មោះថា បណ្តេញចេញដោយអាក្រក់ ឯភិក្ខុល្ងង់ (បើសង្ឃបណ្តេញចេញ) ឈ្មោះថា បណ្តេញចេញដោយល្អ មនុស្សខ្ទើយក្តី បុគ្គលលួចសំវាសក្តី ភិក្ខុចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយក្តី តិរច្ឆានក្តី បុគ្គលជាមាតុឃាតកៈក្តី បិតុឃាតកៈក្តី អរហន្តឃាតកៈក្តី ភិក្ខុនីទូសកៈក្តី សង្ឃ-ភេទកៈក្តី លោហិតុប្បាទកៈក្តី ឧភតោព្យញ្ជនកៈក្តី ឯបុគ្គលទាំង ១១ ពួកនេះ មិនគួរដល់ឱសារណាកម្មឡើយ ។

២៩៩

ចម្មេយ្យក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ហត្ថបាទា តទុភយំ
កណ្ណនាសា តទុភយំ
អង្គុលីអឡកណ្ឌរំ
ផណំ ខុជ្ជោ ច វាមនោ
គណ្ឌិលក្ខណកសា ច
លិខិតកោ ច សីបទី
បាបបរិសកាណោ ច
កុណិ ខញ្ជោ ហតោបិ ច
ឥរិយាបថទុព្វលោ
អន្ធោ មូគោ ច ពធិរោ
អន្ធមូគន្ធពធិរោ
មូគពធិរមេវ ច
អន្ធមូគពធីរោ ច
ទ្វត្តឹសេតេ អន្ធកា
តេសំ ឱសារណំ ហោតិ
សម្ពុទ្ធេន បកាសិតំ ។

មនុស្សកំបុតដៃក្តី កំបុតជើងក្តី កំបុតដៃនិងជើងទាំងពីរក្តី កំបុតត្រចៀកក្តី កំបុតច្រមុះក្តី កំបុតត្រចៀកនិងច្រមុះទាំងពីរក្តី កំបុតម្រាមដៃក្តី កំបុតមេដៃ មេជើងក្តី មនុស្សដាច់សរសៃធំក្តី មនុស្សមានម្រាមដៃព្រែកក្តី មនុស្សគមក្តី មនុស្សតឿក្តី មនុស្សពក-ក ឬពកត្រង់អវយវៈណាមួយក្តី មនុស្សដែលគេបៀតបៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាមក្តី មនុស្សមានស្នាមដែលគេវាយដោយរំពាត់ក្តី មនុស្សដែលគេកត់ឈ្មោះព្យួរទោសទុកក្តី មនុស្សដែលមានជើងហើមស្ទក់ក្តី មនុស្សដែលមានរោគអាក្រក់ក្តី មនុស្សទ្រុស្តបរិសទ្យ គឺមនុស្សមានរូបអាក្រក់ខុសគេក្តី មនុស្សដែលទើបតែនឹងខ្វាក់ក្តី មនុស្សក្ញេងកងត្រង់អវយវៈណាមួយក្តី មនុស្សខ្ចកក្តី មនុស្សដែលស្លាប់មួយចំហៀងខ្លួនក្តី មនុស្សខ្វិនក្តី មនុស្សចាស់គ្រាំគ្រាក្តី មនុស្សដែលខ្វាក់ពីកំណើតក្តី មនុស្សគក្តី ថ្លង់ក្តី មនុស្សខ្វាក់ផង គផងក្តី មនុស្សខ្វាក់ផង ថ្លង់ផងក្តី មនុស្សគផង ថ្លង់ផងក្តី មនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងថ្លង់ក្តី មនុស្សទាំង ៣២ ពួកគត់នេះ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ប្រកាសថា មនុស្សទាំងនោះគួរដល់ឱសារណាកម្ម ។

ឆន្ទញ្ញា បដិកាតញ្ញា

និស្សជ្ជេតា ន វិជ្ជតិ

តស្ស ឧក្ខេបនា កម្មា

សត្ត ហោន្តិ អធម្មិកា

អាបន្នំ អនុវត្តន្តិ

សត្ត តេបិ អធម្មិកា

អាបន្នំ អនុវត្តន្តិ

សត្ត កម្មា សុធម្មិកា

សម្មុខា បដិបុច្ឆា ច

បដិញ្ញាយ ច ការកា

សតិអមូឡ្ហចាបិកា

តជ្ជននិយសេន ច

បព្វាជនីយបដិសារា

ឧក្ខេបបរិវាស ច

មូលមានត្តអព្ភានា

តថេវ ឧបសម្បទា

អញ្ញំ ការេយ្យ អញ្ញស្ស

អាបត្តិដែលត្រូវឃើញ អាបត្តិដែលត្រូវសំដែងនិងទិដ្ឋិអាក្រក់ ដែលត្រូវលះបង់ មិនមានដល់ (ភិក្ខុណា) ការលើកវត្ត ដល់ភិក្ខុនោះ ចាត់ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៧ យ៉ាង ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិ សូម្បីកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ចាត់ជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៧ យ៉ាង ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិ (សូម្បី) កម្មរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ចាត់ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ល្អមាន ៧ យ៉ាង ការកសង្ឃធ្វើកម្មដែលត្រូវធ្វើក្នុងទីចំពោះមុខក្តី ធ្វើដោយការសាកសួរក្តី ធ្វើដោយសេចក្តីប្តេជ្ញាក្តី ឱ្យសតិវិន័យក្តី អមូឡ្ហវិន័យក្តី ធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មក្តី តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ឲ្យបរិវាសក្តី ឲ្យមូលាយបដិកស្សនៈក្តី មានត្តក្តី អព្ភានក្តី ឧបសម្បទាក្តី ហើយសង្ឃត្រឡប់ធ្វើកម្មដទៃ ដល់បុគ្គលដទៃវិញ

៣០១

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សោឡសេតេ អធម្មិកា
តន្តំ ការេយ្យ តន្តស្ស
សោឡសេតេ សុធម្មិកា
បច្ចារោបេយ្យ អញ្ញោញ្ញំ
សោឡសេតេ អធម្មិកា
ទ្វេ ទ្វេ មូលា កតា តស្ស
តេបិ សោឡស ធម្មិកា ។
ឯកោកមូលកំ ចក្កំ
អធម្មន្តិ ជិនោ ព្រវិ
អកាសិ តជ្ជនីយំ កម្មំ
សង្ឃោ ភណ្ឌនការកោ
អធម្មេន វគ្គកម្មំ
អញ្ញំ អាវាស គច្ឆិ សោ
តត្ថាធម្មេន សមគ្គា
តស្ស តជ្ជនិយំ ការុំ
អញ្ញត្ថ វគ្គធម្មេន
តស្ស តជ្ជនិយំ ការុំ

កម្មទាំង ១៦ នេះឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ សង្ឃធ្វើកម្ម នោះ ៗ ដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្មនោះ ៗ កម្មទាំង ១៦ នេះ ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ល្អ សង្ឃលើកឡើងនូវកម្មដទៃចំ-ពោះភិក្ខុដែលគួរដល់កម្មដទៃវិញ កម្មទាំង ១៦ នេះឈ្មោះ ថា មិនប្រកបដោយធម៌ កម្មមានមូលពីរ ៗ ដែលសង្ឃបាន ធ្វើដល់ភិក្ខុនោះ កម្មទាំង ១៦ នោះក៏ឈ្មោះថា កម្មប្រកបដោយ ធម៌ដែរ ។ សូម្បីចក្កដែលមានមូលមួយ ៗ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់ត្រាស់ថា មិនប្រកបដោយធម៌ សង្ឃ (គិតគ្នាថា) ភិក្ខុនេះជាអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ហើយបានធ្វើតជ្ជនីយកម្ម (ដល់ភិក្ខុនោះ) តែធ្វើកម្មជាពួក ទាំងមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុនោះក៏ចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដែល នៅក្នុងអាវាសនោះ ក៏ព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះទៀត (ភិក្ខុនោះ) ក៏ចេញ ទៅកាន់អាវាសដទៃ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងអាវាសដទៃ (នោះ) ជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ ធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុនោះ

បដិរូបកេន វគ្គាបិ

សមគ្គាបិ តថា ករុំ

អធម្មេន សមគ្គា ច

ធម្មេន វគ្គមេវ ច

បដិរូបកេន វគ្គា ច

សមគ្គា ច ឥមេ បជា

ឯកេកំ មូលកំ កត្វា

ចក្កំ ពន្ធេ វិចក្ខណោ ។

ពាលាព្យត្តស្ស និយស្សំ

បព្វាជេ កុលទូសកំ

បដិសារណីយំ កម្មំ

ករេ អក្កោសកស្ស ច

អទស្សនាបដិក្កម្មេ

យោ ច ទិដ្ឋឹ ន និស្សជ្ជេ

តេសំ ឧក្ខេបនំ កម្មំ

សត្ថុវាហេន ភាសិតំ

ឧបរិនយកម្មានំ

ទៀត ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះជាពួក ទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ទមក៏មាន ព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ទមក៏មាន បានធ្វើតជ្ជនីយកម្ម (ដល់ភិក្ខុនោះ) ដូចគ្នា បទទាំងឡាយនេះគឺ កម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី កម្មជាពួក តែប្រកបដោយធម៌ក្តី កម្មជាពួកទាំងប្រកបដោយធម៌ប្ទមក្តី កម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែប្រកបដោយធម៌ប្ទមក្តី (បទទាំងអម្បាលនេះ) អ្នកមានប្រាជ្ញាគប្បីធ្វើឲ្យមានមូលមួយ ៗ ហើយចងឲ្យជាចក្ក ។ សង្ឃធ្វើនិយស្សកម្ម ដល់ភិក្ខុល្ងង់ក្តី មិនឆ្លាសក្តី សង្ឃធ្វើបព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលទ្រុស្តត្រកូលក្តី សង្ឃធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលជេរគ្រហស្ថក្តី ភិក្ខុណាមិនឃើញអាបត្តិក្តី មិនសំដែងអាបត្តិក្តី មិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញក្តី ព្រះបរមគ្រូជាសត្ថវាហៈ ទ្រង់សំដែងនូវឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុទាំងនោះ អ្នកមានប្រាជ្ញាគប្បីនាំទៅ

៣០៣

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បញ្ញោ តជ្ជនិយំ នយេ
តេសំយេវ អនុលោមំ
សម្មា វត្តតិ យាចតិ
បស្សទ្ធី តេសំ កម្មានំ
ហេដ្ឋា កម្មនយេន ច
តស្មឹ តស្មឹ ហិ កម្មេសុ
តត្រដ្ឋោ ច វិភជតិ
អកតំ ទុក្កដញ្ចេវ
បុន កាតពកន្តិ ច
កម្មេ បស្សទ្ធិយា ចាបិ
តេ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ
វិបត្តិព្យាធិតេ ទិស្វា
កម្មប្បត្តេ មហាមុនិ
បដិប្បស្សទ្ធិមក្ខាសិ
សល្លកត្តោវ ឱសធន្តិ[១] ។

១ ឥទំ ឧទ្ទានំ ឱ. បោត្ថកេន យេភុយ្យេន វិសទិសន្តិ ញាតព្វំ ។

គឺថាគប្បីធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគួរដល់និយ-កម្ម ភិក្ខុដែលសង្ឃបានធ្វើកម្មហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃចំពោះវត្តដ៏សមគួរដល់កម្មទាំងអម្បាលនោះ ហើយមកសូមការរម្ងាប់កម្មទាំងនោះ (នឹងសង្ឃ) តាមន័យនៃកម្មឰដ៏ខាងក្រោយ សង្ឃដែលឋិតនៅក្នុងទីនោះជជែកគ្នា ក្នុងកម្មនោះ ៗ ក្តី ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងឡាយណានិយាយថា កម្មឈ្មោះថា សង្ឃមិនបានធ្វើហើយ កម្មឈ្មោះថា សង្ឃធ្វើអា-ក្រក់ហើយ កម្មសង្ឃត្រូវធ្វើទៀតក្តី ភិក្ខុទាំងនោះឈ្មោះថាធម្មវាទី ក្នុងការរម្ងាប់នូវកម្ម (នោះ) ព្រះសម្ពុទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ឃើញភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានវិបត្តិបៀតបៀនហើយជាភិក្ខុគួរដល់កម្ម ទើបទ្រង់សំដែងនូវវិធីរម្ងាប់កម្មដូចជាពេទ្យមើលរបួស ប្រាប់នូវឱសថដូច្នេះឯង ។

កោសម្ពិក្ខន្ធកំ

[១៤៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ សោ អបរេន សមយេន តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តិន្តិ ។ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ សាមគ្គឹ លភិត្វា តំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបឹសុ ។ សោ ច ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ហោតិ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា

កោសម្ពិក្ខន្ធកៈ

[១៤៤] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងឃោសិតារាម ទៀបក្រុងកោសម្ពី ។ វេលានោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបត្រូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុនោះយល់ឃើញអាបត្តិនោះ ជាអាបត្តិមែន ពួកភិក្ខុដទៃយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា មិនមែនជាអាបត្តិទៅវិញ ។ លុះកាលជាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនោះត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា មិនមែនជាអាបត្តិទៅវិញ ពួកភិក្ខុដទៃត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិទៅវិញ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ តើលោកបានឃើញអាបត្តិនុ៎ះឬទេ ។ ភិក្ខុនោះតបទៅវិញថា នែអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញនោះគ្មានទេ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ក៏លើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ។ ឯភិក្ខុនោះសោត ក៏ជាពហុស្សូត (ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន) ស្ទាត់ក្នុងបិដក ជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាបណ្ឌិត ឈ្លៀវឆ្លាស មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរអែង និងមានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះក៏បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុដែលជាមិត្តគ្រាន់តែបានឃើញគ្នា និងជាមិត្តដ៏មាំមួន

៣០៤

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ អាបត្តិទិដ្ឋិ

ឯតទវោច អនាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អាបត្តិ អនាបន្នោម្ហិ នម្ហិ អាបន្នោ អនុក្ខិត្តោម្ហិ នម្ហិ ឧក្ខិត្តោ អធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន ហោថ មេ អាយស្មន្តោ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខាតិ ។ អលភិ ខោ សោ ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ បក្ខេ ។ ជានបទានំ ច សន្ទិដ្ឋានំ សម្ភត្តានំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អនាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អាបត្តិ អនាបន្នោម្ហិ នម្ហិ អាបន្នោ អនុក្ខិត្តោម្ហិ នម្ហិ ឧក្ខិត្តោ អធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន ហោន្តុ មេ អាយស្មន្តោ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខាតិ ។ អលភិ ខោ សោ ភិក្ខុ ជានបទេបិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ បក្ខេ ។ អថខោ តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ យេន ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា

ហើយនិយាយពាក្យនេះថា នែអាវុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយមកជាបក្ខពួករបស់ខ្ញុំតាមធម៌ តាមវិន័យ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានភិក្ខុដែលជាមិត្តគ្រាន់តែបានឃើញគ្នា និងមិត្តដ៏មាំមួនមកជាបក្ខពួកឡើង ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុនោះក៏បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែបានឃើញគ្នា និងមិត្តដ៏មាំមួន ដែលនៅក្នុងជនបទថា នែអាវុសោ នេះ ជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុឡើយ សូមអស់លោកដ៏មានអាយុមកជាបក្ខពួកនឹងខ្ញុំតាមធម៌ តាមវិន័យ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានភិក្ខុដែលជាមិត្តគ្រាន់តែបានឃើញគ្នា និងមិត្តដ៏មាំមួន ដែលនៅក្នុងជនបទមកជាបក្ខពួកឡើង ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយ

ឧក្ខេបកោ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ អនាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អាបត្តិ អនាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ អនុក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តោ អធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេ- នាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ ឧក្ខិត្តានុវត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ អាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អនាបត្តិ អាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ អនាបន្នោ ឧក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ អនុក្ខិត្តោ ធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេន មា ខោ តុម្ហេ អាយ- ស្មន្តោ ឯតំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អនុវត្តិត្ថ អនុបរិវារេថាតិ ។ ឯវំបិ ខោ តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ ឧក្ខេបកេហិ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានា តថេវ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អនុវត្តឹសុ អនុបរិវារេសុំ ។

ពាក្យនេះនឹងពួកភិក្ខុលើកវត្តថា នៃអាវុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះមិនត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុនេះឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ភិក្ខុនេះសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ភិក្ខុនេះសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃលើកវត្តភិក្ខុនេះដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុឡើយ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្តបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តវិញថា នៃអាវុសោ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះសង្ឃគួរលើកវត្តបានហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ ភិក្ខុនេះសង្ឃលើកវត្តដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុហើយ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អស់លោកកុំប្រព្រឹត្តតាម កុំតាមចោមរោមភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានលើកវត្តនេះឡើយ ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានលើកវត្តនោះ កាលបើពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្តនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រព្រឹត្តតាម នៅតែតាមចោមរោមភិក្ខុដែលសង្ឃបានលើកវត្តហើយនោះដដែល ។

៣០៧

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ អាបត្តិទិដ្ឋិ

[១៤៨] អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ អហោសិ សោ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិ អហោសិ អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិនោ អហេសុំ សោ អបរេន សមយេន តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ អហោសិ អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ អហេសុំ អថខោ តេ ភន្តេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ អាបត្តឹ ត្វំ អាវុសោ អាបន្នោ បស្សសេតំ អាបត្តិន្តិ នត្ថិ មេ អាវុសោ អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យន្តិ អថខោ តេ ភន្តេ ភិក្ខូ សាមគ្គឹ លភិត្វា តំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបឹសុ សោ ច ភន្តេ ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិ-តោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ

កោសម្ពិក្ខន្ធកៈ ការយល់ឃើញអាបត្តិថាជាអាបត្តិមែន

[១៤៥] គ្រានោះ មានភិក្ខុ ១ រូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុនោះលុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីនេះមានភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិហើយ ភិក្ខុនោះបានយល់ឃើញអាបត្តិនោះថាជាអាបត្តិមែន តែពួកភិក្ខុដទៃយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា មិនមែនជាអាបត្តិ លុះកាលជាខាងក្រោយ ភិក្ខុនោះត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា មិនមែនជាអាបត្តិទៅវិញ ពួកភិក្ខុដទៃត្រឡប់យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិទៅវិញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងវេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិហើយ តើលោកឃើញអាបត្តិនុ៎ះឬទេ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា នែអាវុសោ អាបត្តិដែលខ្ញុំត្រូវឃើញនោះគ្មានទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានសេចក្តីសាមគ្គីគ្នាហើយ ក៏លើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯភិក្ខុនោះសោត ក៏ជាពហុស្សូតស្ទាត់ក្នុងបិដកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ហើយជាបណ្ឌិត ឆ្លៀវឆ្លាស មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាសអៀន មានសេចក្តីរអែង មានសេចក្តី

អថខោ សោ ភន្តេ ភិក្ខុ សង្ឃិជ្ជេ សម្ពុត្តេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោច អនាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អាបត្តិ អនាបន្នោម្ហិ នម្ហិ អាបន្នោ អនុក្ខិត្តោម្ហិ នម្ហិ ឧក្ខិត្តោ អនម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន ហោថ មេ អាយស្មន្តោ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខាតិ អលភិ ខោ សោ ភន្តេ ភិក្ខុ សង្ឃិជ្ជេ សម្ពុត្តេ ភិក្ខូ បក្ខេ ជានបទានំបិ សង្ឃិដ្ឋានំ សម្ពុត្តានំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អនាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អាបត្តិ អនាបន្នោម្ហិ នម្ហិ អាបន្នោ អនុក្ខិត្តោម្ហិ នម្ហិ ឧក្ខិត្តោ អនម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន ហោន្តុ មេ អាយស្មន្តោ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខាតិ អ-លភិ ខោ សោ ភន្តេ ភិក្ខុ ជានបទេបិ សង្ឃិជ្ជេ សម្ពុត្តេ

ស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស គ្រានោះ ភិក្ខុនោះចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងមិត្តដ៏មាំមួនហើយ និយាយពាក្យនេះថា នែអាវុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកមក ជាបក្ខពួកនឹងខ្ញុំ តាមធម៌ តាមវិន័យ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនោះក៏បានភិក្ខុដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងជាមិត្តដ៏មាំមួនមក ជាបក្ខពួកឡើង មិនតែប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុនោះ បានបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ ដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងជាមិត្តដ៏មាំមួនដែលនៅក្នុងជនបទថា នែអាវុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ជាភិក្ខុឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តខ្ញុំដោយកម្ម មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ សូមអស់លោកដ៏មានអាយុមកជាបក្ខពួកនឹងខ្ញុំតាមធម៌ តាមវិន័យ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនោះក៏បានភិក្ខុដែលជាមិត្តគ្រាន់តែឃើញគ្នា និងជាមិត្តដ៏មាំមួន

៣០៩

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា

ភិក្ខូ បក្ខេ អថខោ តេ ភន្តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ យេន ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ឧក្ខេបកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ អនាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អាបត្តិ អនាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ អនុក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តោ អធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេនាតិ ឯវំ វុត្តេ ភន្តេ ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ ឧក្ខិត្តានុវត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ អាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អនាបត្តិ អាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ អនាបន្នោ ឧក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ អនុក្ខិត្តោ ធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេន មា ខោ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឯតំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អនុវត្តិត្ថ អនុបរិវារេថាតិ

ដែលនៅក្នុងជនបទមកជាបក្ខពួកឡើង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលានោះ ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្តថា នែអាវុសោ នេះជាអនាបត្តិ នេះមិនមែនជាអាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះមិនត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុនេះឥតត្រូវអាបត្តិ (អ្វីទេ) ភិក្ខុនេះសង្ឃមិនគួរលើកវត្ត ភិក្ខុនេះសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តភិក្ខុនេះដោយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក ជាកម្មមិនគួរដល់ហេតុ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ឯពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះសង្ឃគួរលើកវត្តហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ សង្ឃបានលើកវត្តភិក្ខុនេះ ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុហើយ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អស់លោកកុំប្រព្រឹត្តតាម កុំតាមចោមរោមភិក្ខុដែលសង្ឃ

ឯវំបិ ខោ តេ ភន្តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ ឧក្ខេប-
កេហិ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានា តថេវ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ
អនុវត្តន្តិ អនុបរិវារេន្តីតិ ។ អថខោ ភគវា ភិន្នោ ភិក្ខុ-
សង្ឃោ ភិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោតិ ឧដ្ឋាយាសនា យេន
ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ
អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា ឧក្ខេបកេ
ភិក្ខូ ឯតទវោច មា ខោ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បដិភាតិ នោ
បដិភាតិ នោតិ យស្មឹ វា តស្មឹ វា ភិក្ខុំ ឧក្ខិបិតព្វំ
មញ្ញិត្ថ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។
សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញេ
ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ តេ
ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ អា-
យស្មា ពហុស្សុតោ ។ បេ ។ សិក្ខាកាមោ សចេ មយំ
ឥមំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិស្សាម ន មយំ

បានលើកវត្តនេះឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក៏ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ កាលបើពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត និយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រព្រឹត្តតាម នៅតែតាមចោមរោមភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានលើកវត្តនោះដដែល ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ភិក្ខុសង្ឃបែកគ្នាហើយ ភិក្ខុសង្ឃបែកគ្នាហើយ ទើបទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈហើយ យាងចូលទៅរកពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំក្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់រួចហើយ ក៏មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្តយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំសម្គាល់ភិក្ខុដែលសង្ឃគប្បីលើកវត្ត ព្រោះហេតុណាមួយថា ការនេះប្រាកដដល់យើងហើយ ការនេះប្រាកដដល់យើងហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវអាបត្តិហើយ ។ ភិក្ខុនោះ យល់ឃើញអាបត្តិនោះថាជាអនាបត្តិ ឯពួកភិក្ខុដទៃយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិមែន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះ ស្គាល់ភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាពហុស្សូត ។ បេ ។ មានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា បើយើងនឹងលើកវត្តភិក្ខុនេះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ យើងនឹងមិនធ្វើ

៣១១

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ អនាបត្តិទិដ្ឋិ

ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឧបោសថំ ករិស្សាម វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា ឧបោសថំ ករិស្សាម ករិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណន្តិ ។ ភេទគរុកេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ន សោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា ពហុស្សុតោ ។ បេ ។ សិក្ខាកាមោ សចេ មយំ ឥមំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិស្សាម ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធឹ បវារេស្សាម វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា បវារេស្សាម ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធឹ សង្ឃកម្មំ ករិស្សាម វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា សង្ឃកម្មំ ករិស្សាម ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធឹ អាសនេ និសីទិស្សាម វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា អាសនេ និសីទិស្សាម ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធឹ

ឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុនេះ យើងវៀរលែងភិក្ខុនេះចេញ ទើបធ្វើឧបោសថ (នោះ) ការបង្កហេតុ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេង ៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែកធ្លាយនៃសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ មុខជានឹងមានដល់សង្ឃ ព្រោះការលើកវត្តភិក្ខុនោះជាហេតុមិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុដែលមានចិត្តធ្ងន់ក្នុងការបំបែកសង្ឃ មិនគួរនឹងលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ ។ ភិក្ខុនោះយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអនាបត្តិ ឯពួកភិក្ខុដទៃយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះស្គាល់ភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះជាពហុស្សូត ។ បេ ។ មានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសិក្ខា បើយើងនឹងលើកវត្តភិក្ខុនេះ ព្រោះមិនឃើញនូវអាបត្តិហើយ យើងមុខជាមិនបវារណាជាមួយនឹងភិក្ខុនេះ តែយើងវៀរលែងភិក្ខុនេះចេញហើយបវារណា យើងមុខជានឹងមិនធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងវៀរលែងភិក្ខុនេះចេញហើយធ្វើសង្ឃកម្ម យើងមុខជានឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងវៀរលែងភិក្ខុនេះចេញហើយអង្គុយលើអាសនៈ យើងមុខជានឹងមិនអង្គុយក្នុងទីឆាន់បបរជាមួយនឹង

យាគុចានេ និសីទិស្សាម វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា យាគុចា-
នេ និសីទិស្សាម ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ភត្តគ្គេ
និសីទិស្សាម វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា ភត្តគ្គេ និសី-
ទិស្សាម ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកច្ឆន្នេ
វសិស្សាម វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា ឯកច្ឆន្នេ វសិស្សាម
ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធឹ យថាវុឌ្ឍំ អភិវា-
ទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សាម
វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋា-
នំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សាម ករិស្សតិ
សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ
វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃ-
នានាករណន្តិ ។ ភេទគរុកេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ន
សោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិតព្វោតិ ។
អថខោ ភគវា ឧក្ខេបកានំ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ ភាសិត្វា

ភិក្ខុនេះដែរ តែយើងវៀរលែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីធាន់បបរ យើងមុខជានឹងមិនអង្គុយក្នុងរោងភត្តជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងវៀរលែងភិក្ខុនេះចេញ ហើយអង្គុយក្នុងរោងភត្ត យើងមុខជានឹងមិននៅក្នុងទីដែលមានដំបូលមួយជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងវៀរលែងភិក្ខុនេះ ចេញ ហើយនៅក្នុងទីដែលមានដំបូលមួយ យើងមុខជានឹងមិនធ្វើអភិវាទនកម្ម[១] បច្ចុដ្ឋានកម្ម[២] អញ្ជលិកម្ម[៣] និងសាមីចិកម្ម[៤] តាមលំដាប់ចាស់ជាមួយនឹងភិក្ខុនេះដែរ តែយើងវៀរលែងភិក្ខុនេះចេញហើយធ្វើអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជលិកម្ម និងសាមីចិកម្ម តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី (នោះ) ការបង្កហេតុ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេង ៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែកធ្លាយនៃសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ មុខជានឹងមានដល់សង្ឃ ព្រោះការលើកវត្តភិក្ខុនោះ ជាហេតុមិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុដែលមានចិត្តធ្ងន់ក្នុងការបំបែកសង្ឃ មិនគួរនឹងលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិទេ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានសម្តែងសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ពួកឧក្ខេបកភិក្ខុរួចហើយក៏ទ្រង់ក្រោកចាក

---

១ ការថ្វាយបង្គំដោយបញ្ចង្គប្រតិស្ឋាន ។ ២ ការគោរពដោយកិរិយាក្រោកទទួល ។ ៣ ការគោរពដោយការប្រណម្យដៃ ។ ៤ ការកោតក្រែង ។

៣១៣

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ អនាបត្តិទិដ្ឋិ

ឧដ្ឋាយាសនា យេន ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តេនុប-សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា ឧក្ខិត្តានុវត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច មា ខោ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា នម្ហ អាបន្នា នម្ហ អាបន្នាតិ អាបត្តឹ ន បដិកាតព្វំ មញ្ញិត្ថ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អា-បត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេ ភិក្ខូ ឯវំ ជានាតិ ឥមេ ខោ អាយស្មន្តោ[១] ពហុស្សុតា ។ បេ ។ សិក្ខាកាមា នាលំ មមំ វា ការ-ណា អញ្ញេសំ វា ការណា ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតឹ គន្តុំ សចេ មំ ឥមេ ភិក្ខូ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិស្សន្តិ ន មយា សទ្ធឹ ឧបោសថំ ករិស្សន្តិ វិនា មយា ឧបោសថំ ករិស្សន្តិ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេ-ទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណន្តិ ។

១ ឱ. អាយស្មន្តា ។

អាសនៈហើយយាងចូលទៅរកពួកឧក្ខិត្តានុវត្តកភិក្ខុ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ លុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ ក៏មានព្រះពុទ្ធដីកាទៅនឹងពួកឧក្ខិត្តានុវត្តកភិក្ខុយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិហើយ កុំសំគាល់អាបត្តិថាខ្លួនមិនត្រូវសំដែង ដោយគិតថា យើងមិនត្រូវអាបត្តិទេ យើងមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវអាបត្តិហើយ ។ ភិក្ខុនោះយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអនាបត្តិ តែពួកភិក្ខុដទៃយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិមែន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះស្គាល់ភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា អស់លោកដ៏មានអាយុនេះជាពហុស្សូត ។ បេ ។ មានការប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា មិនគួរនឹងលុះអគតិ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីវង្វេង សេចក្តីខ្លាច ព្រោះហេតុអាត្មាអញ ឬព្រោះហេតុពួកបុគ្គលដទៃឡើយ បើភិក្ខុទាំងនេះនឹងលើកវត្តអាត្មាអញ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ មុខជានឹងមិនធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងអាត្មាអញទេ តែភិក្ខុទាំងនោះវៀរលែងអាត្មាអញហើយធ្វើឧបោសថ (នោះ) ការបង្កហេតុ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ផ្សេង ៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែកធ្លាយនៃសង្ឃ សេចក្តីប្រេះធានៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ មុខជានឹងមានដល់សង្ឃ ព្រោះការលើកវត្តអាត្មាអញនោះជាហេតុមិនខាន ។

ភេទករុភេទ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា បវេសំបិ សង្ឃាយ[១] សា អាបត្តិ ទេសេតព្វា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេ ភិក្ខូ ឯវំ ជានាតិ ឥមេ ខោ អាយស្មន្តោ ពហុស្សុតា ។ បេ ។ សិក្ខាកាមា នាលំ មមំ វា ការណា អញ្ញេសំ វា ការណា ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតឹ គន្តុំ សចេ មំ ឥមេ ភិក្ខូ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិស្សន្តិ ន មយា សទ្ធឹ បវារេស្សន្តិ វិនា មយា បវារេស្សន្តិ ន មយា សទ្ធឹ សង្ឃកម្មំ ករិស្សន្តិ វិនា មយា សង្ឃកម្មំ ក-រិស្សន្តិ ន មយា សទ្ធឹ អាសនេ និសីទិស្សន្តិ វិនា មយា អាសនេ និសីទិស្សន្តិ ន មយា សទ្ធឹ យាគុបានេ និសី-ទិស្សន្តិ វិនា មយា យាគុបានេ និសីទិស្សន្តិ ន មយា សទ្ធឹ ភត្តគ្គេ និសីទិស្សន្តិ វិនា មយា ភត្តគ្គេ និសីទិស្សន្តិ ន មយា សទ្ធឹ ឯកច្ឆន្នេ វសិស្សន្តិ វិនា មយា ឯកច្ឆន្នេ

១ សន្ទាយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានចិត្តធ្ងន់ក្នុងការបំបែកសង្ឃ គួរតែសំដែងអាបត្តិនោះចេញ តាមសេចក្តីជឿពាក្យរបស់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវអាបត្តិហើយ ។ ភិក្ខុនោះយល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអនាបត្តិ តែពួកភិក្ខុដទៃ យល់ឃើញអាបត្តិនោះថា ជាអាបត្តិមែន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះស្គាល់ភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងនេះជាពហុស្សូត ។ បេ ។ មានការប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា មិនគួរនឹងលុះអគតិ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីវង្វេង សេចក្តីខ្លាច ព្រោះហេតុអាត្មាអញ ឬព្រោះហេតុពួកភិក្ខុដទៃឡើយ បើភិក្ខុទាំងនេះនឹងលើកវត្តអាត្មាអញ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ មុខជានឹងមិនបវារណាជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែវៀរចាកអាត្មាអញហើយបវារណា មុខជានឹងមិនធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែវៀរចាកអាត្មាអញហើយធ្វើសង្ឃកម្ម មុខជានឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែវៀរចាកអាត្មាអញហើយអង្គុយនៅលើអាសនៈ មុខជានឹងមិនអង្គុយក្នុងទីឆាន់បបរជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែវៀរចាកអាត្មាអញហើយអង្គុយក្នុងទីឆាន់បបរ មុខជានឹងមិនអង្គុយក្នុងរោងភត្តជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែវៀរចាកអាត្មាអញហើយអង្គុយក្នុងរោងភត្ត មុខជានឹងមិននៅក្នុងទីមានដំបូលមួយ ជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែវៀរចាកអាត្មាអញហើយអង្គុយក្នុងទីមានដំបូលមួយ

វសិស្សន្តិ ន មយា សទ្ធឹ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សន្តិ វិនា មយា យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សន្តិ ករិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កល-ហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវ-វត្ថានំ សង្ឃនានាករណន្តិ ។ ភេទគរុកោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា បរេសំបិ សទ្ធាយ សា អាបត្តិ ទេសេតព្វាតិ ។ អថខោ ភគវា ឧក្ខិត្តានុវត្តកានំ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ ភាសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[១៨៦] តេន ខោ បន សមយេន ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តត្ថេវ អន្តោសីមាយ ឧបោសថំ ករោន្តិ សង្ឃ-កម្មំ ករោន្តិ ។ ឧក្ខេបកា បន ភិក្ខូ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ ។ អថខោ អញ្ញ-តរោ ឧក្ខេបកោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច

មុខជានឹងមិនធ្វើអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជលិកម្ម និងសាមីចិកម្ម តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចីជាមួយនឹងអាត្មាអញដែរ តែវៀរចាកអាត្មាអញហើយធ្វើនូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជលិកម្ម និងសាមីចិកម្ម តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី (នោះ) សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ សេចក្តីវិវាទ សេចក្តីបែកធ្លាយនៃសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ ព្រោះហេតុតែអាត្មាអញនោះ មុខជានឹងមានដល់សង្ឃមិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានចិត្តធ្ងន់ក្នុងការបំបែកសង្ឃហើយ ត្រូវតែសំដែងអាបត្តិនោះ ចេញតាមសេចក្តីជឿពាក្យរបស់ភិក្ខុដទៃ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្តហើយក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។

[១៤៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តក៏នៅតែធ្វើឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្មខាងក្នុងសីមានោះដដែល ។ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត ក៏ទៅធ្វើឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្មក្រៅសីមាវិញ ។ វេលានោះ មានភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត ១ រូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូល

តេ ភន្តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តត្ថេវ អន្តោសីមាយ ឧបោសថំ ករោន្តិ សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ មយំ បន ភន្តេ ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោម សង្ឃ-កម្មំ ករោមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តត្ថេវ អន្តោសីមាយ ឧបោសថំ ករិស្សន្តិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សន្តិ យថា មយា ញត្តិ ច អនុស្សាវនា ច បញ្ញត្តា តេសំ តានិ កម្មានិ ធម្មិកានិ ភវិស្សន្តិ អកុប្បានិ ឋានារហានិ ។ តុម្ហេ ចេ ភិក្ខុ ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តត្ថេវ អន្តោសីមាយ ឧបោសថំ ករិស្សថ សង្ឃកម្មំ ករិស្សថ យថា មយា ញត្តិ ច អនុស្សាវនា ច បញ្ញត្តា តុម្ហាកម្បិ តានិ កម្មានិ ធម្មិកានិ ភវិស្សន្តិ អកុប្បានិ ឋានារហានិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ នានាសំវាសកា តេ ភិក្ខុ តុម្ហេហិ តុម្ហេ ច តេហិ នានាសំវាសកា ។ ទ្វេមា ភិក្ខុ នានាសំវាសកភូមិយោ អត្តនា វា អត្តានំ នានាសំវាសកំ ករោតិ សមគ្គោ វា នំ សង្ឃោ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឥឡូវពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តនោះ ធ្វើឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្មខាងក្នុងសីមានោះដដែល សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ចំណែកខាងយើងខ្ញុំព្រះអង្គដែលជាឧក្ខេបកភិក្ខុ ក៏ទៅធ្វើឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្មក្រៅសីមាវិញហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ បើពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តទាំងនោះ នឹងធ្វើឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្មខាងក្នុងសីមានោះដដែល ត្រូវដូចជាញត្តិនិងអនុស្សាវនា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ កម្មរបស់ភិក្ខុទាំងនោះក៏ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ឥតមានកម្រើក ហើយជាកម្មសមគួរដល់ហេតុ ។ ម្នាលភិក្ខុ បើអស់អ្នកជាឧក្ខេបកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកលើកវត្ត) នឹងធ្វើឧបោសថ ធ្វើសង្ឃកម្មខាងក្នុងសីមានោះដដែល ត្រូវដូចជាញត្តិនិងអនុស្សាវនា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ កម្មរបស់អ្នកទាំងឡាយនោះសោតក៏ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ឥតមានកម្រើក ហើយជាកម្មសមគួរដល់ហេតុ ។ ហេតុអ្វីបានជាតថាគតពោលយ៉ាងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ព្រោះភិក្ខុទាំងនោះមានសំវាសផ្សេងគ្នា អំពីអ្នកទាំងឡាយ ចំណែកខាងអ្នកទាំងឡាយ ក៏មានសំវាសផ្សេងគ្នាអំពីភិក្ខុទាំងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ ឯភូមិរបស់ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នានេះមាន ២ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យមានសំវាសផ្សេងគ្នាដោយខ្លួនឯង ១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា

ឧក្ខិបតិ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឥមា ខោ ភិក្ខុ ទ្វេ នានាសំវាសកភូមិយោ ។ ទ្វេមា ភិក្ខុ សមានសំវាសកភូមិយោ អត្តនា វា អត្តានំ សមានសំវាសកំ ករោតិ សមគ្គោ វា នំ សង្ឃោ ឧក្ខិត្តំ ឱសារេតិ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឥមា ខោ ភិក្ខុ ទ្វេ សមានសំវាសកភូមិយោតិ ។

[១៤៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ អននុលោមិកំ កាយកម្មំ វចីកម្មំ ឧបទំសេន្តិ ហត្ថបរាមាសំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ អននុលោមិកំ កាយកម្មំ វចីកម្មំ ឧបទំសេស្សន្តិ ហត្ថបរាមាសំ ករិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ

លើកវត្តភិក្ខុនោះព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ឬមិនបានសំដែងអាបត្តិ ឬមិនបានលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ១ ម្នាលភិក្ខុ ភូមិរបស់ភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នាមាន ២ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ ភូមិរបស់ភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នានេះមាន ២ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នាដោយខ្លួនឯង ១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើឱសារណាកម្ម (លើកលែងទោស) ភិក្ខុដែលសង្ឃបានលើកវត្តហើយ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ឬមិនសំដែងអាបត្តិ ឬមិនបានលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញនោះ ១ ម្នាលភិក្ខុ ភូមិរបស់ភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នាមាន ២ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៨៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា សំដែងកាយកម្មនិងវចីកម្ម ធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃមិនសមគួរដល់គ្នានឹងគ្នាក្នុងរោងភត្តក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា សំដែងកាយកម្មនិងវចីកម្មធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃ មិនសមគួរដល់គ្នានឹងគ្នាក្នុងរោងភត្តក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮសំដីមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ

ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ភណ្ឌានជាតា ។ បេ ។ ហត្ថបរាមាសំ ការិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ភណ្ឌានជាតា ។ បេ ។ ហត្ថបរាមាសំ ករោន្តី-តិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ភិន្នេ ភិក្ខវេ សង្ឃេ អធម្មិយមានេ អសម្មោទិកាយ វត្តមានាយ ឯត្តាវតា ន អញ្ញមញ្ញំ អននុលោមិកំ កាយកម្មំ វចី-កម្មំ ឧបទំសេស្សាម ហត្ថបរាមាសំ ការិស្សាមាតិ អាស-នេ និសីទិតព្វំ ភិន្នេ ភិក្ខវេ សង្ឃេ ធម្មិយមានេ សម្មោទិ-កាយ វត្តមានាយ អាសនន្តរិកាយ និសីទិតព្វន្តិ ។

ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ។ បេ ។ ធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃក្នុងរោងភត្តក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាមានពួកភិក្ខុកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ។ បេ ។ ធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃក្នុងរោងភត្តក្នុងចន្លោះផ្ទះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា ការនោះពិតមែនព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស ។ បេ ។ លុះបន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃបែកគ្នាហើយកំពុងធ្វើកិច្ចមិនប្រកបដោយធម៌ កំពុងតែពោលវាចាមិនជាទីរីករាយរកគ្នា អ្នកទាំងឡាយមិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈដោយគិតថា យើងសំដែងនូវកាយកម្មនិងវចីកម្មធ្វើអាការប៉ះពាល់ដោយដៃ មិនសមគួរដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសង្ឃបែកគ្នាហើយកំពុងធ្វើកិច្ចប្រកបដោយធម៌ កំពុងពោលវាចាជាទីរីករាយរកគ្នា អ្នកទាំងឡាយគួរអង្គុយលើអាសនៈឃ្លាតពីគ្នា ។

កោសម្ពិកខន្ធកេ ភណ្ឌនកលហាទិកថា

[១៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ ។ តេ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ តេ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ សាធុ ភន្តេ ភគវា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ ភគវា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច អលំ ភិក្ខវេ មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទន្តិ ។ ឯវំ

កោសម្ពិក្ខន្ធក: និយាយអំពីការបង្កហេតុនិងជម្លោះជាដើម

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ចាក់ដោតគ្នានឹងគ្នា ដោយលំពែងមាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបានឡើយ ។ គ្រានោះ មានភិក្ខុ ១ រូបបានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីនេះមានពួកភិក្ខុកើតសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ចាក់ដោតគ្នានឹងគ្នាដោយលំពែងមាត់ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ភិក្ខុទាំងនោះមិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបានឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះមានព្រះភាគយាងទៅជួបនឹងភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយភាវៈស្ងៀមនៅ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគក៏យាងទៅជួបនឹងភិក្ខុទាំងនោះ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ ក៏ត្រាស់ទៅនឹងភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំឡើយ អ្នកទាំងឡាយ កុំធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ កុំធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា កុំធ្វើសេចក្តីវិវាទគ្នា ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ

វុត្តេ អញ្ញតរោ អធម្មវាទី ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អាគមេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មស្សាមី អប្បោស្សុក្កោ ភន្តេ ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ អនុយុត្តោ វិហរតុ មយមេតេន ភណ្ឌនេន កលហេន វិគ្គហេន វិវាទេន បញ្ញាយិស្សាមាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច អលំ ភិក្ខវេ មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោ អធម្មវាទី ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អាគមេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មស្សាមី អប្បោស្សុក្កោ ភន្តេ ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ អនុយុត្តោ វិហរតុ មយមេតេន ភណ្ឌនេន កលហេន វិគ្គហេន វិវាទេន បញ្ញាយិស្សាមាតិ ។

ក៏ស្រាប់តែមានភិក្ខុ ១ រូបជាអធម្មវាទីក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ធម៌ទ្រង់ឈប់នៅចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ទ្រង់ប្រកបតែនឹងធម៌ ដែលជាគ្រឿងនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្នរឿយ ៗ ចុះ ឯយើងខ្ញុំមុខជានឹងប្រាកដដោយសេចក្តីបង្កហេតុ ដោយសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ដោយសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ដោយសេចក្តីវិវាទគ្នានេះមិនខាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំឡើយអ្នកទាំងឡាយ កុំធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ កុំធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា កុំធ្វើសេចក្តីវិវាទគ្នា ។ ភិក្ខុជាអធម្មវាទីនោះក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគម្រប់ពីរដងទៀតយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ធម៌ទ្រង់ឈប់នៅចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិចទ្រង់ប្រកបតែនឹងធម៌ដែលជាគ្រឿងនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្នរឿយ ៗ ចុះ ឯយើងខ្ញុំមុខជានឹងប្រាកដដោយសេចក្តីបង្កហេតុ ដោយសេចក្តីឈ្លោះគ្នាដោយសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ដោយសេចក្តីវិវាទគ្នានេះមិនខានទេ ។

[១៤៩] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ភូតបុព្វំ ភិក្ខវេ ពារាណសិយំ ព្រហ្មទត្តោ នាម កាសីរាជា អហោសិ អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ មហព្វលោ មហាវាហនោ មហាវិជិតោ បរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ ។ ទីឃីតិ នាម កោសលរាជា អហោសិ ទលិទ្ទោ អប្បធនោ អប្បភោគោ អប្បពលោ អប្បវាហនោ អប្បវិជិតោ អបរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ចតុរង្គិនឹ សេនំ សន្នយ្ហិត្វា ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ អព្ភុយ្យាសិ ។ អស្សោសិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា ព្រហ្មទត្តោ កិរ កាសីរាជា ចតុរង្គិនឹ សេនំ សន្នយ្ហិត្វា មំ(១) អព្ភុយ្យាតោតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ ឯតទហោសិ ព្រហ្មទត្តោ ខោ កាសីរាជា អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ មហព្វលោ មហាវាហនោ មហាវិជិតោ បរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ

---

១ ឱ. មម ។

[១៤៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើមមានស្តេចក្នុងដែនកាសី ក្រុងពារាណសី ទ្រង់ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ជាស្តេចស្តុកស្តម្ភមាំមួន មានទ្រព្យច្រើន មានសម្បត្តិច្រើន មានពលច្រើន មានពាហនៈច្រើន មានដែនច្រើន មានឃ្លាំងនិងជង្រុកដ៏បរិបូណ៌ ។ មានស្តេចក្នុងដែនកោសល ឈ្មោះទីឃីតិ ជាស្តេចកំសត់ មានទ្រព្យតិច មានសម្បត្តិតិច មានពលតិច មានពាហនៈតិច មានដែនតិច មានឃ្លាំងនិងជង្រុកមិនបានបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានរៀបចំពួកសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ លើកចេញទៅច្បាំងនឹងស្តេចទីឃីតិកោសល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីឃីតិបានឮដំណឹងថា ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត រៀបចំពួកសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ លើកចេញមកច្បាំងនឹងអាត្មាអញហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិទ្រង់ព្រះតម្រិះយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ជាស្តេចស្តុកស្តម្ភមាំមួន មានទ្រព្យច្រើន មានសម្បត្តិច្រើន មានពលច្រើន មានពាហនៈច្រើន មានដែនច្រើន មានឃ្លាំងនិងជង្រុកដ៏បរិបូណ៌

អហំ បនម្ហិ ទលិទ្ទោ អប្បធនោ អប្បភោគោ អប្បពលោ អប្បវាហនោ អប្បវិជិតោ អបរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ ជាហំ បដិពលោ ព្រហ្មទត្តេន កាសិរញ្ញា ឯកសង្ឃាតំបិ សហិតុំ យន្នូនាហំ បដិកច្ចេវ[១] នគរម្ហា និប្បតេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា មហេសឹ អាទាយ បដិកច្ចេវ នគរម្ហា និប្បតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទញ្ច កោសញ្ច កោដ្ឋាគារញ្ច អភិវិជិយ អជ្ឈាវសតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា សបជាបតិកោ យេន ពារាណសី តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន ពារាណសី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា សបជាបតិកោ ពារាណសិយំ អញ្ញតរស្មឹ បច្ចន្តិមេ ឱកាសេ កុម្ភការនិវេសនេ អញ្ញាតកវេសេន បរិព្វាជកច្ឆន្នេន បដិវសតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី នចិរស្សេវ គព្ភិនី អហោសិ ។ តស្សា ឯវរូបោ ទោហឡោ ហោតិ

---
១ ឱ. បដិគច្ចេវ ។

ឯអាត្មាអញសោតក៏ជាស្តេចកំសត់មានទ្រព្យតិច មានសម្បត្តិតិច មានពលតិច មានពាហនៈតិច មានដែនតិច មានឃ្លាំងនិងជង្រុកមិនបរិបូណ៌ អាត្មាអញ នឹងអាចដើម្បីតទល់នឹងស្តេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត សូម្បីតែម្តងក៏មិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញលបរត់ចេញទៅពីក្រុងជាមុនឲ្យហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ក៏នាំមហេសីលបរត់ចេញទៅពីក្រុងជាមុន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដណ្តើមយកពួកពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង ជង្រុក របស់ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ហើយក៏គ្រប់គ្រងរក្សា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេចក្នុងដែលកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ព្រមទាំងមហេសីយាងចេញទៅឯក្រុងពារាណសី ក៏បានទៅដល់ក្រុងពារាណសីដោយលំដាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមកថាស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះមានទីឃីតិ ព្រមទាំងមហេសីក្លែងភេទរបស់ខ្លួនមិនឲ្យបុគ្គលដទៃស្គាល់បាន ទ្រង់ស្លៀកដណ្តប់ជាបរិព្វាជកហើយក៏នៅអាស្រ័យក្នុងផ្ទះស្មូនឆ្នាំង ក្នុងឱកាសមួយជាទីបំផុតក្រុងពារាណសីនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ មហេសីរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិមិនយូរប៉ុន្មានក៏ទ្រង់គភ៌ ។ ឯព្រះមហេសីនោះក៏កើតមានចំណង់មានសភាពយ៉ាងនេះ

៣២៣

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ ទីឃាវុកុមារវត្ថុ

ឥច្ឆតិ សុរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនឹ សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមិយំ ឋិតំ បស្សិតុំ ខគ្គានញ្ច ធោវនំ ចាតុំ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ ឯតទវោច គព្ភិនិម្ហិ ទេវ តស្សា មេ ឯវរូបោ ទោហឡោ ឧប្បន្នោ ឥច្ឆាមិ សុរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនឹ សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមិយំ ឋិតំ បស្សិតុំ ខគ្គានញ្ច ធោវនំ ចាតុន្តិ ។ កុតោ ទេវិ អម្ហាកំ ទុគ្គតានំ ចតុរង្គិនី សេនា សន្នទ្ធា វម្មិកា សុភូមិយំ ឋិតា ខគ្គានញ្ច ធោវនន្តិ ។ សចាហំ ទេវ ន លភិស្សាមិ មរិស្សាមីតិ ។ តេន ខោ បន ភិក្ខវេ សមយេន ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ សហាយោ ហោតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា យេន

គឺព្រះនាងចង់ឃើញពួកសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ ស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់ពាក់អាវក្រោះហើយឈរនៅក្នុងទីមានផែនដីរាបស្អាត ក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យរះឡើង ១ ចង់សោយទឹកដែលគេលាងព្រះខ័ន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ មហេសីរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោសល ព្រះនាមទីឃីតិក៏បានក្រាបទូលស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាម ទីឃីតិយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំម្ចាស់មានគភ៌ហើយ ឯខ្ញុំម្ចាស់កើតមានចំណង់មានសភាពយ៉ាងនេះ គឺខ្ញុំម្ចាស់ចង់ឃើញសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ ស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់ពាក់អាវក្រោះហើយឈរនៅក្នុងទីមានផែនដីរាបស្អាតក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យរះឡើង ១ ចង់ផឹកទឹកដែលគេលាងព្រះខ័ន ១ ។ ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់តបទៅវិញថា នែនាងទេវី បើយើងជាអ្នកកំសត់ម្ល៉េះ តើនឹងទៅរកសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ ស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់ពាក់អាវក្រោះ ហើយឈរនៅក្នុងទីមានផែនដីរាបស្អាត និងទឹកដែលគេលាងព្រះខ័នបានមកពីទីណា ។ ព្រះនាងទេវីទូលតបថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព បើខ្ញុំម្ចាស់មិនបានគ្រឿងទាំងនោះទេ ខ្ញុំម្ចាស់មុខជានឹងស្លាប់មិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិតរបស់ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ជាសំឡាញ់នឹងស្តេចក្នុងដែនកោសលឈ្មោះទីឃីតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុង

ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បុរោហិតំ ព្រាហ្មណំ ឯតទវោច ទេវី តេ សម្ម គព្ភិនី តស្សា ឯវរូបោ ទោហឡោ ឧប្បន្នោ ឥច្ឆតិ សុរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនឹ សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមិយំ ឋិតំ បស្សិតុំ ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុន្តិ ។ តេនហិ ទេវ មយំបិ ទេវឹ បស្សាមាតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី យេន ព្រហ្មទត្តស្ស កាសី-រញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសឹ ទូរ-តោ វ អាគច្ឆន្តឹ ទិស្វាន ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី តេនញ្ជលិម្បណាមេត្វា តិក្ខត្តុំ ឧទានំ ឧទានេសិ

ដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិយាងចូលទៅរកព្រាហ្មណ៍ ជាបុរោហិតរបស់ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់ត្រាស់ទៅនឹងព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិត របស់ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យ៉ាងនេះថា នែសំឡាញ់ ឥឡូវស្រីជាសំឡាញ់របស់អ្នកមានគភ៌ហើយ ឯចំណង់របស់នាងនោះកើតឡើងបែបនេះ គឺនាងនោះចង់តែឃើញពួកសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ ស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់ពាក់អាវក្រោះហើយឈរនៅក្នុងទីមានផែនដីរាបស្អាត ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យរះឡើង និងចង់ផឹកទឹកដែលគេលាងព្រះខ័ន ។ ឯព្រាហ្មណ៍បុរោហិតទូលតបវិញថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើដូច្នោះ យើងខ្ញុំចង់ឃើញព្រះនាងទេវីផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ មហេសីរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ក៏បានចូលទៅរកព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិតរបស់ស្តេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិតរបស់ស្តេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានឃើញមហេសីរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ យាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើសំពត់សម្រាប់បង់កលើស្មាម្ខាងរួចប្រណម្យអញ្ជលីឡើង ចំពោះមហេសីរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោ-សលព្រះនាមទីឃីតិហើយ បន្លឺឡើងនូវឧទាន ៣ ដងថា អើហ្ន៎

៣២៤

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ ទីឃាវុកុមារវត្ថុ

កោសលរាជា វត ភោ កុច្ឆិតោ កោសលរាជា វត ភោ កុច្ឆិតោតិ អវិមនា ទេវិ ហោហិ លច្ឆសិ សុរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនឹ សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមិយំ ឋិតំ បស្សិតុំ ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ យេន ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសីរាជានំ ឯតទវោច តថា ទេវ និមិត្តានិ ទិស្សន្តិ ស្វេ សុរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនី សេនា សន្នទ្ធា វម្មិកា សុភូមិយំ តិដ្ឋតុ ខគ្គា ច ធោវិយន្តូតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា មនុស្សេ អាណាបេសិ យថា ភណេ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ អាហ តថា ករោថាតិ ។ អលភិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី សុរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ

ស្តេចក្នុងដែនសោសលបានមកបិតនៅក្នុងផ្ទៃហើយ អើហ្ន៎ ស្តេចក្នុងដែនកោសលបានមកបិតនៅក្នុងផ្ទៃហើយ បពិត្រព្រះនាងទេវី ព្រះនាងកុំព្រួយព្រះទ័យឡើយ លុះវេលាព្រះអាទិត្យរះឡើងហើយ ព្រះនាងមុខជានឹងបានឃើញពួកសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ ស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់ពាក់អាវក្រោះហើយ ឈរនៅក្នុងទីមានផែនដីរាបស្អាតផង បានសោយទឹកដែលគេលាងព្រះខ័នផងមិនខានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ វេលានោះ ព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិតរបស់ស្តេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តបានចូលទៅគាល់ស្តេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តលុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មត្តយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស និមិត្តទាំងឡាយក៏ប្រាកដដូច្នោះកាលបើព្រះអាទិត្យរះឡើងក្នុងវេលាថ្ងៃស្អែកហើយ សូមឲ្យពួកសេនាប្រ-កបដោយអង្គ ៤ ស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់ពាក់អាវក្រោះហើយឈរនៅលើទីមានផែនដីរាបល្អផង សូមឲ្យជនទាំងឡាយលាងនូវព្រះខ័នផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏បានត្រាស់បង្គាប់ទៅពួកមនុស្សថា នែនាយទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍ជាបុរោហិតបានបង្គាប់យ៉ាងណា ក៏អស់អ្នករាល់គ្នាចូរធ្វើយ៉ាងនោះកុំខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើព្រះអាទិត្យរះឡើងហើយ ឯមហេសីរបស់ស្តេច

ចតុរង្គិនឹ សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមិយំ ឋិតំ បស្សិតុំ ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុំ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី តស្ស គព្ភស្ស បរិបាក-មន្វាយ បុត្តំ វិជាយិ ។ តស្ស ទីឃាវូតិ នាមំ អកំសុ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ នចិរស្សេវ វិញ្ញុតំ បាបុណិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ ឯតទហោសិ អយំ ខោ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ពហុ-នោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ ឥមិនា អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច អច្ឆិន្នំ សចាយំ អម្ហេ ជានិស្សតិ សព្វេ វ តយោ ឃាតាបេស្សតិ យន្នូនាហំ ទីឃាវុំ កុមារំ ពហិនគរេ វាសេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ពហិនគរេ វាសេសិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ពហិនគរេ បដិវសន្តោ នចិរស្សេវ សព្វសិប្បានិ សិក្ខិ ។

ក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ក៏បានឃើញពួកសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ ស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់ពាក់អាវក្រោះ ហើយឈរនៅលើទីមានផែនដីរាបល្អផង បានសោយទឹកដែលគេលាងព្រះខ័នផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ មហេសីរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ លុះមានគភ៌ចាស់ហើយក៏ទ្រង់ប្រសូតព្រះរាជបុត្រមក ។ ព្រះមាតាបិតាទ្រង់ប្រទាននាមកុមារនោះថា ទីឃាវុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទីឃាវុកុ-មារមិនយូរប៉ុន្មានក៏បានដល់នូវការដឹងក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិទ្រង់រិះគិតយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសីឈ្មោះព្រហ្មទត្តនេះ បានធ្វើសេចក្តីវិនាសដល់យើងជាច្រើន ទាំងពួកពលផង ពាហនៈផង ជនបទផង ឃ្លាំងផង ជង្រុកផង របស់យើង ស្តេចនេះក៏រឹបជាន់យកអស់ ប្រសិនបើស្តេចនេះជ្រាបដំណឹងយើងហើយ មុខជានឹងឲ្យមនុស្សសម្លាប់យើងទាំងបីនាក់មិនខានឡើយ បើដូច្នោះហើយគួរអាត្មាអញឲ្យទីឃាវុកុមារចេញទៅនៅក្រៅក្រុងវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ លំដាប់នោះ ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ក៏បានឲ្យទីឃាវុកុមារចេញទៅនៅខាងក្រៅក្រុង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទីឃាវុកុមារកាលនៅខាងក្រៅក្រុង មិនយូរប៉ុន្មានក៏បានសិក្សាចេះដឹងនូវសិល្បសាស្ត្រសព្វគ្រប់ ។

[១៨០] តេន ខោ បន ភិក្ខវេ សមយេន ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ កប្បកោ ព្រហ្មទត្តេ កាសីរញ្ញេ បដិវសតិ ។ អទ្ធសា ខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ កប្បកោ ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ ពារាណសិយំ អញ្ញតរស្មឹ បច្ចន្តិមេ ឱកាសេ កុម្ភការនិវេសនេ អញ្ញាតកវេសេន បរិព្វាជកច្ឆន្នេន បដិវសន្តំ ទិស្វាន យេន ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសីរាជានំ ឯតទវោច ទីឃីតិ ទេវ កោសលរាជា សបជាបតិកោ ពារាណសិយំ អញ្ញតរស្មឹ បច្ចន្តិមេ ឱកាសេ កុម្ភការនិវេសនេ អញ្ញាតកវេសេន បរិព្វាជកច្ឆន្នេន បដិវសតីតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា មនុស្សេ អាណាបេសិ តេនហិ ភណេ ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ អានេថាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ភិក្ខវេ តេ មនុស្សា ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បដិស្សុណិត្វា

[១៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង នាយខ្មាន់ព្រះកេសរបស់ស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ នៅអាស្រ័យក្នុងសំណាក់ស្ដេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាយខ្មាន់ព្រះកេសរបស់ស្ដេច ក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិបានឃើញស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិព្រមទាំងមហេសី ធ្វើភេទរបស់ខ្លួនមិនឲ្យបុគ្គលដទៃស្គាល់បាន ទ្រង់ស្លៀកដណ្ដប់ជាបរិព្វាជកហើយនៅអាស្រ័យក្នុងផ្ទះស្មូនផ្ទាំងក្នុងទីឱកាសមួយ ជាទីបំផុតក្រុងពារាណសី លុះបានឃើញហើយ ក៏បានចូលទៅគាល់ស្ដេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលស្ដេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឥឡូវស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិព្រមទាំងមហេសី ធ្វើភេទរបស់ខ្លួនមិនឲ្យបុគ្គលដទៃស្គាល់បាន ទ្រង់ស្លៀកដណ្ដប់ជាបរិព្វាជកហើយនៅអាស្រ័យក្នុងផ្ទះស្មូនផ្ទាំង ក្នុងទីឱកាសមួយជាទីបំផុតក្រុងពារាណសី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្ដេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏ទ្រង់បង្គាប់ពួកមនុស្សទាំងឡាយថា នែនាយទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នាចូរទៅនាំយកស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិព្រមទាំងមហេសីមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមនុស្សទាំងនោះបានទទួលព្រះឱង្ការរបស់ស្ដេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត

ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ អានេសុំ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា មនុស្សេ អាណាបេសិ តេនហិ ភណេ ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិយាយ រថិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស ចតុធា ឆិន្ទិត្វា ចតុទ្ទិសា ពិលានិ និក្ខិបថាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ភិក្ខវេ តេ មនុស្សា ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ ប-ដិស្សុណិត្វា ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរ-មុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិយាយ រថិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ ចិរំ ទិដ្ឋា[១] ខោ មេ មាតាបិតរោ យន្នូនាហំ មាតាបិតរោ បស្សេយ្យន្តិ ។

១ ឱ. ចិរទិដ្ឋា ។

ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេសព្រះអង្គ ហើយក៏ទៅនាំយកស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិព្រមទាំងមហេសីមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្ដេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់បង្គាប់ទៅពួកមនុស្សទាំងឡាយថា នៃនាយទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នាចូរនាំគ្នាចាប់ស្ដេចក្នុងដែនកោសលឈ្មោះទីឃីតិ ព្រមទាំងមហេសីចងឲ្យមានដើមដៃទៅខាងក្រោយ[១] ឲ្យខ្ជាប់ដោយខ្សែដ៏មាំ ហើយកោរក្បាលឲ្យរលីងចេញ រួច (ត្រូវទូង) ស្គរ ដែលមានសំឡេងឮខ្លាំងហើយនាំបណ្ដើរជុំវិញសព្វច្រកសព្វផ្លូវត្រឡែងកែង រួចនាំចេញតាមទ្វារខាងត្បូង ហើយកាប់ជា ៤ កំណាត់កប់ទៅក្នុងរណ្ដៅគ្រប់ទិសទាំង ៤ ជាខាងត្បូងនៃក្រុង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមនុស្សទាំងនោះបានទទួលព្រះឱង្ការស្ដេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏នាំគ្នាចាប់ស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ព្រមទាំងមហេសីឲ្យមានដើមដៃទៅខាងក្រោយឲ្យខ្ជាប់ដោយខ្សែដ៏មាំ ហើយកោរក្បាលឲ្យរលីងចេញហើយ (ទូង) ស្គរដែលមានសំឡេងឮខ្លាំង រួចនាំបណ្ដើរជុំវិញសព្វច្រកសព្វផ្លូវត្រឡែងកែង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទីឃាវុកុមារមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញខានឃើញមាតាបិតាយូរណាស់ហើយ បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញទៅមើលមាតាបិតាបានម្ដងសិន ។

---

១ គឺចងស្លាបសេក បណ្ដើរអោក្រោស ។

៣២៩

អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ពារាណសឹ បវិសិត្វា អទ្ទស មាតាបិតរោ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហ-ពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ការិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិយាយ រថិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេន្តេ ទិស្វាន យេន មាតាបិតរោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច មា ខោ ត្វំ តាត ទីឃាវុ ទីឃំ បស្ស មា រស្សំ ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភិក្ខវេ តេ មនុស្សា ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ ឯតទវោចុំ ឧម្មត្តកោ អយំ ទីឃីតិ កោសលរាជា វិប្បលបតិ កោ ឥមស្ស ទី-ឃាវុ កំ អយំ ឯវមាហ មា ខោ ត្វំ តាត ទីឃាវុ ទីឃំ បស្ស មា រស្សំ ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទីឃាវុកុមារចូលទៅក្រុងពារាណសីហើយ ក៏បានឃើញមាតាបិតា ដែលគេកំពុងតែចងស្លាបសេកជាប់ដោយខ្សែដ៏មាំ កោរក្បាលឲ្យរលីងចេញ (ទូង) ស្គរដែលមានសំឡេងឮខ្លាំង ហើយនាំបណ្តើរជុំវិញសព្វច្រក សព្វផ្លូវត្រឡែងកែង លុះឃើញហើយក៏ចូលទៅរកមាតាបិតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិទ្រង់ទតទៅឃើញទីឃាវុកុមារមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏មានព្រះឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នែទីឃាវុកូន អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នែទីឃាវុកូន ធម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើស្តេចនោះ មានព្រះឱង្ការយ៉ាងនេះហើយ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិថា ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិនេះឆ្កួតនិយាយផ្តេសផ្តាសទេតើ នរណាឈ្មោះទីឃាវុ (ជាកូន) របស់ស្តេចនេះ ស្តេចនេះនិយាយទៅនឹងនរណាយ៉ាងនេះថា នែទីឃាវុកូន អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នែទីឃាវុកូន ធម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ ។

ឆាហំ ភណេ ឧម្មត្តកោ វិប្បលចាមិ អបិច យោ វិញ្ញូ សោ វិភាវេស្សតីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច មា ខោ ត្វំ តាត ទីឃាវុ ទីឃំ បស្ស មា រស្សំ ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ភិក្ខវេ តេ មនុស្សា ទីឃីតឹ កោសល-រាជានំ ឯតទវោចុំ ឧម្មត្តកោ អយំ ទីឃីតិ កោសល-រាជា វិប្បលបតិ កោ ឥមស្ស ទីឃាវុ កំ អយំ ឯវមាហ មា ខោ ត្វំ តាត ទីឃាវុ ទីឃំ បស្ស មា រស្សំ ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ ។ ឆាហំ ភណេ ឧម្មត្តកោ វិប្បលចាមិ អបិច យោ វិញ្ញូ សោ

ស្តេចទីឃីតិនោះតបទៅវិញថា នែនាយ យើងមិនមែនធ្លួតនិយាយផ្តេស-ផ្តាសទេ បើនរណាជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកនោះទើបថ្លែងសេចក្តីបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ មានព្រះឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ មានព្រះឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារជាគម្រប់បីដងផង យ៉ាងនេះថា នែទីឃាវុកូន អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នែទីឃាវុកូន ជម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងនោះ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្តេច ក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិជាគម្រប់បីដងទៀតថា ស្តេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិនេះធ្លួតនិយាយផ្តេសផ្តាសទេតើ នរណាឈ្មោះទីឃាវុ (ជាកូន) របស់ស្តេចនេះ ស្តេចនេះនិយាយទៅនឹងនរណា យ៉ាងនេះថា នែទីឃាវុកូន អ្នកកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នែទីឃាវុកូន ជម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ ។ ស្តេចនោះទ្រង់តបទៅវិញថា នែនាយ យើងមិនមែនជាមនុស្សធ្លួតនិយាយផ្តេសផ្តាសទេ ប៉ុន្តែបើនរណាជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកនោះ

វិភាវេស្សតីតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ តេ មនុស្សា ទីឃីតឹ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ រថិយាយ រថិយំ សិង្ឃាដកេ សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស ចតុធា ឆិន្ទិត្វា ចតុទ្ទិសា ពិលានិ និក្ខិបិត្វា គុម្ពំ ឋបេត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ពារាណសឹ បវិសិត្វា សុរំ នីហរិត្វា គុម្ពិយេ បាយេសិ ។ យទា តេ មត្តា អហេសុំ បតិតា អថ កដ្ឋានិ សង្កឌ្ឍិត្វា មាតាបិតូនំ សរីរំ ចិតកំ អារោបេត្វា អគ្គឹ ទត្វា បញ្ជលិកោ តិក្ខត្តុំ ចិតកំ បទក្ខិណំ អកាសិ ។ តេន ខោ បន ភិក្ខវេ សមយេន ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ឧបរិប្បាសាទវរគតោ ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ បញ្ជលិកំ តិក្ខត្តុំ ចិតកំ បទក្ខិណំ ករោន្តំ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ សោ មនុស្សោ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ ញាតិ វា សាលោហិតោ វា អហោ មេ អនត្ថតោ[១] ន ហិ នាម មេ កោចិ

១ អនត្ថកោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ទើបថ្ងៃសេចក្តីបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ មនុស្សទាំងនោះក៏នាំបណ្តើរស្តេច ក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ព្រមទាំងមហេសីទៅសព្វប្រកសព្វផ្លូវត្រឡែងកែង ហើយចេញទៅតាមទ្វារខាងត្បូង ហើយកាត់ខ្លួនជា ៤ កំណាត់ រួចកប់ក្នុងរណ្តៅគ្រប់ទិសទាំង ៤ ជាខាងត្បូងនៃព្រះនគរហើយទុកពួកពល (ឲ្យនៅថែទាំ) រួចថយចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទីឃាវុកុមារចូលទៅកាន់ក្រុងពារាណសី ហើយក៏នាំយកសុរាមកបំផឹកពួកពល (ទាំងនោះ) ។ ពួកពលទាំងនោះស្រវឹងដួលដេកទៅកាលណា ទីឃាវុកុមារក៏ប្រមូលកំណាត់ឈើហើយលើកសរីរៈមាតាបិតាដាក់លើជើងថ្កររួចបូជាភ្លើង ហើយផ្គងអញ្ជលីធ្វើប្រទក្សិណជើងថ្ករ ៣ ជុំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចួនជាពេលនោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់គង់នៅលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរព្វដ៏ខាងលើ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានទតទៅឃើញទីឃាវុកុមារកំពុងតែផ្គងអញ្ជលីធ្វើប្រទក្សិណជើងថ្ករ ៣ ជុំ លុះឃើញហើយក៏ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មនុស្សនោះច្បាស់ជាញាតិ ឬជាសាលោហិតរបស់ស្តេចក្នុងដែនកោសលឈ្មោះទីឃីតិហើយឱហ្ន៎សេចក្តីវិនាស (ព្រោះបុរសនេះគង់នឹងមាន) ដល់អាត្មាអញ មិនសមបើ

អារោចេស្សតីតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ អរញ្ញំ គន្ត្វា យាវទត្ថំ កន្ទិត្វា រោទិត្វា វប្បំ បុញ្ឆិត្វា[១] ពា-រាណសឹ បវិសិត្វា អន្តេបុរស្ស សាមន្តា ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា ហត្ថាចរិយំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ អាចរិយ សិប្បំ សិក្ខិតុន្តិ ។ តេនហិ ភណេ មាណវក សិក្ខស្សូតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គាយិ វីណញ្ច វាទេសិ ។ អស្សោសិ ខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កា-សីរាជា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គីតំ វីណញ្ច វាទិតំ សុត្វាន មនុស្សេ បុច្ឆិ កោ ភណេ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គាយិ វីណញ្ច វាទេសី-តិ ។ អមុកស្ស ទេវ ហត្ថាចរិយស្ស អន្តេវាសី មាណវកោ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គាយិ វីណញ្ច វាទេសីតិ ។ តេនហិ ភណេ

១ បវនំ មុញ្ចិត្វាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

គ្មាននរណាមួយប្រាប់អាត្មាអញសោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទីឃាវុកុមារទៅឯព្រៃហើយខ្សឹកខ្សួលទួញយំអស់ចិត្តរួចជូតទឹកភ្នែកហើយត្រឡប់ចូលទៅក្នុងក្រុងពារាណសីវិញ ក៏ទៅឯរោងដំរីទៀបព្រះរាជវាំងហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងហ្មដំរីថា នែអ្នកហ្មដំរី ខ្ញុំចង់រៀនសិល្បៈ (អំពីអ្នកតើបានឬទេ) ។ ឯហ្មដំរីនោះនិយាយតបថា នែនាយមាណពបើដូច្នោះ ចូរអ្នករៀនចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទីឃាវុកុមារក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ក៏ស្រែកច្រៀងដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ ហើយដេញពិណផង ក្នុងរោងដំរី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រះព្រហ្មទត្ត បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ចម្រៀងនិងពិណដែលទីឃាវុកុមារក្រោកឡើង ក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីហើយច្រៀងប្រកបដោយសំឡេងយ៉ាងពីរោះក្នុងរោងដំរី លុះទ្រង់ព្រះសណ្តាប់រួចហើយក៏ទ្រង់ត្រាស់សួរមនុស្សទាំងឡាយថា នែនាយ នរណាក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ក៏ច្រៀងដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ ហើយដេញពិណផង ក្នុងរោងដំរី ។ មនុស្សទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មាណពជាកូនសិស្សរបស់ហ្មដំរីឯណោះ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ក៏ច្រៀងដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ ហើយដេញពិណផង ក្នុងរោងដំរី ។ ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់ថា នែនាយ បើដូច្នោះ

៣៣៣

តំ មាណវកំ អានេថាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ភិក្ខវេ តេ មនុស្សា ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បដិស្សុណិត្វា ទីឃាវុំ កុមារំ អានេសុំ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច ត្វំ ភណេ មាណវក វត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គាយិ វីណាញ្ច វាទេសីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ។ តេនហិ ភណេ មាណវក គាយស្សុ វីណាញ្ច វាទេហីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បដិស្សុណិត្វា អារាធាបេក្ខោ មញ្ជុនា សរេន គាយិ វីណាញ្ច វាទេសិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច ត្វំ ភណេ មាណវក មំ ឧបដ្ឋហាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បុព្ពុដ្ឋាយី អហោសិ បច្ឆានិបាតី

អ្នកទាំងឡាយចូរនាំមាណពនោះមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្ស ទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយ ពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ទៅនាំទីឃាវុកុមារមក ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់មានព្រះ ឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នែនាយមាណព អ្នកឯងក្រោកឡើង ក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ក៏ច្រៀងដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ ហើយដេញ ពិណផង ក្នុងរោងដំរី មែនឬ ។ ទីឃាវុកុមារក្រាបទូលថា ព្រះករុណាវិ-សេស ។ ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់ថា នែនាយមាណព បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯង ច្រៀងហើយដេញពិណឲ្យយើងស្តាប់មើល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទីឃា-វុកុមារទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេច ក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយ ពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយចង់ឲ្យស្តេចប្រោសប្រាណ ទើបស្រែក ច្រៀងដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ ហើយដេញពិណផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈនោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត មានព្រះឱង្ការទៅនឹងទី-ឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នែនាយមាណព ចូរអ្នកឯងនៅបម្រើយើងចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទីឃាវុកុមារក៏ទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេចក្នុងដែនកា-សីព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ វេលានោះទីឃាវុកុមារក៏បានក្រោកមុនដេកក្រោយ និងទទួលស្តាប់

គារវបដិស្សាវី មនាបចារី បិយភាណី ។ អថខោ
ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ នចិរស្សេវ
អព្ភន្តរិកេ វិស្សាសិកដ្ឋានេ ឋបេសិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ
ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច
តេនហិ ភណេ មាណវក រថំ យោជេហិ មិគវំ គមិស្សា-
មាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ
ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ បដិស្សុណិត្វា រថំ យោជេត្វា
ព្រហ្មទត្តំ កាសីរាជានំ ឯតទវោច យុត្តោ ខោ តេ
ទេវ រថោ យស្សទានិ កាលំ មញ្ញសីតិ ។
អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា រថំ អភិរុហិ
ទីឃាវុ កុមារោ រថំ បេសេសិ ។ តថា តថា រថំ បេ-
សេសិ យថា យថា អញ្ញេនេវ សេនា អគមាសិ អញ្ញេ-
នេវ រថោ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា
ទូរំ គន្ត្វា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច តេនហិ ភណេ

បង្គាប់ការអ្វី ៗ ប្រព្រឹត្តគួរជាទីគាប់ចិត្ត ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ដល់ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានតាំងទីឃាវុកុមារក្នុងទីជាអ្នកស្និទ្ធស្នាលខាងក្នុង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់មានព្រះឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នែនាយមាណព បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទឹមរាជរថមក យើងនឹងទៅកាន់ទីប្រពាតម្រឹគ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទីឃាវុកុមារទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏រៀបទឹមរាជរថ រួចក្រាបទូលស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯរាជរថរបស់ព្រះអង្គខ្ញុំព្រះអង្គទឹមរួចស្រេចហើយ សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបកាលគួរឥឡូវនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់ឡើងគង់លើរាជរថ ទីឃាវុកុមារ ក៏បររាជរថទៅ ។ ពួកសេនាដើរទៅតាមផ្លូវឯទៀត ទីឃាវុកុមារជាអ្នកបររាជរថ ក៏បរទៅតាមផ្លូវឯទៀតបែកផ្សេងពីគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តយាងទៅដល់ទីឆ្ងាយ ហើយទ្រង់មានព្រះឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នែនាយមាណព បើដូច្នោះ

មាណវក រថំ មុញ្ចស្សុ កិលន្តោម្ហិ និបជ្ជិស្សាមីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បដិស្សុណិត្វា រថំ មុញ្ចិត្វា បឋវិយំ បល្លង្កេន និសីទិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឧច្ឆង្គេ សីសំ កត្វា សេយ្យំ កប្បេសិ ។ តស្ស កិលន្តស្ស មុហុត្តកេនេវ និទ្ទំ ឱក្កមិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ អយំ ខោ ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ពហុនោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ ឥមិនា អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច អច្ឆិន្នំ ឥមិនា ច មេ មាតាបិតរោ ហតា អយំ ខ្វស្ស កាលោ យោហំ វេរំ អប្បេយ្យន្តិ កោសិយា ខគ្គំ និព្វាហិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ បិតា ខោ មំ មរណកាលេ អវច មា ខោ ត្វំ តាត ទីឃាវុ ទីឃំ បស្ស មា រស្សំ ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យោហំ បិតុ វចនំ អតិក្កមេយ្យន្តីតិ

ចូរអ្នកឯងដាក់រាជរថសិន ដ្បិតយើងនឿយព្រួយលំបាក យើងនឹងដេកសម្រាកបន្តិចសិន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទីឃាវុកុមារបានទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេចក្នុងដែនកាសី ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ដាក់រាជរថចេញអង្គុយពែនភ្នែនលើផែនដី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏ទ្រង់ផ្ទំកើយព្រះសីសៈលើភ្លៅទីឃាវុកុមារ ។ ស្តេចនោះនឿយព្រួយលំបាកទ្រង់ផ្ទំលក់មួយរំពេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ ទីឃាវុកុមារក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តនេះបានធ្វើសេចក្តីវិនាសជាច្រើនដល់អាត្មាអញ ទាំងពល ពាហនៈ ជនបទឃ្លាំងនិងជង្រុក របស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះរឹបជាន់យកអស់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទាំងមាតាបិតារបស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះក៏សម្លាប់ចោលអស់ វេលានេះ គួរអាត្មាអញសងពៀរដល់ស្តេចនេះវិញ ហើយក៏ហូតព្រះខ័នចេញពីស្រោម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ទីឃាវុកុមារមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បិតាបានផ្តាំអាត្មាអញក្នុងពេលដែលទៀបធ្វើមរណភាពថា នែទីឃាវុកូន អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នែទីឃាវុកូន ធម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ បើអាត្មាអញកន្លងពាក្យបិតាហើយ

កោសិយា ខគ្គំ បវេសេសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ អយំ ខោ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ពហុនោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ ឥមិនា អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច អច្ឆិន្នំ ឥមិនា ច មេ មាតាបិតរោ ហតា អយំ ខ្វស្ស កាលោ យោហំ វេរំ អប្បេយ្យន្តិ កោសិយា ខគ្គំ និព្វាហិ ។ តតិយម្បិ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ បិតា ខោ មំ មរណកាលេ អវច មា ខោ ត្វំ តាត ទីឃាវុ ទីឃំ បស្ស មា រស្សំ ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យោហំ បិតុ វចនំ អតិក្កមេយ្យន្តិ បុនទេវ កោសិយា ខគ្គំ បវេសេសិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ សហសា វុដ្ឋាសិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ

អំពើនេះឈ្មោះថា មិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ហើយក៏សៀតព្រះខ័ន ទៅក្នុងស្រោមវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទីឃាវុកុមារមានសេចក្តីត្រិះរិះជាគម្រប់ពីរដងទៀត ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទីឃាវុកុមារមានសេចក្តីត្រិះរិះជាគម្រប់បីដងទៀតយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តនេះបានធ្វើសេចក្តីវិនាសជាច្រើនដល់អាត្មាអញ ទាំងពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង និងជង្រុករបស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះរឹបជាន់យកអស់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទាំងមាតាបិតារបស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះក៏សម្លាប់ចោលអស់ វេលានេះ គួរអាត្មាអញសងពៀរដល់ស្តេចនេះវិញ ហើយក៏ហូតព្រះខ័នចេញពីស្រោម (ម្តងទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទីឃាវុកុមារមានសេចក្តីត្រិះរិះជាគម្រប់បីដងទៀតយ៉ាងនេះថា បិតាបានផ្តាំអាត្មាអញក្នុងពេលដែលទៀបធ្វើមរណភាពថា នែទីឃាវុកូន អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នែទីឃាវុកូន ធម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ បើអាត្មាអញកន្លងពាក្យបិតាហើយ អំពើនេះឈ្មោះថា មិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ហើយក៏សៀតព្រះខ័នទៅក្នុងស្រោមវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់ភិតភ័យភ្ញាក់ផ្អើលស្ញើតស្ញក់តក់ស្លុតហើយក៏តើនឡើងភ្លាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

៣៣៧

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ ទីឃាវុកុមារវត្ថុ

ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តំ កាសីរាជានំ ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ ទេវ ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ សហសា វុដ្ឋាសីតិ ។ ឥធ មំ ភណេ មាណវក ទីឃីតិស្ស កោ-សលរញ្ញោ បុត្តោ ទីឃាវុ កុមារោ សុបិនន្តេន ខគ្គេន បរិបាតេសិ តេនាហំ ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ សហសា វុដ្ឋាសិន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ វាមេន ហត្ថេន ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ សីសំ បរាមសិត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន ខគ្គំ និព្វាហេត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសីរាជានំ ឯតទវោច អហំ ខោ សោ ទេវ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ បុត្តោ ទីឃាវុ កុមារោ ពហុនោ ត្វំ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ តយា អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋា-គារញ្ច អច្ឆិន្នំ តយា ច មេ មាតាបិតរោ ហតា អយំ ខ្វស្ស កាលោ យោហំ វេរំ អប្បេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច ជីវិតំ មេ

ខណៈនោះ ទីឃាវុកុមារទូលសួរស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ហេតុអ្វី បានជាព្រះអង្គទ្រង់ ភិតភ័យភ្ញាក់ផ្អើលស្ញើតស្ញក់តក់ស្លុតហើយតើនឡើងភ្លាម ។ ស្តេច នោះតបវិញថា នៃនាយមាណព ព្រោះយើងយល់សប្តិ (ថាដូចជា) ទីឃាវុកុមារជាកូនស្តេចក្នុងដែនកោសលឈ្មោះទីឃីតិ លើកព្រះខ័ន ឡើងគម្រាមយើងក្នុងទីនេះ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើងភិតភ័យភ្ញាក់ ផ្អើលស្ញើតស្ញក់តក់ស្លុតហើយក្រោកឡើងភ្លាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ ទីឃាវុកុមារយកដៃខាងឆ្វេងចាប់សង្កត់ព្រះសីសៈស្តេចក្នុង ដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ហើយយកដៃខាងស្តាំ ហូតព្រះខ័នរួច និយាយពាក្យនេះនឹងស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តថា នៃព្រះអង្គ ខ្លួនខ្ញុំឯងហើយដែលឈ្មោះទីឃាវុកុមារជាកូនស្តេច ក្នុងដែនកោសលព្រះ នាមទីឃីតិ ព្រះអង្គបានធ្វើសេចក្តីវិនាសជាច្រើនដល់ខ្ញុំ ទាំងពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង និងជង្រុករបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គក៏រឹបជាន់យក អស់ ម្យ៉ាងទៀត ទាំងមាតាបិតារបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គក៏សម្លាប់ចោលអស់ វេលានេះ គួរខ្ញុំសងពៀរដល់ព្រះអង្គវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏ឱនព្រះសិរ្ស ក្រាបទៀបជើងទីឃាវុកុមារ ហើយមានព្រះឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារ

តាត ទីឃាវុ ទេហិ ជីវិតំ មេ តាត ទីឃាវុ ទេហីតិ ។
ក្យាហំ ឧស្សហាមិ ទេវស្ស ជីវិតំ ទាតុំ ទេវោ ខោ មេ
ជីវិតំ ទទេយ្យាតិ ។ តេនហិ តាត ទីឃាវុ ត្វញ្ចេវ មេ
ជីវិតំ ទេហិ អហញ្ច តេ ជីវិតំ ទម្មីតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ
ព្រហ្មទត្តោ ច កាសីរាជា ទីឃាវុ ច កុមារោ អញ្ញ-
មញ្ញស្ស ជីវិតំ អទំសុ បាណិញ្ច អគ្គហេសុំ សបថញ្ច
អកំសុ អទ្ទូហាយ[1] ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ
កាសីរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច តេនហិ តាត
ទីឃាវុ រថំ យោជេហិ គមិស្សាមាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ
ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសីរញ្ញោ ប-
ដិស្សុណិត្វា រថំ យោជេត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសីរាជានំ ឯតទ-
វោច យុត្តោ ខោ តេ ទេវ រថោ យស្សទានិ កាលំ
មញ្ញសីតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា
រថំ អភិរូហិ ទីឃាវុ កុមារោ រថំ បេសេសិ ។ តថា
តថា រថំ បេសេសិ យថា យថា នចិរស្សេវ សេនាយ

---

១ ឱ. អទ្រូភាយ ។

យ៉ាងនេះថា នែទីឃាវុកូន សូមអ្នកអាណិតឲ្យជីវិតដល់យើងផង នែទីឃាវុកូន សូមអ្នកអាណិតឲ្យជីវិតដល់យើងផង ។ ទីឃាវុកុមារតបវិញថា ខ្ញុំនឹងអាចថ្វាយជីវិតព្រះអង្គដូចម្តេចបាន គួរតែព្រះអង្គប្រទានជីវិតមកខ្ញុំវិញ ។ ស្តេចនោះទ្រង់ត្រាស់ថា នែទីឃាវុកូន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យជីវិតដល់យើងចុះ យើងក៏ឲ្យជីវិតដល់អ្នកឯងវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តនិងទីឃាវុកុមារ បានឲ្យជីវិតគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយបានទាំងចាប់ដៃគ្នាផងធ្វើសម្បថផង ដើម្បីមិនឲ្យមានរឿងប្រទូស្តគ្នាតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់មានព្រះឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នែទីឃាវុកូន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទឹមរាជរថចុះ យើងនឹងត្រឡប់ទៅវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯទីឃាវុកុមារបានទទួលស្តាប់ព្រះឱង្ការស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តដោយពាក្យថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ទឹមរាជរថរួចក្រាបទូលស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯរាជរថរបស់ព្រះអង្គខ្ញុំព្រះអង្គទឹមរួចស្រេចហើយ សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបកាលគួរឥឡូវនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈនោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់យាងឡើងគង់លើរាជរថ ឯទីឃាវុកុមារក៏បររាជរថទៅ ។ មិនយូរប៉ុន្មានទីឃាវុកុមារក៏បររាជរថទៅ

សមាគច្ឆិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ពារាណសឹ បវិសិត្វា អមច្ចេ ចាវិសជ្ជេ សន្និបាតាបេត្វា ឯតទវោច សចេ ភណេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ បុត្តំ ទីឃាវុំ កុមារំ បស្សេយ្យាថ កិន្តិ តំ ករេយ្យា-ថាតិ ។ ឯកច្ចេ អមច្ចា ឯវមាហំសុ មយំ ទេវ ហត្ថេ ឆិន្ទេយ្យាម មយំ ទេវ ចាទេ ឆិន្ទេយ្យាម មយំ ទេវ ហត្ថចាទេ ឆិន្ទេយ្យាម មយំ ទេវ កណ្ណេ ឆិន្ទេយ្យាម មយំ ទេវ ណាសំ ឆិន្ទេយ្យាម មយំ ទេវ កណ្ណណាសំ ឆិន្ទេយ្យាម មយំ ទេវ សីសំ ឆិន្ទេយ្យាមាតិ ។ អយំ ខោ សោ ភណេ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ បុត្តោ ទីឃាវុ កុមារោ ណាយំ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ឥមិណា ច មេ ជីវិតំ ទិន្នំ មយា ច ឥមស្ស ជីវិតំ ទិន្នន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ

ជួបនឹងពួកសេនាដែលទៅតាមផ្លូវផ្សេងពីគ្នានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់យាងចូលទៅក្រុងពារាណសីហើយ ទ្រង់ប្រជុំពួកអាមាត្យជាបរិសទ្យរួចហើយទ្រង់មានព្រះឱង្ការយ៉ាងនេះថា នៃនាយ ប្រសិនបើអ្នកទាំងឡាយបានឃើញទីឃាវុកុ-មារជាកូនស្តេចក្នុងដែនកោសលឈ្មោះទីឃីតិហើយ តើគួរធ្វើទីឃាវុកុមារនោះដូចម្តេច ។ អាមាត្យទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលដោយពួក ៗ យ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ដៃចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ជើងចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ទាំងដៃទាំងជើងចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ត្រចៀកចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ច្រមុះចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំគួរតែកាត់ក្បាលចេញ ។ ស្តេចនោះទ្រង់ប្រាប់ថា នៃនាយទាំងឡាយ បុរសនេះឯងហើយដែលឈ្មោះទីឃាវុកុមារជាកូនស្តេចក្នុងដែនកោសលឈ្មោះទីឃីតិនោះ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើទោសកុមារនេះតិចតួចទេ ព្រោះកុមារនេះ បានឲ្យជីវិតយើង យើងក៏បានឲ្យជីវិតដល់កុមារនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ

ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច យំ ខោ តេ តាត ទីឃាវុ បិតា មរណកាលេ អវច មា ខោ ត្វំ តាត ទីឃាវុ ទីឃំ បស្ស មា រស្សំ ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ កិន្តេ បិតា សន្ធាយ អវចាតិ ។ យំ ខោ មេ ទេវ បិតា មរណកាលេ អវច មា ទីឃន្តិ មា ចិរំ វេរំ អកាសីតិ ឥមំ ខោ មេ ទេវ បិតា មរណកាលេ អវច មា ទីឃន្តិ យំ ខោ មេ ទេវ បិតា មរណកាលេ អវច មា រស្សន្តិ មា ខិប្បំ មិត្តេហិ ភិជ្ជិត្ថាតិ ឥមំ ខោ មេ ទេវ បិតា មរណកាលេ អវច មា រស្សន្តិ យំ ខោ មេ ទេវ បិតា មរណកាលេ អវច ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា

ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់មានព្រះឱង្ការទៅនឹងទីឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នែទីឃាវុកូន កាលដែលបិតារបស់អ្នកជិតនឹងធ្វើមរណភាពបានផ្តាំបណ្តាំណាចំពោះអ្នកឯងថា នែទីឃាវុកូន អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នែទីឃាវុកូន ធម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចង់ពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ តើបិតារបស់អ្នកសំដៅយកហេតុត្រង់ណា បានជាផ្តាំ (ដូច្នេះ) ។ ទីឃាវុកុមារក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គជិតនឹងធ្វើមរណភាពបានផ្តាំបណ្តាំណាចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គថា អ្នកកុំឃើញកាលវែង គឺថាអ្នកឯងកុំធ្វើពៀរឲ្យយូរអង្វែងឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គជិតនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំនេះឯង (នេះហៅថា) កុំឃើញកាលវែង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទៀបនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំណាចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គថា អ្នកឯងកុំឃើញកាលខ្លី គឺថាអ្នកឯងកុំប្រញាប់បែកចាកពួកមិត្តសំឡាញ់ឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គជិតនឹងធ្វើមរណភាព បានផ្តាំបណ្តាំនេះឯង (នេះហៅថា) កុំឃើញកាលខ្លី សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គជិតនឹងធ្វើមរណភាពបានផ្តាំបណ្តាំណាចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គថា នែទីឃាវុកូន ធម្មតាពៀរ

សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ ទេវេន មេ មាតាបិតរោ ហតាតិ សចាហំ ទេវំ ជីវិតា វោរោបេយ្យំ យេ ទេវស្ស អត្ថកាមា តេ មំ ជីវិតា វោរោបេយ្យុំ យេ មេ អត្ថកាមា តេ តេ ជីវិតា វោរោបេយ្យុំ ឯវន្តំ វេរំ វេរេន ន វូបសមេយ្យ ឥទានិ ច បន មេ ទេវេន ជីវិតំ ទិន្នំ មយា ច ទេវស្ស ជីវិតំ ទិន្នំ ឯវន្តំ[១] វេរំ អវេរេន វូបសន្តំ ឥទំ ខោ មេ ទេវ បិតា មរណកាលេ អវច ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ អវេរេន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរា សម្មន្តីតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ ព្រហ្មទត្តោ កាសីរាជា អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ យាវ បណ្ឌិតោ អយំ ទីឃាវុ កុមារោ យត្រ ហិ នាម បិតុនោ សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានិស្សតីតិ បេត្តិកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទញ្ច កោសញ្ច

១ ឱ. ឯវំ ។

មិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ (នោះសំដៅត្រង់) មាតាបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដែលព្រះ-អង្គសម្លាប់ចោលអស់ ព្រោះហេតុនោះ បើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងបំផ្លាញព្រះអង្គឲ្យដាច់ចាកជីវិតហើយ គង់មានពួកជនដែលប្រាថ្នាប្រយោជន៍ ចំពោះព្រះអង្គនឹងបំផ្លាញខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យដាច់ចាកជីវិតវិញ ពួកជនដែលប្រាថ្នាប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ មុខជានឹងបំផ្លាញជនទាំងនោះ ឲ្យដាច់ចាកជីវិតមិនខានឡើយ ពៀរនោះមិនបានរម្ងាប់ដោយការចងពៀរយ៉ាងនេះឯង ឥឡូវព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានជីវិតដល់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ថ្វាយជីវិតដល់ព្រះអង្គវិញ ពៀរនោះនឹងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរយ៉ាងនេះឯង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលបិតារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គជិតនឹងធ្វើមរណ-ភាពបានផ្តាំបណ្តាំនេះឯងថា នែទីឃាវុកូន ធម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយការចងពៀរទេ នែទីឃាវុកូន ឯពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តទ្រង់ស្ញើចថា អើហ្ន៎ (ហេតុនេះ) ហៅពេញជាអស្ចារ្យណាស់ អើហ្ន៎ (ហេតុនេះ) ហៅពេញជាចម្លែកណាស់ ទីឃាវុកុមារនេះពេញជាអ្នកប្រាជ្ញមែន ព្រោះដឹងសេចក្តីដែលបិតាពោលដោយសង្ខេប ដោយពិស្តារបាន ហើយក៏ទ្រង់ត្រឡប់ប្រគល់ពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង

កោដ្ឋាគារញ្ច បដិបាទេសិ ធីតរញ្ច អទាសិ ។ តេសំ ហិ នាម ភិក្ខវេ រាជូនំ អាទិន្នទណ្ឌានំ អាទិន្នសត្ថានំ ឯវរូបំ ខន្តិសោរច្ចំ ភវិស្សតីតិ ។ ឥធ ខោ បន តំ ភិក្ខវេ សោភេថ យំ តុម្ហេ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ បព្វជិតា សមានា ខមា ច ភវេយ្យាថ សោរតា ចាតិ ។

[១៩១] តតិយម្បិ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច អលំ ភិក្ខវេ មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទន្តិ ។ តតិយម្បិ ខោ សោ អធម្មវាទី ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អាគមេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មស្សាមី អប្បោស្សុ-ក្កោ ភន្តេ ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ អនុយុត្តោ វិហរតុ

និងជម្រុក ជាដំណែលបិតាទៅទីឃាវុកុមារវិញ បានទាំងប្រទានធីតា ១ ថែមទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គួរកោតដែរ យ៉ាងពួកក្សត្រទាំងនោះ (ធ្លាប់តែ) កាន់ដំបង (ធ្លាប់តែ) កាន់គ្រឿងសស្ត្រាហើយ ចេះមានអំណត់និងសេចក្តីប្រព្រឹត្តល្អបែបនេះបាន ។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាបានមកបួសក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលតថាគតបានសំដែងដោយល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែខំអត់ធន់ គួរតែខំប្រព្រឹត្តល្អឲ្យល្អឡើង ។

[១៩១] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាទៅនឹងភិក្ខុទាំងនោះជាគម្រប់បីដងយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុំឡើយ អ្នកទាំង-ឡាយ កុំធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ កុំធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា កុំធ្វើសេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា កុំធ្វើសេចក្តីវិវាទគ្នាឡើយ ។ ឯអធម្មវាទីភិក្ខុនោះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគម្រប់បីដងយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះមានព្រះភាគជាធម្មស្សាមីទ្រង់ឈប់បង្អង់ចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច សូមទ្រង់ប្រកបតែនឹងធម៌ដែលជាគ្រឿងនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្នរឿយ ៗ ចុះ

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ ខន្តិសោរច្ចវេរុបសមគាថា

មយមេតេន ភណ្ឌនេន កលហេន វិគ្គហេន វិវាទេន បញ្ញាយិស្សាមាតិ ។ អថខោ ភគវា បរិយាទិន្នរូបា ខោ ឥមេ មោឃបុរិសា នយិមេ សុករា សញ្ញាបេតុន្តិ ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

ទីឃាវុភាណវារំ បឋមំ ។

[១៥២] អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ កោសម្ពឹ បិណ្ឌាយ បាវិសិ កោសម្ពិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តោ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឋិតកោ ឥមា គាថាយោ អភាសិ ។

ឯយើងខ្ញុំទាំងឡាយមុខជានឹងប្រាកដដោយសេចក្ដីបង្កហេតុ ដោយសេចក្ដីឈ្លោះគ្នា ដោយសេចក្ដីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ដោយសេចក្ដីវិវាទគ្នាមិនខាន ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រិះគិតថា ពួកមោឃបុរសទាំងនេះ មានសភាពគឺកិលេសគ្របសង្កត់ហើយ តថាគតមិនងាយនឹងពន្យល់មោឃបុរសទាំងនេះបានឡើយ ហើយក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

ចប់ វារៈពោលអំពីទីឃាវុកុមារទី ១ ។

[១៥២] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយទ្រង់បាត្រនិងចីវរយាងចូលទៅក្រុងកោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម លុះយាងទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងកោសម្ពីហើយទ្រង់ត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតវិញ ក៏ទ្រង់រៀបទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈ ហើយកាន់យកបាត្រនិងចីវរ ទ្រង់ឋិតកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ក្នុងវេលាក្រោយភត្ត ហើយទ្រង់ពោលព្រះគាថាទាំងនេះថា

[១៩៣] បុថុសទ្ទោ សមជនោ
ន ពាលោ កោចិ មញ្ញថ
សង្ឃស្មឹ ភិជ្ជមានស្មឹ
នាញ្ញំ ភិយ្យោ អមញ្ញរុំ ។
បរិមុដ្ឋា បណ្ឌិតាភាសា
វាចាគោចរភាណិនោ
យាវិច្ឆន្តិ មុខាយាមំ
យេន នីតា ន តំ វិទូ
អក្កោច្ឆិ មំ អវធិ មំ
អជិនិ មំ អហាសិ មេ
យេ ច តំ ឧបនយ្ហន្តិ
វេរំ តេសំ ន សម្មតិ ។
អក្កោច្ឆិ មំ អវធិ មំ
អជិនិ មំ អហាសិ មេ
យេ ច តំ នុបនយ្ហន្តិ
វេរំ តេសូបសម្មតិ ។
ន ហិ វេរេន វេរានិ

[១៩៣] ជននេះមានសំឡេងខ្លាំងផង ជាជនប្រហែលគ្នាផង សូម្បីជនណាមួយដឹងខ្លួនថា ជាបុគ្គលពាលក៏គ្មាន កាលបើសង្ឃកំពុងតែបែកគ្នា ជនទាំងឡាយក៏មិនបានដឹងហេតុដទៃឲ្យក្រៃលែង ។ ពួកជនដែលភ្លេចស្មារតី ហើយធ្វើឫកពាខ្លួនដូចជាអ្នកប្រាជ្ញ មានសំដីជាអារម្មណ៍ ចង់ហារមាត់និយាយប៉ុន្មាន ក៏និយាយប៉ុណ្ណោះទៅ ទុកជាមានគេនាំទៅប្រជល់ឲ្យឈ្លោះគ្នា ក៏មិនដឹងសេចក្តីនោះថាជាសេចក្តីឈ្លោះឡើយ ។ ពួកជនណាចងសេចក្តីក្រោធនោះទុក ដោយគិតថា ជនឯណោះបានជេរអាត្មាអញ ជនឯណោះបានវាយអាត្មាអញ ជនឯណោះបានផ្ចាញ់ផ្ចាលអាត្មាអញ ជនឯណោះបានលួចទ្រព្យអាត្មាអញ ពៀររបស់ជនទាំងនោះមិនបានរម្ងាប់ទេ ។ម្យ៉ាងទៀត ពួកជនណាមិនបានចងសេចក្តីក្រោធនោះទុកដោយគិតថា ជនឯណោះបានជេរអាត្មាអញ ជនឯណោះបានវាយអាត្មាអញ ជនឯណោះបានផ្ចាញ់ផ្ចាលអាត្មាអញ ជនឯណោះបានលួចទ្រព្យអាត្មាអញ ពៀររបស់ជនទាំងនោះទើបរម្ងាប់ទៅបាន ។ ក្នុងលោកនេះ ធម្មតាពៀរ

កោសម្ពិកក្ខន្ធកេ វេរុបសមគាថា

សម្មន្តីធ កុទាចនំ
អវេរេន ច សម្មន្តិ
ឯស ធម្មោ សនន្តនោ ។
បរេ ច ន វិជានន្តិ
មយមេត្ថ យមាម្ហសេ
យេ ច តត្ថ វិជានន្តិ
តតោ សម្មន្តិ មេធគា ។
អដ្ឋិច្ឆិទ្ទា[១] បាណហរា
គវាស្សធនហារិនោ
រដ្ឋំ វិលុម្បមានានំ
តេសំបិ ហោតិ សង្គតិ ។
កស្មា តុម្ហាក នោ សិយា ។
សចេ លភេថ និបកំ សហាយំ
សទ្ធិញ្ចរំ សាធុវិហារិធីរំ

១ ឱ. អដ្ឋិច្ឆិន្នា ។

មិនដែលរម្ងាប់ទៅដោយការចងពៀរបានម្តងឡើយ រម្ងាប់បានតែដោយការមិនចងពៀរ នេះជាធម្មតាតែងមានពីដើររៀងមក ។ ពួកជនដទៃមិនដែលដឹងច្បាស់ថា យើងដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃនេះទេ បណ្តាជនទាំងនោះ បើពួកជនណាមួយដឹងច្បាស់ សេចក្តីឈ្លោះទើបរម្ងាប់អំពីសំណាក់ជនទាំងនោះបាន ។ អម្បាលធ្អឹងមាតាបិតារបស់ទីឃាវុកុមារគេកាត់ចោល ទាំងជីវិតគេក៏សម្លាប់ចោល ទាំងគោ សេះ និងធនធានគេក៏នាំយកទៅ ទាំងដែនគេក៏រឹបជាន់ដណ្តើមយកអស់ ម្តេចស្តេចទាំងនោះ គង់នៅមានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាបាន ។ ចុះអ្នកទាំងឡាយហេតុអ្វីក៏គ្មានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ។

បើបុគ្គលបានសំឡាញ់ មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន[១] ជាអ្នកប្រាជ្ញមានធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ត្រាច់ទៅជាមួយគ្នា

១ ក្នុងអដ្ឋកថា មេត្តសូត្តថា បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ចេះរក្សាសីលឲ្យបរិសុទ្ធនិងពិចារណាបច្ច័យមានចីវរជាដើម និងកំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសប្បាយ ៧ យ៉ាង មានសប្បាយដោយអាវាសជាដើម ហៅថា មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន ។

អភិភុយ្យ សព្វានិ បរិស្សយានិ

ចរេយ្យ តេនត្តមនោ សតីមា ។

នោ ចេ លភេថ និបកំ សហាយំ

សទ្ធិញ្ចរំ សាធុវិហារិធីរំ

រាជាវ រដ្ឋំ វិជិតំ បហាយ

ឯកោ ចរេ មាតង្គរញ្ញេវ នាគោ ។

ឯកស្ស ចរិតំ សេយ្យោ

នត្ថិ ពាលេ សហាយតា ។

ឯកោ ចរេ ន ច បាបានិ កយិរា

អប្បោស្សុក្កោ មាតង្គរញ្ញេវ នាគោតិ ។

បុគ្គលនោះ អាចគ្របសង្កត់នូវសេចក្តីអន្តរាយទាំងពួងបាន ហើយជាអ្នកមានសេចក្តីត្រេកអរមានស្មារតី គប្បីត្រាច់ទៅជាមួយនឹងសំឡាញ់នោះចុះ ។ បើបុគ្គលមិនបានសំឡាញ់ដែលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ត្រាច់ទៅជាមួយគ្នាទេ បុគ្គលនោះគួរត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯង ប្រៀបដូចជាស្តេចលះបង់ដែន ដែលខ្លួនឈ្នះហើយត្រាច់ទៅម្នាក់ឯង (ពុំនោះសោត) ប្រៀបដូចជាដំរីដ៏ប្រសើរត្រាច់ទៅម្នាក់ឯងក្នុងព្រៃ ។ ការដែលបុគ្គលត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯង ហៅពេញជាប្រសើរ ព្រោះបុគ្គលពាលគ្មានសហាយតាគុណ[១] ទេ ។ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគួរត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯង មិនគួរធ្វើអំពើលាមកឡើយ ប្រៀបដូចជាដំរីដ៏ប្រសើរ មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងក្នុងព្រៃ ។

---

១ អដ្ឋកថាធម្មបទថា ចុល្លសីល មជ្ឈិមសីល មហាសីល កថាវត្ថុ ១០ ធុតង្គគុណ ១៣ វិបស្សនាញាណ មគ្គ ៤ ផល ៤ វិជ្ជា ៣ អភិញ្ញា ៦ អមតមហានិព្វាន ហៅថា សហាយ-តាគុណ ។

៣៤៧

កោសម្ពិកខន្ធកេ ភគវតោ ពាលកលោណការកគាមគមនំ

[១៩៤] អថខោ ភគវា សង្ឃមជ្ឈេ ឋិតកោវ ឥមា គាថាយោ ភាសិត្វា យេន ពាលកលោណការកគាមោ[១] តេនុបសង្កមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ភគុ ពាលកលោណការកគាមេ វិហរតិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា ភគុ ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន អាសនំ បញ្ញាបេសិ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសជ្ជ បាទេ បក្ខាលេសិ ។ អាយស្មាបិ ខោ ភគុ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ ភគុំ ភគវា ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខុ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ បិណ្ឌកេន ន កិលមសីតិ ។ ខមនីយំ ភគវា យាបនីយំ ភគវា ន ចាហំ ភន្តេ បិណ្ឌកេន កិលមាមីតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ

១ ឱ. ពាលកលោណការគាមោ ។

កោសម្ពិក្ខន្ធកៈ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ពាលកលោណការកគ្រាម

[១៥៤] *កាលបើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បិតកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ពោលព្រះគាថាអម្បាលនេះហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅឯពាលកលោណការកគ្រាម ។ សម័យនោះឯង ក៏ចួនជាព្រះភគុដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងពាលកលោណការកគ្រាមដែរ ។ ឯព្រះភគុដ៏មានអាយុបានឃើញព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏រៀបក្រាលអាសនៈ រួចតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងព្រះបាទ តាំងសម្រាប់ទ្រព្រះបាទដែលលាងរួចហើយនិងគ្រឿងសម្រាប់ទ្រព្រះបាទ ដែលមិនទាន់លាងស្រេចហើយ ទើបក្រោកឡើងទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលភិក្ខុក្រាលថ្វាយ លុះគង់ហើយទើបលាងព្រះបាទា ។ ចំណែកឯព្រះភគុដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះភគុដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកល្មមអត់ធន់បានទេឬ អ្នកល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេឬ អ្នកមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ព្រះភគុដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំព្រះអង្គមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ*

ភគុំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន បាចីនវំសទាយោ តេនុបសង្កមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ អាយស្មា ច នន្ទិយោ អាយស្មា ច កិម្ពិលោ បាចីនវំសទាយេ វិហរន្តិ ។ អទ្ទសា ខោ ទាយបាលោ ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច មា សមណ ឯតំ ទាយំ បាវិសិ សន្តេត្ថ តយោ កុលបុត្តា អត្តកាមរូបា វិហរន្តិ មា តេសំ អផាសុមកាសីតិ ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ទាយបាលស្ស ភគវតា សទ្ធឹ មន្តយមានស្ស សុត្វាន ទាយបាលំ ឯតទវោច មា អាវុសោ ទាយបាល ភគវន្តំ វារេសិ សត្ថា នោ ភគវា អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ យេនាយស្មា ច នន្ទិយោ អាយស្មា ច កិម្ពិលោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តញ្ច នន្ទិយំ អាយស្មន្តញ្ច កិម្ពិលំ ឯតទវោច

ទ្រង់ពន្យល់ព្រះភគុដ៏មានអាយុឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងទៅឯប្រទេសនៃព្រៃឈ្មោះបាចីនវង្ស ។ សម័យនោះឯង ចួនជាព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ១ ព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ ១ ព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ ១ គង់នៅក្នុងប្រទេសនៃព្រៃឈ្មោះបាចីនវង្សដែរ ។ មានបុរសម្នាក់ជាអ្នករក្សាព្រៃ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសមណៈ ព្រះអង្គកុំយាងចូលទៅក្នុងព្រៃនេះឡើយ ដ្បិតមានពួកកុលបុត្ត ៣ រូប មានសភាពជាអ្នកស្រឡាញ់ខ្លួននៅក្នុងព្រៃនេះ ព្រះអង្គកុំធ្វើសេចក្តីអផ្សុកដល់កុលបុត្តទាំងនោះឡើយ ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុក៏បានឮពាក្យបុរសជាអ្នករក្សាព្រៃ កំពុងប្រឹក្សាជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគដែរ លុះឮហើយក៏និយាយទៅនឹងបុរសជាអ្នករក្សាព្រៃយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នករក្សាព្រៃដ៏មានអាយុ អ្នកឯងកុំឃាត់ព្រះមានព្រះភាគឡើយ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគជាគ្រូរបស់យើង ព្រះអង្គទ្រង់យាងមកដល់ហើយ ។ ខណៈនោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុចូលទៅរកព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយនឹងព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈ

៣៤៩

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ សាមគ្គីធម្មកថា

អភិក្កមថាយស្មន្តោ អភិក្កមថាយស្មន្តោ សត្ថា នោ ភគវា អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ អាយស្មា ច នន្ទិយោ អាយស្មា ច កិម្ពិលោ ភគវន្តំ បច្ចុគ្គន្ត្វា ឯកោ ភគវតោ បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ ឯកោ អាសនំ បញ្ញាបេសិ ឯកោ បាទោទកំ បាទបីបំ បាទ-កថលិកំ ឧបនិក្ខិបិ ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសជ្ជ បាទេ បក្ខាលេសិ ។ តេ បិ ខោ អាយស្មន្តោ[1] ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ភគវា ឯត-ទវោច កច្ចិ វោ អនុរុទ្ធា ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ

១ ឱ. អាយស្មន្តា ។

ដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយនិមន្តទៅទទួល ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយនិមន្តទៅទទួល ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគជាគ្រូរបស់យើង ព្រះអង្គទ្រង់យាងមកដល់ហើយ ។ វេលានោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកទៅទទួលព្រះមានព្រះភាគ មួយអង្គទទួលបាត្រនិងចីវរព្រះមានព្រះភាគ មួយអង្គរៀបចំក្រាលអាសនៈ មួយអង្គតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងព្រះបាទ តាំងសម្រាប់តម្កល់ព្រះបាទដែលលាងហើយ និងគ្រឿងសម្រាប់តម្កល់ព្រះបាទដែលមិនទាន់បានលាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលភិក្ខុនោះក្រាលហើយ លុះគង់ហើយទ្រង់លាងព្រះបាទា ។ ចំណែកលោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់រួចហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអនុរុទ្ធទាំងឡាយ[១] អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ អ្នកទាំងឡាយល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលឬទេ

១ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ហៅមិនសំដៅយកព្រះអនុរុទ្ធតែមួយអង្គទេ ទ្រង់ត្រាស់ហៅចំពោះព្រះនាមព្រះថេរៈទាំងបីព្រះអង្គ ។

កច្ចិ បិណ្ឌកេន ន កិលមថាតិ ។ ខមនីយំ ភគវា យាបនីយំ ភគវា ន ច មយំ ភន្តេ បិណ្ឌកេន កិលមាមាតិ ។ កច្ចិ បន វោ អនុរុទ្ធា សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរថាតិ ។ តគ្ឃតេ[១] មយំ ភន្តេ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរាមាតិ ។ យថាកថំ បន តុម្ហេ អនុរុទ្ធា សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរថាតិ ។ ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ ឯវំ ហោតិ លាភា វត មេ សុលទ្ធំ វត មេ យោហំ ឯវរូបេហិ សព្រហ្មចារីហិ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តេសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

អ្នកទាំងឡាយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតឬទេ ។ ព្រះថេរៈទាំង ៣ អង្គក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ម្យ៉ាងទៀត យើងខ្ញុំមិនបានលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្នាលអនុរុទ្ធទាំងឡាយ ចុះអ្នកទាំងឡាយបានព្រមព្រៀងស្មោះសរមិនវិវាទគ្នា ដូចជាទឹកដោះលាយទឹកសំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយភ្នែកជាទីស្រឡាញ់ដែរឬ ។ ព្រះអនុរុទ្ធក្រាបបង្គំទូលថា ព្រះករុណា យើងខ្ញុំទាំងនោះព្រមព្រៀងស្មោះសរនឹងគ្នា មិនវិវាទគ្នា ដូចជាទឹកដោះលាយទឹក សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយភ្នែកជាទីស្រឡាញ់បាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្នាលអនុរុទ្ធទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានជាព្រមព្រៀងស្មោះ-សរនឹងគ្នា មិនវិវាទគ្នា ដូចជាទឹកដោះលាយទឹក សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយភ្នែកជាទីស្រឡាញ់ ដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះអនុរុទ្ធក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីនេះខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះថា អាត្មាអញបាននៅជាមួយនឹងពួកបុគ្គល ដែលប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរស្មើគ្នាបែបនេះ ហៅពេញជាលាភរបស់អាត្មាអញ អាត្មាអញហៅពេញជា

សទ្ធឹ វិហរាមីតិ តស្ស មយ្ហំ ភន្តេ ឥមេសុ អាយស្មន្តេ-សុ មេត្តំ កាយកម្មំ បច្ចុបដ្ឋិតំ អាវិ ចេវ រហោ ច មេត្តំ វចីកម្មំ មេត្តំ មនោកម្មំ បច្ចុបដ្ឋិតំ អាវិ ចេវ រហោ ច តស្ស មយ្ហំ ភន្តេ ឯវំ ហោតិ យន្នូនាហំ សកំ ចិត្តំ និក្ខិបិត្វា ឥមេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តេយ្យន្តិ សោ ខោ អហំ ភន្តេ សកំ ចិត្តំ និក្ខិបិត្វា ឥមេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តាមិ នានា ហិ ខោ នោ ភន្តេ កាយា ឯកញ្ច បន មញ្ញេ ចិត្តន្តិ ។ អាយស្មាបិ ខោ នន្ទិយោ អា-យស្មាបិ ខោ កិម្ពិលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច មយ្ហំបិ ខោ ភន្តេ ឯវំ ហោតិ លាភា វត មេ សុលទ្ធំ វត មេ យោហំ ឯវរូបេហិ សព្រហ្មចារីហិ សទ្ធឹ វិហរាមីតិ តស្ស មយ្ហំ ភន្តេ ឥមេសុ អាយស្មន្តេសុ មេត្តំ កាយកម្មំ បច្ចុបដ្ឋិតំ អាវិ ចេវ រហោ ច មេត្តំ វចីកម្មំ មេត្តំ មនោកម្មំ បច្ចុបដ្ឋិតំ អាវិ ចេវ រហោ ច តស្ស

បានស្រួលពេកហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គតែងតម្កល់កាយកម្មប្រកបដោយមេត្តា ចំពោះលោកដ៏មានអាយុអម្បាលនេះ ទាំងទីចំពោះមុខនិងទីកំបាំង ខ្ញុំព្រះអង្គ តែងតម្កល់វចីកម្មនិងមនោកម្មប្រកបដោយមេត្តា ទាំងទីចំពោះមុខនិងទីកំបាំង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ អាត្មាអញគួរដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្តលោកដ៏មានអាយុទាំងនេះវិញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (លុះគិតដូច្នេះហើយ) ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្តលោកដ៏មានអាយុទាំងនេះទៅ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯកាយរបស់យើងខ្ញុំផ្សេងគ្នាក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែចិត្តដូចគ្នាតែម្យ៉ាង ។ ឯព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុ និងព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគទៀតថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនៅជាមួយនឹងពួកបុគ្គល ដែលប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរស្មើគ្នាបែបនេះ ហៅពេញជាលាភរបស់អាត្មាអញ អាត្មាអញហៅពេញជាបានស្រួលពេកហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គតែងតម្កល់កាយ-កម្មប្រកបដោយមេត្តា ចំពោះលោកដ៏មានអាយុអម្បាលនេះ ទាំងទីចំពោះមុខនិងទីកំបាំង ខ្ញុំព្រះអង្គតែងតម្កល់វចីកម្មនិងមនោកម្មប្រកបដោយមេត្តា

មយ្ហំ ភន្តេ ឯវំ ហោតិ យន្នូនាហំ សកំ ចិត្តំ និក្ខិបិត្វា ឥមេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តេយ្យន្តិ សោ ខោ អហំ ភន្តេ សកំ ចិត្តំ និក្ខិបិត្វា ឥមេសំ-យេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តាមិ នានា ហិ ខោ នោ ភន្តេ កាយា ឯកញ្ច បន មញ្ញេ ចិត្តន្តិ ឯវំ ខោ មយំ ភន្តេ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរាមាតិ ។ កច្ចិ បន វោ អនុរុទ្ធា អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិតត្តា វិហរថាតិ ។ តគ្ឃ មយំ ភន្តេ អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិតត្តា វិហរាមាតិ ។ យថា-កថំ បន តុម្ហេ អនុរុទ្ធា អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិ-តត្តា វិហរថាតិ ។ ឥធ ភន្តេ អម្ហាកំ យោ បឋមំ

ទាំងទីចំពោះមុខនិងទីកំបាំង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ អាត្មាអញគួរដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្តលោកដ៏មានអាយុទាំងនេះវិញចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានដាក់ចិត្តរបស់ខ្លួនចេញហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចចិត្តលោកដ៏មានអាយុទាំងនេះវិញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឯកាយរបស់យើងខ្ញុំផ្សេងគ្នាពិតមែន ប៉ុន្តែចិត្តដូចគ្នាតែម្យ៉ាង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដោយហេតុយ៉ាងនេះហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រមព្រៀងស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នាដូចជាទឹកដោះលាយទឹក សំឡឹងមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយចក្ខុជាទីស្រឡាញ់បាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអនុរុទ្ធទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនបានប្រហែសធ្វេសមានព្យាយាមដុតកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅត្រង់ខ្លះដែរឬ ។ ព្រះអនុរុទ្ធក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំមិនបានប្រហែសធ្វេសទេ ហើយមានព្យាយាមដុតកិលេស និងមានចិត្តបញ្ជូនទៅត្រង់ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអនុរុទ្ធទាំងឡាយ អ្នកទាំង-ឡាយដែលឥតមានប្រហែសធ្វេស មានតែព្យាយាមដុតកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅត្រង់ តើយ៉ាងដូចម្តេច ។ ព្រះថេរៈទាំង ៣ អង្គក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បណ្តាយើងខ្ញុំដែលនៅក្នុងទីនេះ បើលោកណា

៣៤៣

កោសម្ពិកក្ខន្ធកេ សាមគ្គីធម្មកថា

គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សោ អាសនំ បញ្ញាបេតិ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបតិ អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ សចេ អាកង្ខតិ ភុញ្ជតិ នោ ចេ អាកង្ខតិ អបហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតិ អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេតិ សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតិ អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា បដិសាមេតិ បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតិ ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជតិ យោ បស្សតិ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេតិ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការេន ទុតិយម្បិ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេម ន ត្វេវ មយំ ភន្តេ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទាម

ត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ លោកនោះរៀបចំក្រាលអាសនៈ តម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តម្កល់តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ដែលលាងរួច និងតម្កល់គ្រឿងសម្រាប់ទ្រជើងដែលមិនទាន់លាង ហើយលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយតម្កល់ទុកឲ្យស្រួល រួចតម្កល់ទឹកឆាន់និងទឹកប្រើប្រាស់ លោកណាមកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានរបស់ដែលសល់ពីឆាន់ បើភិក្ខុនោះចង់ឆាន់ក៏ឆាន់ទៅ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ចាក់ចោលទៅក្នុងទីគ្មានស្មៅស្រស់ក៏បាន បាចសាចទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វតូចក៏បាន រួចលោកនោះរើអាសនៈចេញ ហើយរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងរួចហើយ និងគ្រឿងសម្រាប់ទ្រជើងដែលមិនទាន់លាង ហើយលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយរៀបចំទុកដាក់ រួចរៀបទុកដាក់ទឹកឆាន់និងទឹកប្រើប្រាស់ ហើយបោសរោងភត្ត បើលោកណាឃើញក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកលាងវច្ចៈក្តី រលីងសោះទទេ លោកនោះក៏តម្កល់ទុកឲ្យមានឡើង បើលោកនោះមិនអាចលើកដោយកម្លាំងដៃបានទេ ក៏ឃើងខ្ញុំហៅភិក្ខុ (ឯទៀត) មកជាពីររូបជួយលើក ឬសែងដោយដៃយកទៅតម្កល់ទុក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំមិនបាច់បញ្ចេញវាចាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស

បញ្ញាហិកំ ខោ បន មយំ ភន្តេ សព្វវត្ថិយា ជម្មិយា កាថាយ សន្ទិសីជាម ឯវំ ខោ មយំ ភន្តេ អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិតត្តា វិហរាមាតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តញ្ច អនុរុទ្ធំ អាយស្មន្តញ្ច នន្ទិយំ អាយស្មន្តញ្ច កិម្ពិលំ ជម្មិយា កាថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន ចារិលេយ្យកំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចា-រិកំ ចរមានោ យេន ចារិលេយ្យកំ តទវសរិ ។ ត-ត្រ សុទំ ភគវា ចារិលេយ្យកេ វិហរតិ រក្ខិតវន-សណ្ឌេ ភទ្ទសាលមូលេ ។

[១៩៩] អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លី-នស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ អហំ ខោ បុព្វេ អា-កិណ្ណោ ន ផាសុ វិហាសឹ តេហិ កោសម្ពិកេហិ ភិក្ខូហិ ភណ្ឌនការកេហិ កលហការកេហិ វិវាទការកេហិ ភស្សការកេហិ សង្ឃេ អធិករណការកេហិ សោម្ហិ

ម្យ៉ាងទៀត តែគ្រប់ ៥ ថ្ងៃហើយ យើងខ្ញុំតែងអង្គុយប្រជុំគ្នាដោយធម្មីកថា អស់រាត្រីទាំងមូល[១] សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដោយហេតុយ៉ាងនេះ ហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រះអង្គ ឥតមានសេចក្តីប្រហែសធ្វេស ខំព្យាយាម ដុតកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅត្រង់ ឥតមាននឹកនា (ដល់កាយនិងជីវិត ឡើយ) ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ផង ព្រះនន្ទិយៈដ៏មានអាយុផង ព្រះកិម្ពិលៈដ៏មានអាយុផង ឲ្យយល់ ប្រយោជន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្ននិងបរលោក ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យខ្មីឃ្មាតក្នុងការ កុសល ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា រួចទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈហើយ យាងទៅកាន់ចារិកប្រទេសបារិលេយ្យកៈ កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅប្រទេសបារិលេយ្យកៈ ។ ឮថា ព្រះមាន ព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្រោមម្លប់ភទ្ទសាលព្រឹក្ស ក្នុងដងព្រៃឈ្មោះ រក្ខិតៈ នាប្រទេសបារិលេយ្យកៈនោះ ។

[១៥៥] វេលានោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ទ្រង់កើតមានព្រះហឫទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះ ថា ក្នុងពេលមុន តថាគតនៅច្រឡូកច្រឡំដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដែលនៅ ក្នុងក្រុងកោសម្ពីជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តី វិវាទ ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ មិនបានសេចក្តីសប្បាយ

---

១ គ្រប់ប្រាំថ្ងៃ តែងប្រជុំគ្នានិយាយធម៌អាថិអស់មួយយប់ ។

ឯតរហិ ឯកោ អទុតិយោ សុខំ ផាសុ វិហរាមិ អញ្ញត្រេវ តេហិ កោសម្ពិកេហិ ភិក្ខូហិ ភណ្ឌនការកេហិ កលហការកេហិ វិវាទការកេហិ ភស្សការកេហិ សង្ឃេ អធិករណការកេហីតិ ។ អញ្ញតរោបិ ខោ ហត្ថិនាគោ អាកិណ្ណោ វិហរតិ ហត្ថីហិ ហត្ថិនីហិ ហត្ថិកលភេហិ[១] ហត្ថិច្ឆាបេហិ[២] ឆិន្នគ្គានិ ចេវ តិណានិ ខាទតិ ឱភគ្គោភគ្គញ្ចស្ស សាខាភង្គំ ខាទន្តិ អាវិលានិ ច បានីយានិ បិវតិ ឱក្កាហាញ្ចស្ស[៣] ឱតិណ្ណស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឧបនិឃំសន្តិយោ គច្ឆន្តិ ។ អថខោ តស្ស ហត្ថិនាគស្ស ឯតទហោសិ អហំ ខោ អាកិណ្ណោ វិហរាមិ ហត្ថីហិ ហត្ថិនីហិ ហត្ថិកលភេហិ ហត្ថិច្ឆាបេហិ ឆិន្នគ្គានិ ចេវ តិណានិ ខាទាមិ ឱភគ្គោភគ្គញ្ច មេ សាខាភង្គំ ខាទន្តិ អាវិលានិ ច បានីយានិ បិវាមិ

១ ឱ. ហត្ថិកឡភេហិ ។ ២ ហត្ថិច្ឆាបកេហិ ។ ៣ ឱគាហន្តស្ស ។

ក្នុងពេលនេះ តថាគតតែម្នាក់ឯង គ្មាននរណាជាគម្រប់ពីរ ហើយបាននៅជាសប្បាយ ព្រោះវៀរផុតអំពីពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដែលនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីជាអ្នកធ្វើសេចក្ដីបង្កហេតុ ធ្វើសេចក្ដីឈ្លោះគ្នា ធ្វើសេចក្ដីវិវាទគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ។ មានដំរីដ៏ប្រសើរ ១ នៅច្រឡូកច្រឡំនឹងពួកដំរីឈ្មោល ពួកដំរីញី ពួកដំរីស្ទាវ និងពួកកូនដំរីតូច ៗ ហើយស៊ីស្មៅដែលពួកដំរី (មានដំរីឈ្មោលជាដើមនោះ) បោចផ្ដាច់ចុងចេញ ចំណែកខាងពួកដំរីទាំងនោះក៏ស៊ីមែកឈើបាក់ ៗ ដែលដំរីដ៏ប្រសើរនោះកាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីវិញ ឯដំរីដ៏ប្រសើរក៏ផឹកតែទឹកល្អក់ កាលបើដំរីដ៏ប្រសើរដើរចុះឡើងកំពង់ទឹក អស់ពួកមេដំរីក៏ដើរត្រដុសកាយ ។ ឯដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនៅច្រឡូកច្រឡំដោយពួកដំរីឈ្មោល ពួកដំរីញី ពួកដំរីស្ទាវ និងពួកកូនដំរីតូច ៗ ហើយស៊ីស្មៅដែលដំរីទាំងនោះបោចផ្ដាច់ចុងចេញ ចំណែកពួកដំរីទាំងនោះ ក៏ស៊ីមែកឈើបាក់ ៗ ដែលអាត្មាអញកាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីវិញ អាត្មាអញផឹកទឹកក៏ល្អក់

ឱគ្គាហញ្ច[១] មេ ឱតិណ្ណស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឧបនិឃំសន្តិយោ គច្ឆន្តិ យន្នូនាហំ ឯកោ វ គណស្មា វូបកដ្ឋោ វិហរេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ហត្ថិនាគោ យូថា អបក្កម្ម យេន បារិលេយ្យកំ រក្ខិតវនសណ្ឌោ ភទ្ទសាលមូលំ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សោណ្ឌាយ ភគវតោ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ អបហរិតញ្ច ករោតិ ។ អថខោ តស្ស ហត្ថិនាគស្ស ឯតទហោសិ អហំ ខោ បុព្វេ អាកិណ្ណោ ន ផាសុ វិហាសឹ ហត្ថីហិ ហត្ថិនីហិ ហត្ថិកលភេហិ ហត្ថិច្ឆាបេហិ ឆិន្នគ្គានិ ចេវ តិណានិ ខាទឹ ឱភគ្គោភគ្គញ្ច មេ សាខាភង្គំ ខាទឹសុ អាវិលានិ ច បានីយានិ អបាយឹ ឱគ្គាហញ្ច មេ ឱតិណ្ណស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឧបនិឃំសន្តិយោ អគមំសុ សោម្ហិ ឯតរហិ ឯកោ អទុតិយោ សុខំ ផាសុ វិហរាមិ អញ្ញត្រេវ ហត្ថីហិ ហត្ថិនីហិ ហត្ថិកលភេហិ

---

១ ឱ. ឱគាហន្តស្ស ។

កាលបើអាត្មាអញដើរចុះឡើងកំពង់ទឹក អស់ពួកមេដំរីក៏ដើរត្រដុសកាយ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញថយចេញពីហ្វូងទៅនៅម្នាក់ឯងវិញចុះ ។ គ្រានោះ ដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ដើរបែកចេញពីហ្វូង ចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលទ្រង់គង់ក្រោមម្លប់ភទ្ទសាលព្រឹក្សក្នុងដងព្រៃឈ្មោះរក្ខិតៈ នាបាលិលេយ្យកៈប្រទេស លុះចូលទៅដល់ហើយក៏តម្កល់ទឹកឆាន់និងទឹកប្រើប្រាស់ដោយប្រមោយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើទីកន្លែងនោះមិនឲ្យមានស្មៅស្រស់ផង ។ លំដាប់ពីនោះមក ដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលពីដើមអាត្មាអញនៅច្រឡូកច្រឡំនឹងពួកដំរីឈ្មោល ពួកមេដំរី ពួកដំរីស្ទាវ និងពួកកូនដំរីតូច ៗ ហើយអាត្មាអញបានស៊ីស្មៅ ដែលពួកដំរីទាំងនោះ បោចផ្តាច់ចុងចេញ ចំណែកខាងពួកដំរីទាំងនោះក៏បានស៊ីមែកឈើបាក់ ៗ ដែលអាត្មាអញកាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីវិញ មិនតែប៉ុណ្ណោះសោត អាត្មាអញបានទាំងផឹកទឹកល្អក់ កាលបើអាត្មាអញដើរចុះឡើងកំពង់ទឹក ពួកមេដំរីវាក៏ដើរត្រដុសកាយ ក្នុងពេលនេះ អាត្មាអញតែម្នាក់ឯងឥតមាននរណាជាគម្រប់ពីរ ហើយបាននៅជាសុខស្រួលបួល ព្រោះបានវៀរចាកពួកដំរីឈ្មោល ពួកដំរីញី ពួកដំរីស្ទាវ

ហត្ថិច្ឆាបេហីតិ ។ អថខោ ភគវា អត្តនោ ច បវិវេកំ វិទិត្វា តស្ស ច ហត្ថិនាគស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិ-តក្កមញ្ញាយ តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

ឯតំ នាគស្ស នាគេន
ឦសាទន្តស្ស ហត្ថិនោ
សមេតិ ចិត្តំ ចិត្តេន
យទេកោ រមតី វនេតិ ។

[១៤៦] អថខោ ភគវា បារិលេយ្យកេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចា-រិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។

[១៤៧] អថខោ កោសម្ពិកា[១] ឧបាសកា ឯតទហោសុ ឥមេ ខោ អយ្យា កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ពហុនោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកា ឥមេហិ ឧព្វាឡ្ហោ ភគវា បក្កន្តោ ហន្ទ មយំ អយ្យេ កោសម្ពិកេ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេយ្យាម ន បច្ចុដ្ឋេយ្យាម ន អញ្ជលិកម្មំ

១ ឱ. អថខោ កោសម្ពិកា ឧបាសកា ឥមេ ខោតិ ទិស្សតិ ។

និងពួកកូនដំរីតូច ៗ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីវិវេករបស់ព្រះអង្គផង ហើយទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះនៃចិត្តរបស់ដំរីដ៏ប្រសើរនោះ ដោយព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គផង ហើយក៏ទ្រង់បន្លឺព្រះឧទាននេះក្នុងពេលនោះ ថា

ហត្ថិនាគ (ដំរីប្រសើរ) រមែងត្រេកអរក្នុងព្រៃ តែម្នាក់
ឯង ហេតុណា ហេតុនុ៎ះ ចិត្តរបស់ហត្ថិនាគមានក្នុ
ងរទេន្ទាំនេះ ស្មើគ្នានឹងចិត្តរបស់ព្រះពុទ្ធនាគដែរ[១] ។

[១៥៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងបារិលេយ្យ-ក:ប្រទេស គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកនៃក្រុងសាវត្ថី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តជេត-ពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថីនោះ ។

[១៥៧] វេលានោះ ពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពី មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកលោកជាម្ចាស់ទាំងនេះ ជាភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីបានធ្វើអំពើឥតប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់យើង ព្រះដ៏មានព្រះភាគសោត ក៏ពួកភិក្ខុទាំងនេះ បៀតបៀនទាល់តែទ្រង់យាងចេញបាត់ទៅ បើដូច្នោះ យើងមិនគួរសំពះ មិនគួរក្រោកទទួល មិនគួរធ្វើអញ្ជលិកម្ម

១ ពាក្យថា ពុទ្ធនាគ គឺព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ។

សាមីចិកម្មំ ករេយ្យាម ន សក្ករេយ្យាម ន គរុករេយ្យាម ន មានេយ្យាម ន បូជេយ្យាម ឧបគតានំបិ បិណ្ឌកំ[១] ន ទជ្ជេយ្យាម ឯវំ ឥមេ អម្ហេហិ អសក្ការិយមានា អគរុការិយមានា អមានិយមានា អបូជិយមានា អសក្ការបកតា បក្កមិស្សន្តិ វា វិព្ភមិស្សន្តិ វា ភគវន្តំ វា បសាទេស្សន្តីតិ ។ អថខោ កោសម្ពិកា ឧបាសកា កោសម្ពិកេ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេសុំ ន បច្ចុដ្ឋេសុំ ន អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ អកំសុ ន សក្ករឹសុ ន គរុករឹសុ ន មានេសុំ ន បូជេសុំ ឧបគតានំបិ បិណ្ឌកំ ន អទំសុ ។ អថខោ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ កោសម្ពិកេហិ ឧបាសកេហិ អសក្ការិយមានា អគរុការិយមានា អមានិយមានា អបូជិយមានា អសក្ការបកតា ឯវមាហំសុ ហន្ទ មយំ អាវុសោ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភគវតោ សន្តិកេ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សាវត្ថី តេនុបសង្កមឹសុ ។

---

១ ឱ. បិណ្ឌបាតំ ។

មិនគួរធ្វើសាមីចិកម្ម មិនគួរធ្វើសក្ការៈ មិនគួរធ្វើសេចក្ដីគោរព មិនគួររាប់អាន មិនគួរបូជា ពួកលោកម្ចាស់ជាភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីទេ ទុកជាភិក្ខុទាំងនោះចូលមកជិត យើងក៏មិនគួរឲ្យបិណ្ឌបាតឡើយ ភិក្ខុទាំងនេះ តែពួកយើងលែងធ្វើសក្ការៈ លែងធ្វើសេចក្ដីគោរព លែងរាប់អាន លែងបូជា យ៉ាងនេះហើយ ក៏ទៅជាអ្នកគ្មានគ្រឿងសក្ការៈហើយមុខជានឹងរត់ចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ញុំាំងព្រះមានព្រះភាគឲ្យប្រោសប្រាណខ្លះមិនខាន ។ គ្រានោះ ពួកឧបាសកក្រុងកោសម្ពីលែងសំពះ លែងក្រោកទទួល លែងធ្វើអញ្ជលិកម្ម និងសាមីចិកម្ម លែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពី ទុកជាភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅបិណ្ឌបាត ក៏លែងឲ្យបិណ្ឌបាត ។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពី កាលបើពួកឧបាសកក្រុងកោសម្ពី លែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា ក៏ទៅជាអ្នកគ្មានគ្រឿងសក្ការៈ ហើយក៏និយាយនឹងគ្នាយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ បើដូច្នោះ មានតែយើង ទៅក្រុងសាវត្ថីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគចេញ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពី ក៏រៀបចំទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈរួចនាំយកបាត្រនិងចីវរចូលទៅក្រុងសាវត្ថី ។

កោសម្ពិកទ្ធន្ទកេ អដ្ឋារសវត្ថុអធម្មវាទី

[១៨៨] អស្សោសិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ តេ កិរ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច តេ កិរ ភន្តេ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តិ កថាហំ ភន្តេ តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត យថា ធម្មោ តថា បតិដ្ឋាហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ ជានេយ្យំ ធម្មំ វា អធម្មំ វាតិ ។ អដ្ឋារសហិ ខោ សារីបុត្ត វត្ថូហិ អធម្មវាទី ជានិតព្វោ ឥធ សារីបុត្ត ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេតិ វិនយំ អវិនយោតិ

កោសម្ពិក្ខន្ធកៈ បុគ្គលពោលខុសធម៌ដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាង

[១៥៨] ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះជាអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថី ។ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឮថាពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថានិងធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថី សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែសារីបុត្ត បើដូច្នោះ អ្នកចូរតាំងនៅឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ធ្វើដូចម្តេចខ្ញុំព្រះអង្គអាចស្គាល់ថា ជាធម៌ឬមិនមែនជាធម៌បាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែសារីបុត្ត អ្នកត្រូវស្គាល់អធម្មវាទីបុគ្គល (បុគ្គលពោលខុសធម៌) ដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាង នែសារីបុត្ត ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុសំដែងសភាវៈដែលមិនមែនធម៌ថាជាធម៌វិញ សំដែងធម៌ថា មិនមែនជាធម៌វិញ សំដែងសភាវៈមិនមែនវិន័យថាជាវិន័យវិញ សំដែងវិន័យថាមិនមែនវិន័យ

ឱបេតិ អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ឱបេតិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ឱបេតិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ឱបេតិ អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ឱបេតិ អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ឱបេតិ បញ្ញត្តំ តថាគតេន អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ឱបេតិ អនាបត្តឹ អាបត្តីតិ ឱបេតិ អាបត្តឹ អនាបត្តីតិ ឱបេតិ លហុកំ អាបត្តឹ គរុកា អាបត្តីតិ ឱបេតិ គរុកំ អាបត្តឹ លហុកា អាបត្តីតិ ឱបេតិ សាវសេសំ អាបត្តឹ អនវសេសា អាបត្តីតិ ឱបេតិ អនវសេសំ អាបត្តឹ សាវសេសា អាបត្តីតិ ឱបេតិ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ឱបេតិ អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ឱបេតិ ឥមេហិ ខោ សារីបុត្ត អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ អធម្មវាទី ជានិតព្វោ អដ្ឋារសហិ ច ខោ សារីបុត្ត វត្ថូហិ ធម្មវាទី ជានិតព្វោ ឥធ សារីបុត្ត ភិក្ខុ អធម្មំ អធម្មោតិ ឱបេតិ ធម្មំ ធម្មោតិ ឱបេតិ អវិនយំ អវិនយោតិ ឱបេតិ វិនយំ

វិញ សំដែងពាក្យដែលតថាគត មិនបានពោលមិនបានចរចាថា តថាគត បានពោលបានចរចាវិញ សំដែងពាក្យដែលតថាគតបានពោលបានចរចាថា តថាគតមិនបានពោល មិនបានចរចាវិញ សំដែងកិច្ចដែលតថាគត មិនបានសន្សំថាតថាគតបានសន្សំវិញ សំដែងកិច្ចដែលតថាគតបានសន្សំថា តថាគតមិនបានសន្សំវិញ សំដែងសិក្ខាបទដែលតថាគត មិនបានបញ្ញត្តថា តថាគតបានបញ្ញត្តវិញ សំដែងសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តថា តថា-គតមិនបានបញ្ញត្តវិញ សំដែងអនាបត្តិថា ជាអាបត្តិវិញ សំដែងអាបត្តិថា ជាអនាបត្តិវិញ សំដែងអាបត្តិស្រាលថា ជាអាបត្តិធ្ងន់វិញ សំដែងអាបត្តិធ្ងន់ថា ជាអាបត្តិស្រាលវិញ សំដែងអាបត្តិដែលជាសាវសេស[១]ថា អាបត្តិជាអនវសេស[២]វិញ សំដែងអាបត្តិដែលជាអនវសេសថា អាបត្តិជាសាវ-សេសវិញ សំដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិថា ជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិវិញ សំដែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិថា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិវិញ នែសារីបុត្ត អ្នកត្រូវស្គាល់អធម្មវាទីបុគ្គលដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាងនេះឯងចុះ នែសារីបុត្ត ចំណែកខាងធម្មវាទីបុគ្គល អ្នកត្រូវស្គាល់ដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាងដែរ នែសារីបុត្ត ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុសំដែងសភាវៈមិនមែនធម៌ ថា មិនមែនធម៌ សំដែងធម៌ថាធម៌ សំដែងសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថា មិនមែនវិន័យ សំដែងវិន័យ ថា វិន័យ

---

១ លើកតែអាបត្តិបារាជិកចេញ អាបត្តិទាំងអស់ហៅថាសាវសេស ។ ២ គឺអាបត្តិបារាជិក ។

វិនយោតិ ទីបេតិ អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេន អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាបត្តឹ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ អាបត្តឹ អាបត្តីតិ ទីបេតិ លហុកំ អាបត្តឹ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ គរុកំ អាបត្តឹ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ សាវសេសំ អាបត្តឹ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ អនវសេសំ អាបត្តឹ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ ឥមេហិ ខោ សារីបុត្ត អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ ធម្មវាទី ជានិតព្វោតិ ។

[១៨៩] អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ។ បេ ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាកច្ចានោ អស្សោសិ ខោ

សំដែងពាក្យដែលតថាគតមិនបានពោលមិនបានចរចាថា តថាគតមិនបានពោលមិនបានចរចា សំដែងពាក្យដែលតថាគតបានពោលបានចរចាថា តថាគតបានពោលបានចរចា សំដែងកិច្ចដែលតថាគតមិនបានសន្សំថា តថាគតមិនបានសន្សំ សំដែងកិច្ចដែលតថាគតបានសន្សំថា តថាគតបានសន្សំ សំដែងសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្តថា តថាគតមិនបានបញ្ញត្ត សំដែងសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តថា តថាគតបានបញ្ញត្ត សំដែងអនាបត្តិថា អនាបត្តិ សំដែងអាបត្តិថា អាបត្តិ សំដែងអាបត្តិស្រាលថា អាបត្តិស្រាល សំដែងអាបត្តិធ្ងន់ថា អាបត្តិធ្ងន់ សំដែងអាបត្តិដែលជាសាវសេសៈ ថា អាបត្តិជាសាវសេសៈ សំដែង អាបត្តិដែលជាអនវសេសៈ ថា អាបត្តិជាអនវសេសៈ សំដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិថា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋុលាបត្តិ ថា អទុដ្ឋុល្លាបត្តិដដែល នៃសារីបុត្ត អ្នកត្រូវស្គាល់ធម្មវាទីបុគ្គលដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៥៩] ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបានឮ ។ បេ ។ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុ ព្រះមហាកោដ្ឋិត

អាយស្មា មហាកោដ្ឋិតោ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា ម-
ហាកប្បិនោ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាចុន្ទោ
អស្សោសិ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ អស្សោសិ ខោ អា-
យស្មា រេវតោ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ អស្សោ-
សិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា
រាហុលោ តេ កិរ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា
កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ
អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អថខោ អា-
យស្មា រាហុលោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាហុលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច
តេ កិរ ភន្តេ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា ក-
លហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ
អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តិ កថាហំ ភន្តេ
តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ រាហុល
យថា ធម្មោ តថា បតិដ្ឋាហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ
ជានេយ្យំ ធម្មំ វា អធម្មំ វាតិ ។ អដ្ឋារសហិ ខោ រាហុល

ដ៏មានអាយុ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ព្រះមហាចុន្ទដ៏មានអាយុ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ព្រះរេវតៈដ៏មានអាយុ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ព្រះរាហុលដ៏មានអាយុបានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្ដីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះរាហុលដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះរាហុលដ៏មានអាយុ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឮថាពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្ដីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថី សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិក្នុងពួកភិក្ខុនោះដូចម្ដេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់តបថា នែរាហុល បើដូច្នោះ ចូរអ្នកតាំងនៅឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ ។ ព្រះរាហុលដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ធ្វើដូចម្ដេច ខ្ញុំព្រះអង្គអាចស្គាល់ថា ធម៌ឬថាមិនមែនជាធម៌បាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែរាហុល អ្នកត្រូវ

វត្ថូហិ អធម្មវាទី ជានិតព្វោ ។ បេ ។ ឥមេហិ ខោ រាហុល អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ អធម្មវាទី ជានិតព្វោ អដ្ឋារសហិ ច ខោ រាហុល វត្ថូហិ ធម្មវាទី ជានិតព្វោ ។ បេ ។ ឥមេហិ ខោ រាហុល អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ ធម្មវាទី ជានិតព្វោតិ ។

[១៦០] អស្សោសិ ខោ មហាបជាបតី គោតមី តេ កិរ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច តេ កិរ ភន្តេ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តិ កថាហំ ភន្តេ តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ គោតមិ ឧភយត្ថ ធម្មំ សុណា

ស្គាល់អធម្មវាទីបុគ្គលដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ។ បេ ។ នៃរាហុល អ្នកត្រូវស្គាល់អធម្មវាទីបុគ្គលដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាងនេះឯង នៃរាហុល ចំណែកខាងធម្មវាទីបុគ្គល អ្នកក៏ត្រូវស្គាល់ដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាងដែរ ។ បេ ។ នៃរាហុល អ្នកត្រូវស្គាល់ធម្មវាទីបុគ្គលដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៦០] ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីបានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឮថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តបថា នៃគោតមី បើដូច្នោះ ព្រះនាងចូរស្តាប់ធម៌ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកចុះ

ឧភយត្ថ ធម្មំ សុត្វា យេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ តេសំ ទិដ្ឋិញ្ច ខន្តិញ្ច រុចិញ្ច អាទាយញ្ច[១] រោចេហិ យំ ច កិញ្ចិ ភិក្ខុនីសង្ឃេន ភិក្ខុសង្ឃតោ បច្ចាសីសិតព្វំ សព្វន្តំ ធម្មវាទិតោ វ បច្ចាសីសិតព្វន្តិ ។

[១៦១] អស្សោសិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ តេ កិរ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហ-ការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណ-ការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯត-ទវោច តេ កិរ ភន្តេ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនកា-រកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តិ កថាហំ ភន្តេ តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ គហបតិ ឧភយត្ថ ទានំ ទេហិ ឧភយត្ថ ទានំ ទត្វា

១ អាទាយាតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

បើនាងស្តាប់ធម៌ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកហើយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទី ចូរព្រះនាងកាន់យកតាមទិដ្ឋិ សេចក្តីគាប់ចិត្ត សេចក្តីពេញចិត្ត និងលទ្ធិរបស់ពួកភិក្ខុនោះ ម្យ៉ាងទៀត របស់ឯណា នីមួយដែលភិក្ខុនីសង្ឃ គប្បីប្រាថ្នាអំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ របស់ទាំងអស់ នោះភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាអំពីធម្មវាទីបុគ្គលចុះ ។

[១៦១] អនាថបិណ្ឌិកគហបតិបានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោ-សម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថី ។ វេលានោះ អនាថ-បិណ្ឌិកគហបតិ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិគហបតិអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឮថា ពួក ភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដូច ម្តេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែគហបតី បើដូច្នោះ អ្នកត្រូវឲ្យ ទានក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួកចុះ លុះអ្នកឲ្យទានក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួករួចហើយ

ឧភយត្ថ ធម្មំ សុណា ឧភយត្ថ ធម្មំ សុត្វា យេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ តេសំ ទិដ្ឋិញ្ច ខន្តិញ្ច រុចិញ្ច អាទាយញ្ច រោចេហីតិ ។

[១៦២] អស្សោសិ ខោ វិសាខា មិគារមាតា តេ កិរ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តីតិ ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច តេ កិរ ភន្តេ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តិ កថាហំ ភន្តេ តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ វិសាខេ ឧភយត្ថ ទានំ ទេហិ ឧភយត្ថ ទានំ ទត្វា ឧភយត្ថ ធម្មំ សុណា

អ្នកចូរស្តាប់ធម៌ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកទៀត លុះអ្នកស្តាប់ធម៌ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួករួចហើយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទី ចូរអ្នកកាន់យកតាមទិដ្ឋិ សេចក្តីគាប់ចិត្ត សេចក្តីពេញចិត្តនិងលទ្ធិរបស់ពួកភិក្ខុនោះចុះ ។

[១៦២] នាងវិសាខាជាមិគារមាតាបានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាជាមិគារមាតាបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនាងវិសាខាជាមិគារមាតាអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឮថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ បានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដូចម្តេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែនាងវិសាខា បើដូច្នោះ ចូរនាងឲ្យទានក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួកចុះ លុះនាងឲ្យទានដល់សង្ឃទាំងពីរពួករួចហើយ ចូរនាងស្តាប់ធម៌ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកទៀត

ឧភយត្ថ ធម្មំ សុត្វា យេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ តេសំ ទិដ្ឋិញ្ច ខន្តិញ្ច រុចិញ្ច អាទាយញ្ច រោចេហីតិ ។

[១៦៣] អថខោ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ អនុបុព្វេន យេន សាវត្ថី តទវសរឹសុ[១] ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវា-ទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អា-យស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច តេ កិរ ភន្តេ កោសម្ពិកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការ-កា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណ-ការកា សាវត្ថឹ អនុប្បត្តា កថំ នុ ខោ ភន្តេ តេសុ ភិក្ខូសុ សេនាសនំ[២] បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ តេនហិ តយា[៣] សារីបុត្ត វិវិត្តំ សេនាសនំ ទាតព្វន្តិ ។ សចេ បន ភន្តេ វិវិត្តំ ន ហោតិ កថំ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ តេនហិ សារីបុត្ត វិវិត្តំ កត្វាបិ ទាតព្វំ ន ត្វេវាហំ

១ ឱ. តទវសរុំ ។ ២ សេនាសនេតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ តយាសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

លុះនាងស្តាប់ធម៌ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួកហើយ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទី ចូរនាងកាន់យកតាមទិដ្ឋិ សេចក្តីគាប់ចិត្ត សេចក្តីពេញចិត្ត និងលទ្ធិរបស់ពួកភិក្ខុនោះចុះ ។

[១៦៣] គ្រានោះ ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពី បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថី ដោយលំដាប់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឮថា ពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីបង្កហេតុ ឈ្លោះ ទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃបានមកដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិក្នុងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសេនាសនៈដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែសារីបុត្ត បើដូច្នោះ អ្នកចូរឲ្យទីសេនាសនៈដ៏ស្ងាត់ទៅភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើគ្មានទីសេសនាសនៈស្ងាត់ទេ តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែសារីបុត្ត បើដូច្នោះ អ្នកត្រូវធ្វើទីសេនាសនៈដ៏ស្ងាត់ឲ្យតែខាងបាន ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុទាំងនោះទៅ

សារីបុត្ត កេនចិ បរិយាយេន វុឌ្ឍតរស្ស ភិក្ខុនោ សេនាសនំ បដិពាហិតព្វន្តិ វទាមិ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ អាមិសេ បន ភន្តេ កថំ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ អាមិសំ ខោ សារីបុត្ត សព្វេសំ សមកំ ភាជេតព្វន្តិ ។

[១៦៤] អថខោ តស្ស ឧក្ខិត្តកស្ស ភិក្ខុនោ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ អាបត្តិ ឯសា នេ-សា អនាបត្តិ អាបន្នោម្ហិ នម្ហិ អនាបន្នោ ឧក្ខិត្តោម្ហិ នម្ហិ អនុក្ខិត្តោ ធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋា-នារហេនាតិ ។ អថខោ សោ ឧក្ខិត្តកោ ភិក្ខុ យេន ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឧ-ក្ខិត្តានុវត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច អាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អនាបត្តិ អាបន្នោម្ហិ នម្ហិ អនាបន្នោ ឧក្ខិត្តោម្ហិ នម្ហិ អនុក្ខិត្តោ ធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន

នៃសារីបុត្ត តថាគតមិនបានពោលថា ភិក្ខុត្រូវហាមទីសេនាសនៈដល់ភិក្ខុដែលចាស់ជាងដោយបរិយាយនីមួយទេ ភិក្ខុណាហាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ចំណែកខាងគ្រឿងអាមិសៈវិញ តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃសារីបុត្ត ចំណែកខាងគ្រឿងអាមិសៈនោះ អ្នកត្រូវចែកទៅភិក្ខុទាំងអស់ឲ្យស្មើគ្នា ។

[១៦៤] គ្រានោះ ឧក្ខិត្តកភិក្ខុនោះ កាលពិចារណាធម៌និងវិន័យហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ អាត្មាអញជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិទេ អាត្មាអញជាភិក្ខុដែលសង្ឃ (គួរ) លើកវត្តហើយ មិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ អាត្មាអញជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ ។ វេលានោះ ឧក្ខិត្តក-ភិក្ខុនោះបានចូលទៅរកពួកឧក្ខិត្តានុវត្តកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងពួកឧក្ខិត្តានុវត្តកភិក្ខុថា នៃអាវុសោ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុមិនត្រូវអា-បត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃ (គួរ) លើកវត្តហើយ មិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយដោយកម្មប្រកប

ឋានារហេន ឯថ មំ អាយស្មន្តោ ឱសារេថាតិ ។ អថខោ តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អយំ ភន្តេ ឧក្ខិត្តកោ ភិក្ខុ ឯវមាហ អាបត្តិ ឯសា អាវុសោ នេសា អនាបត្តិ អាបន្នោម្ហិ នម្ហិ អនាបន្នោ ឧក្ខិត្តោម្ហិ នម្ហិ អនុក្ខិត្តោ ធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេន ឯថ មំ អាយស្មន្តោ ឱសារេថាតិ កថំ នុ ខោ ភន្តេ បដិបជ្ជិ-តព្វន្តិ ។ អាបត្តិ ឯសា ភិក្ខវេ នេសា អនាបត្តិ អាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ អនាបន្នោ ឧក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ នេសោ ភិក្ខុ អនុក្ខិត្តោ ធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ

ដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកមកធ្វើឱសារណាកម្មចំពោះខ្ញុំចុះ ។ លំដាប់នោះ ឧក្ខិត្តានុវត្តកភិក្ខុទាំងនោះ បាននាំឧក្ខិត្តកភិក្ខុនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឧក្ខិត្តកភិក្ខុនេះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ មិនមែនជាភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃ (គួរ) លើកវត្តហើយ មិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ ខ្ញុំជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកមកធ្វើឱសារណាកម្មចំពោះខ្ញុំចុះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើយើងខ្ញុំព្រះអង្គគួរប្រតិបត្តិ ដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអាបត្តិ នេះមិនមែនជាអនាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះជាអ្នកត្រូវអាបត្តិហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ភិក្ខុនេះជាភិក្ខុដែលសង្ឃ (គួរ) លើកវត្តហើយ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនបានទេ ភិក្ខុនេះសង្ឃបានលើកវត្តហើយ

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ សង្ឃសាមគ្គីករណំ

អកុប្បេន ឋានារហេន យតោ ច ខោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សតិ ច តេនហិ ភិក្ខវេ តំ ភិក្ខុំ ឱសារេថាតិ ។ អថខោ តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ ឱសារេត្វា យេន ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ឧក្ខេបកេ ភិក្ខូ ឯតទ-វោចុំ យស្មឹ អាវុសោ វត្ថុស្មឹ អហោសិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃ-វវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ សោ ឯសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច ហន្ទ មយំ អាវុសោ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គឹ ករោមាតិ ។ អថខោ តេ ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្ក-មឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹ-សុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ តេ ភន្តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ

ដោយកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក ជាកម្មគួរដល់ហេតុ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណាបើភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃលើកវត្តហើយផង ឃើញអាបត្តិផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នាចូរធ្វើឱសារណាកម្មភិក្ខុនោះវេលានោះចុះ ។ វេលានោះ ឧក្ខិត្តានុវត្តកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានធ្វើឱសារណាកម្ម ចំពោះឧក្ខិត្តកភិក្ខុនោះរួចហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកឧក្ខេបកភិក្ខុវិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងពួកឧក្ខេបកភិក្ខុថា នែអាវុសោ សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តីកាន់យកផ្សេង ៗ ការវិវាទ ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆាររបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណាត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃព្រោះរឿងរ៉ាវណា ភិក្ខុនោះឯងត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃបានលើកវត្តផង ឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបានធ្វើឱសារណាកម្មស្រេចហើយ នែអាវុសោ ណ្ហើយចុះ យើងធ្វើសង្ឃសាមគ្គីដើម្បីនឹងរម្ងាប់រឿងរ៉ាវនោះចេញ ។ វេលានោះ ឧក្ខេបកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះពួកឧក្ខេបកភិក្ខុនោះ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពួកឧក្ខិត្តានុវត្តកភិក្ខុនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ

យស្មឹ អាវុសោ វត្ថុស្មឹ អហោសិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ សោ ឯសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច ហន្ទ មយំ អាវុសោ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គឹ ករោមាតិ កថំ នុ ខោ ភន្តេ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ យតោ ច ខោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គឹ ករោតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វា ។ សព្វេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិតព្វំ គិលានេហិ ច អគិលានេហិ ច ន កេហិចិ ឆន្ទោ ទាតព្វោ ។ សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យស្មឹ វត្ថុស្មឹ អហោសិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ

សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តីកាន់យកផ្សេង ៗ ការវិវាទ ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះធាររបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃនិង អំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃប្រាកដដល់សង្ឃព្រោះរឿងរ៉ាវណា ភិក្ខុនោះឯង ដែលត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃបានលើកវត្តផង បានឃើញអាបត្តិផង សង្ឃ បានធ្វើឱសារណាកម្មស្រេចហើយផង នៃអាវុសោ ណ្ហើយចុះ យើងធ្វើ សង្ឃសាមគ្គីដើម្បីរម្ងាប់រឿងរ៉ាវនោះចេញ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តើ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិ ដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណាបើភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃបាន លើកវត្តផង ឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបានធ្វើឱសារណាកម្មផង ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរធ្វើសង្ឃសាមគ្គីដើម្បីរម្ងាប់រឿងរ៉ាវនោះ ចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវធ្វើបែបយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងអស់ ត្រូវប្រជុំគ្នាក្នុងទីតែមួយ ពួកភិក្ខុឯណានីមួយទោះឈឺក្តី មិនឈឺក្តី មិន បាច់ឲ្យឆន្ទៈទេ ។ លុះប្រជុំគ្នារួចហើយត្រូវភិក្ខុ ដែលឆ្លាសប្រតិពលផ្ទៀង សង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ដ្បិត សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ការវិវាទ គ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះធាររបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់ សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដមានដល់សង្ឃហើយ

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ សង្ឃសាមគ្គីករណំ

សោ ឯសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គឹ ករេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យស្មឹ វត្ថុស្មឹ អហោសិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានា-ករណំ សោ ឯសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច ។ សង្ឃោ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គឹ ករោតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គិយា ករណំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភា-សេយ្យ ។ កតា សង្ឃេន តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គី នីហតោ សង្ឃភេទោ នីហតា សង្ឃរាជិ នីហតំ សង្ឃវវត្ថានំ នីហតំ សង្ឃនានាករណំ[១] ។ ខមតិ

---

១ ឱ. កតា សង្ឃេន តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គី នីហតា សង្ឃរាជិ នីហតោ សង្ឃភេទោ ។

ព្រោះរឿងណា ភិក្ខុនោះហើយដែលត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃបានលើកវត្តផង ឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបានធ្វើឱសារណាកម្មស្រេចហើយផង ។ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះចេញ ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ដ្បិតសេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា ភិក្ខុនោះហើយដែលត្រូវអាបត្តិផង សង្ឃបានលើកវត្តផង ឃើញអាបត្តិផង សង្ឃបានធ្វើឱសារណាកម្មផង ។ ឥឡូវសង្ឃបានធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះហើយ ។ ការធ្វើសង្ឃសាមគ្គីដើម្បីរម្ងាប់រឿងនោះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម បើមិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ឯសង្ឃសាមគ្គី សង្ឃបានធ្វើហើយ ការបំបែកសង្ឃ សង្ឃក៏បានផ្សះផ្សាហើយ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ សង្ឃក៏បានផ្សះផ្សាហើយ ទាំងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ សង្ឃក៏បានផ្សះផ្សាហើយ ដើម្បីរម្ងាប់នូវរឿងនោះ ។ ការធ្វើសង្ឃសាមគ្គីប្រហែលជាគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ

សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តាវទេវ ឧទោសថោ កាតព្វោ ចាដិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។

[១៦៥] អថខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច យស្មឹ ភន្តេ វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិនិត្វា អមូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គឹ ករោតិ ធម្មិកា នុ ខោ សា ភន្តេ សង្ឃសាមគ្គីតិ ។ យស្មឹ ឧបាលិ វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិនិត្វា អមូលា

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្មៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីព្រមព្រៀងនេះដោយការស្មៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងខណៈនោះឯង ។

[១៦៥] គ្រានោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណាត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃប្រាកដហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនទាន់បានជម្រះរឿងនោះ មិនទាន់ដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយស្រាប់តែធ្វើសង្ឃសាមគ្គីតែម្តង សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គីនោះប្រកបដោយធម៌ដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃឧបាលិ សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះឆារបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណាត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនទាន់បានជម្រះរឿងនោះ

៣៧៣

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ ទ្វេ សង្ឃសាមគ្គិយោ

មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គឹ ករោតិ អធម្មិកា សា ឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីតិ ។ យស្មឹ បន ភន្តេ វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនិត្វា មូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គឹ ករោតិ ធម្មិកា នុ ខោ សា ភន្តេ សង្ឃសាមគ្គីតិ ។ យស្មឹ ឧបាលិ វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនិត្វា មូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គឹ ករោតិ ធម្មិកា សា ឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីតិ ។ កតិ នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃសាមគ្គិយោតិ ។ ទ្វេ ឧបាលិ

មិនទាន់ដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយស្រាប់តែធ្វើសង្ឃ-សាមគ្គីតែម្តង នែឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ទេ ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសម្យ៉ាងទៀត ចុះបើសេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះធារបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃបានជម្រះរឿងនោះ បានដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយក៏ធ្វើសង្ឃសាមគ្គីទៅ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គីនោះប្រកបដោយធម៌ដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែឧបាលិ សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះធារបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃក៏បានជម្រះរឿងនោះចេញ បានដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយក៏ធ្វើសង្ឃសាមគ្គីទៅ នែឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីនោះហៅថា ប្រកបដោយធម៌ ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សង្ឃសាមគ្គីតើមានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

សង្ឃសាមគ្គិយោ អត្ថិ ឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គី អត្ថាបេតា ព្យញ្ជនុបេតា អត្ថិ ឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គី អត្ថុបេតា ច ព្យញ្ជនុបេតា ច ។ កាតមា ច ឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គី អត្ថាបេតា ព្យញ្ជនុបេតា ។ យស្មឹ ឧបាលិ វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃ-ភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិនិត្វា អមូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គឹ ករោតិ អយំ វុច្ចតិ ឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គី អត្ថាបេតា ព្យញ្ជនុបេតា ។ កាតមា ច ឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គី អត្ថុ-បេតា ច ព្យញ្ជនុបេតា ច ។ យស្មឹ ឧបាលិ វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនិត្វា មូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃ-សាមគ្គឹ ករោតិ អយំ វុច្ចតិ ឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គី អត្ថុ-បេតា ច ព្យញ្ជនុបេតា ច ។ ឥមា ខោ ឧបាលិ

នែឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីមានពីរយ៉ាង នែឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីប្រាសចាក អត្ថ តែប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ ១ នែឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីប្រកបទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ១ ។ នែឧបាលិ ឯសង្ឃសាមគ្គីដែលប្រាសចាកអត្ថ តែប្រកប ដោយព្យញ្ជនៈ តើដូចម្តេច ។ នែឧបាលិ សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តីឈ្លោះ គ្នា ដោយប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ការវិវាទ ការបំបែកសង្ឃ សេចក្តីប្រេះធា របស់សង្ឃ សេចក្តីកំណាត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃមិនទាន់បានជម្រះរឿងនោះ មិន ទាន់ដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយស្រាប់តែធ្វើសង្ឃសាមគ្គី ទៅ នែឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីនេះ តថាគតហៅថា ប្រាសចាកអត្ថ តែ ប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ ។ នែឧបាលិ ចំណែកខាងសង្ឃសាមគ្គីដែលប្រកបទាំងអត្ថទាំងព្យញ្ជនៈ តើដូចម្តេច ។ នែឧបាលិ សេចក្តីបង្កហេតុ សេចក្តី ឈ្លោះគ្នា សេចក្តីប្រកាន់ផ្សេង ៗ គ្នា ការវិវាទគ្នា ការបំបែសង្ឃ សេចក្តី ប្រេះធារបស់សង្ឃ សេចក្តីកំណាត់របស់សង្ឃ និងអំពើផ្សេង ៗ របស់ សង្ឃ ប្រាកដដល់សង្ឃហើយ ព្រោះរឿងណា សង្ឃក៏បានជម្រះរឿង នោះបានដឹងដើមហេតុតាមហេតុនៃរឿងនោះ ហើយក៏ធ្វើសង្ឃសាមគ្គីទៅ នែឧបាលិសង្ឃសាមគ្គីនេះ តថាគតហៅថា ប្រកបទាំងអត្ថទាំងព្យញ្ជនៈ ។ នែឧបាលិ សង្ឃសាមគ្គីមានពីរយ៉ាងនេះឯង ។ វេលានោះ ព្រះឧបាលិ

ទ្វេ សង្ឃសាមគ្គិយោតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបាលិ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិម្បណាមេត្វា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

[១៦៦] សង្ឃស្ស កិច្ចេសុ ច មន្តនាសុ ច
អត្ថេសុ ជាតេសុ វិនិច្ឆយេសុ ច
កថម្បការោធ នរោ មហត្ថិកោ
ភិក្ខុ កថំ ហោតិធ បគ្គហារហោតិ ។
អនានុវជ្ជោ បឋមេន សីលតោ
អវេក្ខិតាចារសុសំវុតិន្ទ្រិយោ
បច្ចត្ថិកា នោបវទន្តិ ធម្មតោ
នហិស្ស តំ ហោតិ វទេយ្យុ យេន នំ ។
សោ តាទិសោ សីលវិសុទ្ធិយា ឋិតោ
វិសារទោ ហោតិ វិសយ្ហ ភាសតិ
នច្ឆម្ភតិ បរិសគតោ ន វេធតិ
អត្ថំ ន ហាបេតិ អនុយ្យុតំ ភណំ

ដ៏មានអាយុក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈ (ចីពរ) ឆៀងស្មាម្ខាង រួចប្រណម្យអញ្ជលី ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយព្រះគាថា ថា

[១៦៦] កាលបើកិច្ចក្តី ការប្រឹក្សាវិន័យក្តី សេចក្តីអធិប្បាយវិន័យក្តី សេចក្តីវិនិច្ឆ័យវិន័យក្តី កើតចំពោះសង្ឃហើយ តើជនគឺភិក្ខុមានប្រការដូចម្តេច ទើបហៅថា មានឧបការៈច្រើនក្នុងសាសនានេះ និងដូចម្តេចដែលគួរលើកតម្កើងក្នុងសាសនានេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុនោះដែលគេមិនគួរតិះដៀលដោយសីលជាបឋម បានពិចារណាមើលមារយាទខ្លួន បានសង្រួមឥន្ទ្រិយដោយល្អហើយ ពួកសត្រូវក៏មិនបានតិះដៀលដោយធម៌ឡើយ អ្នកដទៃគួរនិយាយ (បន្ទោស) ភិក្ខុដោយហេតុណា ហេតុនោះ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះឡើយ ។ ភិក្ខុបែបនោះឯងតាំងនៅក្នុងសីលវិសុទ្ធិក្លៀវក្លាអង់អាចនិយាយគ្របសង្កត់គេបាន ទៅក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យក៏គ្មានតក់ស្លុតគ្មានរន្ធត់ឡើយ ភិក្ខុនោះមិនបាននិយាយពាក្យមិនគួរ ដែលញុំាងប្រយោជន៍ឲ្យសាបសូន្យឡើយ

តថេវ បញ្ហំ បរិសាសុ បុច្ឆិតោ
ន ចាបិ បជ្ឈាយតិ ន មង្កុ ហោតិ ។
សោ កាលាគតំ ព្យាករណារហំ វចោ
រញ្ជេតិ វិញ្ញូបរិសំ វិចក្ខណោ
សគារវោ វុឌ្ឍតរេសុ ភិក្ខុសុ
អាចេរកម្ហិ ច សកេ វិសារទោ
អលំ បមេតុំ បគុណោ កថេតវេ
បច្ចត្ថិកានញ្ច វិរទ្ធិកោវិទោ
បច្ចត្ថិកា យេន វជន្តិ និគ្គហំ
មហាជនោ បញ្ញាបនញ្ច គច្ឆតិ
សកញ្ច អាទាយមយំ ន វិញ្ចតិ
វេយ្យាករំ បញ្ហមនូបឃាតិកំ
ទូតេយ្យកម្មេសុ អលំ សមុគ្គហោ
សង្ឃស្ស កិច្ចេសុ ច អាហុនំ យថា
ករំវចោ ភិក្ខុគណេន បេសិតោ
អហំ ករោមីតិ ន តេន មញ្ញតិ

(បើមាន) គេសួរប្រស្នាក្នុងពួកបរិសទ្យយ៉ាងនោះ ក៏ឥតជ្រប់ស្រពោន ឥតអៀនអន់ឡើយ ។ ភិក្ខុនោះមានប្រាជ្ញាញុំាងបរិសទ្យជាអ្នកប្រាជ្ញឲ្យត្រេកអរ នឹងពាក្យដែលមានមកក្នុងកាលគួរ និងគួរជាទីដោះស្រាយប្រស្នាបាន ទាំងមានសេចក្តីគោរពពួកភិក្ខុចាស់ជាង និងក្លៀវក្លាក្នុងពាក្យអាចារ្យរបស់ខ្លួន ហើយអាចពិចារណានូវហេតុនោះ ៗ និងស្ទាត់ក្នុងពាក្យដែលគួរនិយាយ ឆ្លាសក្នុងហេតុដែលភ្ជាត់ខុសរបស់ពួកសត្រូវ ពួកសត្រូវសង្កត់សង្កិនក្តី មហាជនតែងពន្យល់ក្តី ដោយពាក្យណា ភិក្ខុនេះមិនលះបង់នូវពាក្យអាចារ្យរបស់ខ្លួន ដោយពាក្យនោះឡើយ កាលនឹងដោះស្រាយប្រស្នាជាប្រស្នាមិនបានបៀតបៀនឡើយ ហើយអាចក្នុងទូតេយ្យ-កម្មផង ទទួលរង់ខាងកិច្ចការ របស់សង្ឃផង ដូចជាជនអ្នកទទួលយកនូវគ្រឿងបូជា ភិក្ខុនោះ កាលពួកភិក្ខុបញ្ជូនទៅ (ដើម្បី) ធ្វើនូវពាក្យជាកិច្ចការរបស់សង្ឃ ក៏មិនបានមើលងាយ ដោយអំពើនោះថា អាត្មាអញធ្វើឡើយ

៣៧៧

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ ឧបាលិគាថា

អាបជ្ជតិ យាវតកេសុ វត្ថុសុ
អាបត្តិយា ហោតិ យថា ច វុដ្ឋិតិ
ឯតេ វិភង្គា ឧភយស្ស សាគតា
អាបត្តិវុដ្ឋានបទស្ស កោវិទោ
និស្សារណំ គច្ឆតិ យានិ ចាចរំ
និស្សារិតោ ហោតិ យថា ច វត្តនា
ឱសារណំ តំវុសិតស្ស ជន្តុនោ
ឯតំបិ ជានាតិ វិភង្គកោវិទោ
សគារវោ វុឌ្ឍតរេសុ ភិក្ខុសុ
នវេសុ ថេរេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច
មហាជនស្សត្ថចរោធ បណ្ឌិតោ
សោ តាទិសោ ភិក្ខុ ឥធ បគ្គហារហោតិ ។

កោសម្ពិក្ខន្ធកំ ទសមំ ។

បើត្រូវអាបត្តិ ក្នុងវត្ថុមានប្រមាណណា ក៏ចេញចាកអាបត្តិដោយសមគួរតាម (វត្ថុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ) ភិក្ខុនោះចេះចាំស្ទាត់នូវវិភង្គទាំងពីរនេះ ហើយវាងវៃក្នុងហេតុដែលចេញចាកអាបត្តិ ប្រសិនបើភិក្ខុដទៃប្រព្រឹត្តនូវអំពើទាំងឡាយណា មានសេចក្តីបង្កហេតុជាដើម ហើយគួរនឹងធ្វើនិស្សារណាកម្ម (កម្មដែលរលាស់ខ្លួនចេញ) ភិក្ខុនោះបានជួយធ្វើនិស្សារណាកម្មដោយសមគួរតាមរឿង (នៃអំពើនោះ) ឱសារណាកម្ម (កម្មដែលសង្ឃឲ្យចូលពួកវិញ) ណាដែលសង្ឃត្រូវធ្វើចំពោះជនគឺភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមវត្តនោះ ភិក្ខុនោះក៏ច្បាស់ក្នុងវិភង្គ អាចស្គាល់ឱសារណាកម្មនុ៎ះឯង ភិក្ខុនោះប្រកបដោយសេចក្តីគោរពក្នុងពួកភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួនម្យ៉ាងទៀត ប្រកបដោយសេចក្តីគោរពក្នុងភិក្ខុខ្ចីផង ភិក្ខុចាស់ផង ភិក្ខុជាកណ្តាលផង ជាបណ្ឌិតប្រព្រឹត្តនូវប្រយោជន៍ដល់មហាជនក្នុងលោកនេះ ភិក្ខុបែបនោះឯង គួរគេនឹងតម្កល់តម្កើងក្នុងសាសនានេះ ។

ចប់ កោសម្ពិក្ខន្ធក:ទី ១០ ។

តស្សុទ្ទានំ

[១៦៧] កោសម្ពិយំ ជិនវរោ
វិវាទាបត្តិទស្សនេ
ឧក្ខិបេយ្យ យស្មឹ តស្មឹ
តស្ស យាបត្តិ ទេសយេ ។
អន្តោសីមាយ តត្ថេវ
ពាលកញ្ចេវ វំសទា
បារិលេយ្យា ច សាវត្ថី
សារិបុត្តោ ច សាវត្ថី
សារិបុត្តោ ច កោលិតោ
មហាកស្សបកច្ចានោ
កោដ្ឋិតោ កប្បិនេន ច
មហាចុន្ទោ ច អនុរុទ្ធោ
រេវតោ ឧបាលិវ្ហយោ
អានន្ទោ រាហុលោ ចេវ
គោតមីនាថបិណ្ឌិកោ
វិសាខា មិគារមាតា ច

ឧទ្ទាននៃកោសម្ពិក្ខន្ធកៈ នោះ គឺ

[១៦៧] រឿងព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ គង់ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ១ រឿងវិវាទព្រោះឃើញអាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិនោះ ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា អាបត្តិណាមានដល់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ១ រឿងឧក្ខិត្តានុវត្តកភិក្ខុធ្វើឧបោសថសង្ឃកម្មខាងក្នុងសីមា ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ពាលកលោណការកគ្រាម ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ព្រៃបាចីនវង្ស ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះបារិលេយ្យកៈ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងព្រះសារីបុត្ត ព្រះកោលិតៈ (មោគ្គល្លាន) ព្រះមហាកស្សបៈ ព្រះមហាកច្ចានៈ ព្រះកោដ្ឋិតៈ ព្រះកប្បិន ព្រះមហាចុន្ទ ព្រះអនុរុទ្ធ ព្រះរេវតៈ ព្រះឧបាលិ ព្រះអានន្ទ និងព្រះរាហុល ១ រឿងព្រះនាងគោតមី ១ រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ១ រឿងនាងវិសាខាជាមិគារមាតា ១

៣៧៩

កោសម្ពិក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សេណាសនំ វីត្តញ្ច

អាមិសំ សមកាំបិ ច

ង កោហិ ឆន្ទោ ជាតញ្ញោ

ឧចាលិ បរិបុច្ឆិតោ

អនុបវជ្ជោ សីលេង

សាមក្តី ជិងសាសនេតិ ។

មហាវគ្គោ សមត្តោ ។

រឿងព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលព្រះអង្គថា យើងខ្ញុំត្រូវប្រតិបត្តិភិក្ខុទាំងនោះដោយសេនាសនៈដូចម្តេច ១ រឿងសេនាសនៈស្ងាត់ ១ រឿងចែកគ្រឿងអាមិសៈស្មើគ្នា ១ រឿងភិក្ខុណាមួយមិនត្រូវឲ្យឆន្ទៈ ១ រឿងព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរ ១ រឿងបុគ្គលដែលគេមិនគួរតិះដៀលដោយសីល ១ រឿងសង្ឃ-សាមគ្គីក្នុងសាសនាព្រះជិនស្រី ១ ។

ចប់ មហាវគ្គ ។

សន្លឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

កឋិនក្ខន្ធកៈ

រឿងភិក្ខុ ៣០ រូបនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ............ ១
ពោលអំពីអានិសង្ស (កឋិន) មាន ៥ យ៉ាង ៣
ពោលអំពីកឋិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង............ ៥
ពោលអំពីកឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង............ ៧
ពោលអំពីកឋិនដែលនឹងដោះ (និយាយអំពីមាតិកា) ៨ យ៉ាង............ ៩
និយាយពីកឋិនដោះ អាទាយសត្តកវារ............ ១១
និយាយពីកឋិនដោះ អាទាយឆក្កវារ............ ១៣
និយាយពីកឋិនដោះ សមាទាយឆក្កវារ............ ១៥
និយាយពីកឋិនដោះការដោះកឋិនត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ជាដើម............ ១៧
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ជាដើម............ ២១
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ជាដើម............ ២៣
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់បានឮដំណឹងជាកំណត់ជាដើម............ ២៥
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ជាដើម............ ២៧
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ជាដើម ២៩
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ជាដើម............ ៣៣
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹមជាកំណត់ជាដើម............ ៣៥
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ជាដើម............ ៣៧
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់អស់សេចក្តីសង្ឃឹមជាកំណត់ជាដើម............ ៣៩
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់ចីវរវិនាសជាកំណត់ជាដើម............ ៤១
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ជាដើម............ ៤៥
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់ចីវរសម្រេចជាកំណត់ជាដើម............ ៤៧
និយាយពីកឋិនដោះ ការដោះកឋិនត្រង់សេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ជាដើម............ ៤៩
និយាយពីបលិពោធ និងអបលិពោធ............ ៥១
ឧទ្ទានគាថា............ ៥៣

សន្ទឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ចីវរក្ខន្ធកៈ ៦១

រឿងពួកកុដុម្ពិកនៅក្រុងរាជគ្រឹះ.. ៦៣

រឿងជីវកកោមារភត្យ... ៦៥

រឿងជីវកោមារភត្យ និងរឿងភរិយាសេដ្ឋី... ៦៩

និយាយពីរឿងព្រះបាទពិម្ពិសារកើតរោគឫសដូងបាត.. ៧៥

និយាយពីសេដ្ឋីក្រុងរាជគ្រឹះកើតរោគឈឺក្បាល.. ៧៧

និយាយពីរឿងកូនសេដ្ឋីកើតរោគដុំពោះវៀន... ៨៣

និយាយពីរឿងព្រះបាទចណ្ឌបជ្ជោតកើតរោគស្គមលឿង... ៨៥

រឿងព្រះបាទចណ្ឌបជ្ជោត និយាយពីការថ្វាយសប្បិ.. ៨៧

រឿងព្រះបាទចណ្ឌបជ្ជោត និយាយពីការឲ្យផ្លែកន្ទួតព្រៃដល់ខ្ញុំឈ្មោះកាក............................... ៨៩

និយាយពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ទ្រង់ហិត) ថ្នាំបញ្ចុះ... ៩១

ការទ្រង់អនុញ្ញាតគហបតីចីវរ.. ៩៧

សំពត់កម្ពលមានតម្លៃកន្លះពាន់របស់ស្តេចកាសី.. ៩៩

និយាយពី (ការទ្រង់អនុញ្ញាត) ចីវរ ៦ យ៉ាងនិងគហបតីចីវរ.. ១០១

និយាយពីភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន.. ១០៣

ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកទទួលចីវរ.. ១០៥

ការសន្មតឃ្លាំង.. ១០៧

ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង... ១០៩

ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកចែកចីវរ.. ១១១

ការទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកជ្រលក់ (៦ យ៉ាង)... ១១៣

ការទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែសម្រាប់ចងជាយចីវរជាដើម.. ១១៥

រឿងព្រះអានន្ទត្ថេរ... ១១៧

និយាយពីរាត្រីជាចន្លោះនៃខែមាឃនិងខែផល្គុន.. ១១៩

សេចក្តីបញ្ញត្តអតិរេកចីវរ.. ១២១

រឿងភិក្ខុ ១ រូប (មានស្បង់ធ្លុះ).. ១២៣

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

រឿងនាងវិសាខាមិគារមាតា.. ១២៥
រឿងនាងវិសាខាមិគារមាតា និយាយអំពីពរ ៨ ប្រការ... ១២៩
និយាយពីភិក្ខុភ្លេចស្មារតីសិងលក់.. ១៣៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនិសីទនៈ (សំពត់ទ្រាប់អង្គុយ)... ១៣៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់ជូតមុខ.. ១៤១
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការអធិដ្ឋានត្រៃចីវរជាដើម... ១៤៣
ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរដែលមិនកាត់ទាំងអស់... ១៤៥
ហេតុដែលគួរទុកដាក់ត្រៃចីវរ.. ១៤៧
និយាយពីចីវរជារបស់សង្ឃ... ១៤៩
រឿងឧបនន្ទ និយាយអំពីចំណែកចីវរ... ១៥៣
រឿងភិក្ខុមានរោគឈឺពោះ.. ១៥៧
និយាយអំពីភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺ... ១៥៩
និយាយអំពីការឲ្យបាត្រនិងចីវររបស់ភិក្ខុស្លាប់ដល់អ្នកបម្រើជំងឺ................................ ១៦១
និយាយអំពីតិត្ថិយសមាទានមានអាការអាក្រាតជាដើម... ១៦៥
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយអំពីការទ្រទ្រង់ចីវរមានពណ៌ខៀវសុទ្ធជាដើម........................ ១៦៩
និយាយអំពីចីវរដែលមិនទាន់កើតឡើងដល់ភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សារួចហើយ.................... ១៧១
រឿងព្រះរេវតត្ថេរ និយាយអំពីការកាន់យកចីវរដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល........................ ១៧៥
មាតិកា ៨ យ៉ាងដែលជាហេតុឲ្យកើតចីវរ... ១៧៩
ឧទ្ទានគាថា.. ១៨១

ចម្មេយ្យក្ខន្ធកៈ *១៨៨*

រឿងកស្សបគោត្តភិក្ខុ... ១៨៩
រឿងអាគន្តុកភិក្ខុ... ១៩៥
ឧក្ខេបនីយកម្ម និយាយអំពីកម្មនិងមិនមែនកម្ម... ១៩៩
និយាយអំពីកម្ម ៤ យ៉ាង... ២០១

សង្ខិកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ
រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយអំពីធម្មជាតមិនមែនជាកម្ម.. ២០៣
និយាយអំពីកម្ម ៦ យ៉ាង.. ២០៥
និយាយអំពីជំនុំសង្ឃមាន ៥ ពួកនិងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃចតុវគ្គ...................... ២១៣
និយាយអំពីជំនុំសង្ឃមាន ៥ ពួកនិងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃទសវគ្គ.................... ២១៥
និយាយអំពីជំនុំសង្ឃមាន ៥ ពួកនិងកម្មសម្រាប់ធ្វើដោយសង្ឃវីសតិវគ្គ.................. ២១៧
ការហាមឃាត់ (កណ្ដាលជំនុំសង្ឃ) របស់បុគ្គល ខ្លះឡើង ខ្លះមិនឡើង.................. ២១៩
និស្សារណាកម្ម (ការបណ្ដេញចេញ) មានពីរយ៉ាង.. ២២១
ឱសារណាកម្ម (ការហៅបញ្ចូលពួក) មានពីរយ៉ាង... ២២៣
ឧក្ខេបនីយកម្មដែលជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌.. ២២៥
ឧក្ខេបនីយកម្មដែលជាកម្មប្រកបដោយធម៌... ២៣១
ពាក្យសួររបស់ឧបាលិត្ថេរអំពីបញ្ជនីយកម្មជាដើម... ២៣៣
ពាក្យសួររបស់ឧបាលិត្ថេរអំពីកម្មដែលមិនមែនជាធម្មវិន័យ.................................... ២៣៧
ពាក្យសួររបស់ឧបាលិត្ថេរអំពីកម្មដែលជាធម៌ជាវិន័យ.. ២៤១
កម្មដែលមិនមែនជាធម៌ជាវិន័យ.. ២៤៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម......................... ២៤៥
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា (ធ្វើ) តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម......................... ២៤៧
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) តជ្ជនីយកម្មប្រកបដោយធម៌ជាដើម.............................. ២៤៩
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) តជ្ជនីយកម្មប្រកបដោយធម៌ប្លមជាដើម......................... ២៥១
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម......................... ២៥៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) បញ្ជាជីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម........................ ២៥៥
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ឧក្ខេបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម...................... ២៥៧
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា (រំងាប់) តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម...................... ២៥៩
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) តជ្ជនីយកម្មដោយការប្លមធម៌ជាដើម........................... ២៦១
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) បដិសារណីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម............ ២៦៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) ឧក្ខេបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម.................. ២៦៥

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា (ធ្វើ) តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម........................ ២៦៧
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) តជ្ជនីយកម្មដោយការប្លមធម៌ជាដើម............................ ២៦៩
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) និយស្សកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម......................... ២៧១
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) បព្វាជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម..................... ២៧៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (ធ្វើ) ឧក្ខេបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម.................... ២៧៥
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា (ធ្វើ) ឧក្ខេបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម..................... ២៧៧
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) តជ្ជនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម..................... ២៧៩
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) តជ្ជនីយកម្មប្រកបដោយធម៌ជាដើម........................... ២៨១
ពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា (រំងាប់) តជ្ជនីយកម្មដោយការប្លមធម៌ជាដើម.......................... ២៨៣
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) និយស្សកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម..................... ២៨៥
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) បដិសារណីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម............ ២៨៧
ភិក្ខុទាំងឡាយជាពួក (រំងាប់) ឧក្ខេបនីយកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម................. ២៨៩
ឧទ្ទានគាថា.. ២៩៣

កោសម្ពិក្ខន្ធកៈ

និទានភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិ.. ៣០៤
ការយល់ឃើញអាបត្តិថាជាអាបត្តិមែន.. ៣០៥
ពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត... ៣០៩
ការយល់ឃើញអាបត្តិថាជាអនាបត្តិ.. ៣១១
ការធ្វើឧបោសថកម្មជាដើមក្នុងទីព្ធដ៍ខាងក្នុងនៃសីមាជាដើម.................................... ៣១៥
និយាយអំពីការបង្កហេតុនិងជម្លោះជាដើម...................... .... ៣១៧
រឿងទីឃាវុកុមារ.. ៣២៩
អំណាត់និងការប្រព្រឹត្តល្អនិងគាថាសំដែងអំពីការរំងាប់នូវពៀរ.................................. ៣៤៣
គាថាសំដែងអំពីការរំងាប់នូវពៀរ... ៣៤៥
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ពាលកលោណការកគ្រាម...................... ៣៤៧

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សាមគ្គីធម្មកថា.. ៣៤៩
រឿងដំរីដ៏ប្រសើរឈ្មោះបារិលេយ្យកៈ.. ៣៥៥
ពួកឧបាសកក្នុងក្រុងកោសម្ពីមិនធ្វើកម្មមានអភិវាទនកម្មជាដើម............................... ៣៥៧
បុគ្គលពោលខុសធម៌ដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាង... ៣៥៩
បុគ្គលពោលត្រូវធម៌ដោយវត្ថុ ១៨ យ៉ាង... ៣៦១
ពាក្យសួររបស់មហាបជាបតីគោតមី... ៣៦៣
ពាក្យសួររបស់វិសាខាមិគារមាតា... ៣៦៥
(ការធ្វើ) ឱសារណាកម្មចំពោះឧក្ខិត្តកភិក្ខុ.. ៣៦៧
ការធ្វើសង្ឃសាមគ្គី.. ៣៦៩
សង្ឃសាមគ្គី មានពីរយ៉ាង... ៣៧៣
ឧបាលិគាថា.. ៣៧៥
ឧទ្ទានគាថា... ៣៧៨